

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

RINKIMŲ ORGANIZATORIAUS KNYGA

RENGIANT IR VYKDANT

2020 M. SPALIO 11 D.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUS

2020

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, 2020

TURINYS

1. ĮVADAS 5

2. 2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ ORGANIZAVIMO GRAFIKAS 7

3. RINKIMŲ KOMISIJŲ DARBO ORGANIZAVIMAS 11

3.1. Apylinkių rinkimų komisijų sudarymo lentelė 11

3.2. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinio pasižadėjimo davimo tvarkos aprašas 13

3.3. Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos Vyriausiojoje rinkimų komisijoje tvarkos aprašas 15

Pasižadėjimas saugoti asmens duomenų paslaptį 27

3.4. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų darbo organizuojant rinkėjų informavimą apie rinkimus (referendumą) tvarkos aprašas 28

3.5. Rinkimų (referendumo) stebėtojo registravimo tvarkos aprašas 29

Prašymas dėl stebėtojų įregistravimo 31

3.6. Pretendentų į kandidatus ir piliečių iniciatyvų parėmimo tvarkos aprašas 32

Parašus renkančių asmenų žurnalas 36

Popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų išdavimo aktas 37

Popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų grąžinimo aktas 38

Popierinių rinkėjų parašų tikrinimo lapas 39

Rinkėjų parašų tikrinimo aktas 40

Teikimas 41

Bylos su parašų rinkimo lapais aprašas 42

Bylų su parašų rinkimo lapais aprašas 45

3.7. Kandidatų sąrašų ir kandidatų rinkimų programų spausdinimo tvarkos aprašas 46

3.8. Lėšų, skiriamų savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms, planavimo, skyrimo, apskaitos ir atsiskaitymo tvarkos aprašas 49

3.9. Sprendimas dėl savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų viešųjų pirkimų vykdymo 55

Nešališkumo deklaracija 56

Konfidencialumo pasižadėjimas 57

Viešojo pirkimo sutarčių, pirkimo sutarčių ir vidaus sandorių ataskaita 58

3.10. Darbo laiko apskaitos žiniaraščių savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo tvarkos aprašas 61

3.11. Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos posėdžio protokolo pavyzdys 64

3.12. Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos rašto formos pavyzdys 65

3.13. Kompiuterinių programų naudojimas rinkimuose 66

4. RINKIMŲ AGITACIJA, REKLAMA, STEBĖSENA, RINKĖJŲ PAPIRKIMAS 70

4.1. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašas 70

Dokumentų bylos apyrašas 76

Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo aktas 77

4.2. Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašas 78

4.3. Rekomendacijos dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu 82

4.4. Metodinės rekomendacijos dėl aplinkybių, kurioms esant pradedamas rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimas 88

4.5. Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašas 89

Informacijos apie rinkėjų galimo papirkimo atvejo registracijos kortelė 95

Komisijos sudarytos tyrimo grupės išvada 96

5. RINKĖJŲ SĄRAŠAI 98

5.1. Rinkėjų sąrašų sudarymo, tikslinimo ir naudojimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose tvarkos aprašas 98

Rinkėjų sąrašų sudarymo, tikslinimo ir naudojimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose atmintinė 106

Darbo su rinkėjų sąrašais grafikas 109

Rekomenduojamų apylinkių, kuriose gali balsuoti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukti rinkėjai, sąrašas 110

Pagalbinis išankstinis rinkėjų sąrašas,naudojamas įteikiant pranešimus apie rinkimus, sudarant namuose balsuojančiųjų sąrašus (skirtas tik rinkimų komisijų nariams) 113

Galutinis rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašas 115

Papildomas rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašas 117

Rinkėjų gautų prašymų įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą (F5) apskaitos rinkimų apylinkėje žiniaraštis ... 118
Prašymas įrašyti į rinkėjų sąrašą (F5 forma) ... 120
Informacinė kortelė ... 122
Pareiškimas dėl dvigubo balsavimo išvengimo ... 123
Liudijimas dėl rinkėjo asmens tapatybės ... 124
5.2. Rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje *RINKĖJAI* tvarkos aprašas ... 125
Pažyma dėl rinkėjo balsavimo kitoje rinkimų apylinkėje ... 129
Pranešimų apie rinkimus įteikimas, balsuojančių namuose sąrašo sudarymas, rinkėjų sąrašų tikslinimas ... 131
Namuose balsuojančių rinkėjų sąrašas ... 132
Rinkėjų, išbrauktų iš rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo, sąrašas ... 133
Rinkėjų, įrašytų į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, sąrašas ... 133
Lietuvos Respublikos Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemės *rinkėjai* sukurtų duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktas ... 134
5.3. Pranešimo apie rinkimus (referendumą) įteikimo rinkėjams tvarkos aprašas ... 135

6. IŠANKSTINIS BALSAVIMAS ... 136
6.1. Išankstinio balsavimo tvarkos aprašas ... 136
Išankstinio balsavimo lakštas ... 147
Išankstinio balsavimo dokumentai ... 148
Rinkimų (referendumo) dokumentų perdavimo aktas (P4 forma) ... 149
Specialių punktų sąrašas (P2 forma) ... 152
Rinkėjo prašymas balsuoti namuose (P6 forma) ... 153
Rinkėjų, balsuojančių namuose, sąrašas (P1 forma) ... 154
Rinkėjų, balsuojančių namuose, laikinai apsistojusių rinkimų (referendumo) teritorijai priskirtu adresu ir neįrašytų į šios rinkimų apylinkės sąrašą, sąrašas (P1b forma) ... 155
Rinkėjų, kurių prašymai balsuoti namuose netenkinami, sąrašas (P1a forma) ... 156
Komisijos narių vykimo pas rinkėjus, balsuojančius namuose, grafikas (P7 forma) ... 157
Siuntų-maišų perdavimo paslaugų teikėjui aktas (P3 forma) ... 158
Užpildytų išorinių balsavimo vokų apskaita (P9 forma) ... 160
Priėmimo-perdavimo aktas (P8 forma) ... 161

7. PASIRENGIMAS RINKIMŲ DIENAI, BALSŲ SKAIČIAVIMAS ... 162
7.1. Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos aprašas ... 162
Reikalavimai rinkimų (referendumo) apylinkių iškaboms ... 167
Reikalavimai balsadėžei ... 168
Reikalavimai balsavimo kabinai ... 169
Balsavimo patalpos atitikties aprašo reikalavimams forma ... 170
Balsavimo patalpos perdavimo saugoti policijai aktas ... 171
7.2. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos protokolų pildymo naudojant „rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pristatymo savivaldybės (apygardos) rinkimų (refeendumo) komisijai tvarkos aprašas ... 172
Suskaičiuotų biuletenių skirtukas ... 180
Rinkimų apylinkės vienmandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo protokolas (F1 forma) ... 181
Rinkimų apylinkės daugiamandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo protokolas (I dalis) (F2 forma) ... 184
Rinkimų apylinkės daugiamandatės rinkimų apygardos pirmumo balsų skaičiavimo protokolas (II dalies bendrasis skyrius) (F3 forma) ... 187
Rinkimų apylinkės daugiamandatės rinkimų apygardos pirmumo balsų skaičiavimo protokolas (II dalies skyrius) (F4 forma) ... 189
Rinkimų apygardos vienmandatės apygardos balsų skaičiavimo protokolas (F5 forma) ... 190
Rinkimų apygardos daugiamandatės apygardos balsų skaičiavimo protokolas (F6 forma) ... 192
Rinkimų apygardos daugiamandatės apygardos pirmumo balsų skaičiavimo protokolas (F7 forma) ... 193
7.3. Pirmumo balsų perskaičiavimo tvarkos aprašas ... 194
Balsų perskaičiavimas pagal savivaldybes (apygardas) ... 195
Balsų perskaičiavimo protokolas (F4p forma) ... 196
Balsų perskaičiavimo suvestinė ... 197
Rinkimų biuletenių perdavimo Vyriausiajai rinkimų komisijai aktas (B1 forma) ... 198

8. KITA INFORMACIJA ... 199
Informacija apie Vyriausiąją rinkimų komisiją ... 199
2020 m. Seimo rinkimų vienmandačių apygardų kuratoriai ... 202

1. ĮVADAS

Artėjantys 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai yra mūsų visos Tautos nuolatinė kelionė į Lietuvos Respublikos piliečių balsais kuriamą demokratijos idealą ir valstybės ateitį. Šių metų parlamento rinkimai yra ypatingi – tai pirmųjų demokratinių rinkimų Lietuvoje šimtųjų metinių rinkimai. Lietuvos piliečiai prieš šimtą metų – 1920 m. balandžio 14–15 d. – rinko Steigiamąjį Seimą, o pirmieji demokratinių rinkimų organizatoriai Lietuvoje turėjo iššūkį – suorganizuoti ir vykdyti pirmuosius demokratinius rinkimus nepriklausomoje Lietuvoje.

2020 m. spalio 11 d. vyksiančiuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose, kaip ir prieš šimtą metų, rinkėjai galės išreikšti savo valią ir nuspręsti, kam patikėti savo valstybės valdymą. Tai padaryti jie galės padedami sąžiningų ir mylinčių savo darbą rinkimų organizatorių – mūsų jaunos demokratijos sergėtojų. Be jų, laisvų, demokratinių, sąžiningų, skaidrių ir teisingų rinkimų užtikrinimas gerokai apsunktų ar net taptų nebeįmanomu.

Šiame dokumentų rinkinyje yra pateikiami svarbiausi 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus reglamentuojantys teisės aktai. Tikimės, kad ši informacija palengvins apygardų ir apylinkių rinkimų komisijų darbą ir prisidės prie sklandaus rinkimų proceso užtikrinimo.

Ruošiantis 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimams, įstatymų leidėjas ir Vyriausioji rinkimų komisija peržiūrėjo teisės aktus, reglamentuojančius Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus.

Pateikiami reikšmingiausi reglamentavimo pokyčiai.

Rinkimų apygardų pokyčiai. Dėl pakitusio rinkėjų skaičiaus rinkimų apygardose 2019 metų pabaigoje vienmandačių rinkimų apygardų ribos buvo perbraižytos. Įsteigta Pasaulio lietuvių vienmandatė rinkimų apygarda. Pirmą kartą Lietuvos istorijoje pasaulio lietuviai turės savo vienmandatę rinkimų apygardą. Asmenys į šios vienmandatės rinkimų apygardos sąrašus galės būti įrašomi po to, kai jie užsiregistruos Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje arba pagal Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų pranešimus.

Kandidatų biografijos. Asmenys, kandidatuojantys 2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose, turės pateikti ne laisvos formos biografijų aprašymus, kaip buvo per ankstesnius Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus, o Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytos formos.

Rinkėjų parašų rinkimo lapų grąžinimas. Pasikeitus Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymui, pakeisti rinkėjų parašų rinkimo lapų grąžinimo terminai: kandidatas rinkėjų parašų rinkimo lapus turės grąžinti juos išdavusiai apygardos rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 45 dienoms iki rinkimų.

Teisė atšaukti rinkimų pareiškinius dokumentus. Partija ar rinkimų koalicija, taip pat pilietis, iškeltas ar išsikėlęs kandidatu į Seimo narius vienmandatėje rinkimų apygardoje arba politinės organizacijos sąraše, gali patys paskelbti savo pareiškinius dokumentus visiškai ar iš dalies atšauktais. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo nauja redakcija, tai galima bus atlikti bet kuriuo metu, tačiau ne vėliau kaip likus 35 dienoms iki rinkimų.

Balsavimo lakštas. Rinkėjams, balsuojantiems iš anksto savivaldybėse, namuose ir specialiuose balsavimo punktuose, išduodami išankstinio balsavimo lakštai su unikaliu numeriu. Išankstinio balsavimo lakštą atspausdina rinkimų komisija ar įstaigos, turinčios specialų balsavimo punktą, vadovas (ar jo įgaliotas asmuo) iš Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos. Balsuojant ne rinkimų dieną, išankstinio balsavimo lakštas yra būtinas. Asmenų balsai, kurių išoriniuose vokuose bus pateikti balsavimo lakštai be informacinės sistemos sugeneruoto numerio, negalės būti skaičiuojami.

Pakeista išankstinio balsavimo vykdymo tvarka. Rinkimų įstatymai nustato, kad balsavimą specialiuose balsavimo punktuose visose rinkimų apylinkės teritorijoje esančiose sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės rūpybos ir globos įstaigose, kariniuose vienetuose, areštinėse, tardymo izoliatoriuose ir bausmių vykdymo įstaigose vykdo nebe pašto darbuotojai, o apylinkių rinkimų komisijos.

Balsavimo patalpų pritaikymas neįgaliesiems. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatyme ir Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintame Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos apraše nustatyti griežti reikalavimai, numatantys, kad visos balsavimo patalpos turi būti pritaikytos judėjimo ir regėjimo negalią turintiems bei senyvo amžiaus rinkėjams. Viena balsavimo kabina turi būti įrengta taip, kad rinkėjas rinkimų biuletenį galėtų užpildyti

sėdėdamas kėdėje ar neįgaliojo vežimėlyje. Savivaldybės administracija, atlikusi pirminį balsavimo patalpų įvertinimą ir nustačiusi, kad balsavimo patalpos nėra tinkamos, privalo jas pritaikyti arba išnuomoti pritaikytas. Taip pat numatyta, kad likus ne ilgiau kaip dviem mėnesiams iki rinkimų, turi būti atliekamas pakartotinis balsavimo patalpų tinkamumo įvertinimas.

Pranešimas apie rinkimus. Pasikeitus Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymui, atsisakyta rinkėjų kortelių. Vietoj jų apylinkių rinkimų komisijos yra atsakingos už pranešimų apie rinkimus – informacinių pakvietimų dalyvauti rinkimuose – platinimą. Šie pranešimai bus dalijami (metami) į pašto dėžutes. Asmeniškai bus įteikiami tik tiems rinkėjams, kurie turės teisę balsuoti namuose. Pranešimas apie rinkimus balsuojant nebus reikalingas.

Politinės reklamos žymėjimas. 2020 m. sausio 1 d., pasikeitus teisiniam reglamentavimui, visa politinė reklama privalo būti pažymėta pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytus reikalavimus ne tik visų rinkimų ir referendumų politinių kampanijų laikotarpiu, bet ir laikotarpiu tarp politinių kampanijų.

2019 m. Vyriausioji rinkimų komisija pradėjo vykdyti projektą „Skaidrūs rinkimai“. Projekto metu bus sukurtos naujos rinkėjų švietimo ir rinkimų komisijų narių mokymo programos, skundų registravimo sistema, modernizuoti esami Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos funkcionalumai, leidžiantys lengvai rasti duomenis apie rinkimus, patogiai tvarkyti apylinkių ribas. Vykdant projektą, didelis dėmesys bus skiriamas Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos saugumui, interneto svetainės www.vrk.lt ir elektroninių paslaugų portalo „Rinkėjo puslapis“ atnaujinimui.

Tęsiamas bendradarbiavimas su Nacionalinio kibernetinio saugumo centru prie Krašto apsaugos ministerijos. Institucijos glaudžiai bendradarbiavo jau nuo 2018 m. gruodžio mėnesio, siekdamos užkardyti kibernetines rizikas 2019 m. organizuotų rinkimų metu. 2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų metu bus tęsiamas bendradarbiavimas, siekiant užtikrinti aukštą Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos kibernetinio saugumo ir asmens duomenų apsaugos lygį.

Sudaromas rinkimų komisijų narių rezervas. Pasikeitus Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymui, Vyriausioji rinkimų komisija, siekdama užtikrinti rinkimų ir referendumų komisijų sudarymą, įgijo teisę sudaryti rinkimų ir referendumo komisijų narių rezervą, iš kurio bus skiriami trūkstami rinkimų ar referendumų komisijų nariai. Asmenys į šį rezervą bus įrašomi, jeigu jie atitiks įstatymuose bei kituose teisės aktuose numatytus reikalavimus ir bus pateikę nustatytos formos prašymą. Asmenys iš šio rezervo gali būti paskirti konkrečių rinkimų ar referendumų komisijų nariais tik tuo atveju, jeigu jie atitinka šių komisijų nariams keliamus reikalavimus.

Tikime, kad su nelengvu ir daug atsakomybės reikalaujančiu uždaviniu – suorganizuoti ir įvykdyti aukščiausius demokratijos standartus atitinkančius Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus – Jūs puikiai susidorosite.

Linkime Jums sėkmės ir ištvermės įveikiant visus šiame nelengvame kelyje laukiančiais iššūkius!

Vyriausioji rinkimų komisija

2. 2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ ORGANIZAVIMO GRAFIKAS

Rinkimų I turo data: 2020-10-11
Rinkimų II turo data: 2020-10-25

Eil. Nr.	Įstatymo* straipsnis, dalis	Turinys	Intervalo pradžia (valanda)	Data nuo / data iki	Intervalo pabaiga (valanda)
1.		SEIMO RINKIMŲ ORGANIZAVIMO GRAFIKAS	-184 d.	Nuo 2020-04-10 iki 2021-02-28	140 d.
1.1.	SRĮ, 37.1	Rinkimuose dalyvauja tik iki šios dienos Teisingumo ministerijoje registruotos partijos		Iki 2020-04-09	-185 d.
1.2.	PKFFK, 4	Politinės kampanijos pradžia. Prasideda Respublikos Prezidentui paskelbus rinkimų datą	-184 d.	Nuo 2020-04-10 iki 2021-02-09	121 d.
1.3.	SRĮ, 10.4	Savivaldybės administracijos direktorius VRK pateikia pakeitimus apie rinkimų apylinkių ribas (naujai atsiradusias, išnykusiais), balsavimo patalpų adresus		Iki 2020-06-23	-110 d.
1.4.	SRĮ, 10.4	Prireikus VRK keičia rinkimų apylinkių ribas, balsavimo patalpų adresus		Iki 2020-07-03	-100 d.
1.5.	**PKFFK, 5**	**POLITINĖS KAMPANIJOS DALYVIŲ REGISTRAVIMAS. Neužsiregistravusieji negali keltis kandidatais ar kelti kandidatų sąrašų ar kandidatų**	**-184 d.**	**Nuo 2020-04-10 iki 2020-07-20**	**-83 d.**
1.6.	SRĮ, 15	Partijos, teisingumo ministras, Lietuvos teisininkų draugija ir savivaldybių administracijų direktoriai teikia VRK kandidatūras į apygardų rinkimų komisijas		Iki 2020-07-01	-102 d.
1.7.	SRĮ, 15	VRK sudaro apygardų rinkimų komisijas. Komisijų nariai per 15 dienų nuo paskyrimo dienos duoda rašytinį pasižadėjimą		Iki 2020-07-08	-95 d.
1.8.	**SRĮ, 38.4**	**PAREIŠKINIŲ DOKUMENTŲ PATEIKIMAS. Partijos dokumentus pateikia VRK, išsikėlę kandidatai – apygardos rinkimų komisijai**	**-83 d.**	Nuo 2020-07-20 iki 2020-08-07	**-65 d. (17 val.)**
1.9.	SRĮ, 17.1	Apygardos rinkimų komisija nustato kiekvienos apylinkės rinkimų komisijos narių skaičių		Iki 2020-08-07	-65 d.
1.10.	SRĮ, 43	Kelios partijos gali sujungti savo kandidatų sąrašus	-83 d.	Nuo 2020-07-20 iki 2020-09-06	-35 d. (17 val.)
1.11.	SRĮ, 17.4	Partijos, turinčios teisę, pateikia kandidatūrų į apylinkių rinkimų komisijas sąrašus		Iki 2020-08-24	-48 d.
1.12.	SRĮ, 17.5	Apygardos rinkimų komisija sudaro apylinkių rinkimų komisijas. Komisijų nariai per 15 dienų nuo paskyrimo dienos duoda rašytinį pasižadėjimą		Iki 2020-08-27	-45 d.
1.13.	SRĮ, 38.6	Pilietis, išsikėlęs kandidatu, partijos tik vienmandatėje rinkimų apygardoje iškeltas kandidatas, grąžina parašų rinkimo lapus apygardos rinkimų komisijai. Gavusi parašų lapus, rinkimų komisija juos patikrina per 10 dienų		Iki 2020-08-27	-45 d.
1.14.	SRĮ, 27	VRK sudaro išankstinį rinkėjų sąrašą ir el. ryšio priemonėmis perduoda apygardos rinkimų komisijai		Iki 2020-09-02	-39 d.
1.15.	SRĮ, 44.1	Partija ar rinkimų koalicija, kandidatas gali atšaukti rinkimų pareiškinius dokumentus		Iki 2020-09-06	-35 d.
1.16.	SRĮ, 39.2	Paskutinė diena VRK priimti sprendimą dėl kandidato (kandidatų sąrašo) registravimo		Iki 2020-09-10	-31 d.
1.17.	SRĮ, 45	VRK paskelbia rinkimuose dalyvaujančių partijų ir koalicijų kandidatų sąrašus, sąrašams burtais suteiktus rinkimų numerius, kandidatų rinkimų numerius, vienmandatėse apygardose iškeltus kandidatus		Iki 2020-09-11	-30 d.

Eil. Nr.	Įstatymo* straipsnis, dalis	Turinys	Intervalo pradžia (valanda)	Data nuo / data iki	Intervalo pabaiga (valanda)
1.18.	SRĮ, 28	Apygardos rinkimų komisija rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą perduoda apylinkės rinkimų komisijai		Iki 2020-09-15	-26 d.
1.19.	SRĮ, 29.1	Apylinkės rinkimų komisija, diplomatinė atstovybė sudaro sąlygas rinkėjams susipažinti su apylinkės rinkėjų sąrašu		Iki 2020-09-16	-25 d.
1.20.	SRĮ, 36.1	Rinkėjas arba atstovas rinkimams skundus dėl rinkėjų sąraše padarytų klaidų gali pateikti apylinkės rinkimų komisijai	-25 d.	Nuo 2020-09-16 iki 2020-10-04	-7 d.
1.21.	SRĮ, 71.2	Apygardos rinkimų komisija sudaro specialių balsavimo punktų sąrašą		Iki 2020-09-26	-15 d.
1.22.	SRĮ, 33.3	LR diplomatinės atstovybės (konsulatai) perduoda VRK sudarytus rinkėjų sąrašus ir duomenis apie jų patikslinimą		Iki 2020-09-26	-15 d.
1.23.	SRĮ, 77.6	VRK nustato konkrečią biuletenių ir balsų skaičiavimo tvarką		Iki 2020-09-27	-14 d.
1.24.	SRĮ, 52.1	Paskutinė diena skelbti kandidatą ar partiją, iškėlusią kandidatų sąrašą, kompromituojančią medžiagą visuomenės informavimo priemonėse, kurios leidžiamos ne daugiau kaip 3 kartus per savaitę		Iki 2020-10-01	-10 d.
1.25.	PKFFK, 22	Teikiamos politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos		Iki 2020-10-01	-10 d.
1.26.	SRĮ, 31.3	Baigiamas pranešimų apie rinkimus įteikimas rinkėjams. Kartu su pranešimu rinkėjui įteikiama informacinė medžiaga apie rinkimus, kandidatų ir kandidatų sąrašų rinkimų programos		Iki 2020-10-03	-8 d.
1.27.	SRĮ, 26.4	VRK tvirtina galutinius rinkėjų sąrašus		Iki 2020-10-04	-7 d.
1.28.	SRĮ, 78.4	VRK nustato konkrečią pirmumo balsų skaičiavimo tvarką		Iki 2020-10-04	-7 d.
1.29.	SRĮ, 52.1	Paskutinė diena skelbti kandidatą ar partiją, iškėlusią kandidatų sąrašą, kompromituojančią medžiagą visuomenės informavimo priemonėse, kurios leidžiamos daugiau kaip 3 kartus per savaitę		Iki 2020-10-06	-5 d.
1.30.	SRĮ, 61.3	Pateikiami prašymai dėl rinkimų stebėtojų registravimo		Iki 2020-10-06	-5 d.
1.31.	SRĮ, 67(1).2	**BALSAVIMAS IŠ ANKSTO.** Balsavimas iš anksto vyksta savivaldybės, kurios teritorijoje yra rinkimų apygarda, pastate	-4 d. (8 val.)	Nuo 2020-10-07 iki 2020-10-08	-3 d. (20 val.)
1.32.	SRĮ, 67(1).7	Apylinkės rinkimų komisija tvirtina atvykimo pas namuose balsuojančius rinkėjus grafiką	-4 d.	Nuo 2020-10-07 iki 2020-10-08	-3 d. (12 val.)
1.33.	SRĮ, 67.1	**BALSAVIMAS SPECIALIUOSE BALSAVIMO PUNKTUOSE.** Balsuoti galima specialiai balsavimui sudarytuose balsavimo punktuose (sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės rūpybos ar globos įstaigose, kariniuose vienetuose, bausmių vykdymo įstaigose, areštinėse, tardymo izoliatoriuose jų darbo laiku	-4 d.	Nuo 2020-10-07 iki 2020-10-09	-2 d.
1.34.	SRĮ, 67(1).6	**BALSAVIMAS NAMUOSE.** Balsuoja rinkėjai, įrašyti į namuose balsuojančiųjų rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą, bet neįrašyti į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jie laikinai apsistoję, rinkėjų sąrašą	-3 d. (8 val.)	Nuo 2020-10-08 iki 2020-10-08	-3 d. (20 val.)
1.35.	SRĮ, 67(1).6	**BALSAVIMAS NAMUOSE.** Balsuoja rinkėjai, kurie įrašyti į namuose balsuojančių rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą ir kurie yra šios rinkimų apylinkės rinkėjai	-2 d. (8 val.)	Nuo 2020-10-09 iki 2020-10-10	-1 d. (20 val.)

Eil. Nr.	Įstatymo* straipsnis, dalis	Turinys	Intervalo pradžia (valanda)	Data nuo / data iki	Intervalo pabaiga (valanda)
1.36.	PKFFK, 10.10	Pasibaigus rinkimų agitacijos kampanijos etapui, aukas politinei kampanijai priimti draudžiama. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis į savo politinės kampanijos sąskaitą, atstovaujamasis politinės kampanijos dalyvis į jam atstovaujančio savarankiško politinės kampanijos dalyvio sąskaitą lėšas prisiimtiems įsipareigojimams padengti gali pervesti iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo VRK	-1 d. (1 val.)	Nuo 2020-10-10 iki 2020-10-11	(20 val.)
1.37.	SRĮ, 56.1	Draudžiama rinkimų agitacija	-1 d. (1 val.)	Nuo 2020-10-10 iki 2020-10-11	(20 val.)
1.38.	SRĮ, 60.1	Parengiama balsavimo patalpa. Surašomas nustatytos formos aktas ir patalpa perduodama saugoti policijai		Iki 2020-10-10	-1 d. (19 val.)
1.39.	**SRĮ, 62**	**RINKIMŲ DIENA. Balsavimas rinkimų apylinkėse**	**(7 val.)**	**Nuo 2020-10-11 iki 2020-10-11**	**(20 val.)**
1.40.	SRĮ, 35.2	Rinkimų dieną rinkėjas, kuris nėra balsavęs, gali VRK nustatyta tvarka balsuoti kitoje savo vienmandatės apygardos rinkimų apylinkėje, jei abi šios apygardos rinkimų apylinkės yra elektroninių ryšių priemonėmis prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo ir apylinkių rinkimų komisijos gali patvirtinti, kad rinkėjas nėra balsavęs nė vienoje iš rinkimų apylinkių, o rinkimų apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašą yra įrašytas šis rinkėjas, rinkimų komisija patvirtino, kad šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše yra padarytas įrašas apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę ir rinkėjo balsas, jei bus gautas balsavimo paštu voke, nebus skaičiuojamas	(7 val.)	Nuo 2020-10-11 iki 2020-10-11	(20 val.)
1.41.	SRĮ, 93.2	VRK nustato galutinius rinkimų rezultatus ir skelbia pakartotinį balsavimą vienmandatėse rinkimų apygardose, kuriose Seimo narys nebuvo išrinktas. Paskelbiami galutiniai rinkimų rezultatai vienmandatėse rinkimų apygardose, kuriose Seimo narys buvo išrinktas pirmame ture		Iki 2020-10-18	7 d.
2.	**SRĮ, 88.3**	**GALIMAS PAKARTOTINIS BALSAVIMAS**			
2.1.	PKFFK, 22	Teikiamos politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos		Iki 2020-10-20	-5 d.
2.2.	SRĮ, 61.3	Pateikiami prašymai dėl rinkimų stebėtojų registravimo		Iki 2020-10-20	-5 d.
2.3.	SRĮ, 67(1).2	**BALSAVIMAS IŠ ANKSTO.** Balsavimas iš anksto vyksta savivaldybės, kurios teritorijoje yra rinkimų apygarda, pastate	-4 d. (8 val.)	Nuo 2020-10-21 iki 2020-10-22	-3 d. (20 val.)
2.4.	SRĮ, 67(1).7	Apylinkės rinkimų komisija tvirtina atvykimo pas namuose balsuojančius rinkėjus grafiką	-4 d.	Nuo 2020-10-21 iki 2020-10-22	-3 d. (12 val.)
2.5.	SRĮ, 67.1	**BALSAVIMAS SPECIALIUOSE BALSAVIMO PUNKTUOSE.** Balsuoti galima specialiai balsavimui sudarytuose balsavimo punktuose (sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės rūpybos ar globos įstaigose, kariniuose vienetuose, bausmių vykdymo įstaigose, areštinėse, tardymo izoliatoriuose jų darbo laiku	-4 d.	Nuo 2020-10-21 iki 2020-10-23	-2 d.
2.6.	SRĮ, 67(1).6	**BALSAVIMAS NAMUOSE.** Balsuoja rinkėjai, įrašyti į namuose balsuojančiųjų rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą, bet neįrašyti į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jie laikinai apsistoję, rinkėjų sąrašą	-3 d. (8 val.)	Nuo 2020-10-22 iki 2020-10-22	-3 d. (20 val.)
2.7.	SRĮ, 67(1).6	**BALSAVIMAS NAMUOSE.** Balsuoja rinkėjai, kurie įrašyti į namuose balsuojančių rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą ir kurie yra šios rinkimų apylinkės rinkėjai	-2 d. (8 val.)	Nuo 2020-10-23 iki 2020-10-24	-1 d. (20 val.)

Eil. Nr.	Įstatymo* straipsnis, dalis	Turinys	Intervalo pradžia (valanda)	Data nuo / data iki	Intervalo pabaiga (valanda)
2.8.	PKFFK, 10.10	Pasibaigus rinkimų agitacijos kampanijos etapui, aukas politinei kampanijai priimti draudžiama. Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis į savo politinės kampanijos sąskaitą, atstovaujamasis politinės kampanijos dalyvis į jam atstovaujančio savarankiško politinės kampanijos dalyvio sąskaitą lėšas prisiimtiems įsipareigojimams padengti gali pervesti iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo VRK	-1 d. (1 val.)	Nuo 2020-10-24 iki 2020-10-25	(20 val.)
2.9.	SRĮ, 56.1	Draudžiama rinkimų agitacija	-1 d. (1 val.)	Nuo 2020-10-24 iki 2020-10-25	(20 val.)
2.10.	SRĮ, 60.1	Parengiama balsavimo patalpa. Surašomas nustatytos formos aktas ir patalpa perduodama saugoti policijai		Iki 2020-10-24	-1 d. (19 val.)
2.11.	**SRĮ, 62**	**RINKIMŲ DIENA. Balsavimas rinkimų apylinkėse**	**7 val.**	**Nuo 2020-10-25 iki 2020-10-25**	**20 val.**
2.12.	SRĮ, 93.2	VRK skelbia galutinius rinkimų rezultatus (pakartotinio balsavimo vienmandatėse apygardose ir daugiamandatėje apygardoje)		Iki 2020-11-01	7 d.
2.13.	SRĮ, 94.1	VRK išrinktiems kandidatams įteikia Seimo nario pažymėjimus		Iki 2020-11-04	10 d.
2.14.	SRĮ, 40.1	Pasibaigia atstovo rinkimams įgaliojimai		Iki 2020-11-21	27 d.
2.15.	PKFFK, 16.7, 22	Teikiamos viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijos (per 10 darbo dienų nuo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimo dienos), politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos ir medžiaga		Iki 2020-11-16	22 d.
2.16.	PKFFK, 17.4.5	Teikiamos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos, jos priedai ir visi dokumentai per 25 dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) galutinių rezultatų paskelbimo dienos, jei politinės kampanijos dalyvis per politinę kampaniją gavo mažiau nei 70 VMDU, tai yra 95 130 Eur pajamų		Iki 2020-11-26	32 d.
2.17.	PKFFK, 20.1.1	Teikiamas su audito įmone sudarytos politinės kampanijos dalyvio patikrinimo sutarties nuorašas, jei politinės kampanijos dalyvis per politinę kampaniją gavo daugiau nei 70 VMDU, tai yra 95 130 Eur pajamų iš politinės kampanijos finansavimo šaltinių		Iki 2020-11-26	32 d.
2.18.	PKFFK, 17.4.6	Teikiamos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos, jos priedai ir visi dokumentai, jei politinės kampanijos dalyvis per politinę kampaniją gavo daugiau nei 70 VMDU, tai yra 95 130 Eur pajamų iš politinės kampanijos finansavimo šaltinių		Iki 2021-01-25	92 d.
2.19.	PKFFK, 4.3	Baigiamasis (ataskaitų) politinės kampanijos laikotarpio etapas. Politinė kampanija baigiasi praėjus 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) galutinių rezultatų paskelbimo dienos	7 d.	Nuo 2020-11-01 iki 2021-02-09	107 d.
2.20.	SRĮ, 93.3	VRK perduoda rinkimų dokumentus saugoti valstybės archyvui	7 d.	Nuo 2020-11-01 iki 2021-03-01	127 d.
2.21.	SRĮ, 41.4	Pasibaigus politinės kampanijos laikotarpiui, VRK per 40 dienų grąžina rinkimų užstatą jį sumokėjusiai partijai arba asmeniui	107 d.	Nuo 2021-02-09 iki 2021-03-21	147 d.

* Santrumpos:

SRĮ – Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymas

PKFFK – Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymas

3. RINKIMŲ KOMISIJŲ DARBO ORGANIZAVIMAS

3.1. APYLINKIŲ RINKIMŲ KOMISIJŲ SUDARYMO LENTELĖ

Apygardos Nr.	Apygardos pavadinimas	Maksimalus vienkartinis apylinkės komisijos narių skaičius Seimo rinkimų apylinkėse	Partijos, turinčios teisę siūlyti kandidatūras pagal Įstatymo 17 str. 2 d. 1 p.										Partijos, turinčios teisę siūlyti kandidatūras pagal Įstatymo 17 str. 2 d. 2 p.			
			Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga	Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis	Lietuvos socialdemokratų partija	Partija Tvarka ir teisingumas	Lietuvos socialdemokratų darbo partija	Darbo partija	Centro partija „Gerovės Lietuva“	Lietuvos laisvės sąjunga (liberalai)	Politinė partija „Rusų aljansas“	Partija „Jaunoji Lietuva“	Lietuvos žaliųjų partija	Lietuvių tautininkų ir respublikonų sąjunga
1	Senamiesčio–Žvėryno	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
2	Naujamiesčio–Naujininkų	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
3	Antakalnio	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
4	Žirmūnų	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
5	Fabijoniškių	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
6	Šeškinės–Šnipiškių	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
7	Justiniškių–Viršuliškių	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
8	Pilaitės–Karoliniškių	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
9	Lazdynų	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
10	Naujosios Vilnios	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
11	Panerių–Grigiškių	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
12	Verkių	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
13	Pašilaičių	12 (Vilniaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
14	Šilainių	10 (Kauno m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
15	Kalniečių	10 (Kauno m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
16	Savanorių	10 (Kauno m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Kauno r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
17	Petrašiūnų–Gričiupio	10 (Kauno m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
18	Panemunės	10 (Kauno m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
19	Aleksoto-Vilijampolės	10 (Kauno m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
20	Centro–Žaliakalnio	10 (Kauno m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
21	Marių	10 (Klaipėdos m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
22	Pajūrio	10 (Klaipėdos m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Neringa)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
23	Danės	10 (Klaipėdos m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
24	Baltijos	10 (Klaipėdos m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
25	Aušros	10 (Šiaulių m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
26	Saulės	10 (Šiaulių m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
27	Vakarinė	11 (Panevėžio m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
28	Nevėžio	11 (Panevėžio m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
29	Marijampolės	10 (Marijampolė)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
30	Alytaus	10 (Alytaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
31	Gargždų	10 (Klaipėdos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
32	Šilutės	10 (Šilutės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
33	Aukštaitijos	11 (Panevėžio m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
		10 (Panevėžio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
34	Tauragės	10 (Šilalės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Tauragės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
35	Plungės–Rietavo	10 (Plungės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Rietavo)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
36	Mėguvos	10 (Klaipėdos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Kretingos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Palangos m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
37	Kuršo	10 (Kretingos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Skuodo r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
38	Mažeikių	10 (Mažeikių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
39	Žemaitijos šiaurinė	10 (Akmenės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Mažeikių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Skuodo r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
40	Telšių	10 (Telšių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
41	Kelmės-Šilalės	10 (Kelmės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Šilalės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
42	Raseinių-Kėdainių	10 (Kėdainių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Raseinių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
43	Kėdainių	10 (Kėdainių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				

Apygardos Nr.	Apygardos pavadinimas	Maksimalus vienkartinis apylinkės komisijos narių skaičius Seimo rinkimų apylinkėse	Partijos, turinčios teisę siūlyti kandidatūras pagal Įstatymo 17 str. 2 d. 1 p.										Partijos, turinčios teisę siūlyti kandidatūras pagal Įstatymo 17 str. 2 d. 2 p.			
			Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga	Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis	Lietuvos socialdemokratų partija	Partija Tvarka ir teisingumas	Lietuvos socialdemokratų darbo partija	Darbo partija	Centro partija „Gerovės Lietuva"	Lietuvos laisvės sąjunga (liberalai)	Politinė partija „Rusų aljansas"	Partija „Jaunoji Lietuva"	Lietuvos žaliųjų partija	Lietuvių tautininkų ir respublikonų sąjunga
44	Radviliškio–Tytuvėnų	10 (Radviliškio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Kelmės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
45	Šiaulių krašto	10 (Šiaulių m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Šiaulių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
46	Žiemgalos vakarinė	10 (Joniškio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Pakruojo r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Šiaulių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
47	Žiemgalos rytinė	10 (Pakruojo r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Pasvalio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
48	Sėlos vakarinė	11 (Biržų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				X
		10 (Kupiškio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
49	Deltuvos šiaurinė	10 (Anykščių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Panevežio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
50	Sėlos rytinė	10 (Kupiškio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Rokiškio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Zarasų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
51	Utenos	11 (Utenos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
52	Nalšios šiaurinė	10 (Ignalinos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		11 (Visaginas)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
		10 (Zarasų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
53	Nalšios pietinė	10 (Ignalinos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		11 (Švenčionių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
54	Molėtų–Širvintų	10 (Molėtų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Širvintų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		11 (Vilniaus r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
55	Nemenčinės	11 (Vilniaus r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
56	Šalčininkų–Vilniaus	11 (Šalčininkų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
		11 (Vilniaus r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
57	Medininkų	11 (Vilniaus r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
58	Trakų–Vievio	10 (Elektrėnų)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		11 (Trakų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
59	Kaišiadorių–Elektrėnų	10 (Elektrėnų)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		11 (Kaišiadorių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
60	Jonavos	10 (Jonavos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
61	Deltuvos pietinė	10 (Jonavos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Ukmergės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
62	Karšuvos	10 (Jurbarko r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Pagėgių)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Tauragės r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
63	Sūduvos pietinė	10 (Kalvarijos)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Alytaus r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Marijampolės)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
64	Sūduvos šiaurinė	10 (Kauno r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Šakių r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Kazlų Rūdos)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
65	Raudondvario	10 (Kauno r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
66	Garliavos	10 (Kauno r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
67	Dainavos	10 (Alytaus r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Birštono)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Prienų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
68	Vilkaviškio	10 (Vilkaviškio r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
69	Dzūkijos	10 (Varėnos r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Alytaus m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Alytaus r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
70	Jotvingių	10 (Druskininkų)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
		10 (Lazdijų r.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. Sp-39

3.2. SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) IR APYLINKIŲ RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJŲ PIRMININKŲ, NARIŲ RAŠYTINIO PASIŽADĖJIMO DAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinio pasižadėjimo davimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinio pasižadėjimo davimo tvarka.

2. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai, nariai pareigas rinkimų (referendumo) komisijose pradeda eiti davę rašytinį pasižadėjimą, kurį duoda iki pirmojo savivaldybės (apygardos) ir apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdžio.

3. Rašytinį pasižadėjimą duoda:

3.1. savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas – Vilniuje, dalyvaujant Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui arba jo pavaduotojui ir dviem Vyriausiosios rinkimų komisijos nariams;

3.2. savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariai – savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoje, pastate, kuriame yra savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos būstinė, dalyvaujant savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui, o jeigu jis dar nepradėjo eiti savo pareigų, – Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko įgaliotam asmeniui;

3.3. apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai – savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoje, pastate, kuriame yra savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos būstinė, dalyvaujant savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui ir dviem savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariams;

3.4. apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariai – apylinkės rinkimų (referendumo) komisijoje, pastate, kuriame yra apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos būstinė arba balsavimo patalpa, dalyvaujant apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui, o jeigu jis dar nepradėjo eiti savo pareigų, – savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko įgaliotam asmeniui.

4. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinio pasižadėjimo davimo laiką nustato juos paskyrusi komisija, priimdama sprendimą dėl jų skyrimo. Apie tai atitinkama komisija praneša asmenims, kurie turi duoti rašytinį pasižadėjimą, ar juos į šią komisiją pasiūliusioms partijoms, kad šios informuotų reikiamus asmenis.

5. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai, nariai, nedavę rašytinio pasižadėjimo per 15 dienų nuo jų paskyrimo, negali pradėti eiti pareigų rinkimų (referendumo) komisijoje. Duotas pasižadėjimas galioja visą paskyrimo dirbti rinkimų (referendumo) komisijoje laikotarpį, iki komisija, paskyrusi rinkimų (referendumo) komisijos pirmininką, narį, priima sprendimą dėl jo įgaliojimų nutrūkimo.

6. Kai rašytinį pasižadėjimą duoda savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai, juos paskyrusios komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas asmuo garsiai perskaito rinkimų įstatymuose ir Referendumo įstatyme nustatytus du rašytinio pasižadėjimo tekstus, o kai rašytinį pasižadėjimą duoda savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariai, – rašytinio pasižadėjimo tekstus garsiai perskaito šios komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas asmuo. Rašytinio pasižadėjimo tekstas negali būti keičiamas. Rašytinį pasižadėjimą duodantys asmenys kviečiami po vieną pasirašyti vieną iš pateiktų rašytinio pasižadėjimo tekstų. Apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai kviečiami pagal rinkimų (referendumo) apylinkių numerius didėjančia tvarka, komisijų nariai – pagal abėcėlę. Apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai, nariai pasižadėjimo tekste įrašo savo pareigas rinkimų (referendumo) komisijoje, vardą, pavardę, datą, pasirašo ir pasirašytą pasižadėjimą įteikia pasižadėjimą priimančiam asmeniui. Asmuo, priėmęs rašytinį pasižadėjimą, paskelbia, kad rašytinis pasižadėjimas priimtas. Jeigu rašytinis pasižadėjimas nepasirašytas arba pasirašytas su išlygomis, paskelbiama, kad pasižadėjimas neduotas.

7. Rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko, nario pažymėjimas įteikiamas po to, kai yra duotas rašytinis pasižadėjimas.

8. Apie tai, kas davė rašytinius pasižadėjimus ir kas jų nedavė, apylinkės rinkimų (referendumo) komisija praneša savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai ne vėliau kaip per 24 valandas, o savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija Vyriausiajai rinkimų komisijai apie duotus ir neduotus rašytinius pasižadėjimus praneša per 12 valandų.

9. Rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinius pasižadėjimus saugo juos paskyrusios rinkimų (referendumo) komisijos:

9.1. savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinius pasižadėjimus – Vyriausioji rinkimų komisija;

9.2. apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinius pasižadėjimus – savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijos. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų narių ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų ir narių rašytinių pasižadėjimų davimo dienos perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoje saugomus komisijų pirmininkų, narių rašytinius pasižadėjimus.

SUDERINTA
Asmens duomenų apsaugos pareigūnas
Rokas Stabingis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2019 m. vasario 7 d. sprendimu Nr. Sp-73

3.3. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOJOJE RINKIMŲ KOMISIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos vyriausiojoje rinkimų komisijoje tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatomi asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos reikalavimai, asmens duomenų tvarkymo tikslai, duomenų subjektų teisės ir jų įgyvendinimo tvarka, duomenų apsaugos techninės ir organizacinės priemonės.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – BDAR), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymu, Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymu, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymu, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymu, Lietuvos Respublikos referendumo įstatymu, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos įstatymu, Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymu, Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymu ir kitais teisės aktais.

3. Apraše vartojamos pagrindinės sąvokos:

3.1. **Asmens duomenys** – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai: vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

3.2. **Asmens duomenis tvarkantys asmenys** – Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau VRK) nariai, VRK sekretoriato valstybės tarnautojai, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, rinkimų, referendumų komisijų nariai, kurie pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus turi teisę tvarkyti asmens duomenis arba kuriems tokia teisė nustatyta pareigybių aprašymuose, darbo sutartyse, arba kurie asmens duomenis tvarko atlikdami savo funkcijas.

3.3. **Asmens duomenų saugumo pažeidimas** – saugumo pažeidimas, dėl kurio netyčia arba neteisėtai sunaikinami, prarandami, pakeičiami, be leidimo atskleidžiami persiųsti, saugomi arba kitaip tvarkomi asmens duomenys arba prie jų be leidimo gaunama prieiga (BDAR 4 straipsnio 12 punktas).

3.4. **Duomenų subjektas** – fizinis asmuo, kurio asmens duomenis tvarko VRK.

3.5. **Duomenų tvarkymas** – bet kokia automatinėmis arba neautomatinėmis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai: duomenų rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimas arba sunaikinimas.

3.6. **Duomenų tvarkymas automatiniu būdu** – duomenų tvarkymo veiksmai, visiškai ar iš dalies atliekami automatinėmis priemonėmis.

3.7. **Duomenų tvarkymas neautomatiniu būdu** – duomenų tvarkymo veiksmai, atliekami neautomatinėmis priemonėmis susistemintame rinkinyje.

3.8. **Duomenų tvarkytojas** – juridinis ar fizinis (kuris nėra duomenų valdytojo darbuotojas) asmuo, duomenų valdytojo įgaliotas tvarkyti asmens duomenis. Duomenų tvarkytojas ir (arba) jo skyrimo tvarka gali būti nustatyti kituose teisės aktuose.

3.9. **Duomenų valdytoja** – VRK.

3.10. **Kandidatas (pretendentas)** – asmuo, kuris pasinaudoja pasyviąja rinkimų teise.

3.11. **Rinkimų, referendumų komisijos, jų nariai ir darbuotojai** – rinkimų, referendumų organizavimo metu veikiančių rinkimų komisijų nariai, jų darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, vykdantys rinkimų, referendumų organizavimo ir kitas funkcijas.

3.12. **Susistemintas rinkinys** – bet kuris prieinamų asmens duomenų rinkinys, sistemiškai sutvarkytas pagal specialius kriterijus, leidžiantis lengviau surasti ir pateikti asmens duomenis.

3.13. **Trečioji šalis** – fizinis ar juridinis asmuo, valdžios institucija ar kita įstaiga, kuri nėra duomenų subjektas, duomenų valdytojas, duomenų tvarkytojas, arba asmenys, kuriems tiesioginiu duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo įgaliojimu leidžiama tvarkyti asmens duomenis.

3.14. **VRK sekretoriatas** – VRK struktūrinis padalinys, kurį sudaro valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

4. Aprašas taikomas VRK, VRK nariams, VRK sekretoriato valstybės tarnautojams, darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, apygardų, savivaldybių, miestų (rajonų), balsavimo komisijų, apylinkių rinkimų komisijų nariams, šių komisijų samdomiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, rinkimų stebėtojams, atstovams rinkimams, kitiems asmenims, tvarkantiems asmens duomenis rinkimų metu, taip pat juridiniams asmenims, kurie įstatymų nustatyta tvarka teikia VRK ar iš jos gauna VRK tvarkomus asmens duomenis. Aprašas taikomas tvarkant duomenis automatiniu ir neautomatiniu būdu.

5. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos BDAR, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, kituose teisės aktuose.

6. Vyriausioji rinkimų komisija paskiria asmens duomenų apsaugos pareigūną, atsakingą už asmens duomenų apsaugos reikalavimų įgyvendinimą, jų laikymosi stebėseną ir priežiūrą Vyriausiojoje rinkimų komisijoje. Vyriausiosios rinkimų komisijos paskirtas asmens duomenų apsaugos pareigūnas – Rokas Stabingis, tel. (8 5) 239 6423, el. p. rokas.stabingis@vrk.lt.

II SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO PAGRINDAI

7. Asmens duomenys VRK tvarkomi Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo, Seimo rinkimų įstatymo, Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo, Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo, Referendumo įstatymo, Politinių partijų įstatymo, Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos įstatymo, kitų įstatymų nustatytais pagrindais atliekant užduotis, vykdomas viešojo intereso labui, vykdant duomenų valdytojui pavestas viešosios valdžios funkcijas, vykdant sutartis, teisines prievoles.

8. Asmens duomenys tvarkomi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nurodytais tikslais, įskaitant rinkimų, referendumo, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos, Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos, politinių kampanijų, politinių partijų finansavimo, rinkėjų informavimo, rinkimų ir referendumų procesų skaidrumo ir demokratinės sistemos veikimo valstybėje užtikrinimo, kandidatų sąžiningos konkurencijos, rinkėjų sąrašų sudarymo, kandidatų kėlimo, politinių kampanijų kontrolės, rinkimų rezultatų nustatymo, vidaus administravimo tikslais ir kitais Apraše nurodytais tikslais.

9. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis šiais principais:

9.1. teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo – asmens duomenys duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu, skaidriu būdu;

9.2. tikslo apribojimo principu – asmens duomenys renkami apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir tvarkomi su šiais tikslais suderintais būdais;

9.3. duomenų kiekio mažinimo principu – asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi;

9.4. tikslumo principu – asmens duomenys turi būti tikslūs ir prireikus atnaujinami; turi būti imamasi visų turimų ir pagrįstų priemonių užtikrinti, kad asmens duomenys, kurie nėra tikslūs, atsižvelgiant į jų tvarkymo tikslus, būtų nedelsiant ištrinami, šalinami arba ištaisomi;

9.5. saugojimo trukmės apribojimo principu – asmens duomenys laikomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tais tikslais, kuriais asmens duomenys yra tvarkomi; asmens duomenis galima saugoti ilgesnius laikotarpius, jeigu asmens duomenys bus tvarkomi archyvavimo tikslais viešojo intereso labui;

9.6. vientisumo ir konfidencialumo principu – asmens duomenys tvarkomi tokiu būdu, kad taikant atitinkamas technines ar organizacines priemones būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo.

III SKYRIUS
TVARKOMI ASMENS DUOMENYS

10. VRK tvarkomi šių duomenų subjektų asmens duomenys: VRK narių; VRK sekretoriato valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis; pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas; apygardų / savivaldybių / miestų (rajonų) / apylinkių rinkimų komisijų, balsavimo komisijų narių; apygardų / savivaldybių / miestų (rajonų) / apylinkių rinkimų komisijų narių darbo laikos apskaitos ir darbo užmokesčio duomenys; asmenų, gaunančių darbo užmokestį iš VRK; rinkimų stebėtojų; atstovų rinkimams; kandidatų į Respublikos Prezidentus patikėtinių; pretendentų (kandidatų) į Respublikos Prezidentus; kandidatų į Lietuvos Respublikos Seimo narius; kandidatų į savivaldybių tarybų narius / narius – merus; kandidatų į Europos Parlamento narius; kandidatų, dalyvavusių balsavime Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose, rinkimuose į Europos Parlamentą; asmenų, išrinktų Respublikos Prezidentu; asmenų, išrinktų Seimo nariais; asmenų, išrinktų Europos Parlamento nariais; asmenų, išrinktų savivaldybių tarybų nariais / nariais – merais; rinkėjų, remiančių kandidatų iškėlimą rinkimuose; asmenų, renkančių rinkėjų parašus dėl kandidatų iškėlimo; rinkėjų; politinės kampanijos dalyvių; aukotojų; viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų; iždininkų; auditorių / auditorių padėjėjų; Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvinės grupės narių / piliečių, remiančių įstatymų leidybos iniciatyvą; referendumo iniciatyvinės grupės narių; piliečių, palaikančių referendumo iniciatyvą; Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos organizatorių / kontaktinių asmenų; piliečių, pasirašiusių Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos pritarimo pareiškimą; politinių partijų pirmininkų / skyrių pirmininkų; už politinės partijos apskaitą atsakingų asmenų / partijos nario mokesčio žurnalą pildančių asmenų; asmenų, mokančių partijos nario mokesčius; politinės kampanijos stebėtojų; visuomeninių rinkimų komitetų narių / atstovų; administracinėn atsakomybėn traukiamų asmenų; administracinės procedūros dalyvių; asmenų, dalyvaujančių VRK vidaus viešojo administravimo procedūrose; VRK posėdžių vaizdo ir garso įrašuose užfiksuotų asmenų; kandidatų, dalyvavusių rinkimų agitacijos diskusijų laidose; VRK IS naudotojų.

11. Aprašo 10 punkte nurodytų duomenų subjektų asmens duomenys VRK tvarkomi šiais tikslais:

11.1. Vidaus administravimo (VRK institucinės struktūros tvarkymas, informacijos apie VRK narius, valstybės tarnautojus, darbuotojus valdymas, dokumentų valdymas, materialinių ir finansinių išteklių valdymas) tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: vardas; pavardė; pilietybės; asmens kodas; gimimo data; deklaruota gyvenamoji vieta; asmens tapatybės dokumento serija, numeris; nuotrauka; parašas; socialinio draudimo pažymėjimo numeris; valstybės tarnautojo pažymėjimo numeris; asmens bylos duomenys (su tarnybos (darbo) pradžia, eiga ir pabaiga susijusių dokumentų, jų kopijų duomenys); darbo sutarčių ir jų priedų duomenys; į pareigas pasiūlęs subjektas; priesaikos data; įdarbinimo data; atleidimo data; atleidimo pagrindas; darbo užmokesčio duomenys; socialinio draudimo įmokų, kitų mokesčių duomenys; atsiskaitomosios sąskaitos numeris; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; pareigos; pareigų aprašymas; darbo funkcijų aprašymas, gyvenimo ir veiklos aprašymas; duomenys apie išsilavinimą ir kvalifikaciją; duomenys apie darbo stažą; duomenys apie priėmimą (perkėlimą) į pareigas; duomenys apie atostogas (trukmė, laikotarpis, apmokėjimas); duomenys apie komandiruotes (trukmė, laikotarpis, apmokėjimas); duomenys apie atskirą darbo grafiką; duomenys apie išmokas, kompensacijas, pašalpas; informacija apie dirbtą darbo laiką; informacija apie skatinimus ir nuobaudas, tarnybinius ar darbo pareigų

pažeidimus; duomenys apie veiklos vertinimą; išduotos darbo priemonės ir įranga; vidaus administravimo dokumentuose nurodyti duomenys; kiti asmens duomenys, kuriuos pateikia pats asmuo.

11.2. Rinkimų organizavimo tikslu (rinkimų, referendumų komisijų sudarymas, jų narių ir darbuotojų informacijos valdymas, dokumentų valdymas, materialinių ir finansinių išteklių valdymas) tvarkomi šie asmens duomenys: vardas; pavardė; pilietybės; asmens kodas; gimimo data; deklaruota gyvenamoji vieta; asmens tapatybės dokumento serija, numeris; parašas; išsilavinimas; paskutinė darbovietė; pareigos; sprendimą priėmęs subjektas; sprendimo data; sprendimo numeris; kuruojamos sritys; priesaikos (rašytinio pasižadėjimo) data; pažymėjimo numeris; sprendimą dėl atleidimo priėmęs subjektas; sprendimo data; sprendimo numeris; atleidimo data; atleidimo priežastis; atestacijos išvada; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; rinkimai; apygarda; apylinkė; pareigų pradžios data; pareigų pabaigos data; darbo užmokesčio duomenys; socialinio draudimo įmokų duomenys; atsiskaitomosios sąskaitos numeris; darbo laiko žiniaraščio (tabelio) duomenys (dirbtų dienų, valandų skaičius, atlyginimo suma); duomenys apie priskaitytą ir išmokėtą darbo užmokestį.

11.3. Pasyviosios rinkimų teisės realizavimo tikslu (kandidatų kėlimo ir registravimo proceso, rinkimų stebėtojų, atstovų rinkimams, kandidatų į Respublikos Prezidentus patikėtinių informacijos valdymas; informacijos apie rinkimų rezultatus ir mandatus valdymas) tvarkomi šie asmens duomenys: rinkimų pavadinimas; asmens kodas; vardas; pavardė; gimimo data; gimimo vieta; tautybė; duomenys apie išsilavinimą; duomenys apie užsienio kalbų mokėjimą; lytis; deklaruota gyvenamoji vieta; paso numeris; asmens tapatybės kortelės numeris; pilietybės duomenys; nuotrauka; sprendimų dėl kandidatų registracijos duomenys; rinkimų apygarda; iškėlimo kandidatu duomenys; numeris kandidatų sąraše; pažymėjimo numeris; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; nuolatinės gyvenamosios vietos adresas; duomenys apie priesaiką ar pasižadėjimą užsienio valstybei; duomenys apie turėtus teismo nuosprendžius (apkaltinamojo nuosprendžio (sprendimo) priėmimo valstybė (vieta); nuosprendį (sprendimą) priėmusios institucijos pavadinimas; apkaltinamojo nuosprendžio (sprendimo) priėmimo data; nusikalstama veika); duomenys apie nusikalstamos veikos dekriminalizavimą; duomenys apie tai, kad nurodyta nusikalstama veika nėra laikoma nusikalstama užsienio valstybėje; duomenys apie tai, kad nurodyta nusikalstama veika yra laikoma politiniu persekiojimu; duomenys apie asmens atliekamą tikrąją karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą; duomenys, kad asmuo yra į atsargą išleistas krašto apsaugos sistemos, policijos ir vidaus tarnybos karininkas, puskarininkis ar liktinis, kitos sukarintos ar saugumo tarnybos apmokamas pareigūnas; duomenys apie darbą buvusių sovietinių respublikų ir kitų užsienio valstybių atitinkamose tarnybose (struktūrose), apie mokymąsi šių tarnybų (struktūrų) mokyklose ar apie bendradarbiavimą su šiomis tarnybomis (struktūromis) (tarnybos (struktūros) pavadinimas ir pavaldumas; asmens pareigos; laipsnis; rangas ir funkcijos; darbo ar mokslo laikas ir vieta; apdovanojimai); duomenys apie pareigų nesuderinamumą su tarybos nario pareigomis; duomenys apie pasyviosios rinkimų teisės apribojimą; duomenys apie turėtas kitų valstybių pilietybes ir kitų valstybių pilietybes patvirtinančius ar jų atsisakymo dokumentus; duomenys apie sąmoningą bendradarbiavimą su kitos valstybės specialiosiomis tarnybomis; duomenys apie priklausymą partijai; duomenys apie išrinkimą į Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą, Seimą, savivaldybių tarybas, merus; kitų Europos Sąjungos valstybių narių parlamentus, savivaldybių institucijas; Europos Parlamentą; darbovietė; pareigos; visuomeninė veikla; pomėgiai; šeiminė padėtis; vyro, žmonos vardas, pavardė; vaikų vardai, pavardės; kita kandidato savanoriškai nurodyta informacija; biografija; prašymo grąžinti rinkimų užstatą duomenys; pasižadėjimo duomenys; pažymos apie sveikatos būklę duomenys; pajamų deklaracijos išrašo duomenys; turto deklaracijos išrašo duomenys; privačių interesų deklaracijos duomenys; kadencija; priesaikos data; sprendimo dėl tvirtinimo duomenys; įgaliojimų pabaiga; duomenys apie vietą priešrinkiminiame ir porinkiminiame sąrašuose; įgaliojimų nutraukimo duomenys (sprendimo data; numeris; įgaliojimų nutraukimo priežastis); duomenys apie grąžinimą į porinkiminį sąrašą (sprendimo data; numeris); duomenys apie gautus balsus, pirmumo balsus; parašas; VRK organizuojamų diskusijų laidų dalyvių sąrašas; diskusijų laidų vaizdo ir garso įrašai.

11.4. Aktyviosios rinkimų teisės realizavimo tikslu (informacijos apie rinkėjus ir rinkėjų sąrašus valdymas; rinkėjų, remiančių kandidatų iškėlimą rinkimuose, duomenų valdymas; asmenų, renkančių rinkėjų parašus dėl kandidatų iškėlimo, duomenų valdymas) tvarkomi šie asmens duomenys: rinkimai; vardas; pavardė; asmens kodas; gimimo data; gyvenamosios vietos adresas; adreso įrašymo į Gyventojų registrą pagrindas; kilmės valstybė; Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybę patvirtinančio asmens dokumento numeris; dokumento, patvirtinančio kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečio pragyventą Lietuvos Respublikoje laiką, duomenys;

valstybės narės vietovė ar rinkimų apygarda, kurios rinkėjų sąraše rinkėjas buvo įrašytas paskutinį kartą; apygarda; apylinkė; rinkėjo kortelės / pažymėjimo numeris; duomenys apie rinkėjo kortelės / pažymėjimo įteikimą; duomenys apie rinkėjo balsavimą namuose; duomenys apie rinkėjo balsavimą specialiame balsavimo punkte, Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, laive, sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės rūpybos ir globos įstaigose, kariniame vienete, areštinėje, tardymo izoliatoriuje (sulaikymo namuose); duomenys apie rinkėjo atvykimą balsuoti; rinkėjo prašyme balsuoti namuose (P6 forma) nurodyti papildomi duomenys apie rinkėjo nedarbingumą, neįgalumą; rinkėjo prašyme įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) nurodyti papildomi duomenys dėl faktinio gyvenamosios vietos adreso, telefono ryšio numeris; liudijime dėl rinkėjo asmens tapatybės nurodyti duomenys (liudytojų vardai; pavardės; asmens tapatybę patvirtinančio dokumento duomenys; gyvenamoji vieta; rinkėjo kortelės / pažymėjimo numeris); kandidato vardas, pavardė; kandidatų sąrašo pavadinimas; parašas.

11.5. Referendumų, įstatymo leidybos, Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos tikslu (iniciatyvinės grupės): vardas; pavardė; asmens kodas; deklaruota gyvenamoji vieta; paso arba asmens tapatybės kortelės numeris; gimimo data; pasirašymo data; parašas; duomenys apie paskyrimą koordinatoriumi.

11.6. Politinių partijų, politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės tikslu (politinės kampanijos dalyvių registravimo duomenų valdymas; aukotojų duomenų valdymas; auditorių ir jų padėjėjų duomenų valdymas; politinių partijų pirmininkų ir skyrių pirmininkų duomenų valdymas; už politinės partijos apskaitą atsakingų asmenų / partijos nario mokesčio žurnalą pildančių asmenų duomenų valdymas; asmenų, mokančių partijos nario mokesčius, ir politinės reklamos stebėtojų duomenų valdymas) tvarkomi šie asmens duomenys: politinės kampanijos pavadinimas; registravimo statusas (savarankiškas / atstovaujamasis); registruoti teikiantis subjektas; rinkimų apygarda; statusas politinėje kampanijoje; dalyvio asmens kodas / kodas; dalyvio vardas, pavardė / pavadinimas; visas dalyvio pavadinimas; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; išlaidų limitas; atstovaujančio savarankiško politinės kampanijos dalyvio informacija; prašymo / teikimo data; išlaidų iki politinės kampanijos pradžios duomenys; banko pavadinimas, kuriame yra politinės kampanijos sąskaita; politinės kampanijos sąskaitos numeris; politinės kampanijos sąskaitos atidarymo data; pažymos apie politinės kampanijos sąskaitos likutį išdavimo data; duomenys apie likutį pagal pažymą; politinės kampanijos sąskaitos uždarymo data; registravimo būsena; registravimo politinės kampanijos dalyviu sprendimo duomenys (priėmimo data; numeris; VRK nario vardas, pavardė, parašas); pažymos numeris; pažymą pasirašiusio VRK darbuotojo vardas, pavardė; politinės kampanijos dalyvio statuso praradimo data; politinės kampanijos dalyvio statuso praradimo pagrindas; statuso praradimo priežastis ir pasirašiusio VRK darbuotojo vardas, pavardė; duomenys apie atsiskaitymą; iždininko vardas, pavardė; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; VRK teikiamų dokumentų duomenys: politinės kampanijos sąskaitos banko išrašas; sudarytų sutarčių registro duomenys; politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštis (Pajamų registras: dokumento data; dokumento serija ir numeris; fizinis / juridinis asmuo; kodas; vardas, pavardė / pavadinimas; aukotojų skaičius; pajamų paskirtis; piniginės / nepiginės lėšos / auka grynaisiais; informacija apie aukos priimtinumą; informacija apie pajamų priėmimą; suma; savarankiško politinės kampanijos dalyvio pavadinimas; politinės kampanijos pavadinimas; VRK sprendimo, pagal kurį pripažintos pajamos, numeris, data; Išlaidų registro duomenys: data; dokumento serija ir numeris; paslaugos teikėjo kodas; suma; apmokėjimo iš politinės kampanijos / ne politinės kampanijos sąskaitos duomenys; skola; padengta skolos dalis po politinės kampanijos; likusi skolos dalis po politinės kampanijos; išlaidų paskirtis; savarankiško politinės kampanijos dalyvio pavadinimas; politinės kampanijos pavadinimas; VRK sprendimo numeris, data); politinės kampanijos finansavimo ataskaitos duomenys; ataskaitos dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių duomenys; dėl politinės kampanijos dalyvio finansavimo priimtų VRK sprendimų numeriai, data, pavadinimas; auditoriaus tipas (auditorius / audito įmonė); auditoriaus vardas, pavardė / pavadinimas; auditoriaus asmens kodas; audito įmonės pavadinimas; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto numeris; sutarties su auditoriumi / audito įmone duomenys; auditoriaus ataskaita; tikrinamo politinės kampanijos dalyvio pavadinimas; politinės kampanijos pavadinimas; politinė kampanija; politinės kampanijos dalyvis; vardas; pavardė; asmens kodas; aukos suma; aukos data; duomenys, ar auka priimtina; auka piniginė / nepiniginė; auka grynais / pavedimu; duomenys apie aukos grąžinimą / pervedimą į biudžetą; politinės partijos pirmininko vardas, pavardė; asmens kodas; adresas; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; politinės partijos skyriaus pavadinimas; partijos skyriaus pirmininko vardas, pavardė; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; už politinės partijos apskaitą atsakingo asmens / partijos nario mokesčio žurnalą pildančio asmens vardas, pavardė; asmens kodas;

telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; asmens, mokančio partijos nario mokestį, vardas, pavardė; mokėjimo data; metai; partijos nario asmens kodas; partijos skyrius; laikotarpis, už kurį sumokėtas nario mokestis; mokesčio tipas; nario mokesčio gavimo būdas; operacijos tipas; nario mokesčio suma; duomenys apie mokesčio patikrinimą pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos deklaruotas pajamas; duomenys apie patikrinimą, ar pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos duomenis asmuo yra partijos narys; duomenys apie nario mokesčio priimtinumą; politinės reklamos stebėtojo vardas, pavardė; asmens kodas; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; politinė kampanija; rinkimų apygarda; politinės reklamos stebėtojo tipas (profesionalus / paskirtas rinkimų komisijos; savanoris); politinės reklamos stebėtojo pavadinimas; politinės reklamos stebėtojo trumpinys.

11.7. Viešosios informacijos skleidėjų ir (ar) leidėjų priežiūros ir kontrolės tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: viešosios informacijos skleidėjo ir (ar) leidėjo pavadinimas; atstovo vardas; pavardė; asmens kodas; viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo pavadinimas; viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo tipas; sutarties su viešosios informacijos skleidėju ir (ar) rengėju duomenys; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; regionas; periodiškumas.

11.8. Visuomeninių rinkimų komitetų registravimo tikslu tvarkomi šie duomenys: visuomeninio rinkimų komiteto nario, atstovo (koordinatoriaus) vardas, pavardė; asmens kodas; gimimo data; deklaruota gyvenamoji vieta; deklaravimo laikotarpis; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; įgaliojimų pradžia; įgaliojimų pabaiga; neturtinio įnašo aprašymas.

11.9. Asmenų patraukimo administracinėn atsakomybėn tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: vardas; pavardė; asmens kodas; adresas; darbo vieta; telefono ryšio numeris; gimimo metai; administracinio nusižengimo padarymo vieta, laikas ir esmė; Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso straipsnis, straipsnio dalis ar kitas atsakomybę už nusižengimą nustatantis teisės aktas, kurio reikalavimus pažeidė asmuo; liudytojų ir nukentėjusiųjų, jeigu jų yra, vardai, pavardės, adresai, telefono ryšio numeriai; administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens paaiškinimas dėl administracinio nusižengimo, jo aplinkybių; administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens prašymas nerašyti administracinio nurodymo; bylos nagrinėjimo data, laikas ir vieta; administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens pageidavimu – jo prašymas siųsti ir gauti procesinius dokumentus elektroninių ryšių priemonėmis; administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens reikalavimas nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka; kiti bylai išnagrinėti būtini duomenys.

11.10. Administracinių aktų priėmimo, priežiūros ir kontrolės tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: vardas, pavardė, asmens kodas; deklaruota gyvenamoji vieta; gimimo data; kiti dokumentuose nurodyti duomenys.

11.11. Asmenų skundų, prašymų, pareiškimų nagrinėjimo tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: vardas; pavardė; asmens kodas; adresas; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; parašas; skundo; prašymo ar pareiškimo data ir numeris; skunde, prašyme ar pareiškime nurodyta informacija; skundo, prašymo ar pareiškimo nagrinėjimo rezultatas; skundo, prašymo ar pareiškimo nagrinėjimo metu gauta informacija.

11.12. VRK veiklos viešinimo ir posėdžių viešumo tikslu tvarkomi šie duomenys: VRK posėdžių salės vaizdo kameros vaizdo ir garso įrašai.

11.13. Informacinių sistemų autentifikavimo ir naudotojo paskyros administravimo tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: vardas, pavardė; IP; duomenų teikimo (gavimo) el. būdu sutarčių registro duomenys; informacinio pranešimo VRK IS naudotojams registro duomenys; naudotojo vaidmuo.

11.14. Kandidatų į valstybės tarnybą administravimo tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: duomenų subjekto vardas, pavardė; asmens kodas; gyvenimo ir veiklos aprašymas ir jame pateikti duomenys – nuotrauka; asmeniniai telefono ryšio numeriai; elektroninio pašto adresas; pareigos; kiti kandidato savanoriškai pateikti asmeniniai duomenys.

11.15. Viešųjų pirkimų vykdymo tikslu tvarkomi šie asmens duomenys: vardas, pavardė; pareigos; telefono ryšio numeris; elektroninio pašto adresas; kiti viešojo pirkimo dokumentuose nurodyti duomenys.

IV SKYRIUS
DUOMENŲ SUBJEKTŲ TEISĖS

12. Duomenų subjektas turi šias teises:

12.1. gauti informaciją apie duomenų tvarkymą pagal BDAR 13 ir 14 straipsnius – duomenų valdytojas informuoja duomenų subjektus apie tvarkomus asmens duomenis apie juos;

12.2. susipažinti su duomenimis pagal BDAR 15 straipsnį – duomenų valdytojas sudaro galimybę duomenų subjektams susipažinti su apie juos tvarkomais duomenimis. Šia teise duomenų subjektas gali pasinaudoti elektroniniu būdu per portalą www.rinkejopuslapis.lt;

12.3. reikalauti ištaisyti duomenis pagal BDAR 16 straipsnį – duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad netikslūs asmens duomenys apie jį būtų ištaisyti, o neišsamūs papildyti. Tokia teise duomenų subjektas gali pasinaudoti, jeigu ji atitinka įstatymų reikalavimus. Siekiant įsitikinti, kad tvarkomi duomenų subjekto asmens duomenys yra netikslūs ar neišsamūs, duomenų valdytojas gali duomenų subjekto paprašyti pateikti tai patvirtinančius įrodymus;

12.4. reikalauti ištrinti duomenis apie save („teisę būti pamirštam“) pagal BDAR 17 straipsnį – duomenų subjektas turi teisę reikalauti ištrinti duomenis apie save. Ši duomenų subjekto teisė nėra taikoma tuo atveju, kad duomenų valdytojas vykdo teisinę pareigą tvarkyti asmens duomenis pagal Europos Sąjungos ar nacionalinę teisę, atlieka užduotį viešojo intereso labui arba vykdo duomenų valdytojui pavestas viešosios valdžios funkcijas. Duomenų valdytojas kiekvienu atveju pagal duomenų subjekto kreipimąsi įvertina, ar yra pagrindas reikalauti ištrinti asmens duomenis;

12.5. apriboti savo duomenų tvarkymą – duomenų subjektas turi teisę prašyti apriboti jo duomenų tvarkymą BDAR 18 straipsnyje nustatytais atvejais; duomenų valdytojas įvertina galimybę apriboti besikreipiančio asmens duomenų tvarkymą, atsižvelgdamas į teisės aktuose nustatytus duomenų skelbimo ir saugojimo terminus;

12.6. teisę nesutikti su duomenų tvarkymu pagal BDAR 21 straipsnį – duomenų subjektas BDAR 21 straipsnyje nustatytais atvejais turi teisę nesutikti dėl jo duomenų tvarkymo; duomenų valdytojas gali savo iniciatyva nebetvarkyti asmens duomenų, jeigu tam nėra teisėtų priežasčių (teisėto pagrindo).

V SKYRIUS
PRAŠYMO ĮGYVENDINTI DUOMENŲ SUBJEKTO TEISES PATEIKIMAS

13. Kreiptis dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo duomenų subjektas turi teisę žodžiu arba raštu, pateikdamas prašymą asmeniškai, paštu ar elektroninių ryšių priemonėmis. Kreipdamasis pareiškėjas turi patvirtinti savo tapatybę, duomenų valdytojas turi teisę prašyti tai patvirtinančių dokumentų. To nepadarius, duomenų subjekto teisės nėra įgyvendinamos.

14. Prašymas įgyvendinti duomenų subjekto teises turi būti surašytas valstybine lietuvių kalba, įskaitomas, asmens pasirašytas, jame turi būti nurodyti duomenų subjekto vardas, pavardė, adresas ir (ar) kiti kontaktiniai duomenys ryšiui palaikyti ar kuriais pageidaujama gauti atsakymą dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo.

15. Savo teises duomenų subjektas gali įgyvendinti pats arba per įgaliotą atstovą. Asmens įgaliotas atstovas prašyme turi nurodyti savo vardą, pavardę, adresą ir (ar) kitus kontaktinius duomenis ryšiui palaikyti, kuriais asmens atstovas pageidauja gauti atsakymą, taip pat atstovaujamo asmens vardą, pavardę, gimimo datą, adresą bei pateikti atstovavimą patvirtinantį dokumentą ar jo kopiją.

16. Visais klausimais, susijusiais su duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymu ir naudojimusi savo teisėmis, duomenų subjektas turi teisę kreiptis į VRK paskirtą duomenų apsaugos pareigūną.

17. Siekiant užtikrinti konfidencialumą, kreipiantis į duomenų apsaugos pareigūną paštu, ant voko užrašoma, kad korespondencija skirta duomenų apsaugos pareigūnui.

VI SKYRIUS
PRAŠYMO ĮGYVENDINTI DUOMENŲ SUBJEKTO TEISES NAGRINĖJIMAS

18. Gavus duomenų subjekto prašymą, ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos, jam pateikiama informacija apie tai, kokių veiksmų buvo imtasi pagal gautą prašymą. Jeigu vėluojama pateikti atsakymą per nurodytą terminą, duomenų subjektas apie tai informuojamas.

19. Jeigu prašymas pateiktas nesilaikant Aprašo V skyriuje nustatytos tvarkos ir reikalavimų, jis nenagrinėjamas, ir nedelsiant, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų, duomenų subjektas apie tai informuojamas raštu arba jo nurodytu el. paštu nurodant priežastis.

20. Jeigu prašymo nagrinėjimo metu nustatoma, kad duomenų subjekto teisės yra apribotos BDAR 23 straipsnio 1 dalyje numatytais pagrindais, duomenų subjektas apie tai informuojamas raštu.

21. Informacija pagal duomenų subjekto prašymą dėl jo teisių įgyvendinimo pateikiama valstybine lietuvių kalba.

22. Duomenų subjektui informacija teikiama nemokamai.

23. VRK veiksmus ar neveikimą įgyvendinant duomenų subjekto teises duomenų subjektas turi teisę skųsti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui teisės aktų nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ APSAUGA IR KONFIDENCIALUMAS

24. Už tvarkomų asmens duomenų apsaugą yra atsakingas duomenų valdytojas, kuris nustato tinkamas duomenų tvarkymo priemones bei įgyvendina tinkamas technines ir organizacines priemones, skirtas asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo apsaugoti.

25. Asmens duomenis tvarkantys asmenys asmens duomenis gali tvarkyti tik pagal duomenų valdytojo nurodymą, išskyrus atvejus, kai jų tvarkymas jiems yra numatytas pagal įstatymus arba pagal jų pareigines funkcijas. Asmens duomenų tvarkymas be teisėto pagrindo arba ne pagal nustatytas pareigines funkcijas yra draudžiamas.

26. Asmens duomenis tvarkantys asmenys, siekdami užkirsti kelią atsitiktiniam ar neteisėtam asmens duomenų sunaikinimui, pakeitimui, atskleidimui, taip pat bet kokiam neteisėtam tvarkymui, turi saugoti dokumentus, įskaitant elektroninius, bei dokumentų rinkmenas tinkamai ir saugiai bei vengti nereikalingų kopijų darymo.

27. Asmens duomenis tvarkantys asmenys, kurie su asmens duomenimis susipažino eidami pareigas ar atlikdami jiems pavestas funkcijas, privalo tokią informaciją laikyti paslaptyje ir jos viešai neskelbti, išskyrus atvejus, kai tokia informacija yra vieša pagal galiojančių teisės aktų nuostatas. Asmens duomenys negali būti skelbiami viešai, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus. Asmens kodą skelbti viešai draudžiama.

28. Asmens duomenys turi būti pašalinti (uždengti) dokumentuose, kurie yra skelbiami viešai arba gali būti paviešinti, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus.

29. Perduodant dokumentus, kuriuose yra asmens duomenų, yra daromi tokių dokumentų išrašai, vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ SKELBIMAS

30. VRK asmens duomenis skelbia viešai Seimo rinkimų įstatyme, Respublikos Prezidento rinkimų įstatyme, Rinkimų į Europos Parlamentą įstatyme, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatyme, Referendumo įstatyme, Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatyme nustatyta apimtimi. Šie duomenys skelbiami VRK interneto svetainėje www.vrk.lt ir portale www.rinkejopuslapis.lt VRK nustatyta tvarka.

31. Kandidatų, gavusių balsų Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų ir mero rinkimuose, rinkimuose į Europos Parlamentą (rinkimų rezultatai) duomenys (rinkimai; vardas; kandidatų sąrašas; pavardė; gauti balsai; pirmumo balsai; priešrinkiminis numeris kandidatų sąraše; porinkiminis numeris kandidatų sąraše), kurių skelbimas yra privalomas pagal įstatymus, yra skelbiami 100 metų, išskyrus, kai teisės aktuose nustatyta kitaip.

32. Politinės kampanijos dalyvių, aukotojų, kurių skelbimas yra privalomas pagal įstatymus, yra skelbiami 100 metų, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatyta kitaip.

33. Kandidatų pareiškinių dokumentų duomenys, kurių skelbimas yra privalomas pagal įstatymus, yra skelbiami 100 metų, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatyta kitaip.

34. VRK narių, VRK sekretoriate dirbančių asmenų kontaktiniai duomenys skelbiami jų kadencijos ar pareigų ėjimo laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatyta kitaip.

35. Rinkimų, referendumų komisijų, jų narių ir darbuotojų, politinės kampanijos iždininkų, auditorių, atstovų rinkimams, visuomeninių rinkimų komitetų narių, rinkimų stebėtojų, viešosios informacijos skleidėjų ir leidėjų duomenys, referendumų iniciatyvinės grupės, įstatymo leidybos iniciatyvinės grupės – politinės kampanijos lai-

kotarpiu, o Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos atstovų duomenys – jų veiklos laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatyta kitaip.

36. Kitų asmenų kategorijų asmens duomenys gali būti skelbiami tik Apraše numatytais tikslais ir pagrindais, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatyta kitaip.

37. Pasibaigus asmens duomenų skelbimo terminui, duomenų publikavimas interneto svetainėje www.vrk.lt ir portale www.rinkejopuslapis.lt nutraukiamas ir duomenys yra perduodami saugojimui, archyvavimui ar sunaikinimui.

IX SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ SAUGOJIMAS IR ARCHYVAVIMAS

38. VRK asmens duomenis, tvarkomus automatizuotu būdu, saugo VRK informacinėje sistemoje, o tvarkomus neautomatizuotu būdu – susistemintuose rinkiniuose – VRK patalpose ir archyvuose, vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme bei VRK dokumentacijos planuose nustatyta tvarka ir terminais.

39. Aprašo 11.1–11.3, 11.6–11.15 papunkčiuose nurodyti duomenys saugomi 60 metų; Aprašo 11.4, 11.5 papunkčiuose nurodyti duomenys saugomi 10 metų; Aprašo XVIII skyriuje nurodyti duomenys saugomi 10 metų.

40. Pasibaigus asmens duomenų saugojimo terminui, duomenys archyvuojami teisės aktų nustatyta tvarka, perduodami valstybės archyvui vadovaujantis Dokumentų ir archyvų įstatymu, VRK dokumentacijos planais arba sunaikinami VRK nustatyta tvarka.

X SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEMONĖS

41. VRK, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2018 m. gegužės 8 d. sprendimu Nr. Sp-47 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“, Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos elektroninės informacijos saugaus tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko 2018 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. Į1-17 „Dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos elektroninės informacijos saugaus tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, tvarkydama asmens duomenis, imasi organizacinių ir techninių asmens duomenų apsaugos priemonių pagal II (antrąjį) automatiniu būdu tvarkomų asmens duomenų saugumo lygį.

42. Už tinkamą asmens duomenų apsaugos priemonių įgyvendinimą atsako VRK informacinės sistemos administratoriai, duomenų saugos įgaliotinis, VRK asmens duomenis tvarkantys asmenys, VRK informacinės sistemos naudotojai.

XI SKYRIUS
PRANEŠIMAS APIE ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMĄ

43. Asmens duomenų saugumo pažeidimo atveju duomenų valdytojas nedelsdamas, kai tik sužino apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, apie tai praneša Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, nebent asmens duomenų saugumo pažeidimas neturėtų kelti pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms.

44. Apie asmens duomenų saugumo pažeidimą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai pranešama pateikiant Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus nustatytos formos pranešimą.

45. Duomenų valdytojas dokumentuoja visus asmens duomenų saugumo pažeidimus, įskaitant su asmens duomenų pažeidimu susijusius faktus, jo poveikį ir veiksmus, kurių buvo imtasi, kad būtų pašalintas asmens duomenų saugumo pažeidimas. Duomenų valdytojas patvirtina Pažeidimų aptikimo, sustabdymo (pašalinimo) ir pranešimo apie juos tvarkos aprašą.

46. Duomenų tvarkytojas, sužinojęs apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, nedelsdamas apie tai praneša duomenų valdytojui.

XII SKYRIUS
POVEIKIO DUOMENŲ APSAUGAI VERTINIMAS

47. Tais atvejais, kai dėl duomenų tvarkymo rūšies, visų pirma, kai naudojamos naujos technologijos, ir atsižvelgiant į duomenų tvarkymo pobūdį, aprėptį, kontekstą ir tikslus, fizinių asmenų teisėms bei laisvėms gali kilti didelis pavojus, duomenų valdytojas, prieš pradėdamas tvarkyti duomenis, atlieka numatytų duomenų tvarkymo operacijų poveikio asmens duomenų apsaugai vertinimą.

48. Atlikdamas poveikio duomenų apsaugai vertinimą, duomenų valdytojas konsultuojasi su duomenų apsaugos pareigūnu.

49. Įvertinime pateikiama:

49.1. sistemingas numatytų duomenų tvarkymo operacijų aprašymas ir duomenų tvarkymo tikslai, įskaitant, kai taikoma, teisėtus interesus, kurių siekia duomenų valdytojas;

49.2. duomenų tvarkymo operacijų reikalingumo ir proporcingumo, palyginti su tikslais, vertinimas;

49.3. duomenų subjektų teisėms ir laisvėms kylančių pavojų vertinimas;

49.4. pavojams pašalinti numatytos priemonės, įskaitant apsaugos priemones, saugumo priemones ir mechanizmus, kuriais užtikrinama asmens duomenų apsauga ir įrodoma, kad laikomasi Aprašo ir BDAR reikalavimų, atsižvelgiant į duomenų subjektų ir kitų susijusių asmenų teises ir teisėtus interesus.

50. Duomenų valdytojas poveikio duomenų apsaugai vertinimą atlieka BDAR numatytais atvejais, taip pat vadovaudamasis 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės, įkurtos 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 95/46 EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo pagrindu 2017 m. spalio 4 d. „Poveikio duomenų apsaugai vertinimo (PDAV) gairėmis, kuriomis Reglamento 2016/679 taikymo tikslais nurodoma, kaip nustatyti, ar duomenų tvarkymo operacijos gali sukelti didelį pavojų“.

XIII SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ GAVIMAS IŠ TREČIŲJŲ ŠALIŲ

51. VRK viešosios valdžios funkcijoms atlikti asmens duomenis gauna iš valstybės institucijų, įmonių, įstaigų, organizacijų, kitų juridinių, fizinių asmenų pagal Seimo rinkimų, Respublikos Prezidento rinkimų, Rinkimų į Europos Parlamentą, Savivaldybių tarybų rinkimų, Referendumo, Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymus ir kitus teisės aktus.

52. Duomenų valdytojo tvarkomų asmens duomenų teikėjai yra nurodyti VRK informacinės sistemos nuostatuose.

XIV SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ TEIKIMAS TREČIOSIOMS ŠALIMS

53. Asmens duomenys trečiosioms šalims gali būti teikiami įstatymų, sutarčių pagrindu ar kitais teisės aktuose nustatytais pagrindais.

54. Asmens duomenys trečiosioms šalims gali būti teikiami tik pagal motyvuotą prašymą, kuriame yra nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, duomenų gavimo teisinis pagrindas ir prašomų pateikti asmens duomenų apimtis.

55. Duomenų valdytojas informaciją, turinčią asmens duomenų, gali teikti žiniasklaidos priemonėms tokia apimtimi, kiek to reikalauja viešasis interesas, nepažeisdamas teisės į asmens duomenų apsaugą.

XV SKYRIUS
DUOMENŲ VALDYTOJAS

56. VRK, kaip duomenų valdytoja:

56.1. užtikrina duomenų subjekto teisių įgyvendinimą ir vykdo teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų tvarkymą, nustatytas asmens duomenų valdytojo pareigas;

56.2. paskiria duomenų apsaugos pareigūną ir kitus asmenis, atsakingus už asmens duomenų tvarkymą VRK;

56.3. užtikrina, kad duomenų apsaugos pareigūnas būtų įgaliotas atsakyti į duomenų subjektų prašymus ir skundus, tinkamai ir laiku įtraukiamus į visų su asmens duomenų apsauga susijusių klausimų nagrinėjimą;

56.4. užtikrina būtinas priemones, kurios reikalingos duomenų apsaugos pareigūnui vykdant jam pavestas užduotis;

56.5. suteikia galimybę duomenų apsaugos pareigūnui tobulinti kvalifikaciją, užtikrina darbuotojų mokymą ir kvalifikacijos tobulinimą asmens duomenų teisinės apsaugos srityje;

56.6. tvirtina asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus.

57. VRK asmens duomenis tvarkantys asmenys:

57.1. užtikrina, kad asmens duomenys būtų tvarkomi laikantis Apraše ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

57.2. užtikrina, kad asmens duomenys būtų tvarkomi laikantis nustatytų tikslų, organizacinių ir techninių duomenų saugumo priemonių;

57.3. atsako už asmens duomenų tvarkymui reikalingų dokumentų (įsakymų, susitarimų, protokolų, sutarčių, pranešimų ir pan.) parengimą, registravimą ir pateikimą duomenų apsaugos pareigūnui VRK ir įstatymuose nustatyta tvarka (įgyvendinant duomenų subjektų teises);

57.4. užtikrina elektroninių ir (ar) popierinių dokumentų su asmens duomenimis sunaikinimą, pasibaigus nustatytiems asmens duomenų saugojimo terminams;

57.5. užtikrina tinkamų organizacinių priemonių, skirtų tvarkomiems asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo apsaugoti, įgyvendinimą pagal galimybes ir turimus išteklius.

XVI SKYRIUS
DUOMENŲ TVARKYTOJAS

58. Duomenų valdytojas asmens duomenims tvarkyti turi teisę pasitelkti duomenų tvarkytoją.

59. Duomenų tvarkytojo atliekamas duomenų tvarkymas reglamentuojamas sutartimi ar teisės aktu, kuriame nustatomos duomenų tvarkytojo teisės ir pareigos, tvarkomų asmens duomenų apsaugos techninės ir organizacinės priemonės, jų įgyvendinimo tvarka.

XVII SKYRIUS
DUOMENŲ APSAUGOS PAREIGŪNAS

60. Duomenų valdytojo vykdomą asmens duomenų tvarkymo veiklą pagal savo kompetenciją prižiūri duomenų apsaugos pareigūnas.

61. Duomenų apsaugos pareigūnas:

61.1. kontroliuoja, kaip VRK asmens duomenis tvarkantys asmenys ir kiti VRK valdomų asmens duomenų tvarkytojai vykdo Apraše nustatytas asmens duomenų tvarkymo pareigas ir tvarko asmens duomenis;

61.2. teikia VRK pirmininkui siūlymus ir išvadas dėl duomenų apsaugos ir duomenų tvarkymo priemonių nustatymo, prižiūri, kaip šios priemonės įgyvendinamos ir naudojamos;

61.3. supažindina darbuotojus, įgaliotus tvarkyti asmens duomenis, su teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, nuostatomis ir nedelsdamas informuoja apie jų pakeitimus;

61.4. inicijuoja ir organizuoja poveikio tvarkant asmens duomenis vertinimus;

61.5. padeda duomenų subjektams įgyvendinti jų teises;

61.6. konsultuoja asmens duomenų tvarkytojus asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos klausimais;

61.7. yra atsakingas už duomenų tvarkymo veiklos įrašų tvarkymą;

61.8. užtikrina slaptumą ir konfidencialumą, susijusį su jo užduočių vykdymu, laikydamasis teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

61.9. ne rečiau kaip kartą per metus atlieka asmens duomenų tvarkymo rizikos vertinimą, parengia ataskaitą ir prireikus imasi priemonių rizikai pašalinti arba sumažinti;

61.10. vykdo kitas teisės aktuose priskirtas užduotis ir pareigas.

XVIII SKYRIUS
VAIZDO IR GARSO ĮRAŠAI

62. VRK veiklos viešinimo ir posėdžių viešumo tikslu yra daromi VRK posėdžių vaizdo ir garso įrašai. Šie įrašai daromi, skelbiami ir saugomi VRK nustatyta tvarka.

63. Turto ir asmenų apsaugos tikslu VRK darbo patalpose gali būti daromi vaizdo ir garso įrašai. Šie įrašai daromi ir saugomi VRK nustatyta tvarka.

XIX SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

64. Asmens duomenis tvarkantys asmenys privalo laikytis Aprašo, duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

65. Su Aprašu visi VRK asmens duomenis tvarkantys asmenys supažindinami pasirašytinai.

66. Už Aprašo laikymąsi ir kontrolę yra atsakingi rinkimų komisijų pirmininkai, kurių darbuotojai ar komisijų nariai tvarko asmens duomenis, ir VRK sekretoriato skyrių vedėjai – už jų skyriui priskirtus valstybės tarnautojus ir darbuotojus.

67. VRK organizuoja mokymus apie asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos reikalavimus ir jų laikymąsi.

68. Asmenys, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

69. Aprašas, jo pakeitimai ar papildymai tvirtinami VRK sprendimu, skelbiami VRK interneto svetainėje.

70. Įsigaliojus Aprašui, yra nustatomas vienų metų pereinamasis laikotarpis, per kurį VRK parengia technines priemones, skirtas Aprašo reikalavimams įgyvendinti.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. gegužės 14 d. sprendimu Nr. Sp-66

PASIŽADĖJIMAS SAUGOTI ASMENS DUOMENŲ PASLAPTĮ

_____
(data, vieta)

Aš, _____,
(vardas, pavardė, pareigos)

susipažinęs (susipažinusi) *su 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos vyriausiojoje rinkimų komisijoje tvarko aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2019 m. vasario 7 d. sprendimu Nr. Sp-73 „Dėl Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos vyriausiojoje rinkimų komisijoje tvarko aprašo patvirtinimo“, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą,* ***įsipareigoju*** *darbo, tarnybos, pavedimo, įgaliojimo ar paslaugų teikimo Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) laikotarpiu bei jam pasibaigus saugoti man patikėtą asmens duomenų paslaptį, užtikrinti man atskleistų asmens duomenų konfidencialumą ir* ***pasižadu***:

1. Saugoti asmens duomenis laikydamasis (laikydamasi) pirmiau nurodytų teisės aktų reikalavimų, taip pat VRK, kaip duomenų valdytojos, nurodymų, rekomendacijų, nustatytų techninių ir organizacinių apsaugos priemonių.

2. Asmens duomenis tvarkyti tik turėdamas (turėdama) teisėtą pagrindą ir tik tais tikslais ir apimtimi, kurie yra reikalingi užduočiai atlikti.

3. Tvarkomų asmens duomenų neperduoti ir jų neatskleisti tretiesiems asmenims, kurie neturi teisės jų tvarkyti ir su jais susipažinti.

4. Tvarkydamas (tvarkydama) asmens duomenis, saugoti dokumentus, kompiuterinius įrenginius (įrangą), informacijos laikmenas, kuriose gali būti asmens duomenų, nuo bet kokio atsitiktinio ar neteisėto asmens duomenų sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio neteisėto tvarkymo.

5. Paaiškėjus, kad asmens duomenys buvo tvarkomi neteisėtai arba atskleisti tretiesiems asmenims, neturintiems teisės jų tvarkyti ar su jais susipažinti, nedelsdamas (nedelsdama) apie šį faktą pranešti VRK asmens duomenų pareigūnui.

6. Tvarkydamas (tvarkydama) asmens duomenis, užtikrinti, kad būtų gerbiama žmogaus teisė į privatumą ir būtų įgyvendinamos asmens duomenų subjektų teisės.

7. Konsultuotis ir bendradarbiauti su VRK asmens duomenų pareigūnu kilus klausimų dėl asmens duomenų tvarkymo arba asmens duomenų saugumo pažeidimo atveju.

Man yra žinoma, kad už Pasižadėjimo saugoti asmens duomenų paslaptį sulaužymą, asmens duomenų saugumo pažeidimą, man gali būti taikoma drausminė, sutartinė ar administracinė atsakomybė, nustatyta Lietuvos Respublikos įstatymuose ar sutartyse.

_____ _____
(vardas, pavardė) (parašas)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. Sp-40

3.4. SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJŲ DARBO ORGANIZUOJANT RINKĖJŲ INFORMAVIMĄ APIE RINKIMUS (REFERENDUMĄ) TVARKOS APRAŠAS

1. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų darbo organizuojant rinkėjų informavimą apie rinkimus (referendumą) tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkėjų informavimo apie rinkimų (referendumo) apylinkių ribas savivaldybės (apygardos) teritorijoje, rinkimų (referendumo) komisijų būstines, darbo laiką, telefono ryšio numerius ir elektroninio pašto adresus, balsavimo patalpas, apie įrašymą į rinkėjų sąrašus ir kitais klausimais tvarka.

2. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijos informuoja jos savivaldybės (rinkimų apygardos) teritorijoje gyvenančius rinkėjus apie rinkimų (referendumo) apylinkių ribas, apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų būstinių adresus, jų darbo laiką, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus ir balsavimo patalpų adresus. Ši informacija skelbiama skelbimų lentoje savivaldybės mero (administracijos direktoriaus) darbo vietos pastate, elektroninio ryšio priemonėmis ar kitu savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai priimtinu būdu.

3. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikia kontaktinius savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų ir narių telefono ryšio numerius, kurie yra viešai neskelbiami ir naudojami tik rinkimų (referendumo) organizavimo tikslu – operatyviam susisiekimui tarp rinkimų (referendumo) komisijų narių užtikrinti. Šie duomenys naudojami tik politinės kampanijos laikotarpiu. Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje ir rinkėjų informavimo trumpuoju telefono numeriu 1855 duomenų bazėje yra skelbiami Vyriausiosios rinkimų komisijos suteikti savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų telefono ryšio numeriai ir elektroninio pašto adresai.

4. Informacija apie apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos darbo laiką, telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą turi būti skelbiama apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos darbo vietoje ir pastato, kuriame dirba komisija, skelbimų lentoje, elektroninio ryšio priemonėmis, taip pat gali būti paskelbta laikraštyje, kitose visuomenės informavimo priemonėse, gyvenamųjų namų laiptinių, seniūnijų skelbimų lentose.

5. Apylinkių rinkimų (referendumo) komisijos iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos gauna rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašus, sudaro sąlygas nuo įstatymuose nustatytos dienos su jais susipažinti rinkėjams. Rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašo duomenys teikiami rinkėjams tik apie juos pačius taip, kad rinkėjai negalėtų susipažinti su kitų rinkėjų asmens duomenimis. Draudžiama daryti rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašų kopijas, atvaizdus ar kitu būdu dauginti ar platinti šiuos sąrašus.

6. Savivaldybės (apygardos) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijos įvairiomis priemonėmis (spaudoje, skelbimų lentose ir kitomis) privalo informuoti rinkėjus apie galimybę portale „Rinkėjo puslapis“ pasitikrinti, į kurios apylinkės rinkėjų sąrašą įrašytas rinkėjas, balsavimo patalpos adresą, apylinkės telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą.

7. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas ir savivaldybių (apygardų) rinkėjų sąrašai viešai neskelbiami, tačiau rinkėjas gali būti informuojamas telefonu apie faktą, kad jis yra įrašytas į apylinkės rinkėjų sąrašą.

8. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, asmeniškai įteikdamas teisę namuose balsuoti turinčiam rinkėjui pranešimą apie rinkimus (referendumą), privalo tokio rinkėjo paklausti, ar pasinaudos šia teise bei informuoti, kaip jis tai gali įgyvendinti.

9. Iki rinkimų (referendumo) likus ne mažiau kaip 25 dienoms informacija rinkėjams teikiama, skundai priimami ir registruojami trumpuoju telefono numeriu 1855 (nuo 7 iki 20 valandos). Šio telefono paskirtis – sudaryti sąlygas rinkėjui sužinoti, ar jis įrašytas į rinkėjo sąrašą, gauti informaciją apie rinkimų (referendumo) apylinkę, kurios teritorijoje jis gyvena, ir kitą informaciją, reikalingą tam, kad rinkėjas būtų įrašytas į rinkėjų sąrašus ir galėtų balsuoti, taip pat rinkėjui pateikti skundą.

10. Trumpasis telefono numeris 1855 negali būti naudojamas rinkėjo gyvenamajai vietai (namo ir buto numeriui), asmens kodui, gimimo datai bei kitiems asmens duomenims sužinoti, išskyrus informaciją, nurodytą šio Aprašo 9 punkte. Vyriausioji rinkimų komisija, teikdama informaciją trumpuoju telefono numeriu 1855, užtikrina tinkamą asmens duomenų apsaugą.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. Sp-52

3.5. RINKIMŲ (REFERENDUMO) STEBĖTOJO REGISTRAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Rinkimų (referendumo) stebėtojo registravimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkimų (referendumo) stebėtojo (toliau – Stebėtojas) pažymėjimo išdavimo, naudojimo ir netekimo tvarka, rinkimų (referendumo) stebėtojo teisės ir pareigos, veiklos sąlygos.

2. Stebėtojas – asmuo, turintis Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos išduotą nustatytos formos oranžinės spalvos pažymėjimą. Jis turi teisę stebėti rinkimus, referendumą visoje Lietuvos Respublikos, savivaldybės (apygardos) arba apylinkės, kuri nurodyta jo pažymėjime, teritorijoje.

3. Stebėtoju gali būti rinkėjas ar užsienio valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms atstovaujančių subjektų pasiūlytas asmuo. Stebėtoju negali būti tos savivaldybės, kurios teritorijoje stebėtojas turi teisę stebėti rinkimus arba kurios teritorija patenka į rinkimų apygardą, meras, administracijos direktorius, jų pavaduotojai, seniūnai ir jų pavaduotojai.

4. Stebėtojus gali siūlyti:

4.1. politinės partijos, visuomeniniai rinkimų komitetai, kandidatai;

4.2. Lietuvos Respublikoje registruotos nevyriausybinės organizacijos, kurių veikla yra susijusi su rinkimais ar žmogaus teisių apsauga;

4.3. tarptautinės organizacijos, kurių veikla yra susijusi su rinkimais ar žmogaus teisių apsauga;

4.4. užsienio valstybėms atstovaujantys asmenys;

4.5. Vyriausioji rinkimų komisija pagal pateiktus prašymus.

5. Vienu metu tas pats asmuo negali būti Stebėtoju ir rinkimų (referendumo) komisijos nariu; Stebėtoju ir kandidatu, Stebėtoju ir politinės kampanijos iždininku, Stebėtoju ir rinkimų (referendumo) komisijos informatiku ar buhalteriu.

6. Politinės partijos, visuomeniniai rinkimų komitetai, kandidatai, nevyriausybinės organizacijos turi teisę siūlyti registruoti Stebėtojais ne daugiau kaip po du Stebėtojus kiekvienoje rinkimų (referendumo) apylinkėje.

7. Stebėtojo pažymėjimą išduoda:

7.1. Vyriausioji rinkimų komisija – stebėti rinkimus, referendumą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos, rinkimų apygardose, savivaldybėse, specialiuose balsavimo punktuose, rinkimų (referendumo) apylinkėse;

7.2. savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija – stebėti rinkimus (referendumą) visoje savivaldybės (apygardos) teritorijoje arba tos savivaldybės (apygardos) konkrečiose rinkimų (referendumo) apylinkėse.

8. Prašymai dėl Stebėtojų registravimo turi būti pateikti ne vėliau kaip iki pirmos išankstinio balsavimo dienos, išskyrus atvejus, kai yra būtinybė pakeisti asmenį, negalintį būti Stebėtoju dėl objektyvių priežasčių. Prašyme turi būti nurodyta: asmens vardas, pavardė, asmens kodas, savivaldybės (apygardos) pavadinimas, rinkimų (referendumo) apylinkės (apylinkių) pavadinimas (pavadinimai)

9. Partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, kandidatų prašymai registruoti Stebėtojus pateikiami elektroniniu būdu Vyriausiosios rinkimų komisijos portale „Rinkėjo puslapis“ adresu www.rinkejopuslapis.lt. Prašymo registruoti Stebėtojus pateikimas baigiamas, kai dokumentą elektroniniu būdu pateikęs asmuo gauna patvirtinimą apie elektroninių dokumentų priėmimą. Kitų subjektų, išvardytų Aprašo 4.2–4.5 punktuose, prašymai pateikiami Vyriausiajai rinkimų komisijai (1 priedas.). Užsienio valstybių piliečiai, norintys būti stebėtojais, turi Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikti asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus.

10. Stebėtojai registruojami užtikrinant lygiateisiškumo tarp politinių partijų, kandidatų ir nevyriausybinių organizacijų siūlomų rinkimų stebėtojų principo laikymąsi.

11. Stebėtojo pažymėjimus rinkimų (referendumo) komisijos vardu išduoda jos pirmininkas arba kitas komisijos narys komisijos pirmininko pavedimu. Rinkimų (referendumo) komisijos gali atsisakyti registruoti Stebėtoją, jeigu jis neatitinka įstatymų reikalavimų ar jo veikla neatitinka Lietuvos Respublikos Konstitucijos ar įstatymų, arba bet kuriuo metu panaikinti Stebėtojo registravimą, jeigu jis pažeidžia Konstituciją ar įstatymus, nesilaiko Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimų. Stebėtojo registravimas gali būti panaikintas jį įregistravusios rinkimų (referendumo) komisijos arba aukštesnės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko sprendimu. Stebėtoją pasiūliusiam asmeniui pranešama apie atsisakymą išduoti Stebėtojo pažymėjimą arba apie registravimo panaikinimą.

12. Stebėtojo pažymėjime įrašoma: stebėtojo vardas ir pavardė, kas skyrė būti stebėtoju (partijos, visuomeninio rinkimų komiteto, nevyriausybinės organizacijos pavadinimas ar kandidato vardas, pavardė), stebėjimo teritorija (savivaldybės (apygardos) / apylinkės pavadinimas ir numeris), rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko, pasirašiusio pažymėjimą, vardas ir pavardė, parašas ir išdavimo data.

13. Stebėtojas turi teisę:

13.1. stebėti išankstinį balsavimą savivaldybėje, specialiuose balsavimo punktuose, namuose ir stebėti rinkimus rinkimų dieną pažymėjime nurodytoje teritorijoje (visoje šalyje, savivaldybėje (apygardoje) ar apylinkėje), Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ir konsulinėje įstaigoje, papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos. Vykti pas specialiuose balsavimo punktuose, namuose balsuojančius rinkėjus gali tik kartu su apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariais;

13.2. dalyvauti rinkimų (referendumo) dieną antspauduojant balsadėžę, rinkimų (referendumo) komisijai skaičiuojant balsus ir pildant balsų skaičiavimo protokolus;

13.3. reikšti pastabas ir pretenzijas rinkimų (referendumo) komisijoms dėl rinkimų (Referendumo) įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimų, bet tuo pačiu neturi kliudyti, daryti įtakos rinkimų (referendumo) komisijų ir atskirų komisijų narių darbui ir tuo trikdyti jų veiklą bei rinkimų (referendumo) procesą;

13.4. raštu pareikšti apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai protestą, kuris pridedamas prie apylinkės balsų skaičiavimo protokolo ir kartu su kitais rinkimų (referendumo) apylinkės rinkimų (referendumo) dokumentais pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai. Stebėtojo protestas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai pridedamas prie savivaldybės (apygardos) balsų skaičiavimo protokolo. Protestus nagrinėja ta rinkimų (referendumo) komisija, kuriai jie pareikšti.

14. Stebėtojas, nustatęs, kad rinkimų (referendumo) komisijos nariai, rinkėjai galimai pažeidžia rinkimų (Referendumo) įstatymus, turi teisę kreiptis į atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininką, komisijos narius, kad šie pažeidimai būtų pašalinti.

15. Jeigu Stebėtojas pats pažeidžia įstatymus, jo stebėtojo pažymėjimas gali būti panaikintas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos ar Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko sprendimu. Apie sprendimą turi būti iš karto pranešta rinkimų (referendumo) komisijos nariams, Vyriausiajai rinkimų komisijai, atitinkamam atstovui rinkimams ir pačiam Stebėtojui.

16. Stebėtojams draudžiama tiek išankstinio balsavimo metu, tiek rinkimų dieną už rinkėją atlikti bet kokius veiksmus, susijusius su balsavimu.

17. Rinkimų (referendumo) komisijos turi pasirūpinti, kad Stebėtojui rinkimų (referendumo) apylinkės balsavimo patalpose būtų sudarytos tinkamos sąlygos stebėti, kaip vyksta balsavimas.

18. Kai į atitinkamą rinkimų (referendumo) apylinkės balsų skaičiavimo protokolą įrašyti visi duomenys ir visi rinkimų (referendumo) biuleteniai sudėti į antspauduotus paketus ir į specialųjį voką (vokus), rinkimų (referendumo) apylinkės balsų skaičiavimo protokolą pasirašo apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai, po jų – ir Stebėtojai, dalyvavę balsų skaičiavime. Stebėtojų pastabos pridedamos prie atitinkamo protokolo ir tampa neatskiriama jo dalimi. Protokolų kopijos Stebėtojams ir rinkimų (referendumo) komisijos nariams pateikiamos jų prašymu.

19. Stebėtojas apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų sprendimus dėl balsų skaičiavimo protokolų surašymo gali apskųsti savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai ne vėliau kaip per 24 valandas nuo jų surašymo.

Rinkimų (referendumo) stebėtojo registravimo
tvarkos aprašo
1 priedas

_____

subjekto, turinčio teisę siūlyti stebėtojus, pavadinimas

PRAŠYMAS
DĖL STEBĖTOJŲ ĮREGISTRAVIMO

_____

data

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Asmens kodas	Savivaldybė/ apygarda	Ar visoje savivaldybės/ apygardos teritorijoje	Apylinkės/ apylinkių pavadinimas

_____

subjekto atstovo vardas, pavardė

Asmens duomenų valdytoja – Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, adresas: Gynėjų g. 8, Vilnius, tel. (8 5) 239 6902, asmens duomenų pareigūno tel. (8 5) 239 6423. Asmens duomenys tvarkomi rinkimų organizavimo tikslu. Išsamiau apie duomenų tvarkymą galite sužinoti www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-33

3.6. PRETENDENTŲ Į KANDIDATUS IR PILIEČIŲ INICIATYVŲ PARĖMIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pretendentų į kandidatus ir piliečių iniciatyvų parėmimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma išsikėlusių ar politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų keliamų asmenų, norinčių tapti kandidatais, ir politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų keliamų asmenų, norinčių tapti kandidatais, sąrašų bei piliečių įstatymų leidybos ar referendumo iniciatyvų (toliau – pretendentų į kandidatus, pretendentų į kandidatus sąrašas ir piliečių iniciatyvos) parėmimo tvarka.

2. Rinkėjų parašus gali rinkti pretendentai į kandidatus, politinės partijos, visuomeniniai rinkimų komitetai, piliečių iniciatyvinės grupės (toliau – Subjektai). Rinkėjų parašai renkami popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose ir (arba) elektroniniu būdu. Rinkėjai savo parašais paremti pretendentą į kandidatus, pretendentų į kandidatus sąrašą ar piliečių iniciatyvą gali tik vieną kartą, nepaisant to, ar paremia elektroniniu būdu, ar popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose. Parėmus daugiau negu vieną kartą, visi parašai atmetami ir į bendrą surinktų parašų skaičių neįskaičiuojami.

3. Asmens duomenys, pateikti popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose, tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, kitais teisės aktais, nustatančiais asmens duomenų apsaugos reikalavimus. Subjektai, kuriems yra išduoti popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai, yra laikomi asmens duomenų valdytojais. Subjektai, kuriems buvo išduoti popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai, paskiria parašus renkančius asmenis, kurie yra registruojami Parašus renkančių asmenų žurnale (1 priedas). Žurnale yra nurodomi šie parašus renkančių asmenų duomenys: vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, telefono ryšio numeris, teritorija, kurioje renkami rinkėjų parašai, bei rinkėjų parašų rinkimo laikotarpis. Parašus renkantys asmenys žurnale pasirašo. Toks žurnalas privalo būti pateiktas Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) grąžinant popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus ir pasirašytas Subjektų, kuriems buvo išduoti popieriniai parašų rinkimo lapai, atstovų.

Parašus rinkęs asmuo privalo pasirašyti popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo pabaigoje ir atsako, kad parašai yra surinkti laikantis teisės aktuose nurodytų asmens duomenų apsaugos reikalavimų. Parašus renkantys asmenys yra laikomi asmens duomenų tvarkytojais.

4. Asmens duomenis tvarkantys asmenys turi užkirsti kelią atsitiktiniam ar neteisėtam asmens duomenų sunaikinimui, pakeitimui, atskleidimui, taip pat bet kokiam kitam neteisėtam tvarkymui. Draudžiama užpildytus popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus kopijuoti, skenuoti, perduoti juos tretiesiems asmenims, atskleisti, perduoti rinkėjų asmens duomenis tretiesiems asmenims arba sudaryti sąlygas įvairiomis priemonėmis ir bet kokia forma su jais susipažinti. Parašus renkantis asmuo turi užtikrinti, kad rinkėjas, pasirašydamas popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape, negalėtų susipažinti su kitų tame lape esančių rinkėjų asmens duomenimis.

5. Popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape įrašai daromi tik valstybine kalba, aiškiai ir įskaitomai. Popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo negalima glamžyti, plėšyti, jis gali būti sulenktas.

6. Popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai turi būti sunumeruoti ir Seimo bei savivaldybių tarybų rinkimuose privalo būti antspauduojami savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos antspaudu.

II SKYRIUS
PRETENDENTŲ Į KANDIDATUS, PRETENDENTŲ Į KANDIDATUS SĄRAŠŲ IR PILIEČIŲ INICIATYVŲ PARĖMIMAS POPIERINIUOSE RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPUOSE

I SKIRSNIS
RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMAS

7. Popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus per 3 dienas nuo pretendento į kandidatus, politinės partijos, visuomeninio rinkimų komiteto pateiktų pareiškinių dokumentų gavimo dienos išduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija (Seimo ir savivaldybių tarybų rinkimuose) arba VRK (Prezidento ir Europos Parlamento rinkimuose). Piliečių iniciatyvoms popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus išduoda VRK per 5 darbo dienas nuo piliečių iniciatyvinės grupės įregistravimo. Išdavus popierinius parašų rinkimo lapus, surašomas Rinkėjų parašų rinkimo lapų išdavimo aktas (2 priedas).

8. Rinkėjų parašų rinkimą organizuoja Subjektai. Parašus renkantis asmuo gali rinkti parašus tik už vieną pretendentą į kandidatus, vienos politinės partijos ar visuomeninio rinkimų komiteto keliamą pretendentų į kandidatus sąrašą.

9. Rinkėjas gali paremti kiekvieną pretendentą į kandidatus, kiekvienos politinės partijos, visuomeninio rinkimų komiteto keliamų pretendentų į kandidatus sąrašą, kiekvieną piliečių iniciatyvą tik po vieną kartą.

10. Parašus renkantys asmenys privalo rinkėjui prisistatyti ir informuoti, kokiu tikslu renkami jo asmens duomenys ir parašai.

11. Rinkėjas visus savo asmens duomenis ir datą popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape įrašo pats ir pasirašo. Jeigu rinkėjas dėl neįgalumo ar kitokių priežasčių negali savo asmens duomenų pats įrašyti ir pasirašyti, jo prašymu tai gali padaryti kitas rinkimų teisę turintis pilietis (išskyrus parašus renkantį asmenį). Šis faktas turi būti pažymėtas atitinkamu įrašu popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape ir patvirtintas rinkėjų parašus rinkusio asmens parašu.

12. Renkant rinkėjų parašus, draudžiama papirkti rinkėjus, atsilyginti ar žadėti atsilyginti už rinkėjo parašą, naudoti psichologinį ar kitokį smurtą ar kitaip paveikti rinkėjo valią, siekiant, kad rinkėjas pasirašytų ar nepasirašytų popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape.

13. Jeigu popierinis rinkėjų parašų rinkimo lapas yra pritaikytas jį skenuoti (parašų lapai skenuojami Prezidento ir Europos Parlamento rinkimuose bei gali būti skenuojami piliečių iniciatyvoms), parašus renkantis asmuo turi pildyti popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo tarnybinės informacijos dalį. Perrašant pasirašiusio rinkėjo (ar kito rinkimų teisę turinčio piliečio, kuris pildė už negalintį dėl neįgalumo ar kitokių priežasčių įrašyti savo asmens duomenų) duomenis į tarnybinės informacijos dalį, nurodomi šie duomenys:

13.1. pavardės pirmosios trys raidės;

13.2. paso ar asmens tapatybės kortelės numeris (8 skaičiai);

13.3. gimimo data – visi keturi gimimo metų skaitmenys;

13.4. gimimo mėnuo – du skaitmenys, pvz., 01 – sausis; 02 – vasaris; 03 – kovas ir taip toliau;

13.5. gimimo diena – 2 skaitmenys, pvz., 01, 10, 14.

Duomenis tarnybinės informacijos dalies laukeliuose reikia rašyti juodu arba tamsiai mėlynu rašikliu, laikantis raidžių ir skaitmenų rašymo pavyzdžio:

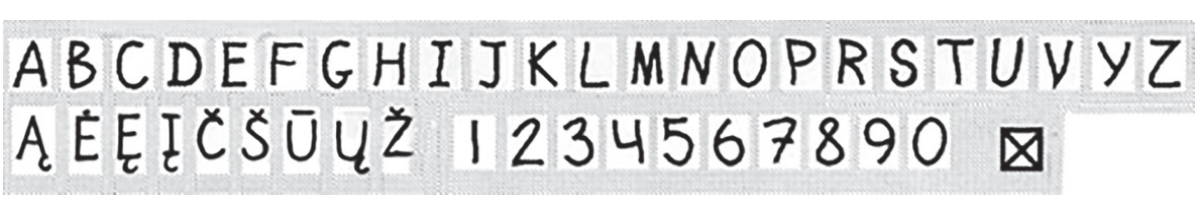

Pagal šį pateiktą pavyzdį reikia pildyti ir baigiamuosius popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo įrašo laukelius – parašų rinkėjų duomenis, duomenis apie popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape pasirašiusių rinkėjų skaičių, įrašus, kuriuos padarė asmenys, pasirašę už dėl neįgalumo ar kitokių priežasčių negalinčius pasirašyti rinkėjus.

X – taip perbraukiamas numerio skaičius (popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape) rinkėjo, kuris pasirašė už kitus rinkėjus. Taip pat X reikia žymėti numerio skaičių (popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape) rinkėjo, kuris padarė klaidą pildydamas popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape esančius laukelius.

Užpildęs tarnybinės informacijos dalį, parašus rinkęs asmuo pildo popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo baigiamojo įrašo indeksais 1, 2, 2.1, 2.2, 3 pažymėtas dalis.

II SKIRSNIS
POPIERINIŲ RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPŲ PERDAVIMAS RINKIMŲ KOMISIJAI

14. Suėjus rinkimų, Referendumo ar Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos įstatymuose nustatytam terminui, pretendentai į kandidatus, politinės partijos, visuomeniniai rinkimų komitetai, keliantys pretendentų į kandidatus sąrašus, piliečių iniciatyvinės grupės grąžina popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus juos išdavusiai rinkimų komisijai kartu su Parašus rinkusių asmenų žurnalu, kaip tai yra numatyta Aprašo 3 punkte, ir surašomas Rinkėjų parašų rinkimo lapų grąžinimo aktas (3 priedas).

15. Reikalavimai pretendentams į kandidatus, politinėms partijoms, visuomeniniams rinkimų komitetams Prezidento, Europos Parlamento rinkimuose ir piliečių iniciatyvinėms grupėms perduodant popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus VRK:

15.1. popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai susegami į bylas po 100 vnt.;

15.2. popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų nereikia segti pagal spaustuvės suteiktus tipografinius numerius;

15.3. parašus renkantis asmuo ar pretendento į kandidatus, politinės partijos, visuomeninio rinkimų komiteto, piliečių iniciatyvinės grupės atstovas popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape įrašo bylos numerį ir eilės numerį byloje;

15.4. kiekvienai bylai užpildomas bylos aprašas. Aprašas įsegamas bylos pradžioje. Bylos sunumeruojamos ir užpildomas bylų aprašas (7 ir 8 priedai).

III SKYRIUS
PRETENDENTŲ Į KANDIDATUS, PRETENDENTŲ Į KANDIDATUS SĄRAŠŲ, PILIEČIŲ INICIATYVŲ PARĖMIMAS ELEKTRONINIU BŪDU

16. Rinkėjai, norintys paremti pretendentą į kandidatus, pretendentų į kandidatus sąrašą ar piliečių iniciatyvą, turi prisijungti prie VRK informacinės sistemos Elektroninių viešųjų paslaugų teikimo posistemės Elektroninių viešųjų paslaugų modulio „Rinkėjo puslapis“ (toliau – portalas „Rinkėjo puslapis“) adresu www.rinkejopuslapis.lt.

17. Prie portalo „Rinkėjo puslapis“ prisijungiama per Elektroninius valdžios vartus, kur rinkėjai autentifikuojami Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos (VIISP) priemonėmis.

18. Portalas „Rinkėjo puslapis“ pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis nustato prisijungusio rinkėjo deklaruotą gyvenamąją vietą ir priskiria savivaldybę (apygardą).

19. Nustačius prisijungusio rinkėjo savivaldybę (apygardą), pagal vykstančius rinkimus jam pateikiami:

19.1. Respublikos Prezidento rinkimų metu – pretendentų į kandidatus sąrašas;

19.2. rinkimų į Europos Parlamentą metu – politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų keliamų pretendentų į kandidatus sąrašai;

19.3. Seimo rinkimų metu:

19.3.1. pretendentų į kandidatus, kurių išsikėlimą galima paremti šioje vienmandatėje rinkimų apygardoje, sąrašas;

19.3.2. pretendentų į kandidatus, kurių išsikėlimą galima paremti vienmandatėje Pasaulio lietuvių rinkimų apygardoje, sąrašas. Šiuos pretendentus turi teisę paremti tik Lietuvos Respublikos piliečiai, balsuosiantys užsienyje (Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje arba konsulinėje įstaigoje). Šių piliečių parašai bus laikomi įskaityti į bendrą surinktų parašų skaičių, jeigu parašų tikrinimo metu jų pateiktas prašymas balsuoti užsienyje (Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje arba konsulinėje įstaigoje) bus galiojantis;

19.4. savivaldybių tarybų rinkimų metu – politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų keliamų pretendentų į kandidatus sąrašai ir pretendentų į kandidatus, kurių iškėlimą arba išsikėlimą į savivaldybės tarybos narius – merus galima paremti šioje savivaldybėje, sąrašas.

20. Pretendentai į kandidatus, pretendentų į kandidatus sąrašai, piliečių iniciatyvos portale „Rinkėjo puslapis“ registruojami popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų išdavimo dieną. Parašų rinkimas portale „Rinkėjo puslapis“ sustabdomas šių lapų grąžinimo rinkimų komisijai dieną, bet ne vėliau kaip likus 45 dienoms iki Respublikos Prezidento rinkimų, rinkimų į Europos Parlamentą, Seimo rinkimų, savivaldybių tarybų rinkimų dienos.

21. Pretendentų į kandidatus, pretendentų į kandidatus sąrašų parašų rinkimo pradžią, priklausomai nuo vykstančių rinkimų, portale „Rinkėjo puslapis“ registruoja ir šį registravimą sustabdo:

21.1. Respublikos Prezidento rinkimų metu – VRK;

21.2. rinkimų į Europos Parlamentą metu – VRK;

21.3. Seimo rinkimų metu – apygardos rinkimų komisija, išskyrus vienmandatę Pasaulio lietuvių rinkimų apygardą, kurioje šiuos veiksmus atlieka VRK;

21.4. savivaldybių tarybų rinkimų metu – savivaldybės rinkimų komisija.

22. Piliečių iniciatyvas portale „Rinkėjo puslapis“ registruoja ir šį registravimą sustabdo VRK.

23. Portale „Rinkėjos puslapis“ skelbiamas ir nuolat atnaujinamas kiekvieno pretendentų į kandidatus sąrašo, pretendento į kandidatus ar piliečių iniciatyvos elektroniniu būdu surinktų parašų skaičius.

24. Rinkėjai, norėdami atšaukti elektroniniu būdu suteiktą parėmimą, tai gali atlikti portale „Rinkėjo puslapis“. Rinkėjas savo parašą gali atšaukti iki popierinių rinkėjo parašų rinkimo lapų grąžinimo rinkimų komisijai dienos.

IV SKYRIUS
RINKĖJŲ PARAŠŲ TIKRINIMAS

25. Rinkimų komisija, gavusi popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus, per įstatymuose nustatytą terminą juos patikrina ir suskaičiuoja rinkėjų parašų skaičių. Rinkimų komisija elektroniniu būdu surinktus rinkėjų parašus atspausdina ir prideda prie tų, kurie yra surinkti popieriniuose parašų rinkimo lapuose.

26. Rinkėjų parašų tikrinimą organizuoja rinkimų komisijos pirmininkas.

27. Popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose daryti kokias nors žymas, įrašus, taisymus draudžiama. Tai atliekama Rinkėjų parašų tikrinimo lape (4 priedas).

28. Visi rinkėjų parašai, surinkti popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose, tikrinami vizualiai. Prireikus gali būti pasitelkiami rašysenos ekspertai. Dalis ar visi rinkėjų parašai gali būti tikrinami suvedant jų asmens duomenis į VRK informacinės sistemos posistemę „RINKĖJAI“ ir sulyginant juos su Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenimis.

29. Neįskaičiuojami šie parašai:

29.1. asmenų, neturinčių rinkimų teisės (dėl amžiaus, neveiksnumo rinkimų srityje);

29.2. rinkėjų, neįrašytų į tos savivaldybės (apygardos) rinkėjų sąrašą (Seimo ar savivaldybių tarybų rinkimuose), arba rinkėjų, nepateikusių prašymo balsuoti užsienyje arba kurių pateiktas prašymas balsuoti užsienyje parašų tikrinimo metu bus negaliojantis (jeigu šie rinkėjai savo parašu parėmė pretendentus į kandidatus vienmandatėje Pasaulio lietuvių rinkimų apygardoje);

29.3. asmenų, kurie nėra įrašę visų įstatymuose nustatytų duomenų;

29.4. kai įrašyti neteisingi asmens duomenys;

29.5. kai visi parašai rinkėjo, kuris už to paties pretendento į kandidatus, politinės partijos, visuomeninio rinkimų komiteto keliamo pretendentų į kandidatus sąrašo, piliečių iniciatyvą pasirašė daugiau negu vieną kartą;

29.6. rinkėjas pasirašė daugiau negu vieną kartą: elektroniniu būdu ir popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape.

30. Rinkimų komisija, patikrinusi parašus, surašo Rinkėjų parašų tikrinimo aktą (5 priedas). Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija, patikrinusi parašus, priima sprendimą teikti VRK registruoti / neregistruoti pretendento į kandidatus, politinės partijos, visuomeninio rinkimų komiteto keliamą pretendentų į kandidatus sąrašą dalyvauti rinkimuose (6 priedas).

Pretendentų į kandidatus ir piliečių iniciatyvų
parėmimo tvarkos aprašo
1 priedas

PARAŠUS RENKANČIŲ ASMENŲ ŽURNALAS

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Gyvenamosios vietos adresas	Telefono ryšio numeris	Teritorija (apygarda, savivaldybė, seniūnija, miestas, kaimas ir kt.)	Pradėjo rinkti rinkėjų parašus (data)	Baigė rinkti rinkėjų parašus (data)	Parašus renkančio asmens parašas

Subjekto, kuriam buvo išduoti parašų rinkimo lapai, atstovas _____ _____
(parašas) (data)

Pretendentų į kandidatus ir piliečių
iniciatyvų parėmimo tvarkos aprašo
2 priedas

_____
(rinkimų komisijos pavadinimas, numeris)

POPIERINIŲ RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPŲ IŠDAVIMO AKTAS

20 - ___ - ___ Nr.

_____
(vieta)

Aš, _____,
(vardas, pavardė, pareigos)

išdaviau _____
(pretendento į kandidatus ar jo atstovo, politinės partijos, rinkimų komiteto, piliečių iniciatyvos atstovo vardas, pavardė)

_____ _____
(*skaičius*) (*skaičius žodžiais*)

parašų rinkimo lapų.

Išdavė

_____ _____ _____
(*pareigos*) (*parašas*) (*vardas, pavardė*)

Gavo

_____ _____ _____
(*pareigos*) (*parašas*) (*vardas, pavardė*)

PASTABA. Pirmasis šio akto egzempliorius lieka rinkimų komisijoje, antrasis – kartu su parašų rinkimo lapais išduodamas pretendentui į kandidatus (ar jo atstovui), politinės partijos, rinkimų komiteto, piliečių iniciatyvos atstovui ar kitam įgaliotam asmeniui.

Pretendentų į kandidatus ir piliečių
iniciatyvų parėmimo tvarkos aprašo
3 priedas

_____
(rinkimų komisijos pavadinimas, numeris)

POPIERINIŲ RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPŲ GRĄŽINIMO AKTAS

20 - ___ - ___ Nr.

_____
(vieta)

Aš, _____,
(vardas, pavardė, pareigos)

priėmiau iš _____
(pretendento į kandidatus ar jo atstovo, politinės partijos, rinkimų komiteto, piliečių iniciatyvos atstovo vardas, pavardė)
rinkėjų parašų rinkimo lapus su rinkėjų parašais (taip pat ir nepanaudotus).

Iš viso priimta	**Skaičius**
Bylų	
Užpildytų lapų byloje (bylose)	
Rinkėjų parašų, surinktų popieriniuose lapuose	
Rinkėjų parašų, surinktų el. būdu	
Nepanaudotų rinkėjų parašų rinkimo lapų	
Rinkėjų parašų rinkimo lapų:	
išduota	
grąžinta	
negrąžinta	

Perdavė

_____ _____ _____
(*pareigos*) (*parašas*) (*vardas, pavardė*)

Priėmė

_____ _____ _____
(*pareigos*) (*parašas*) (*vardas, pavardė*)

PASTABA. Pirmasis šio akto egzempliorius lieka rinkimų komisijoje, antrasis – išduodamas pretendentui į kandidatus (ar jo atstovui), politinės partijos, rinkimų komiteto, piliečių iniciatyvos atstovui ar kitam įgaliotam asmeniui.

Pretendentų į kandidatus ir piliečių
iniciatyvų parėmimo tvarkos aprašo
4 priedas

POPIERINIŲ RINKĖJŲ PARAŠŲ TIKRINIMO LAPAS NR. _____

_____

(*pretendento į kandidatus vardas, pavardė, politinės partijos, rinkimų komiteto, piliečių iniciatyvos pavadinimas*)

Parašų rinkimo lapo Nr.....		Parašų rinkimo lapo Nr.....		Parašų rinkimo lapo Nr.....	
1		1		1	
2		2		2	
3		3		3	
4		4		4	
5		5		5	
6		6		6	
7		7		7	
8		8		8	
9		9		9	
10		10		10	
11		11		11	
12		12		12	
13		13		13	
14		14		14	
15		15		15	
16		16		16	
17		17		17	
18		18		18	
19		19		19	
20		20		20	
21		21		21	
22		22		22	
23		23		23	
24		24		24	
25		25		25	
....	**Pastaba**. Komisija numeruoja ir suformuoja lapą pagal parašų rinkimo lape numatytų įrašų skaičių	....		....	
35		35		35	
Iš viso lape parašų _____ Įskaityta _____ Neįskaityta _____		Iš viso lape parašų _____ Įskaityta _____ Neįskaityta _____		Iš viso lape parašų _____ Įskaityta _____ Neįskaityta _____	

Pretendentų į kandidatus ir piliečių iniciatyvų parėmimo tvarkos aprašo 5 priedas

_____

(rinkimų komisijos pavadinimas, numeris)

RINKĖJŲ PARAŠŲ TIKRINIMO AKTAS

20 - ___ - ___ Nr.

_____

(vieta)

Rinkimų komisija patikrino ir suskaičiavo rinkėjų, kurie savo parašais parėmė

_____

(pretendento į kandidatus vardas, pavardė, politinės partijos, rinkimų komiteto, piliečių iniciatyvos pavadinimas)

parašus ir nustatė:

Rinkėjų parašų skaičius				
Pagal Įstatymą reikalingų surinkti rinkėjų parašų skaičius	Pateiktų įrašų skaičius			
	iš viso pateikta (popierinių parašų)	iš viso pateikta (el. parašų)	įskaityta	neįskaityta
Neįskaityti parašai				
Priežastys			**Įrašų skaičius**	
Rinkimų teisės neturintis asmuo				
Į savivaldybės (apygardos) rinkėjų sąrašą neįrašytas rinkėjas *(Seimo ir savivaldybių rinkimuose)*				
Rinkėjas, neįrašęs visų Įstatyme nustatytų duomenų				
Rinkėjas, įrašęs neteisingus duomenis				
Rinkėjas pasirašęs daugiau kaip vieną kartą				
Kita				

Parašus tikrino rinkimų komisijos nariai:

_____ _____ _____

(*pareigos*) (*parašas*) (*vardas, pavardė*)

_____ _____ _____

(*pareigos*) (*parašas*) (*vardas, pavardė*)

_____ _____ _____

(*pareigos*) (*parašas*) (*vardas, pavardė*)

Pretendentų į kandidatus ir piliečių
iniciatyvų parėmimo tvarkos aprašo
6 priedas

_____
(rinkimų komisijos pavadinimas, numeris)

TEIKIMAS

20 - ___ - ___ Nr.

_____
(vieta)

1. Patikrinus rinkėjų parašus, nustatyta, kad yra _____ Įstatyme
(surinktas/nesurinktas)

nustatytas rinkėjų parašų skaičius.

2. Renkant parašus pažeidimų nenustatyta (skundai dėl pažeidimų išnagrinėti, jeigu jų buvo).

3. Rinkimų komisija teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai _____
(registruoti/neregistruoti)

_____
(pretendento į kandidatus vardas, pavardė, politinės partijos, rinkimų komiteto pavadinimas)

dalyvauti rinkimuose _____.
(savivaldybės (apygardos) pavadinimas ir numeris)

Rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____
(*parašas*) (*vardas, pavardė*)

Susipažinau:

_____
(pretendento į kandidatus ar jo atstovo, politinės partijos, rinkimų komiteto atstovo vardas, pavardė, parašas, data)

Pretendentų į kandidatus ir piliečių iniciatyvų
parėmimo tvarkos aprašo
7 priedas

BYLOS SU PARAŠŲ RINKIMO LAPAIS APRAŠAS

BYLA NR.

Parašų lapo Nr. byloje	Pasirašiusių piliečių parašų skaičius (1*)	Pasirašiusių už kitus asmenis parašų skaičius (2*)	Pastabos dėl įrašų skaičiaus lape	
			parašus rinkusio asmens	Vyriausiosios rinkimų komisijos nario
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				

Parašų lapo Nr. byloje	Pasirašiusių piliečių parašų skaičius (1*)	Pasirašiusių už kitus asmenis parašų skaičius (2*)	Pastabos dėl įrašų skaičiaus lape	
			parašus rinkusio asmens	Vyriausiosios rinkimų komisijos nario
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				
53				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				
64				
65				
66				
67				
68				
69				
70				
71				
72				
73				
74				
75				

Parašų lapo Nr. byloje	Pasirašiusių piliečių parašų skaičius (1*)	Pasirašiusių už kitus asmenis parašų skaičius (2*)	Pastabos dėl įrašų skaičiaus lape	
			parašus rinkusio asmens	Vyriausiosios rinkimų komisijos nario
76				
77				
78				
79				
80				
81				
82				
83				
84				
85				
86				
87				
88				
89				
90				
91				
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				
Iš viso:				

1*, 2* - skaičiai, nurodyti parašų rinkimo lapo pabaigoje, 1 ir 2 punktuose

Tarnybinė informacija užpildyta pagal reikalavimus _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Perdavė:

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

Priėmė:
Vyriausiosios rinkimų komisijos _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

_____

_____
(data)

Pretendentų į kandidatus ir piliečių iniciatyvų
parėmimo tvarkos aprašo
8 priedas

BYLŲ SU PARAŠŲ RINKIMO LAPAIS APRAŠAS

Bylos Nr.	Pasirašiusių piliečių parašų skaičius	Pasirašiusių už kitus asmenis parašų skaičius	Pastabos	
			Atstovo	Vyriausiosios rinkimų komisijos nario
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
.....				
100				
Iš viso:				

Perdavė:

_____ _____ _____

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

Priėmė

_____ _____ _____

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

_____

(data)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. Sp-50

3.7. KANDIDATŲ SĄRAŠŲ IR KANDIDATŲ RINKIMŲ PROGRAMŲ SPAUSDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kandidatų sąrašų ir kandidatų rinkimų programų spausdinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma partijų (koalicijų), visuomeninių rinkimų komitetų (toliau – komitetai) kandidatų sąrašų ir kandidatų rinkimų programų spausdinimo ir platinimo rinkėjams tvarka.

2. Rinkimų programos spausdinamos A5 formato spalvotuose leidiniuose. Vienai rinkimų programai (tiek partijos (koalicijos) kandidatų sąrašo, tiek kandidato) skiriama ne daugiau kaip 1 800 spaudos ženklų (su tarpais).

3. Leidinio apimtis priklauso nuo dalyvaujančių partijų (koalicijų), komitetų ar kandidatų skaičiaus. Leidinio apimtis su viršeliu negali viršyti 36 puslapių (9 spaudos lankų). Vieną spaudos lanką sudaro keturi A5 formato puslapiai. Jeigu rinkimuose dalyvauja nedaug partijų (koalicijų), komitetų ar kandidatų, leidinio apimtis mažinama atitinkamai mažinant spaudos lankų skaičių.

4. Spausdinant rinkimų programą, privalo būti laikomasi lygiateisiškumo principo, t. y. visiems partijų (koalicijų), komitetų kandidatų sąrašams ar kandidatams skiriamas vienodas vieno A5 formato puslapio leidinio plotas, naudojamas vienodo dydžio šriftas.

5. Visa pateikta partijos (koalicijos), komiteto ar kandidato medžiaga turi būti suredaguota ir atitikti valstybinės lietuvių kalbos, kuria leidžiamas leidinys, reikalavimus. Rinkimų programos tekste neturi būti kitas partijas (koalicijas), komitetus ar kandidatus kompromituojančios medžiagos, dėl kurios pagal rinkimų įstatymų reikalavimus būtina atsakomoji nuomonė.

6. Su spausdinti paruošta (sumaketuota) rinkimų programa supažindinami partijų (koalicijų), komitetų, kandidatų atstovai rinkimams.

7. Už leidinių (partijų (koalicijų), komitetų kandidatų sąrašų rinkimų programų ir kandidatų rinkimų programų) išplatinimą rinkėjams atsakingas savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas. Leidinys privalo būti išplatintas rinkėjams kartu su pranešimu apie rinkimus ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki rinkimų.

II SKYRIUS
REIKALAVIMAI RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINIAMS LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUOSE IR RINKIMUOSE Į EUROPOS PARLAMENTĄ

I SKIRSNIS
PARTIJŲ (KOALICIJŲ), KOMITETŲ KANDIDATŲ SĄRAŠŲ RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINYS

8. Už partijų (koalicijų), komitetų kandidatų sąrašų rinkimų programų leidinio sudarymą, redagavimą ir maketavimą atsakinga Vyriausioji rinkimų komisija.

9. Partijos (koalicijos), komitetai kandidatų sąrašų rinkimų programas privalo pateikti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymuose nustatytu laiku (iki pareiškinių dokumentų pateikimo pabaigos).

10. Pateikta informacija privalo būti pasirašyta partijos pirmininko ar partijos (koalicijos) atstovo rinkimams, komiteto koordinatoriaus. Jeigu pateikta rinkimų programa ar kita medžiaga neatitinka Apraše nustatytų reikalavimų, apie tai nedelsiant informuojamas partijos (koalicijos) atstovas rinkimams, komiteto koordinatorius. Trūkumai privalo būti nedelsiant pašalinti.

11. Laiku nepateikus rinkimų programos, leidinyje atspausdinamas partijos (koalicijos), komiteto pavadinimas bei informacinio pobūdžio pranešimas, kad partija (koalicija) nepateikė rinkimų programos.

12. Už pateiktų rinkimų programų turinį atsako jas pateikusios partijos (koalicijos), komitetai, todėl leidinyje nurodoma, kad „Už rinkimų programų turinį atsako jas pateikusios partijos (koalicijos), komitetai“.

13. Partijos (koalicijos), komiteto kandidatų sąrašui skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta: partijos (koalicijos), komiteto pavadinimas, partijos (koaliciją sudariusių partijų) logotipas, rinkimų numeris, rinkimų šūkis (neprivaloma) ir partijos (koalicijos), komiteto rinkimų programa. Rinkimų programos išdėstomos burtais nustatytų rinkimų numerių didėjimo tvarka. Po visų rinkimų programų privalo būti išspausdinti partijų (koalicijų), komitetų kandidatų sąrašai.

14. Leidinyje taip pat gali būti pateikiama kita rinkėjams svarbi rinkimų informacija.

II SKIRSNIS
KANDIDATŲ, KELIAMŲ AR IŠSIKĖLUSIŲ SEIMO VIENMANDATĖJE RINKIMŲ APYGARDOJE, RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINYS

15. Apygardos rinkimų komisija (toliau – Komisija) rinkimų programas išspausdina leidinyje, kurio pavadinimas turi būti toks: „*Nurodoma rinkimų data* Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai vienmandatėje ..... rinkimų apygardoje Nr. ...“.

16. Kandidatai rinkimų programas privalo pateikti Komisijai Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatyme nustatytu laiku (iki pareiškinių dokumentų pateikimo pabaigos).

17. Kandidatui skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta: kandidato vardas, pavardė, nuotrauka, kas iškėlė, partijos logotipas, rinkimų šūkis (neprivaloma) ir rinkimų programa. Kandidatai išdėstomi pagal kandidatų pavardžių pirmąsias raides abėcėlės tvarka.

18. Komisijai pateikta informacija privalo būti pasirašyta kandidato arba jo atstovo rinkimams. Jeigu Komisijai pateikta rinkimų programa ar kita medžiaga neatitinka Apraše keliamų reikalavimų, apie tai nedelsiant informuojamas kandidatas arba jo atstovas rinkimams. Trūkumai privalo būti nedelsiant pašalinti.

19. Laiku nepateikus rinkimų programos, leidinyje atspausdinama kandidato vardas, pavardė bei informacinio pobūdžio pranešimas, kad kandidatas nepateikė rinkimų programos.

20. Už pateiktų rinkimų programų turinį atsako jas pateikę kandidatai, todėl leidinyje nurodoma, kad „Už rinkimų programų turinį atsako jas pateikę kandidatai.“

21. Likusiame leidinio plote Komisija išspausdina Komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir narių vardus ir pavardes, Komisijos patalpų adresą, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresą, toje vienmandatėje rinkimų apygardoje esančių rinkimų apylinkių adresus, gali išspausdinti rinkimų apylinkių komisijų pirmininkų telefono ryšio numerius. Leidinyje turi būti nurodytas jo tiražas ir informacija, kas jį parengė spaudai (nurodyti, kad tai yra: „..... apygardos Nr. ... rinkimų komisijos informacinis leidinys“).

22. Leidinyje taip pat gali būti pateikiama kita rinkėjams svarbi rinkimų informacija.

23. Komisija suredaguotą ir spausdinti paruoštą (sumaketuotą) leidinį, patvirtintą Komisijos posėdyje, pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai jos nustatyta tvarka.

III SKYRIUS
REIKALAVIMAI RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINIAMS LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMUOSE

24. Savivaldybių rinkimų komisija (toliau – Komisija) rinkimų programas išspausdina leidinyje, pavadinimu „*Nurodoma rinkimų data* savivaldybių tarybų ir merų rinkimai ..... savivaldybėje“.

25. Kandidatai, partijos (koalicijos), komitetai rinkimų programas privalo pateikti Komisijai Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatyme nustatytu laiku (iki pareiškinių dokumentų pateikimo pabaigos).

26. Leidinį sudaro dvi dalys: pirmoje dalyje spausdinamos kandidatų į tarybos narius – merus rinkimų programos (išdėstoma pagal kandidatų pavardžių pirmąsias raides abėcėlės tvarka) ir antroje dalyje – partijų (koalicijų), komitetų rinkimų programos (išdėstoma burtais nustatytų rinkimų numerių didėjimo tvarka).

27. Kandidatui į tarybos narius – merus skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta: kandidato vardas, pavardė, nuotrauka, kas iškėlė (partijos, komiteto logotipas), rinkimų šūkis (neprivaloma) ir rinkimų programa.

28. Partijos (koalicijos), komiteto kandidatų sąrašui skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta partijos (koalicijos), komiteto pavadinimas, rinkimų numeris, rinkimų šūkis (neprivaloma), partijos (koaliciją sudariusių partijų), komiteto logotipas ir rinkimų programa. Po visų rinkimų programų privalo būti išspausdinti partijų (koalicijų), komitetų kandidatų sąrašai.

29. Komisijai pateikta informacija privalo būti pasirašyta kandidato į tarybos narius – merus arba jo atstovo, kandidatų sąrašo atstovo rinkimams. Jeigu Komisijai pateikta rinkimų programa ar kita medžiaga neatitinka keliamų reikalavimų, apie tai nedelsiant informuojamas kandidatas į tarybos narius – merus arba jo atstovas, kandidatų sąrašo atstovas. Trūkumai privalo būti nedelsiant pašalinti.

30. Laiku nepateikus rinkimų programos, leidinyje atspausdinama kandidato į tarybos narius – merus vardas, pavardė, kandidatų sąrašą iškėlusios partijos (koalicijos) ar komiteto pavadinimas bei informacinio pobūdžio pranešimas, kad kandidatas į tarybos narius – merus, partija (koalicija) ar komitetas nepateikė rinkimų programos.

31. Už pateiktų rinkimų programų turinį atsako jas pateikę kandidatai į tarybos narius – merus, kandidatų sąrašus iškėlusios partijos (koalicijos), komitetai, todėl leidinyje nurodoma, kad „Už rinkimų programų turinį atsako jas pateikę kandidatai, partijos (koalicijos), komitetai.“

32. Likusiame leidinio plote Komisija išspausdina Komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir narių vardus ir pavardes, Komisijos patalpų adresą, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresą toje savivaldybėje esančių rinkimų apylinkių adresus, gali išspausdinti rinkimų apylinkių komisijų pirmininkų telefono ryšio numerius. Leidinyje turi būti nurodytas jo tiražas ir informacija, kas jį parengė spaudai (nurodyti, kad tai yra: „..... savivaldybės rinkimų komisijos informacinis leidinys“).

33. Leidinyje taip pat gali būti pateikiama kita rinkėjams svarbi rinkimų informacija.

34. Komisija suredaguotą ir spausdinti paruoštą (sumaketuotą) leidinį, patvirtintą Komisijos posėdyje, pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai jos nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS
REIKALAVIMAI RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINIUI „EASY-TO-READ“ FORMATU

35. Rinkimų programų leidinyje „Easy-to-Read“ (lengvai skaitoma ir suprantama informacija) formatu (toliau – „Easy-to-Read“ leidinys) pateikiamos partijų (koalicijų), komitetų kandidatų sąrašų rinkimų programos ir gali būti pateikta kita svarbi rinkimų informacija, skirta sutrikusio intelekto rinkėjams.

36. Rinkimų programos spausdinamos A5 formato spalvotame „Easy-to-Read“ leidinyje. Vienai rinkimų programai skiriama ne daugiau kaip 600 spaudos ženklų (su tarpais). Leidinio apimtis priklauso nuo dalyvaujančių partijų (koalicijų), komitetų skaičiaus.

37. Spausdinant rinkimų programą, privalo būti laikomasi lygiateisiškumo principo, t. y. visoms partijų (koalicijų), komitetų kandidatų sąrašų rinkimų programoms skiriamas vienodas vieno A5 formato puslapio leidinio plotas, naudojamas 14 dydžio šriftas.

38. Partijų (koalicijų), komitetų pateiktos rinkimų programos turi atitikti tarptautinius standartus, kurie yra skelbiami interneto svetainėje adresu: https://easy-to-read.eu/wp-content/uploads/2014/12/LT_Information_for_all.pdf. Vartojami trumpi ir aiškūs žodžiai bei sakiniai, viename sakinyje gali būti išdėstyta tik viena mintis. Tekste negali būti naudojami tarptautiniai žodžiai, trumpinimai ir procentinės išraiškos.

39. Rinkimų programa turi atitikti valstybinės lietuvių kalbos, kuria leidžiamas „Easy-to-Read“ leidinys, reikalavimus. Tekste neturi būti kitas partijas (koalicijas), komitetus kompromituojančios medžiagos, dėl kurios pagal rinkimų įstatymų reikalavimus būtina atsakomoji nuomonė.

40. Su spausdinti paruošta (sumaketuota) rinkimų programa supažindinami partijų (koalicijų), komitetų atstovai rinkimams.

41. Už „Easy-to-Read“ leidinio sudarymą, redagavimą ir maketavimą atsakinga Vyriausioji rinkimų komisija. Už šio leidinio išplatinimą sutrikusio intelekto rinkėjams atsakingos Vyriausioji rinkimų komisija ir savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijos.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. gegužės 5 d. sprendimu Nr. Sp-59

3.8. LĖŠŲ, SKIRIAMŲ SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOMS, PLANAVIMO, SKYRIMO, APSKAITOS IR ATSISKAITYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lėšų, skiriamų savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms, planavimo, skyrimo, apskaitos ir atsiskaitymo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma Lietuvos Respublikos Seimo rinkimams, Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimams, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimams, Lietuvos Respublikos rinkimams į Europos Parlamentą ir Lietuvos Respublikos referendumams skirtų lėšų planavimo, paskirstymo savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms (toliau – Rinkimų komisijos), buhalterinės apskaitos tvarkymo ir atskaitomybės rengimo Rinkimų komisijose bei atsiskaitymo Vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) tvarka.

2. Aprašo paskirtis – užtikrinti Rinkimų komisijų išlaidų planavimo skaidrumą, kad joms skirtos lėšos būtų naudojamos teisėtai ir pagrįstai, Rinkimų komisijų finansinės ataskaitos būtų teikiamos pagal VRK nustatytą tvarką ir taip būtų užtikrintas teisingas VRK finansinių ataskaitų rinkinių sudarymas.

3. Seimo rinkimų įstatyme, Respublikos Prezidento rinkimų įstatyme, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatyme, Rinkimų į Europos Parlamentą įstatyme ir Referendumo įstatyme (toliau – Rinkimų įstatymai) nustatyta, kad rinkimų ir referendumo rengimo ir vykdymo išlaidos apmokamos iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų:

3.1. iš valstybės biudžeto apmokamos:

3.1.1. Rinkimų komisijų išlaidos rinkimams ar referendumui organizuoti ir vykdyti;

3.1.2. išlaidos Rinkimų komisijų narių ir komisijas aptarnaujančio personalo darbui apmokėti;

3.2. iš savivaldybių biudžetų apmokama:

3.2.1. Rinkimų komisijų būstinių ir balsavimo patalpų išlaikymo išlaidos;

3.2.2. VRK nustatyto inventoriaus įsigijimo ir išsaugojimo išlaidos, balsavimo patalpų įrengimo ir jų pritaikymo neįgalių rinkėjų poreikiams, o jeigu galimybės įrengti balsavimo patalpų ar jų pritaikyti neįgalių rinkėjų poreikiams nėra, – tinkamų patalpų nuomos išlaidos;

3.3. iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų apmokama už rinkėjų pavėžėjimą į rinkimų ar referendumo apylinkes balsuoti, kai pavėžėjimas organizuojamas VRK nustatyta tvarka.

4. Jeigu savivaldybės administracija nesuteikia tinkamų patalpų ar inventoriaus Rinkimų komisijų būstinėms ir balsavimo patalpoms, tam VRK sprendimu panaudojamos valstybės biudžeto lėšos. Šiuo atveju faktines išlaidas balsavimo patalpoms ir inventoriui per du mėnesius po rinkimų ar referendumo VRK ne ginčo tvarka išieško iš savivaldybės administracijos.

5. Vadovaudamasis Rinkimų įstatymais, Rinkimų komisijos pirmininkas sudaro terminuotas darbo sutartis su darbuotojais, reikalingais pagalbiniams rinkimų ar referendumo organizavimo darbams atlikti. Šias darbo sutartis Rinkimų komisijos pirmininkas sudaro VRK vardu pagal įgaliojimą. Šių darbuotojų darbo užmokestis nustatomas terminuotoje darbo sutartyje pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme nustatytus darbo apmokėjimo dydžius.

II SKYRIUS
LĖŠŲ, SKIRIAMŲ RINKIMŲ KOMISIJOMS, PLANAVIMAS

6. VRK naudoja Lėšų, skiriamų Rinkimų komisijoms, planavimo metodiką pagal šią struktūrą:

5.1. Rinkimų komisijoms:

6.1.1. lėšų darbo u6.žmokesčiui dydis komisijų nariams nustatomas atsižvelgiant į vieno komisijos nario vidutinį darbo valandų skaičių, įvertinus rinkėjų skaičių ir rinkimų apylinkių skaičių. Planuojamas darbo užmokestis komisijų nariams iš viso ir iš jų 10 proc. skatinimui vienkartine pinigine išmoka;

6.1.2. lėšų darbo užmokesčiui dydis darbuotojams, dirbantiems pagal terminuotas darbo sutartis – buhalteriams, kitiems pagalbiniams darbuotojams ir informatikams (specialistams kompiuterizavimo darbams atlikti), nustatomas pagal darbų pobūdį, atsižvelgiant į rinkimų apylinkių skaičių ir rinkėjų skaičių;

5.0.3. socialinio draudimo įmokoms nuo nustatyto darbo užmokesčio dydžio;

5.0.4. prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms:

6.1.4.1. ryšių paslaugoms pagal VRK nustatytus limitus;

6.1.4.2. transporto išlaikymui, įvertinus rinkėjų skaičių ir rinkimų apylinkių skaičių;

6.1.4.3. kanceliarinėms prekėms, įvertinus rinkėjų skaičių ir rinkimų apylinkių skaičių;

6.1.4.4. kandidatų rinkimų programų parengimo spausdinti išlaidoms pagal VRK nustatytus dydžius;

6.1.4.5. rinkėjų pavėžėjimo išlaidoms pagal VRK nustatytus dydžius;

6.2. apylinkių rinkimų ar referendumo komisijoms (toliau – apylinkių rinkimų komisija):

6.2.1. lėšų darbo užmokesčiui dydis komisijų nariams nustatomas atsižvelgiant į vieno komisijos nario vidutinį darbo valandų skaičių, įvertinus rinkėjų skaičių. Planuojamas darbo užmokestis komisijų nariams iš viso ir iš jų 10 proc. skatinimui vienkartine pinigine išmoka;

6.2.2. socialinio draudimo įmokoms nuo nustatyto darbo užmokesčio dydžio;

6.2.3. prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms:

6.2.3.1. ryšių paslaugoms pagal VRK nustatytus limitus;

6.2.3.2. transporto išlaikymui, įvertinus rinkėjų skaičių;

6.2.3.3. kanceliarinėms prekėms, įvertinus rinkėjų skaičių.

III SKYRIUS
LĖŠŲ SKYRIMAS RINKIMŲ KOMISIJOMS

6. VRK nustato lėšų, skiriamų Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms rinkimams ar referendumui organizuoti, dydį. Planuojamas detalus biudžeto lėšų Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms paskirstymas pagal išlaidų ekonominę paskirtį ir išlaidų darbo užmokesčiui bei kitoms išlaidoms skaičiavimas tvirtinamas atskiru VRK sprendimu.

7. VRK pirmininkas su Rinkimų komisijos pirmininku pasirašo valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui organizuoti naudojimo sutartį, kurioje nurodoma:

7.1. Rinkimų komisijai pervedamų valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui organizuoti suma ir VRK programa, pagal kurią skiriamos lėšos;

7.2. valstybės biudžeto lėšų naudojimo tikslinė paskirtis;

7.3. biudžeto lėšų paskirstymas pagal išlaidų ekonominę paskirtį ir išlaidų darbo užmokesčiui skaičiavimas pridedamas prie sutarties;

7.4. atsiskaitymo VRK už valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui organizuoti panaudojimą (nurodant išlaidų ekonominę paskirtį) ir šių lėšų panaudojimą pagrindžiančių buhalterinės apskaitos dokumentų pateikimo tvarka;

7.5. kitos nuostatos, padedančios VRK užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

8. VRK Rinkimų komisijoms skirtas valstybės biudžeto lėšas rinkimams ar referendumui organizuoti perveda į kiekvienai Rinkimų komisijai atidarytą VRK banko sąskaitą pagal VRK patvirtintas Rinkimų komisijų sąmatas.

IV SKYRIUS
RINKIMŲ KOMISIJŲ FUNKCIJOS IR TEISĖS

9. Rinkimų komisija, vadovaudamasi Rinkimų įstatymais:

9.1. neviršydama VRK patvirtintos Rinkimų komisijos sąmatos, tvirtina apylinkių rinkimų komisijų išlaidų sąmatas ir kontroliuoja, kaip šiose sąmatose numatytos lėšos naudojamos;

9.2. Rinkimų komisijos posėdyje patvirtina lėšų apylinkių rinkimų komisijoms paskirstymą pagal VRK sprendime nurodytą struktūrą;

9.3. raštu praneša kiekvienai apylinkės rinkimų komisijai apie jai skirtų lėšų darbo užmokesčiui, skatinimui vienkartine pinigine išmoka, socialinio draudimo įmokoms, ryšių paslaugoms ir transporto išlaikymui sumas.

10. Rinkimų komisijos teisės:

10.1. sudaro darbo užmokesčio lėšų rezervą, atitinkamai sumažindama VRK sprendimu visoms apylinkių rinkimų komisijoms darbo užmokesčiui patvirtintą bendrą sumą. Sudarytas darbo užmokesčio lėšų rezervas naudojamas balsavimui specialiuose punktuose vykdyti ir apylinkių rinkimų komisijų nariams, pasitelktiems darbui balsavime iš anksto, apmokėti. Darbo užmokesčio lėšų rezervas sudaromas atsižvelgiant į balsavimo specialiuose punktuose sudarytus grafikus, specialiuose punktuose dirbančių apylinkių rinkimų komisijų narių skaičių, planuojamas darbo valandas ir konkretų valandinį įkainį bei planuojamą pasitelkti darbui balsavime iš anksto (jeigu yra poreikis) apylinkių rinkimų komisijų narių skaičių, planuojamas darbo valandas ir konkretų valandinį įkainį;

10.2. iš sudaryto darbo užmokesčio rezervo padidinti apylinkių rinkimų komisijoms, vykdančioms balsavimą specialiuose punktuose, ir atskiroms apylinkių rinkimų komisijoms, dalyvaujančioms balsavime iš anksto, apylinkių rinkimų komisijoms skiriamų lėšų darbo užmokesčiui dydį. Lėšos darbo užmokesčiui apylinkių rinkimų komisijoms didinamos atsižvelgiant į faktiškai dirbtą laiką ir dirbusių asmenų skaičių balsavime specialiuose punktuose, balsavime iš anksto ir vykdant Rinkimų komisijos pavedimus. Sumos dydis nustatomas dirbtų valandų skaičių dauginant iš nustatytų valandinių įkainių ir dirbusių apylinkės rinkimų komisijos narių skaičiaus. Rinkimų komisija praneša atitinkamai apylinkės rinkimų komisijai apie skirtas papildomas lėšas darbo užmokesčiui iš sudaryto rezervo, dirbusių asmenų vardus, pavardes, kokiomis mėnesio dienomis ir kiek valandų dirbo. Šį pranešimą Rinkimų komisija užpildo naudodamasi VRK informacinės sistemos Rinkimų organizavimo posisteme „Darbo užmokestis, tabeliai, sąmatos“ (toliau – posistemė DTS). Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas, gavęs pranešimą, privalo užpildyti Darbo laiko apskaitos žiniaraštį: pranešime nurodytomis mėnesio dienomis dirbtas valandas įrašyti konkrečiam asmeniui;

10.3. gali perskirstyti apylinkių rinkimų komisijoms transporto išlaidoms skirtas lėšas, atsižvelgiant į apylinkių rinkimų komisijų veiklą bei atstumą nuo Rinkimų komisijos būstinės, neviršijant lėšų paskirstyme patvirtintų transporto išlaidoms bendrų sumų;

10.4. Rinkimų komisijai ir apylinkių rinkimų komisijoms sąmatoje patvirtintas lėšas kanceliarinėms prekėms gali naudoti kanceliarinėms prekėms, organizacinės technikos eksploatacinėms medžiagoms ir maišams rinkimų dokumentams pakuoti pirkti. Apylinkių rinkimų komisijoms kanceliarines prekes, organizacinės technikos eksploatacines medžiagas ir maišus rinkimų dokumentams pakuoti Rinkimų komisija privalo pirkti centralizuotai, neviršydama apylinkių rinkimų komisijoms bendros sąmatoje patvirtintos kanceliarinėms prekėms sumos, ir aprūpinti apylinkių rinkimų komisijas reikiamomis prekėmis pagal poreikį. Rinkimų komisija, pirkdama prekes ir paslaugas, turi vadovautis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu ir VRK sprendimu, nustatančiu Rinkimų komisijų viešųjų pirkimų vykdymą. Leidžiama pirkti tik rinkimams ir referendumui organizuoti ir vykdyti reikalingas prekes ir paslaugas.

V SKYRIUS
DARBO APMOKĖJIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
RINKIMŲ KOMISIJŲ DARBO APMOKĖJIMAS

11. Vadovaujantis Rinkimų įstatymais, Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams, pirmininko pavaduotojams, rinkimų komisijų sekretoriams ir nariams už darbo dieną Rinkimų komisijose ir apylinkių rinkimų komisijose nustatomas atlyginimas pagal tarifus.

12. Už vieną darbo dieną (8 darbo valandas) Rinkimų komisijų pirmininkams nustatomas 0,62 Lietuvos Respublikos Seimo patvirtinto atitinkamų metų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, kuris taikomas apskaičiuojant valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigines algas (toliau – pareiginės algos bazinis dydis (BD), tarifas, Rinkimų komisijų

pirmininkų pavaduotojams, komisijų sekretoriams, komisijų nariams ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams nustatomas – 0,5 pareiginės algos bazinio dydžio tarifas. Apylinkių rinkimų komisijų pirmininkų pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir komisijų nariams nustatomas – 0,4 pareiginės algos bazinio dydžio tarifas.

13. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų nariams darbui rinkimų komisijose netaikomi Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatyti darbo trukmės ribojimai, tačiau vieno mėnesio dirbtų valandų suma negali būti didesnė, negu nustatytas darbo dienų skaičius per mėnesį, padaugintas iš 8 darbo valandų, atsižvelgiant į vieną valanda sutrumpintas darbo dienas prieš šventes (pvz., kovo mėn. – 21 darbo diena x 8 val. = 168 val., atimama 1 prieššventinė val. = 167 val.). Maksimalus leistinas valandų skaičius apskaičiuojamas kiekvienam mėnesiui atskirai, atsižvelgiant į to mėnesio nustatytą darbo dienų ir valandų skaičių.

14. Atsižvelgiant į tai, kad Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms mokama už faktiškai dirbtą laiką, VRK nustato šiuos valandinius tarifus už veiklą, susijusią su rinkimų ar referendumo organizavimu, Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams, jų pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir nariams:

14.1. Rinkimų komisijų pirmininkams – 13,64 Eur (BD 176 Eur x 0,62 : 8 val.);

14.2. Rinkimų komisijų pirmininkų pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir nariams – 11,00 Eur (BD 176 Eur x 0,5 : 8 val.);

14.3. apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams – 11,00 Eur (BD 176 Eur x 0,5 : 8 val.);

14.4. apylinkių rinkimų komisijų pirmininkų pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir nariams – 8,80 Eur (BD 176 Eur x 0,4 : 8 val.).

15. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų narių darbo laiko apskaita turi būti tvarkoma Darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose. Darbo laiko apskaitos žiniaraščiai pildomi vadovaujantis Vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. gegužės 5 d. sprendimu Nr. Sp-58 „Dėl Darbo laiko apskaitos žiniaraščių savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Darbo laiko apskaitos žiniaraščių savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo tvarkos aprašu. Suvesti Darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenys į VRK posistemę DTS naudojami darbo užmokesčiui skaičiuoti. Darbo užmokestis Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų nariams mokamas šio aprašo 15 punkte nustatytais valandiniais tarifais už Darbo laiko apskaitos žiniaraštyje nurodytas dirbtas valandas.

16. VRK posistemėje DTS formuojami ir spausdinami Darbo užmokesčio žiniaraščiai turi būti pasirašyti Rinkimų komisijos pirmininko ir buhalterio.

17. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams, pirmininko pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir nariams už darbą organizuojant ir vykdant rinkimus ar referendumą apmokama pagal Darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenis, neviršijant atitinkamai rinkimų komisijai numatytų asignavimų darbo užmokesčiui.

ANTRASIS SKIRSNIS
DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ RINKIMŲ KOMISIJOSE PAGAL DARBO SUTARTIS, DARBO SANTYKIŲ REGULIAVIMAS IR DARBO APMOKĖJIMAS

18. Rinkimų komisijų pirmininkai, vadovaudamiesi Rinkimų įstatymais, sudaro terminuotas darbo sutartis su buhalteriais, informatikais (specialistais kompiuterizavimo darbams atlikti) bei kitais pagalbiniais darbuotojais.

19. Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nustatytais darbo apmokėjimo dydžiais bei atsižvelgiant į tai, kad Rinkimų komisijose pagal terminuotas darbo sutartis dirbantiems buhalteriams, informatikams (specialistams kompiuterizavimo darbams atlikti) bei kitiems darbuotojams pagalbiniams darbams atlikti mokama už faktiškai dirbtą laiką, VRK darbuotojams, dirbantiems Rinkimų komisijose pagal terminuotas darbo sutartis, nustato šiuos valandinius tarifus:

19.1. specialistams kompiuterizavimo darbams atlikti – 6,60 Eur;

19.2. buhalteriams – 6,60 Eur;

19.3. kitiems darbuotojams pagalbiniams darbams atlikti – 4,50 Eur.

20. Darbo užmokestis darbuotojams, dirbantiems pagal terminuotas darbo sutartis, mokamas neviršijant atitinkamos Rinkimų komisijos patvirtintoje sąmatoje numatytų darbo užmokesčiui lėšų samdomam personalui (buhalterių ir kitų darbuotojų pagalbiniams darbams atlikti) ir informatikams (specialistų kompiuterizavimo darbams atlikti).

VI SKYRIUS
RINKIMŲ KOMISIJŲ SKATINIMAS

21. Vadovaujantis Rinkimų įstatymais, Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkai, jų pavaduotojai, komisijų sekretoriai ir nariai už labai gerą darbą Rinkimų komisijose ir apylinkių rinkimų komisijose, pasibaigus rinkimams ar referendumui, gali būti skatinami vienkartine pinigine išmoka. Ši išmoka negali būti didesnė kaip 100 procentų per visą darbo Rinkimų komisijose ir apylinkių rinkimų komisijose laikotarpį gautų mėnesinių atlyginimų vidurkio, neviršijant atitinkamos komisijos išlaidų sąmatoje skatinimui numatytų lėšų.

22. Sprendimą dėl Rinkimų komisijų pirmininkų skatinimo priima VRK, atsižvelgdama į jų atliktą darbą organizuojant ir vykdant rinkimus ar referendumą ir atsiskaitant už komisijoms skirtų lėšų panaudojimą. Šių komisijų pirmininkų pavaduotojai, komisijų nariai ir komisijų sekretoriai gali būti skatinami vienkartine pinigine išmoka VRK sprendimu, jeigu yra atitinkamos Rinkimų komisijos pirmininko teikimas.

23. Sprendimą dėl apylinkių rinkimų komisijų pirmininkų skatinimo priima Rinkimų komisijos, atsižvelgdamos į jų atliktą darbą organizuojant ir vykdant rinkimus ar referendumą. Šių komisijų pirmininkų pavaduotojai, komisijų nariai ir komisijų sekretoriai gali būti skatinami vienkartine pinigine išmoka atitinkamos Rinkimų komisijos sprendimu, jeigu yra apylinkės rinkimų komisijos pirmininko teikimas.

24. Vienkartinės piniginės išmokos dydis nustatomas atsižvelgiant į atlikto darbo mastą, kokybę ir sudėtingumą.

VII SKYRIUS
APSKAITOS ORGANIZAVIMAS IR TVARKYMAS

25. Rinkimų komisijos nėra juridiniai asmenys (jos sudaromos vadovaujantis Rinkimų įstatymais), todėl jos tvarko supaprastintą apskaitą – Rinkimų komisijos apskaitą tvarko darydamos paprastąjį įrašą.

26. Rinkimų komisijų pirmininkai yra Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms skirtų lėšų tvarkytojai ir atsako už jų naudojimą pagal paskirtį, tinkamai ir taupiai, neviršijant sąmatoje nustatytų dydžių.

27. Rinkimų komisijų pirmininkai pagal suteiktus įgaliojimus atstovauja VRK santykiuose su banku, su teise valdyti, naudoti banke VRK vardu atidarytoje sąskaitoje esančias lėšas ir jomis disponuoti.

28. VRK pirmininkas su Rinkimų komisijų pirmininkais pasirašo valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui organizuoti naudojimo sutartis, o Rinkimų komisijų pirmininkai pasirašo lėšų rinkimams ar referendumui organizuoti naudojimo sutartis su buhalteriais ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkais.

29. Rinkimų komisijos tvarko supaprastintą apskaitą (apskaitą tvarko darydamos paprastąjį įrašą) pagal VRK parengtus supaprastintos apskaitos registrus. Šių registrų pildymas Rinkimų komisijoms privalomas. Apskaitos registrai pildomi naudojantis posisteme DTS.

30. Rinkimų komisijoms skirtų lėšų apskaita tvarkoma pagal sąmatoje patvirtintus išlaidų straipsnius.

31. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų išlaidos gali būti apmokamos tik pagal juridinę galią turinčius išlaidas pateisinančius dokumentus ir neviršijant tam tikroms išlaidoms VRK nustatytų limitų. Ūkines operacijas pateisinantys dokumentai turi būti tvirtinami Rinkimų komisijų pirmininkų viza „Apmokėti“, data, parašu.

32. Siekiant suvienodinti apskaitos tvarkymą, Rinkimų komisijos apskaitos tvarkybai naudoja VRK parengtus apskaitos dokumentų blankus, apskaitos registrus. Apskaitos ir kitų dokumentų bylos archyviniam saugojimui sudaromos pagal VRK sudarytą bylų sąrašą.

VIII SKYRIUS
FINANSINĖS VEIKLOS KONTROLĖ

33. Finansinės veiklos kontrolės tikslas – užtikrinti Rinkimų komisijų veiklos demokratiškumą, skirtų lėšų naudojimo teisėtumą bei viešumą ir sukurti veiksmingą bei skaidrią finansavimo kontrolę.

34. Rinkimų komisijų finansinę veiklą kontroliuoja VRK ir Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bei kitos institucijos įstatymų nustatyta tvarka.

35. VRK pirmininkas ir nariai turi teisę tikrinti Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų finansinę veiklą.

36. VRK sekretoriato darbuotojai VRK pirmininko pavedimu gali tikrinti Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų finansinę veiklą.

37. Rinkimų komisijų nariai gali tikrinti apylinkių rinkimų komisijų finansinę veiklą.

IX SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ IR ATSKAITOMYBĖ

38. Rinkimų komisijos paskirsto rinkimams ar referendumui skirtas lėšas apylinkių rinkimų komisijoms, tvirtina apylinkių rinkimų komisijų išlaidų sąmatas. Rinkimų komisijos pirmininkas kontroliuoja, kaip naudojamos rinkimams ar referendumui organizuoti Rinkimų komisijai skirtos valstybės biudžeto lėšos, ir už jų panaudojimą atsiskaito VRK.

39. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų nariai turi teisę susipažinti su visais komisijos, kurios nariai jie yra, sprendimais ir kitais dokumentais. Komisijų nariai pasirašytinai turi būti supažindinti su komisijai, kurios nariai jie yra, skirtų lėšų paskirstymu.

40. Rinkimų komisijų pirmininkai atsako už saugų, skaidrų, ekonomišką ir racionalų rinkimams ar referendumui skirtų lėšų naudojimą, neviršijant sąmatoje išlaidoms nustatytų dydžių.

41. Rinkimų komisijų pirmininkai turi užtikrinti darbo užmokesčio priskaitymo teisėtumą ir teisingumą, atsiskaitymą su komisijų nariais bei darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis, priskaičiuotų mokesčių pervedimą atitinkamoms institucijoms laiku bei sumų pagal antstolių patvarkymus priskaitymo teisingumą ir pervedimą laiku.

42. Rinkimų komisijų pirmininkai lėšas skirtas prekėms ir paslaugoms gali naudoti tik pagal nustatytus išlaidų straipsnius, neviršijant šioms išlaidoms skirtų sumų bei nustatytų limitų.

43. Rinkimų komisijos turi pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai pateisinamus buhalterinės apskaitos dokumentus tam, kad būtų patikrinta, ar teisingai apskaičiuotas ir sumokėtas gyventojų pajamų mokestis bei socialinio draudimo įmokos.

44. Rinkimų komisijų finansinės atskaitomybės pateikimo terminus nustato VRK. Finansinės atskaitomybės formos parengiamos naudojantis posisteme DTS.

45. Rinkimų komisijos sudaro rinkimams ar referendumui skirtų lėšų panaudojimo ataskaitas pagal VRK parengtas formas ir nustatytais terminais pateikia jas VRK. Prie ataskaitų pridedami visi išlaidas pateisinantys dokumentai bei Valstybinės mokesčių inspekcijos išvada.

46. VRK patikrina Rinkimų komisijos pirmininko pateiktą valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui organizuoti panaudojimo ataskaitą ir šias išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Nustačiusi finansavimo, lėšų panaudojimo ar apskaitos pažeidimus, VRK inicijuoja žalos išieškojimą iš kaltų asmenų.

47. Už žalą, atsiradusią valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui organizuoti naudojimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Rinkimų komisijos pirmininkas atsako ir pasibaigus šiai sutarčiai.

48. Pagal VRK pateiktą apskaitos ir kitų dokumentų bylų sąrašą finansiniai dokumentai tvarkingai susegami į segtuvus, lapai sunumeruojami ir pagal perdavimo aktą perduodami VRK archyviniam saugojimui.

3.9. SPRENDIMAS DĖL SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) RINKIMŲ KOMISIJŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VYKDYMO

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS
DĖL SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) RINKIMŲ KOMISIJŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VYKDYMO

2018 m. gruodžio 4 d. Nr. Sp-161
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktu, 3 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 3 straipsnio 8 dalies 6 punktu, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, 25 straipsnio 2 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

1. Skirti savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų pirmininkus pirkimų iniciatoriais ir organizatoriais, kurie galės savarankiškai inicijuoti ir vykdyti prekių ir (ar) paslaugų mažos vertės pirkimus, kai pirkimo sutarties vertė mažesnė kaip 10 000 Eur be PVM, už kurių pirkimo planavimą, procedūrų, sutarčių įgyvendinimą, viešinimą ir kt. atsakys asmeniškai.

2. Įgalioti savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų pirmininkus, davusius savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų pirmininkų rašytinį pasižadėjimą, pasirašyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus (kaip iniciatoriaus ir organizatoriaus), pasirašius pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai jų originalus (1 ir 2 priedai).

3. Įgalioti savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų pirmininkus, atlikus visas pirkimo procedūras ir sudarius sutartis, užpildyti metinę procedūrų ataskaitą ATN-3, ir pateikti ją užpildytą Vyriausiajai rinkimų komisijai (3 priedas).

4. Pavesti savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų pirmininkams vykdant mažos vertės pirkimus vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymu ir Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Pirmininkė Laura Matjošaitytė

Forma patvirtinta
Viešųjų pirkimų tarnybos
direktoriaus 2017 m. birželio 23 d.
įsakymu Nr. 1S-93
(Viešųjų pirkimų tarnybos
direktoriaus 2017 m. spalio 12 d.
įsakymo Nr. 1S-146 redakcija)

(Nešališkumo deklaracijos tipinė forma)

_____
(perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto pavadinimas)

_____
(asmens vardas ir pavardė)

NEŠALIŠKUMO DEKLARACIJA

20__ m._____ d. Nr. _____

_____
(vietovės pavadinimas)

Būdamas _____, pasižadu:
(viešajame pirkime ar pirkime atliekamų pareigų pavadinimas)

1. Objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamasis visų tiekėjų lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo, abipusio pripažinimo ir skaidrumo principais, atlikti man pavestas pareigas (užduotis).

2. Nedelsdamas raštu pranešti perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto (toliau kartu – pirkimo vykdytojas) vadovui ar jo įgaliotajam atstovui apie galimą viešųjų ir privačių interesų konfliktą, paaiškėjus bent vienai iš šių aplinkybių:

2.1. pirkimo procedūrose kaip tiekėjas dalyvauja man artimas asmuo arba juridinis asmuo, kuriam vadovauja toks asmuo;

2.2. aš arba man artimas asmuo:

2.2.1. esu (yra) pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens valdymo organų narys;

2.2.2. turiu(-i) pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens įstatinio kapitalo dalį arba turtinį įnašą jame;

2.2.3. gaunu(-a) iš pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens bet kokios rūšies pajamų;

2.3. dėl bet kokių kitų aplinkybių negaliu laikytis 1 punkte nustatytų principų.

3. Man išaiškinta, kad:

3.1. man artimi asmenys yra: sutuoktinis, mano ir mano sutuoktinio tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai;

3.2. pirkimo vykdytojui gavus pagrįstos informacijos apie tai, kad galiu būti patekęs į intereso konflikto situaciją ir nenusišalinau nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo, pirkimo vykdytojo vadovas ar jo įgaliotasis atstovas sustabdo mano dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlieka mano su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą. Pirkimo vykdytojas, nustatęs, kad patekau į interesų konflikto situaciją, pašalina mane iš su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo proceso ar jo stebėjimo. Jei nustatoma, kad į interesų konflikto situaciją patekau atlikdamas stebėtojo funkcijas, pirkimo vykdytojas apie mano atžvilgiu priimtą sprendimą informuoja instituciją ar įstaigą, įgaliojusią mane stebėtojo teisėmis dalyvauti viešojo pirkimo komisijos posėdžiuose;

3.3. turiu užpildyti privačių interesų deklaraciją, kaip tai numato Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas.*

* Šis reikalavimas taikomas viešojo pirkimo komisijos nariams, asmenims, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtiems atlikti supaprastintus viešuosius pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantiems ekspertams nuo 2018 m. sausio 1 d.

_____	_____	_____
(Viešajame pirkime ar pirkime atliekamų pareigų pavadinimas)	(Parašas)	(Vardas ir pavardė)

(Konfidencialumo pasižadėjimo tipinė forma)

_____

(perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto pavadinimas, ar eksperto pavadinimas)

_____

(asmens vardas ir pavardė)

KONFIDENCIALUMO PASIŽADĖJIMAS

20__ m._____ d.

_____

(vietovės pavadinimas)

Būdamas _____,

(atliekamų pareigų pavadinimas)

1. Pasižadu:

1.1. saugoti ir tik įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka naudoti visą su pirkimu susijusią informaciją, kuri man taps žinoma, atliekant _____ pareigas;

(atliekamų pareigų pavadinimas)

1.2. man patikėtus dokumentus saugoti tokiu būdu, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su jais susipažinti ar pasinaudoti;

1.3. nepasilikti jokių man pateiktų dokumentų kopijų.

2. Man žinoma, kad su pirkimu susijusią informaciją, kurią Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų nuostatos numato teikti pirkimo procedūrose dalyvaujančioms arba nedalyvaujančioms šalims, galėsiu teikti tik įpareigotas pirkimo komisijos ar perkančiosios organizacijos vadovo ar jo įgalioto asmens. Konfidencialią informaciją galėsiu atskleisti tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

3. Man išaiškinta, kad konfidencialią informaciją sudaro:

3.1. informacija, kurios konfidencialumą nurodė tiekėjas ir jos atskleidimas nėra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

3.2. visa su pirkimu susijusi informacija ir dokumentai, kuriuos Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų nuostatos nenumato teikti pirkimo procedūrose dalyvaujančioms arba nedalyvaujančioms šalims;

3.3. informacija, jeigu jos atskleidimas prieštarauja įstatymams, daro nuostolių teisėtiems šalių komerciniams interesams arba trukdo užtikrinti sąžiningą konkurenciją.

_____ _____

(parašas) (vardas ir pavardė)

Atn - 3 tipinė forma,
patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus
2017 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. 1S-80

(Atn- 3 tipinė forma)

_____

(perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto pavadinimas)

_____

(įstaigos duomenys)

Viešųjų pirkimų tarnybai

VIEŠOJO PIRKIMO SUTARČIŲ, PIRKIMO SUTARČIŲ IR VIDAUS SANDORIŲ ATASKAITA

20___ m._____d. Nr._____

Ataskaita teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) ○

Ataskaita teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu (toliau – Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymas) ○

I. ATASKAITINIAI KALENDORINIAI METAI

II. PERKANČIOJI ORGANIZACIJA ARBA PERKANTYSIS SUBJEKTAS

Oficialus pavadinimas:	Juridinio asmens kodas:	
Adresas:		
Miestas:	Pašto kodas:	Šalis:
Asmuo ryšiams:	Telefonas:	
El. paštas:	Faksas:	
Interneto adresas (-ai) Pagrindinis adresas: Pirkėjo profilio adresas:		

Perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto tipo kodas:

III. MAŽOS VERTĖS PIRKIMAI

1. Mažos vertės pirkimų bendra visų sudarytų sutarčių vertė ir pirkimų skaičius (išskyrus mažos vertės pirkimus, atliktus vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 3 dalimi, 4 dalimi, 86 straipsnio 9 dalimi arba Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 94 straipsnio 9 dalimi)

Pirkimo objekto rūšis	Bendra sudarytų sutarčių vertė (Eur)	Bendras pirkimų skaičius
Prekės		
Paslaugos		
Darbai		
Iš viso		

IV. SUPAPRASTINTI PIRKIMAI, NURODYTI VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO 2 DALYJE

1. Supaprastinti pirkimai pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 23 straipsnio 2 dalies reikalavimus (įskaitant ir mažos vertės pirkimus) ***(tik pagal Viešųjų pirkimų įstatymą)***

Bendra sudarytų sutarčių, atlikus supaprastintus pirkimus, vertė (Eur)

V. SUPAPRASTINTI PIRKIMAI, NURODYTI VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO 3 ir 4 dalyse ***(tik pagal Viešųjų pirkimų įstatymą)***

1. Sutartys, sudarytos atliekant Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 3 dalyje numatytus viešuosius pirkimus
(Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių užsienio valstybėse, Lietuvos Respublikos atstovybių prie tarptautinių organizacijų, konsulinių įstaigų ir specialiųjų misijų, taip pat kitų perkančiųjų organizacijų, kurios užsienyje įsigyja prekių, paslaugų ar darbų, skirtų užsienyje esantiems jų padaliniams, kariniams atstovams ar specialiesiems atašė arba skirtų užsienyje vykdomiems vystomojo bendradarbiavimo ir kitiems projektams, supaprastinti pirkimai)

Bendra sudarytų sutarčių, atlikus supaprastintus (įskaitant mažos vertės) pirkimus, vertė (Eur)	Bendras pirkimų skaičius

2. Sutartys, sudarytos atliekant Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje numatytus viešuosius pirkimus
(ypatingos svarbos tarptautiniams renginiams organizuoti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų supaprastinti pirkimai)

Bendra sudarytų sutarčių, atlikus supaprastintus (įskaitant mažos vertės) pirkimus, vertė (Eur)	Bendras pirkimų skaičius

VI. SUTARTYS, KURIŲ NEREIKLAUJAMA PASKELBTI PAGAL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 86 STRAIPSNIO 9 DALĮ ARBA KOMUNALINIO SEKTORIAUS PIRKIMŲ ĮSTATYMO 94 STRAIPSNIO 9 DALĮ

Bendra sudarytų sutarčių (išskyrus supaprastintus pirkimus) vertė (Eur)	Bendra sudarytų sutarčių, atlikus supaprastintus (išskyrus mažos vertės) pirkimus, vertė (Eur)	Bendra sudarytų sutarčių, atlikus mažos vertės pirkimus, vertė (Eur)
Bendras pirkimų skaičius	**Bendras pirkimų skaičius**	**Bendras pirkimų skaičius**

VII. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 10 STRAIPSNYJE ARBA KOMUNALINIO SEKTORIAUS PIRKIMŲ ĮSTATYMO 19 STRAIPSNYJE NURODYTI VIDAUS SANDORIAI

Eil. Nr.	Perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto, kuris yra perkančioji organizacija kontroliuojamo subjekto kodas, pavadinimas		Perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto, kuris yra perkančioji organizacija kontroliuojamo subjekto pavadinimo patikslinimas	Pirkimo objekto pavadinimas	Sutarties sudarymo data	Numatoma sutarties įvykdymo data	Bendra sudarytos sutarties vertė (Eur)	+ / - Grupė

Iš viso

VIII. KITA INFORMACIJA

1. ASMUO, ATSAKINGAS UŽ ATASKAITOS PILDYMĄ

Vardas, pavardė	
Telefonas	
Elektroninio pašto adresas	

2. PAPILDOMA INFORMACIJA

3. ATASKAITĄ PASIRAŠANTIS ASMUO

(Vadovo arba jo įgalioto asmens pareigų pavadinimas)	*(Parašas)*	*(Vardas, pavardė)*

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. gegužės 5 d. sprendimu Nr. Sp-58

3.10. DARBO LAIKO APSKAITOS ŽINIARAŠČIŲ SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) IR APYLINKIŲ RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOSE PILDYMO IR PATEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbo laiko apskaitos žiniaraščių savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatomi pagrindiniai darbo laiko apskaitos žiniaraščių (toliau – žiniaraštis) savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo reikalavimai.

2. Aprašas taikomas savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijoms.

3. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose dirbančių komisijų narių, pirmininkų, pirmininko pavaduotojų, komisijų sekretorių, pagal terminuotas darbo sutartis dirbančių specialistų kompiuterizavimo darbams atlikti, buhalterių ir kitų darbuotojų darbo laiko apskaitai naudojamas žiniaraštis.

4. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkams, pirmininkų pavaduotojams, rinkimų komisijų sekretoriams ir nariams už darbą rinkimų komisijose apmokama pagal žiniaraščių duomenis, neviršijant atitinkamai rinkimų (referendumo) komisijai numatytų asignavimų darbo užmokesčiui.

5. Darbui savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose netaikomi Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatyti darbo trukmės ribojimai.

II SKYRIUS
ŽINIARAŠČIO PILDYMAS IR PATEIKIMAS

6. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų narių, pirmininkų, pirmininko pavaduotojų, komisijų sekretorių, pagal terminuotas darbo sutartis dirbančių specialistų kompiuterizavimo darbams atlikti, buhalterių ir kitų darbuotojų darbo laiko apskaita tvarkoma žiniaraščiuose, nurodant faktiškai dirbtų valandų skaičių kalendorinio mėnesio dienomis. Darbo laikas žiniaraštyje pildomas kiekvieną faktiškai dirbtą dieną.

7. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija pildo atskirus žiniaraščius komisijos nariams, specialistams kompiuterizavimo darbams atlikti, buhalteriams ir kitiems darbuotojams.

8. Apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariams, dalyvaujantiems vykdant balsavimą iš anksto, balsavimą specialiuose punktuose, atliekantiems biuletenių perskaičiavimą ar kitus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pavedimus, faktiškai dirbtų valandų skaičius atliekant šiuos darbus įrašomas į tos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos, kurios komisijos narys jis yra, žiniaraštį, gavus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pranešimą.

9. Pranešime nurodoma, kokie atitinkamos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai dirbo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoje vykdant balsavimą iš anksto, atliko biuletenių perskaičiavimą ar kitus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pavedimus bei dalyvavo vykdant balsavimą specialiuose punktuose, kokiomis mėnesio dienomis ir kiek valandų. Už šias dirbtas valandas apmokėti papildomai apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai skiriamos lėšos iš sudaryto darbo užmokesčio lėšų rezervo. Lėšų suma nurodoma pranešime.

10. Žiniaraštyje žymimas dirbtas laikas ir neatvykimas į darbą dėl laikinojo nedarbingumo. Darbo laikas žymimas valandomis (sveikaisiais skaičiais), o laikinasis nedarbingumas dėl ligos, slaugos ar traumų – „L“ raide. Laikinojo nedarbingumo duomenis pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos pranešimus pildo Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) darbuotojai.

11. Pagal žiniaraščiuose nurodytus duomenis sudaromi Darbo užmokesčio žiniaraščiai atitinkamų rinkimų (referendumo) komisijų nariams ir darbuotojams, dirbantiems pagal terminuotą darbo sutartį. Darbo užmokestis rinkimų (referendumo) komisijų nariams ir darbuotojams, dirbantiems pagal terminuotą darbo sutartį, mokamas pagal nustatytus valandinius tarifus už žiniaraštyje nurodytas dirbtas valandas.

12. VRK suteikia programinę įrangą žiniaraščio duomenims įvesti, pagal įvestus ir patvirtintus duomenis žiniaraščiui spausdinti.

13. Žiniaraštis ir pranešimas apie komisijų narių, dalyvavusių vykdant balsavimą iš anksto, balsavimą specialiuose punktuose, atlikusių biuletenių perskaičiavimą ar kitus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pavedimus, pildomas naudojantis VRK informacinės sistemos Rinkimų organizavimo posisteme „Darbo užmokestis, tabeliai, sąmatos“ (toliau – posistemė DTS).

14. Žiniaraštį pildo atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo pavedimu kitas komisijos narys. Už įvedamų duomenų teisingumą atsako atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas.

15. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai ir nariai, kurie pildys žiniaraščio duomenis posistemėje DTS, privalo autentifikuotis naudodamiesi Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma (VIISP).

16. Atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo pavedimu kitas komisijos narys pildo, peržiūri ir spausdina žiniaraštį. Komisijos pirmininkas parašu tvirtina žiniaraštį ir supažindina visus komisijos narius su žiniaraščio duomenimis. Kiekvienas komisijos narys turi būti supažindintas su žiniaraštyje visiems komisijos nariams nurodytomis dirbtomis valandomis ir tai patvirtinti savo parašu. Visiems pasirašius spausdintą žiniaraštį, duomenys tvirtinami posistemėje DTS, o pasirašytas žiniaraštis ne vėliau kaip paskutinę mėnesio dieną pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos buhalteriui.

17. Jeigu komisijos narys negali atvykti ir pasirašyti žiniaraščio dėl svarbių pateisinamų (ligos ar kitų atvejų) priežasčių, atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas kitoje žiniaraščio pusėje nurodo priežastį, kodėl rinkimų (referendumo) komisijos narys nepasirašė, ir tai patvirtina savo parašu.

18. Jeigu komisijos narys nesutinka su žiniaraščio duomenimis, tai jis susipažinimą su žiniaraščiu patvirtina savo parašu su išlyga, nurodydamas motyvus ar (ir) priežastis.

19. Ginčai, kilę dėl žiniaraščio pildymo, pasirašymo ir kitų priežasčių, nagrinėjami rinkimų (referendumo) komisijų posėdžiuose:

19.1. Ginčas, kilęs tarp apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių, nagrinėjamas atitinkamos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje dalyvaujant komisijos nariams. Posėdžio eiga protokoluojama, sprendimas priimamas balsų dauguma. Pagal priimtą sprendimą (jeigu reikia) darbo laikas koreguojamas žiniaraštyje. Posėdžio protokolas pridedamas prie žiniaraščio ir pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai. Ginčo neišsprendus, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas apie tai informuoja atitinkamos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisiją, kuri ginčą nagrinėja į posėdį kviesdama tos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narius. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos posėdžio protokolas pridedamas prie žiniaraščio ir pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos buhalteriui.

19.2. Ginčas, kilęs tarp savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos narių, nagrinėjamas atitinkamos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje dalyvaujant komisijos nariams. Posėdžio eiga protokoluojama, sprendimas priimamas balsų dauguma. Pagal priimtą sprendimą (jeigu reikia) darbo laikas koreguojamas žiniaraštyje. Posėdžio protokolas pridedamas prie žiniaraščio ir pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos buhalteriui.

19.3. Apie ginčo nagrinėjimą savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje bei nagrinėjimo rezultatus informuojamas VRK paskirtas apygardos kuratorius.

20. Atitinkamų savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai ir buhalteriai savo apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pateiktus žiniaraščius patikrina, patvirtina ar atmeta, jeigu žiniaraštis užpildytas neteisingai ar spausdinto žiniaraščio duomenys nesutampa su duomenimis, pateiktais posistemėje DTS.

21. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos buhalteris patvirtintų žiniaraščių duomenis naudoja darbo užmokesčiui skaičiuoti posistemėje DTS tik tuo atveju, kai yra visų komisijos narių parašai. Jeigu nėra komisijos nario parašo, kitoje žiniaraščio pusėje turi būti atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pir-

mininko nurodyta nepasirašymo priežastis, patvirtina jo parašu, arba prie žiniaraščio turi būti pridėtas atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos protokolas dėl darbo užmokesčio mokėjimo nesant parašo.

22. Pagal žiniaraštyje nurodytus duomenis kontroliuojama atitinkamai rinkimų (referendumo) komisijai numatytų asignavimų darbo užmokesčiui suma.

III SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Už žiniaraščiuose pateiktų duomenų teisingumą atsako atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas.

24. VRK kontroliuoja, kaip laikomasi Apraše nustatytų reikalavimų.

25. Ginčai, kylantys dėl Aprašo pažeidimų, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

3.11. SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) RINKIMŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLO PAVYZDYS

(Protokolo formos pavyzdys)

_____ APYGARDOS NR. __
RINKIMŲ KOMISIJA

KOMISIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2020–00–00 Nr. 0–00
Vilnius

Posėdis įvyko _____
(laikas)

Posėdžio pirmininkas *(Vardas, pavardė).*
Posėdžio sekretorius *(Vardas, pavardė).*
Dalyvauja: *(Komisijos narių, atstovų, stebėtojų, kviestųjų vardai, pavardės).*
.....
Nedalyvauja: *(Komisijos narių vardai, pavardės).*.....
.....

Darbotvarkė:
1.
2.
1. SVARSTYTA. *(Darbotvarkės klausimas)*.
Pranešėjas *(Vardas, pavardė, pranešimo turinys)*.....
.....
(Kalbėjusiųjų vardai, pavardės, kalbų turinys).....
.....
NUTARTA:
1.
2.

2. SVARSTYTA. *(Darbotvarkės klausimas)*.
Pranešėjas *(Vardas, pavardė, pranešimo turinys)*.....
.....
(Kalbėjusiųjų vardai, pavardės, kalbų turinys).....
.....
NUTARTA:
1.
2.

Posėdžio pirmininkas *(Parašas)* *(Vardas, pavardė)*

Posėdžio sekretorius *(Parašas)* *(Vardas, pavardė)*

3.12. SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) RINKIMŲ KOMISIJOS RAŠTO FORMOS PAVYZDYS

(Rašto formos pavyzdys)

_____ APYGARDOS NR. __
RINKIMŲ KOMISIJA

Gatvės pav. g. 00, LT – 00000 Miestas, tel. (8~000) 00000, faks. (8~000) 00000, el. p. xxx@pastas.lt

---

Adresatas

Į 2020–00–00 Nr. 00-00
Į 2020–00–00 Nr. 00-00

DĖL .....(SIUNČIAMO RAŠTO PAVADINIMAS)

Rašto turinys

Pagarbiai

Pirmininkas Vardas Pavardenis

(Rengėjo nuoroda – vardas, pavardė, telefonas)

3.13. KOMPIUTERINIŲ PROGRAMŲ NAUDOJIMAS RINKIMUOSE

2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų metu apygardų ir apylinkų rinkimų komisijos naudos Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (toliau – VRKIS) posistemes, skirtas darbui su rinkėjų sąrašais, darbo laiko apskaita ir balsų skaičiavimo protokolų duomenų perdavimu. Šiuose rinkimuose atsiranda Pasaulio lietuvių apygarda, tam bus sukurta nauja balsuojančiųjų užsienyje registravimo programa. Nauja ir tai, kad visoms apylinkėms ir apygardoms bus sukuriamos VRK el. pašto dėžutės.

Pradedant darbą VRKIS būtina susipažinti su asmens duomenų tvarkymo taisyklėmis ir įsipareigoti jų laikytis. VRKIS fiksuoja duomenų tvarkymo veiksmus (įrašymą ar pakeitimą), taip pat kas ir kada juos atliko. Visos VRKIS posistemės, skirtos rinkimų apylinkėms ir apygardoms, yra pasiekiamos adresu: https://org.rinkejopuslapis.lt/posistemes. Prisijungimas prie portalo „Rinkėjo puslapis“ dalies, skirtos rinkimų organizatoriams, vyksta per Elektroninius valdžios vartus, kur asmens tapatybės nustatymui naudojama elektroninė bankininkystė, elektroninis parašas, mobilus parašas, asmens tapatybės kortelė ir kiti asmens tapatybės nustatymo būdai.

Pateikiame trumpą šių VRKIS posistemių aprašymą ir supažindiname su pagrindinėmis jų funkcijomis. Išsamūs naudotojo vadovai ir darbo su VRKIS posistemėmis aprašymai pateikiami VRK interneto svetainėje adresu https://www.vrk.lt/mokomoji-medziaga.

Rinkimų dienos vedlys (VRKIS Rinkimų dienos duomenų perdavimo posistemė)

VRKIS rinkimų dienos duomenų perdavimo posistemė (toliau – Vedlys) sudaro galimybę apygardų ir apylinkių komisijų nariams pildyti balsų skaičiavimo protokolus ir perduoti suvestus duomenis VRK.

Apygardų ir apylinkių rinkimų komisijų teisių tvarkyti duomenis sąrašas pateikiamas 1 lentelėje.

1 lentelė: Rinkimų vedlio *funkcionalumas apygardų ir apylinkių rinkimų komisijose*

Apylinkės rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų apylinkės duomenys (pirmininkas, nariai)	**Apygardos rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų apygardos ir savo rinkimų apylinkių duomenys (pirmininkas, nariai, darbuotojai)**
• rinkimų biuletenių išdavimo komisijos nariams ir grąžinimo apskaita • rinkimų stebėtojų atvykimo į balsavimo patalpą ir išvykimo iš jos registravimas • balsų skaičiavimo protokolų surašymas, atspausdinimas ir perdavimas apygardos rinkimų komisijai ir VRK	• rinkimų apylinkių balsų skaičiavimo protokolų pildymo eigos stebėjimas ir kontrolė • apygardos balsų skaičiavimo protokolų sudarymas ir atspausdinimas • pirmumo balsų perskaičiavimo organizavimas ir vykdymas • internetu perduotų balsų skaičiavimo protokolo duomenų patikrinimas ir patvirtinimas, kad duomenys atitinka komisijos narių bei stebėtojų pasirašytus ir apygardos rinkimų komisijai perduotų protokolų duomenis

DTS (DARBO UŽMOKESTIS, TABELIAI IR SĄMATOS)

2 lentelė: DTS *funkcionalumas apygardų ir apylinkių rinkimų komisijose*

Apylinkės rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų apylinkės duomenys (pirmininkas, nariai)	**Apygardos rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų apygardos ir savo rinkimų apylinkių duomenys (pirmininkas, nariai, darbuotojai)**
Darbo laiko apskaita: • apylinkės rinkimų komisijos narių socialinio draudimo pažymėjimo numerių, darbo pradžios (priesaikos davimo) ir pabaigos datų įvedimas ir perdavimas • apylinkės darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymas ir perdavimas • susipažinimas su rinkimų apylinkės darbo užmokesčio fondo duomenimis	Darbo laiko apskaita: • rinkimų apylinkių darbo su DTS duomenimis kontrolė: ar įvesti rinkimų komisijos narių banko sąskaitų numeriai, ar nurodytos komisijos narių darbo pradžios ir pabaigos datos, kaip pildomi apylinkės darbo laiko apskaitos žiniaraščio duomenys • lėšų, skiriamų apylinkių rinkimų komisijoms, planavimas • apygardos rinkimų komisijos narių darbo pradžios (priesaikos davimo) ir pabaigos datų įvedimas ir perdavimas • apygardos darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymas

VRKIS POSISTEMĖ *RINKĖJAI* (IKI RINKIMŲ DIENOS)

VRKIS rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemės dalis (toliau – posistemė *„RINKĖJAI“*) skirta iki rinkimų dienos atlikti šiuos pagrindinius veiksmus:

• *susipažinimas ir informacijos teikimas rinkėjams apie išankstinį rinkėjų sąrašą (rinkėjams gali būti teikiami tik jų pačių duomenys);*

• *rinkimų apylinkės išankstinio rinkėjų sąrašo surašymo eiliškumo tvarkymas;*

• *pranešimų apie rinkimus platinimo registravimas;*

• *prašymų įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) registravimas, automatizuotas informacijos apie tai siuntimas apygardos rinkimų komisijai ir, gavus iš jos sutikimą dėl rinkėjų sąrašų pakeitimo, informacinės kortelės spausdinimas;*

• *balsuosiančių namuose prašymų (forma P6) registravimas ir balsuojančių namuose rinkėjų sąrašo sudarymas;*

• *pakeitimų išankstiniame rinkėjų sąraše, galutinio rinkėjų sąrašo spausdinimas;*

• *informacinės kortelės naujai įrašytiems rinkėjams spausdinimas;*

• *rinkėjų, balsuojančių ne rinkimų dieną, sąrašų sudarymas ir balsavimo fakto registravimas (spec. ženklo įvedimas).*

Apygardų ir apylinkių rinkimų komisijų atliekamų funkcijų sąrašas pasiruošimo rinkimams laikotarpiu pateikiamas 3 *lentelėje*.

3 lentelė. *Posistemės „RINKĖJAI“ funkcionalumas* ***pasiruošimo rinkimams laikotarpiu*** *apygardų ir apylinkių rinkimų komisijose*

Eil. Nr.	Laikotarpis	Užduotis	Apylinkės rinkimų komisijos darbai	Apygardos rinkimų komisijos darbai
1.	***Išankstinio rinkėjų sąrašo sudarymo laikotarpis***	• Rinkimų apylinkės išankstinio rinkėjų sąrašo surašymo eiliškumo tvarkymas	• Išankstinio apylinkės rinkėjų sąrašo surūšiavimas pagal apylinkės rinkimų komisijos poreikius (rinkėjo adresą, pavardę), iki bus atspausdintas išankstinis rinkėjų sąrašas	• Visų savo rinkimų apylinkių atliktų išankstinio rinkėjų sąrašo eiliškumo pakeitimų peržiūra • Galimybė surūšiuoti visų savo rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašą pagal rinkėjo adresą, pavardę, jei apylinkė neatliko to pati
2.	***Pranešimų apie rinkimus platinimo laikotarpis***	• Pranešimų apie rinkimus platinimo informacijos registravimas	• Rinkėjų gyvenamųjų adresų, kuriais buvo išplatinti pranešimai apie rinkimus, pažymėjimas. Žymint pranešimo įteikimą, būtina pažymėti įteikimo faktą, įteikusį komisijos narį, įteikimo datą arba pranešimo neįteikimo faktą ir nurodyti priežastį iš sąrašo	• Visų savo rinkimų apylinkių atliktų žymėjimų peržiūra • Informacijos apie pranešimų apie rinkimus platinimą apygardoje perdavimas VRK
3.	***Balsuojančių namuose sąrašo sudarymo laikotarpis*** *(ne vėliau nei iki paskutinio trečiadienio iki rinkimų dienos)*	• Prašymų balsuoti namuose registravimas (forma P6)	• Prašymų balsuoti namuose registravimas, pažymint rinkėjus, kurie išreiškė norą balsuoti namuose ir užpildė *P6* formą • Galimybė atsispausdinti ir eksportuoti rinkėjų, užpildžiusių *P6* formą, sąrašą į duomenų bylą • Sudarius balsavusių namuose sąrašą reikia pažymėti „Darbas su P6 baigtas“	• Visų savo rinkimų apylinkių atliktų žymėjimų peržiūra • Patikrinimas, ar visos apylinkės sudarė balsuojančiųjų namuose sąrašus ir pažymėjo „Darbas su P6 baigtas“

Eil. Nr.	Laikotarpis	Užduotis	Apylinkės rinkimų komisijos darbai	Apygardos rinkimų komisijos darbai
4.	***Balsavimas iš anksto***	• Rinkėjų, balsuojančių ne rinkimų dieną, sąrašų sudarymas • Rinkėjų, balsuojančių ne rinkimų dieną, balsavimo fakto registravimas	• Išankstinio balsavimo lakšto formavimas ir spausdinimas • Kiekvieno balsavusio rinkėjo lakšto pirmojoje dalyje esančio specialaus ženklo numerio registravimas	• Įstaigų, kuriose bus sudaromi specialūs paštai ir bus vykdomas balsavimas iš anksto, registras • Nurodomi specialių paštų atsakingi asmenys • Rinkėjų, balsuojančių specialiame pašte, sąrašo sudarymas • Išankstinio balsavimo lakšto formavimas ir spausdinimas • Kiekvieno balsavusio rinkėjo lakšto pirmojoje dalyje esančio specialaus ženklo numerio registravimas
5.	***Rinkėjų sąrašų tikslinimo laikotarpis***	• Prašymų įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą registravimas, automatizuotas informacijos apie tai siuntimas apygardų rinkimų komisijai, ir, gavus sutikimą dėl rinkėjų sąrašų pakeitimo, informacinės kortelės spausdinimas • Informacijos apie pakeitimus išankstiniame rinkėjų sąraše suformavimas ir pateikimas apylinkės rinkimų komisijai. Informacijos apie pakeitimus išankstiniame rinkėjų sąraše spausdinimas	• Rinkėjų, pateikusių prašymą įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir užpildžiusių formą F5, įrašymas į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą. *(Rinkimų apylinkė įrašo rinkėją į savo apylinkės rinkėjų sąrašą, o apygardos rinkimų komisija patvirtina šį įrašymą. Tik po apygardos* ***patvirtinimo****, rinkėjas yra perkeliamas į naujos apylinkės rinkėjų sąrašą.)* ***Pastaba.*** Į apylinkės rinkėjų sąrašą įrašant *asmenis, įtrauktus į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, ir asmenis, nedeklaravusius gyvenamosios vietos, apygardos rinkimų komisijos patvirtinimas* ***nereikalingas*** • Rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo su atliktais pakeitimais spausdinimas • Rinkėjų apylinkės rinkėjų sąraše atliktų pakeitimų spausdinimas	• Patvirtinti arba atmesti rinkimų apylinkės atliktą rinkėjo įrašymą į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir užpildžiusius formą F5 • Visų savo rinkimų apylinkių atliktų žymėjimų peržiūra • Visų savo rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašų su atliktais pakeitimais spausdinimas • Visų savo rinkimų apylinkių rinkėjų sąraše atliktų pakeitimų spausdinimas

ABRIS – RINKĖJAI (RINKIMŲ DIENA)

Posistemės *„RINKĖJAI“* rinkimų dienos dalis (*ABRIS*) skirta:

• *rinkimų dieną atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimui;*

• *rinkėjų prašymų balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje registravimui ir kitų rinkimų apylinkių komisijų sutikimų dėl balsavimo šioje rinkimų apylinkėje registravimui ir rinkimų biuletenių išdavimo dokumentų automatiniam sudarymui ir spausdinimui;*

Svarbu: *Seimo rinkimų metu galima balsuoti tik savo rinkimų apygardos kitoje rinkimų apylinkėje.*

Iškilus trumpalaikiams ryšio sutrikimams, atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimas gali būti vykdomas rinkimų apylinkės kompiuteryje esančiame elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, kuris galės būti pasiekiamas nenaudojant elektroninio ryšio

4 lentelė. *Posistemės „RINKĖJAI“ funkcionalumas* ***rinkimų dieną*** *apygardų ir apylinkių rinkimų komisijose*

Užduotis	Apylinkės rinkimų komisijos darbai	Apygardos rinkimų komisijos darbai
• Rinkimų dieną atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimas • Rinkėjų, balsavusių pašto vokais pagal juose esančias informacines korteles, žymėjimas • Rinkėjo pagal jo pateiktą pasą ar asmens tapatybės kortelę elektroniniame Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše paieška • Rinkėjų prašymų balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje registravimas ir kitų rinkimų apylinkių komisijų sutikimų dėl balsavimo šioje rinkimų apylinkėje registravimas ir rinkimų biuletenių išdavimo dokumentų automatinis sudarymas ir spausdinimas • Pranešimų, kad šios rinkimų apylinkės rinkėjas pakeitė gyvenamąją vietą, ją deklaravo ir Įstatymo nustatyta tvarka balsavo kitoje rinkimų apylinkėje, registravimas • Ataskaitų apie padarytus pakeitimus apylinkės rinkėjų sąraše spausdinimas • Informacijos apie rinkėjų skaičių sąraše sutikrinamas	• Atvykusių balsuoti rinkėjų į rinkimų apylinkę žymėjimas elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše • Rinkėjų, kurių balsai buvo gauti balsavimo vokais, žymėjimas elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše • Rinkėjų prašymų (tik savo savivaldybės) balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje registravimas ir kitų rinkimų apylinkių komisijų sutikimų dėl balsavimo šioje rinkimų apylinkėje registravimas ir rinkimų biuletenių išdavimo dokumentų automatinis sudarymas ir spausdinimas: - *išsiųsti pranešimą (paklausimą) apylinkei, kurios sąrašuose įrašytas atvykęs balsuoti rinkėjas, ir gauti teigiamą arba neigiamą atsakymą dėl šio rinkėjo įtraukimo į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą. Atsispausdinti siunčiamus ir gaunamus pranešimus (atsakymus)* - *priimti kitos rinkimų apylinkės analogišką pranešimą (prašymą) dėl sutikimo leisti balsuoti rinkėjui kitoje rinkimų apylinkėje ir suformuoti teigiamą arba neigiamą atsakymą. Nurodyti šio sprendimo priežastį pastabų laukelyje* - *gavus teigiamą atsakymą (sutikimą) rinkėjas automatiškai įrašomas į apylinkės rinkėjų sąrašą ir atsiranda galimybė pažymėti jo atvykimą balsuoti. Gavus neigiamą atsakymą, rinkėjas lieka savo apylinkės rinkėjų sąraše* - *informacijos apie susirašinėjimą su kitomis rinkimų apylinkėmis kaupimas ir atvaizdavimas. Naudotojo darbo lange rodoma aktuali informacija: naujai atėjusių pranešimų skaičius, išsiųstų ir laukiančių atsakymo pranešimų skaičius; rinkėjų, atvykusių iš kitų rinkimų apylinkių balsuoti šioje apylinkėje, skaičius ir šios rinkimų apylinkės rinkėjų, balsavusių kitose rinkimų apylinkėse, skaičius)*	• Panaikinti apylinkės rinkimų komisijos klaidingai padarytą žymą dėl rinkėjo atvykimo balsuoti • Anuliuoti apygardos rinkimų apylinkės darbuotojo suformuotą neigiamą atsakymą į paklausimą • Vykdyti apylinkių darbo vietų monitoringą (apylinkė prisijungusi (neprisijungusi) prie elektroninio rinkėjų sąrašo, laikas, kada paskutinį kartą buvo perduota informacija, ar per paskutines 10 min. buvo atliekami veiksmai) • Visų savo rinkimų apylinkių atliktų žymėjimų peržiūra

4. RINKIMŲ AGITACIJA, REKLAMA, STEBĖSENA, RINKĖJŲ PAPIRKIMAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. Sp-38

4.1. 2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMŲ POLITINĖS REKLAMOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų Politinės reklamos stebėsenos tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės reklamos stebėsenos ir jos metu sukauptų duomenų teikimo Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) tvarka.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymu (toliau – Finansavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymu.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Išorinė politinė reklama** suprantama kaip vaizdo ar garso priemonėmis viešai skleidžiama politinė reklama. Išorine politine reklama taip pat laikoma politinė reklama, skelbiama viešose vietose, pastatuose, transporto priemonėse.

3.2. **Politinė reklama** – valstybės politiko, politinės partijos, jos nario, politinės kampanijos dalyvio vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa. Politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama.

3.3. **Rinkimų (referendumo) agitacija** – per rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapą politinei reklamai skleisti skirta veikla, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume.

3.4. **Politinės reklamos stebėsena** (toliau – stebėsena) – duomenų apie politinę reklamą, jos apimtį, žymėjimą ir įkainius rinkimas, kaupimas, analizė, vertinimas ir fiksavimas Apraše nustatyta tvarka.

3.5. **Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaita** (toliau – Ataskaita) – Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. Sp-52 patvirtintos formos ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie vietinėse ir regioninėse visuomenės informavimo priemonėse (spaudoje, radijuje, televizijoje, internete (įskaitant socialinius tinklus) ir kitomis priemonėmis (lankstinukais, plakatais) paskleistą politinę reklamą, jos apimtį, galimą kainą ir kuri pildoma VRK informacinėje sistemoje.

3.6. **Visuomenės informavimo priemonė** – laikraštis, žurnalas, biuletenis ar kitas leidinys, knyga, televizijos programa, radijo programa, kino ar kita garso ir vaizdo studijų produkcija, informacinės visuomenės informavimo priemonė ir kita priemonė, kuria viešai skleidžiama informacija.

3.7. **Socialinis tinklas** – komunikacinis kanalas, per kurį plėtojami žmogiškieji socialiniai ryšiai, o įvairūs ryšiai sudaro žmogiškųjų socialinių ryšių tinklą (tinklus).

3.8. **Reklamos gaudyklė** – VRK priemonė, skirta visuomenės pateikiamai informacijai apie paskelbtą galimai su vykstančiais rinkimais susijusią politinę reklamą surinkti ir publikuoti.

Papildyta papunkčiu: 2020-05-14 sprendimu Nr. Sp-64

4. Finansavimo įstatymo tikslais politinės reklamos stebėsena vykdoma rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos laikotarpiu. Politinės reklamos stebėseną vykdo VRK ir apygardos rinkimų komisijos VRK pavedimu (toliau – ARK).

5. VRK atlieka viešai skleidžiamos politinės reklamos stebėseną visos Lietuvos teritorijoje ir prasidėjus politinės kampanijos laikotarpiui Seimo rinkimų politinės reklamos faktus fiksuoja VRK informacinėje sistemoje.

6. Vykdydama politinės reklamos stebėseną, VRK turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka pirkti stebėsenos paslaugas.

6[1]. Reklamos gaudyklėje apie pastebėtą galimai politinę reklamą ar įprastinio pobūdžio informaciją apie kandidatų, politikų, politinių partijų, politinės kampanijos dalyvių veiklą renkami šie duomenys: reklamos tipas, reklamos atvaizdas, reklamos fiksavimo data, vieta (adresas, jei išorinė ar dalinama reklama, nuoroda, jei reklama paskelbta internete) ir, jeigu asmuo pateikia, jo kontaktiniai duomenys bei pastabos.

Papildyta papunkčiu: 2020-05-14 sprendimu Nr. Sp-64

6[1].1. VRK sekretoriato darbuotojas, peržiūrėjęs gautus duomenis ir nustatęs, kad pateikta informacija yra susijusi su vykstančiais rinkimais arba yra paskleista asmenų ar apie asmenis, kurie dalyvauja rinkimuose, duomenų, juos patvirtina ir, išskyrus pranešėjo kontaktinius duomenis, politinės kampanijos laikotarpiu paskelbia viešame reklamos žemėlapyje VRK interneto svetainėje. Reklamos atvaizdas gali būti koreguojamas tik tuo atveju, jeigu jame yra asmens duomenų. Reklamos gaudyklėje surinkti ir patvirtinti duomenys registruojami VRK informacinėje sistemoje.

Papildyta papunkčiu: 2020-05-14 sprendimu Nr. Sp-64

6[1].2. VRK sekretoriato darbuotojas, peržiūrėjęs gautus duomenis ir nustatęs, kad jie nėra susiję su vykstančiais rinkimais, duomenis iš Reklamos gaudyklės pašalina ir jų reklamos žemėlapyje neskelbia. Jeigu pranešėjas yra nurodęs kontaktinius duomenis, jis informuojamas apie duomenų pašalinimą.

Papildyta papunkčiu: 2020-05-14 sprendimu Nr. Sp-64

7. VRK turi teisę kreiptis į Lietuvos radijo ir televizijos komisiją, Visuomenės informavimo etikos komisiją, žurnalistų etikos inspektorių dėl paskleistos informacijos turinio vertinimo politinės reklamos aspektu.

8. VRK gali kreiptis į politinės kampanijos dalyvį raštu ir gauti informaciją, dokumentus, kai tai reikalinga įstatymuose nustatytoms funkcijoms atlikti.

9. VRK, stebėsenos metu nustačiusi, kad politinė reklama paskleista pažeidžiant įstatymus, gali pati imtis tyrimo vykdymo arba tyrimo vykdymą perduoti atlikti ARK.

10. ARK rinkimų agitacijos laikotarpiu atlieka politinės reklamos stebėseną rinkimų apygardos teritorijoje ir stebėsenos duomenis teikia VRK jos nustatyta tvarka.

II SKYRIUS
STEBĖSENOS VYKDYTOJAS IR OBJEKTAS

11. ARK savo rinkimų apygardos teritorijoje atlieka viešai skleidžiamos politinės reklamos, skirtos Seimo rinkimų politinei kampanijai, stebėseną ir Seimo rinkimų politinės reklamos faktus fiksuoja ataskaitose.

12. ARK stebėsenos laikotarpis prasideda ARK sudarius Stebėsenos grupę ir baigiasi VRK patvirtinus ir paskelbus galutinius rinkimų rezultatus.

13. Skleidžiamos politinės reklamos stebėseną, stebėsenos laikotarpiu, atlieka ARK pirmame posėdyje protokoliniu sprendimu sudaryta Stebėsenos grupė, kurią sudaro ne mažiau kaip 3 tos ARK nariai. Stebėsenos grupė atskaitinga ARK pirmininkui. Stebėsenos grupės darbo laiko apskaita tvarkoma atitinkamos ARK Darbo laiko apskaitos žiniaraštyje.

14. ARK pirmininkas arba informatikas Stebėsenos grupės narius nedelsdami nurodo VRK informacinėje sistemoje.

15. Stebėsenos objektai:

15.1. vietinėse ir regioninėse visuomenės informavimo priemonėse (spaudoje, radijuje, televizijoje, internete, įskaitant socialinius tinklus), taip pat ARK teritorijoje matomuose, girdimuose užsienio transliuotojų kanaluose skleidžiama politinė reklama;

15.2. išorinė politinė reklama;

15.3. kitomis priemonėmis skleidžiama politinė reklama (lankstinukai, kalendoriukai, atvirukai ir pan.);

15.4. viešai skleidžiama informacija apie kandidatų susitikimus su rinkėjais arba kandidatų dalyvavimą įvairiuose su rinkimais susijusiuose ir nesusijusiuose renginiuose.

16. Stebėsenos subjektai:

16.1. ARK sudarytos Stebėsenos grupės nariai;

16.2. bet kurie kiti ARK nariai, kurie apie pastebėtus faktus informuoja Stebėsenos grupės narius ir jai perduoda susijusią medžiagą.

III SKYRIUS
STEBĖSENOS GRUPĖS FUNKCIJOS

17. Stebėsenos grupė atlieka šias funkcijas:

17.1. nustato, ar viešai skleidžiama informacija turi politinės reklamos požymių. Kilus ginčams, neaiškumams dėl informacijos turinio vertinimo, kreipiasi į ją sudariusią ARK dėl sprendimo priėmimo;

17.2. nuolat fiksuoja viešai skleidžiamos politinės reklamos faktus Ataskaitoje;

17.3. renka ir fiksuoja informaciją apie organizuojamus susitikimus su rinkėjais ir (arba) kandidatų dalyvavimą įvairiuose su rinkimais susijusiuose ir nesusijusiuose renginiuose (kvietimus į susitikimus, susitikimų organizavimą: dalyvius, salių nuomą, susitikimų metu platinamą informaciją ir kita) ir fiksuoja ją Ataskaitoje (registruojant laukelyje „VIRS pavadinimas:“ reikalinga rinktis „Susitikimas su rinkėjais/renginys“);

17.4. nuolat tikslina ir pildo surinktą informaciją, jeigu matoma, kad politinė reklama nėra pilnai pažymėta arba trūksta duomenų, kad informacija apie politinę reklamą būtų kokybiškai įtraukta į pildomą Ataskaitą;

17.5. nuolat stebi ir kontroliuoja, ar savarankiški politinės kampanijos dalyviai ir viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai laikosi:

17.5.1. Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2010 m. rugsėjo 7 d. sprendimu Nr. Sp-58 „Dėl Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatų (2019 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. Sp-439 patvirtinta nauja redakcija);

17.5.2. Finansavimo įstatyme nustatytų draudimų skleisti politinę reklamą (16 straipsnio 1 ir 2 dalys):

17.5.2.1. paslėptą politinę reklamą (15 straipsnio 2 dalis);

17.5.2.2. neatlygintinai, išskyrus diskusijų laidas;

17.5.2.3. per televiziją, išskyrus diskusijų laidas ir ne trumpesnius kaip 30 sekundžių agitacinius siužetus, kuriuose politinės kampanijos dalyvis informuoja apie politinę programą arba kalba aktualiais visuomenei klausimais;

17.5.2.4. pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje;

17.5.2.5. jeigu jos paskleidimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams;

17.5.3. Seimo rinkimų įstatyme (51 straipsnio 9 ir 10 dalys) numatytų draudimų įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą;

17.5.3.1. jeigu pagal žymėjimą nėra žinomas išorinės politinės reklamos ploto (gali būti nuosavo namo langas, vitrina ar pan.), ant kurio yra iškabinta politinė reklama, savininkas, Stebėsenos grupė tikslina ir pildo informaciją;

17.5.4. draudimo vykdyti rinkimų agitaciją, nepaisant jos būdų, formų ir priemonių, likus 30 valandų iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną iki balsavimo pabaigos, išskyrus išorinę politinę reklamą, iškabintą iki prasidedant rinkimų agitacijos laikotarpiui. Rinkimų agitacijos draudimo laikotarpiu ir balsavimo iš anksto metu jokių vaizdinių ir garsinių rinkimų agitacijos priemonių (išskyrus tas, kurias išleido VRK) negali būti balsavimo patalpoje ir 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa;

17.5.4.1. jeigu nustatoma, kad nebuvo laikytasi agitacijos draudimo, nedelsiant (prieš tai įrodymus užfiksavus taip, kad būtų matomi laikas, data ir kita galimai reikšminga informacija) kreipiamasi į asmenį, agitacijos draudimo laikotarpiu paskleidusį rinkimų agitaciją, su prašymu pašalinti paskelbtą rinkimų agitaciją (susirašinėjimas taip pat turi būti saugomas ir fiksuojamas, o jeigu asmuo įrašą pašalina, turi būti fiksuotas įrašo pašalinimas);

17.6. fiksuoja viešai skleidžiamos politinės reklamos apimtį ir įvertina jos kainą;

17.7. informuoja ARK apie savo veiklą;

17.8. teikia VRK periodinius leidinius (ar jų kopijas), kuriuose buvo paskleista politinė reklama, stebėsenos metu (galima teikti ir iki stebėsenos laikotarpio fiksuotą Seimo rinkimų politinę reklamą) surinktos kitos spausdintos politinės reklamos (lankstinukų, kalendoriukų, atvirukų ir pan.) pavyzdžius, laikydamasi Apraše nustatytų reikalavimų;

17.9. tiria gautus, ARK arba VRK perduotus (pagal registruotus dalyvius arba pagal teritorinį principą) tirti skundus.

IV SKYRIUS
PRANEŠIMŲ, SKUNDŲ TYRIMO TVARKA

18. Stebėsenos grupės nariai, gavę skundą, pranešimą arba stebėsenos metu gavę informaciją apie galimą pažeidimą, pradeda tyrimą.

19. Stebėsenos grupė, nustačiusi pažeidimą atliekant Aprašo 17.1–17.6 papunkčiuose nurodytas funkcijas, informuoja ARK ir atlieka išsamesnį tyrimą. ARK imasi priemonių, kad tęstinį pažeidimą darantys asmenys nutrauktų neteisėtus veiksmus, o esant būtinybei patys imasi veiksmų, kad pažeidimas būtų pašalintas.

20. Gauti skundai, pranešimai turi būti išnagrinėti per 14 (keturiolika) darbo dienų nuo jų gavimo ARK dienos. Išskirtiniais atvejais, jeigu skundo, pranešimo nagrinėjimas yra sudėtingas arba didelės apimties, susijęs su faktinių duomenų patikrinimu, papildomų įrodymų gavimu ir surinkimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis arba yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių tyrimas gali užsitęsti ilgiau, ARK turi teisę šį terminą pratęsti. Skundo, pranešimo nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų motyvuotu ARK sprendimu.

21. Stebėsenos grupė, tirdama skundus, pranešimus, turi teisę:

21.1. kreiptis į atsakingus asmenis dėl informacijos, reikalingos tyrimui atlikti, pateikimo;

21.2. nuvykti į įvykio vietą, dalyvauti viešuose renginiuose ir fiksuoti pastebėtus pažeidimus, apklausti su tiriamu galimu pažeidimu susijusius asmenis, taip pat įmones, įstaigas ar organizacijas;

21.3. agitacijos draudimo laikotarpiu kreiptis į asmenį, agitacijos draudimo laikotarpiu paskleidusį rinkimų agitaciją, ir prašyti pašalinti paskelbtą rinkimų agitaciją.

22. Stebėsenos grupė, atlikusi tyrimą ir įsitikinusi, kad surinkta pakankamai duomenų ir įrodymų, surinktą informaciją išdėsto argumentuotoje išvadoje, kurią ARK posėdžio metu pristato ARK nariams, kurie posėdyje dėl išvados priima sprendimą.

23. Priėmus ARK sprendimą, ARK pirmininkas arba ARK pirmininko pavedimu vienas iš Stebėsenos grupės narių ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo:

23.1. raštu (atskirais pranešimais) informuoja pranešėją ir (ar) skundo autorių ir kitus suinteresuotus asmenis apie priimtus sprendimus;

23.2. el. paštu rinkim@vrk.lt (pridedant kopiją VRK darbuotojui, persiuntusiam skundą / pranešimą) VRK pateikia priimtą ARK sprendimą, posėdžio protokolą, išvadą ir visą susijusią medžiagą (el. laiškų, informuojančių apie priimtus sprendimus, kopijas, siųstų paklausimų ir gautų atsakymų kopijas (kitokį susirašinėjimą), apklausų protokolų kopijas, gautų finansinių dokumentų (sąskaitų, sąskaitų išrašų) ir surinktų pavyzdžių kopijas bei visą kitą susijusią medžiagą).

24. VRK turi teisę svarstyti klausimą net jeigu dėl jo yra priimtas ARK sprendimas ir taikyti atitinkamas įstatymų nustatytas sankcijas.

25. Administracinio nusižengimo protokolą dėl politinės reklamos skleidimo pažeidimų turi teisę surašyti VRK pirmininkas ir šios komisijos nariai ar VRK pirmininko įgalioti valstybės tarnautojai.

V SKYRIUS
STEBĖSENOS DUOMENŲ ATASKAITOS PILDYMAS

26. Stebėsenos metu sukaupti duomenys apie Aprašo 15 punkte nurodytą politinę reklamą, taip pat duomenys, pateikti pranešėjų ar paaiškėję tyrimų metu, turi būti nedelsiant įvedami į VRK informacinės sistemos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės posistemę (toliau – Finansavimo posistemė), kuri pagal įvestus duomenis formuoja VRK nustatytos formos Ataskaitą.

27. Prie Finansavimo posistemės jungiamasi per Viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų interoperabilumo sistemą, skirtą tapatybei nustatyti, tai yra per Elektroninius valdžios vartus. Pirmą kartą jungdamasis prie Finansavimo posistemės, Stebėsenos grupės narys su VRK pasirašo sutartį dėl informacijos teikimo elektroniniu būdu. Pasibaigus šios sutarties galiojimui, pasirašoma nauja sutartis.

28. Stebėsenos grupė:

28.1. kiekvieną politinės reklamos, nurodytos Aprašo 15 punkte, faktą Ataskaitoje pildo atskiru įrašu;

28.2. kurdama Ataskaitos įrašą, užpildo visus privalomus laukus, atitinkamai neprivalomi laukai yra paliekami nepildyti, jeigu jie nėra tinkami konkrečiam reklamos atvejui;

28.3. jeigu sukūrus Ataskaitos įrašą paaiškėja tikslesnės reklamos paskleidimo aplinkybės, jomis Ataskaita turi būti nedelsiant papildyta;

28.4. politinės reklamos kainą nustato atsižvelgdama į viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų VRK pateiktus politinės reklamos įkainius, esančius Finansavimo posistemėje ir skelbiamus VRK interneto svetainėje (Ataskaitoje, stulpelyje „Įkainis“, rodoma reikšmė „Nedeklaruotas įkainis“, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas, paskleidęs politinę reklamą, nėra VRK pateikęs savo politinės reklamos įkainių; reikšmė „Nenustatytas įkainis“ rodoma, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas yra pateikęs politinės reklamos įkainius, tačiau Stebėsenos grupė nenurodė įkainio);

28.5. apskaičiuoja paskelbtos politinės reklamos kainą: nustatytą politinės reklamos apimtį daugina iš pateikto įkainio. Stebėtojų grupės nustatyta politinės reklamos kaina nebūtinai turi sutapti su viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo deklaruota politinės reklamos kaina;

28.6. pildydama Ataskaitos įrašą apie socialiniuose tinkluose paskleistą politinę reklamą, skiltyje „Papildoma informacija“ nurodo, ar paskleista politinė reklama buvo mokama (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“);

28.7. pildydama Ataskaitos įrašą apie išorinę politinę reklamą, skiltyje „Papildoma informacija“ nurodo adresą, kuriuo buvo skleidžiama politinė reklama, ir politinės reklamos gamintoją;

28.8. nustačiusi galimus politinės reklamos skleidimo pažeidimus (nepažymėta ar nepilnai / netinkamai pažymėta politinė reklama, neigiama politinė reklama, politinė reklama pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje, politinė reklama agitacijos draudimo laikotarpiu), pildo Ataskaitos skiltis „Politinės reklamos žymėjimas“ ir „Politinės reklamos pastabos“ (Ataskaitoje rodomi stulpelyje „Pastabos“);

28.9. jeigu per televiziją buvo transliuota įstatymo draudžiama politinė reklama, apie tai nurodo skiltyje „Papildoma informacija“;

28.10. gavusi skundą, užpildo skiltį „Skundas“ (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“);

28.11. jeigu dėl konkretaus politinės reklamos skleidimo atvejo buvo priimtas rinkimų komisijos sprendimas, sprendimo priėmimo datą ir numerį nurodo skiltyje „Rinkimų komisijos sprendimas“ (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“);

28.12. prie kiekvieno Ataskaitos įrašo gali prisegti tos politinės reklamos pavyzdį. Rekomenduojama politinės reklamos pavyzdžius teikti per Finansavimo posistemę, prisegant juos prie atitinkamų Ataskaitos įrašų (jeigu reklama periodinėje spaudoje, – reklama nuskenuojama arba nufotografuojama, jeigu reklama internetinėje erdvėje, – padaroma ekrano vaizdo nuotrauka, jeigu išorinė reklama, – nufotografuojama, ir pan.). Teikiant politinės reklamos pavyzdžius tokiu būdu, labai svarbu, kad matytųsi politinės reklamos žymėjimo užrašas;

28.13. užpildžiusi visus privalomus laukus, Ataskaitos įrašą išsaugo.

29. Informacijos apie politinės reklamos skleidimo pažeidimus nurodymas Ataskaitoje neatleidžia Stebėsenos grupės nuo Aprašo 19 punkto vykdymo.

30. Įvedus informaciją apie Aprašo 15 punkte nurodytą politinę reklamą, Finansavimo posistemėje patvirtinus Ataskaitą (Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos tvarkymo lange paspaudus klavišą „Patvirtinti tarpinę ataskaitą“, kai ataskaita teikiama pirmą kartą (ir antrą kartą, jeigu vyksta pakartotinis balsavimas), tai yra prieš rinkimus, arba paspaudus klavišą „Patvirtinti galutinę ataskaitą“, kai ataskaita teikiama antrą kartą (trečią kartą, jeigu vyksta pakartotinis balsavimas), tai yra po rinkimų, ataskaita pateikiama VRK. Nepatvirtinus Ataskaitos, laikoma, kad ji VRK nepateikta.

31. VRK nuolat skelbia savo interneto svetainėje patvirtintas ARK ataskaitas ir kartą per mėnesį viešina apibendrintus duomenis, nurodydama dalyvį, viešosios informacijos rengėją ir (ar) skleidėją, fiksuotos reklamos faktą ir apimtį, pagal gautus duomenis iš tiekėjo, kurio nupirktos politinės reklamos stebėjimo paslaugos.

32. Finansavimo posistemėje kontrolę vykdančioms institucijoms pagal kompetenciją teikiami detalūs stebėsenos duomenys, politinės kampanijos dalyviui – tik jo politinės kampanijos stebėsenos duomenys.

VI SKYRIUS
POLITINĖS REKLAMOS PAVYZDŽIŲ IR DOKUMENTŲ BYLŲ SUDARYMAS

33. Stebėsenos metu surinkti politinės reklamos pavyzdžiai ir dokumentai dedami į atskiras bylas.

34. Periodiniai leidiniai (laikraščiai ir žurnalai), kuriuose buvo paskleista politinė reklama, į bylą dedami chronologine tvarka (byla pradedama anksčiausiu leidiniu, baigiama – vėliausiu). Dedami pirmi ir paskutiniai leidinių puslapiai ir puslapiai, kuriuose buvo politinė reklama. Politinė reklama pažymima ryškios spalvos žymekliu, apibraukiant ar kitaip pažymint.

35. Jeigu politinės reklamos pavyzdžiai pateikti per Finansavimo posistemę, jų nuotraukas, ekrano vaizdo nuotraukas ir pan. Ataskaitos pildymo metu prisegant prie atitinkamų Ataskaitos įrašų, šių politinės reklamos pavyzdžių po rinkimų teikti VRK nebūtina, išskyrus atvejus, kai atlikti tyrimai pagal gautus skundus ar pranešimus.

36. Į dokumentų bylą chronologine tvarka (byla pradedama anksčiausiu dokumentu, baigiama – vėliausiu) dedami rinkimų komisijos posėdžių, kuriuose nagrinėti klausimai, susiję su politinės reklamos skleidimu ir stebėsena, protokolai, rinkimų komisijos priimti sprendimai, raštai, skundai, iš kitų įstaigų ir asmenų (fizinių ar juridinių) gauti su politinės reklamos skleidimu susiję dokumentai. Į tą pačią bylą prie sprendimo (atitinkamo tyrimo) pateikiami visi tyrimo metu gauti dokumentai (el. laiškų, informuojančių apie priimtus sprendimus, kopijos, siųstų paklausimų ir gautų atsakymų kopijos (kitoks susirašinėjimas), apklausų protokolų originalai, gautų finansinių dokumentų (sąskaitų, sąskaitų išrašų) ir surinktų pavyzdžių originalai bei visa kita susijusi medžiaga ir kiti dokumentai, kurie buvo perduoti ARK ar VRK, taip pat Finansavimo posistemę neįkelti politinės reklamos pavyzdžiai.

36.1. Suformavus dokumentų bylą (bylas) kiekvienai dokumentų bylai parengiamas bylos apyrašas (1 priedas), kuriame nurodomi atlikti tyrimai, priimti sprendimai (sprendimo rezultatas) ir pridedamų susijusių dokumentų lapų skaičius.

36.2. Su vykdytais tyrimais nesusiję politinės reklamos pavydžiai apyraše nurodomi viena eilute.

36.3. Suformavus bylas dviem egzemplioriais parengiamas Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo aktas (2 priedas).

37. Stebėsenos grupė priima iš ARK papirkimų tyrimų grupės jų suformuotą dokumentų bylą (bylas) ir ją pateikia VRK kartu su Stebėsenos grupės bylomis.

VII SKYRIUS
ATASKAITŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ PATEIKIMAS

38. VRK ataskaitos teikiamos patvirtintos Finansavimo posistemėje ir atspausdintos iš Patvirtintų Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitų peržiūros ir atblokavimo lango. Ataskaitos turi būti pasirašytos Stebėsenos grupės narių ir ARK pirmininko bei patvirtintos ARK antspaudu.

39. **Ataskaitos teikiamos** du (tris) kartus: likus 10 dienų iki rinkimų dienos (likus 5 dienoms – jeigu vyksta pakartotinis balsavimas) ir ne vėliau kaip per 10 dienų nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) galutinių rezultatų paskelbimo dienos: 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų – ne vėliau kaip iki 2020 m. spalio 1 d., 2020 m. spalio 20 d. ir iki 2020 m. lapkričio 26 d.

39.1. Likus 10 dienų iki rinkimų ir likus 5 dienoms iki pakartotinio balsavimo Ataskaitos teikiamos VRK informacinėje sistemoje.

39.2. Ne vėliau kaip per 10 dienų nuo galutinių rinkimų rezultatų paskelbimo dienos VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui (Gynėjų g. 8, Vilnius) pateikiami pasirašyti Ataskaitų originalai kartu su politinės reklamos pavyzdžiais (jeigu nebuvo pateikti per Finansavimo posistemę Ataskaitos pildymo metu) ir kitais dokumentais, kaip nurodyta Aprašo 33–37 punktuose.

39.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus valstybės lygio ekstremalią situaciją, VRK gali nustatyti kitą Ataskaitų originalų ir politinės reklamos pavyzdžių pateikimo formą ir terminus.

2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų
politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašo
1 priedas

(Bylos apyrašo forma)

_____

(Rinkimų apygardos pavadinimas ir numeris)

_____

(vieta, data)

DOKUMENTŲ BYLOS NR. ( ) APYRAŠAS

(Rinkimų apygardos pavadinimas ir numeris) priimti sprendimai ir su atliktais tyrimais susiję dokumentai

Eil. Nr.	Data	Numeris	Susiję dokumentai (išvados, tyrimo dokumentai)*	Pastabos	Lapų skaičius
1.			1. 2. ...		
2.			1. 2. ...		
...			1. 2. ...		
			Politinės reklamos pavyzdžiai		

Pastaba. Politinės reklamos pavyzdžių byloms apyrašas nėra pildomas.
*Pagal 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 33–37 punktus. VRK el. paštu pateikti dokumentai pagal Aprašo 23.2 papunktį taip pat turi būti įtraukiami į formuojamą dokumentų bylą.

Bylų skaičius ir lapų (puslapių) skaičius byloje

_____.

(skaitmenimis ir žodžiais)

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

(data)

2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašo
2 priedas

(Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo akto forma)

BYLŲ (DOKUMENTŲ) PRIĖMIMO–PERDAVIMO AKTAS

_____
(data)
Vilnius

Vadovaudamasi 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2020 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. Sp-38, _____(Rinkimų apygardos pavadinimas ir numeris)_____ perdavė, o Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius priėmė dokumentus ir (ar) daiktus:

Eil. Nr.	Perduodamo objekto pavadinimas	Kiekis
1.		
2.		
...		

Perduota ARK papirkimų tyrimų grupės suformuota dokumentų byla TAIP / NE

Iš viso perduota _____ (skaitmenimis ir žodžiais) bylos.

Pastabos:

_____

_____

Perdavė

_____ _____ _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

Priėmė

_____ _____ _____
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2010 m. rugsėjo 10 d. sprendimu Nr. Sp-58
(2019 m. gruodžio 19 d. sprendimo Nr. Sp-439 redakcija)

4.2. POLITINĖS REKLAMOS ŽYMĖJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) taikomas visų rinkimų ir referendumo politinių kampanijų laikotarpiu ir laikotarpiu tarp politinių kampanijų.

2. Šio aprašo tikslas – nustatyti politinės reklamos žymėjimo reikalavimus.

3. Politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.

4. Politine reklama nelaikomi:

4.1. ne politinės kampanijos laikotarpiu skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, jų valdymo organų veiklą, išskyrus atvejus, kai tokiais pranešimais yra agituojama per būsimą politinę kampaniją balsuoti valstybės politiko, politinės partijos ar jos nario interesais arba už tokius pranešimus yra atsilyginama ar numatoma atsilyginti;

4.2. politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą;

4.3. politinės kampanijos laikotarpiu per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų, viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas.

5. Rinkimų (referendumo) agitacija – per rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapą politinei reklamai skleisti skirta veikla, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume.

6. Politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos.

7. Politinės reklamos laidų, publikacijų anonsai, išskyrus įprastinio pobūdžio informacinius anonsus, žymimi kaip politinė reklama.

8. Politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

9. Politinei reklamai, be specialių Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatyme nustatytų reikalavimų, taikomi ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme reklamai nustatyti principai ir reikalavimai.

10. Draudžiama skleisti politinę reklamą:

10.1. rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapu – neatlygintinai, išskyrus diskusijų laidas;

10.2. rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos etapu – per televiziją, išskyrus diskusijų laidas ir ne trumpesnius kaip 30 sekundžių agitacinius siužetus, kuriuose politinės kampanijos dalyvis informuoja apie politinę programą arba kalba aktualiais visuomenei klausimais;

10.3. pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje;

10.4. jeigu jos paskleidimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams.

11. Bet kam draudžiama naudotis tarnybine padėtimi valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose ar organizacijose, taip pat valstybinėse ar savivaldybių visuomenės informavimo priemonėse vykdant bet kokią rinkimų agitaciją, pavesti tai daryti kitiems asmenims ar kaip nors kitaip, naudojantis tarnybine padėtimi, bandyti paveikti rinkėjų valią.

12. Rinkimų (referendumo) agitacija, nepaisant jos būdų, formų ir priemonių, draudžiama likus 30 valandų iki rinkimų (referendumo) pradžios ir rinkimų (referendumo) dieną iki balsavimo pabaigos. Iki šio draudimo paskelbta išorinė politinė reklama gali būti skelbiama tik rinkimų įstatymų ar Referendumo įstatymo nustatytais atvejais.

13. Informacija apie vykstančius rinkimus, jų svarbą valstybės gyvenimui, atvykusių balsuoti rinkėjų skaičių, dokumentus, kuriuos būtina turėti balsuojant, kvietimas atvykti balsuoti ar kita informacija, kuria neraginama nedalyvauti rinkimuose ar referendume, balsuoti už arba prieš kandidatą ar kandidatų sąrašą ar referendumui teikiamo sprendimo priėmimą, nelaikoma rinkimų ar referendumo agitacija.

II SKYRIUS
POLITINĖS REKLAMOS ŽYMĖJIMAS

14. Viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai privalo šiame apraše nustatyta tvarka pažymėti visą politinei reklamai, rinkimų (referendumo) agitacijai skirtą informaciją (skelbimą, laidą, siužetą, filmą, kitą vaizdo ir (ar) garso kūrinį ir pan., nepaisant jos skleidimo ar transliavimo būdo (radijo, televizijos programoje, internete, lauko ekranuose, ekranuose, esančiuose viešajame transporte, kino teatruose ar kitose viešosiose vietose).

15. Politinės reklamos žymėjimo užrašą sudaro šios sudedamosios dalys:

15.1. „*Politinė reklama*“ (gali būti pakeičiamas „*Rinkimų agitacija*“ arba „*Referendumo agitacija*“);

15.2. „*apmokėta iš“* („*bus apmokėta iš*“) politinės kampanijos dalyvio, kito politinę reklamą, rinkimų (referendumo) agitaciją apmokančio asmens pavadinimas arba vardas, pavardė (kilmininko linksniu) „*PK sąskaitos.*“, jeigu apmokėta iš politinės kampanijos sąskaitos, arba kitais atvejais „*sąskaitos.*“;

15.3. „*Užsakė*... (nurodomas konkrečios įmonės oficialus pavadinimas)“, jeigu nesutampa asmuo, kurio interesais paskleista politinė reklama, ir asmuo, užsakęs politinę reklamą;

15.4. „*Užs. Nr.* ... (nurodomas politinės reklamos užsakymo numeris)“. Rekomenduojama visai spausdintai politinei reklamai, privaloma – tik periodinėje spaudoje;

15.5. „*Tiražas:* (nurodomas spaudinių tiražas)“. Privaloma tik politinės reklamos gaminiuose, pavyzdžiui, lankstinukuose, plakatuose, kalendoriuose, žurnaluose ir kituose specialiai politinei reklamai skleisti pagamintuose leidiniuose;

15.6. užrašas, nurodantis viešosios informacijos rengėją ar skleidėją ir spaustuvę ar gamintoją, arba užrašas, nurodantis, kad pats politinės kampanijos dalyvis pasigamino politinės reklamos gaminį:

15.6.1. privalomas tik tokiuose politinės reklamos gaminiuose kaip: lankstinukuose, plakatuose, kalendoriuose, žurnaluose ir kituose specialiai politinei reklamai skleisti pagamintuose leidiniuose;

15.6.2. neprivalomas tik politinę reklamą skleidžiant periodinėje spaudoje, televizijoje, radijuje, internete ar kitais atvejais, kai pagal skleidimo būdą žinomas informacijos skleidėjas.

16. Politinės reklamos žymėjimo užrašas negali būti trumpinamas ar kaip nors kitaip keičiamas.

17. Politinės reklamos žymėjimas (išreiškiamas vaizdu) turi būti atvaizduojamas ta pačia kryptimi kaip politinės reklamos vaizdas ir reklamos tekstas. Užrašas turi būti vientisas (pateiktas vienoje vietoje), aiškiai įskaitomas, nenutrinamas ir pateiktas kontrastiškame fone. Politinės reklamos žymėjimas (išreiškiamas garsu) turi būti išsakomas tokiu pačiu tempu ir garsumu kaip pačios reklamos turinys.

18. Kiekviename spausdintos politinės reklamos (skelbimo ar publikacijos) puslapyje (periodinėje spaudoje), lankstinuke (pirmajame ar paskutiniame atvarte, matomoje vietoje), plakate (matomoje jo pusėje) ar kitame politinei reklamai rinkimų (referendumo) agitacijai skirtame gaminyje, nepaisant jų platinimo būdo ir vietos, turi būti nurodytas politinės reklamos žymėjimas, atitinkantis šiame apraše nustatytą tvarką.

19. Spausdintos politinės reklamos žymėjimas turi būti ne mažesnis, negu lentelėje pateikti dydžiai:

Formatas	A7	A6	A5	A4	A3	A2
Dydis punktais	5	7	8	10	12	20

19.1. Jeigu išorinės politinės reklamos, rinkimų (referendumo) agitacijai skirtos informacijos formatas didesnis, negu lentelėje nurodytas, nustatant žymėjimo dydį punktais, turi būti įvertinamas politinės reklamos, rinkimų (referendumo) agitacijai skirtos informacijos tvirtinimo nuotolis nuo artimiausios vietos, kurioje reklama bus matoma. Žymėjimas turi būti tokio dydžio, kad būtų įskaitomas nenaudojant papildomų priemonių vaizdui pritraukti.

III SKYRIUS
SPECIALIEJI REIKALAVIMAI, TAIKOMI POLITINĖS REKLAMOS ŽYMĖJIMUI

20. Kai politinė reklama, rinkimų (referendumo) agitacijai skirta informacija skleidžiama elektroninėmis priemonėmis (garsu ir vaizdu):

20.1. politinei reklamai, rinkimų (referendumo) agitacijai skirtos informacijos skleidimo metu nuolat turi būti aiškiai ir įskaitomai (pateikta kontrastiškame fone) matomas atitinkamas užrašas, nurodantis, kad tai politinė reklama, rinkimų (referendumo) agitacija (15.1 papunktis);

20.2. informacijos skleidimo pradžioje ir, jei ji skleidžiama ilgiau kaip 30 minučių, pabaigoje, ne trumpiau kaip 10 sekundžių, turi būti parodomas aiškiai matomas (gali būti rodoma kaip „bėganti eilutė“) užrašas, nurodantis apmokėjimo šaltinį (15.2 papunktis);

20.3. jeigu informacija skleidžiama ilgiau kaip 10 minučių, kas 10 minučių parodomas atitinkamas užrašas, nurodantis apmokėjimo šaltinį (gali būti rodoma kaip „bėganti eilutė“);

20.4. jeigu skleidžiama politinė reklama, rinkimų (referendumo) agitacijai skirta informacija (diskusijų laidos, partijų ir (ar) kandidatų programos), finansuojama valstybės biudžeto lėšomis iš Vyriausiajai rinkimų komisijai skirtų asignavimų, nurodoma „apmokėta VRK“.

21. Kai politinė reklama, rinkimų (referendumo) agitacija skleidžiama elektroninėmis priemonėmis (tik garsu):

21.1. politinei reklamai, rinkimų (referendumo) agitacijai skirtos informacijos skleidimo pradžioje ir (arba) pabaigoje turi būti žodžiu aiškiai paskelbiama, kad tai politinė reklama, rinkimų (referendumo) agitacija, ir nurodomas apmokėjimo šaltinis (15.1 ir 15.2 papunkčiai);

21.2. jeigu informacija skleidžiama ilgiau kaip 10 minučių, kas 10 minučių turi būti žodžiu aiškiai paskelbiama, kad tai politinė reklama, rinkimų (referendumo) agitacija;

21.3. jeigu politinei reklamai, rinkimų (referendumo) agitacijai skirtos informacijos skleidimą pertraukia reklama, žinios, muzikiniai intarpai ir pan., po kiekvienos tokios pertraukos transliuotojai privalo papildomai pranešti, kad ši informacija yra skirta politinei reklamai ar rinkimų (referendumo) agitacijai, ir nurodyti lėšų šaltinį, kaip tai daroma informacijos skleidimo pradžioje.

22. Jeigu paties viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo (televizijoje arba radijuje) lėšomis rengiama ir skleidžiama rinkimams skirta diskusijų laida, laidos pradžioje, pabaigoje ir po kiekvienos pertraukos, žodžiu aiškiai paskelbiama arba parodomas aiškiai matomas užrašas, kad tai konkretaus viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo iniciatyva ir lėšomis parengta diskusijų laida.

23. Kai politinė reklama rinkimų (referendumo) agitacija skleidžiama socialiniuose tinkluose ar įvairiose nuotraukų, įrašų ar pan. dalijimosi svetainėse:

23.1. atlygintinai skleidžiama informacija turi būti pažymėta pagal šio aprašo nustatytus reikalavimus;

23.2. politinės kampanijos dalyvio neatlygintinai skleidžiama ir paties politinės kampanijos dalyvio pasigaminta informacija turi būti pažymėta, nurodant, kad tai politinė reklama, ir nurodant, kad pats politinės kampanijos dalyvis pasigamino politinės reklamos gaminį (jeigu skleidžiama neatlygintinai, bet buvo patirtos gaminimo išlaidos, reikalinga nurodyti ir gamintoją);

23.3. politinės reklamos žymėjimas turi būti neatskiriama politinės reklamos (gaminio, skelbimo) dalis dėl to, kad, kitiems vartotojams pasidalijus nuoroda savo paskyroje ar svetainėje, politinės reklamos žymėjimas išliktų;

23.4. šio aprašo reikalavimai netaikomi tretiesiems, su politinės kampanijos dalyviu nesusijusiems, asmenims, jeigu jie savo asmeniniame socialinio tinklo profilyje laisva valia pasidalija jau paskelbta politine reklama arba paskelbia savo nuomonę apie politinės kampanijos dalyvius. Ši išimtis galioja tik tuo atveju, jeigu trečiasis asmuo pats nemoka už informacijos paskelbimą ir jam nėra niekaip (tiesiogiai ar netiesiogiai) atlyginama už dalijimąsi informacija.

IV SKYRIUS
REIKALAVIMŲ, KELIAMŲ POLITINEI REKLAMAI, PRIEŽIŪRA

24. Vyriausioji rinkimų komisija kontroliuoja, kaip laikomasi šio aprašo reikalavimų.

25. Politinę reklamą paskleidę viešosios informacijos rengėjas ir skleidėjas, pastebėję arba gavę informacijos, kad skleidžiama reklama gali būti vertinama kaip neatitinkanti įstatymų nuostatų arba šiame apraše nustatytos tvarkos, nedelsdami turi imtis priemonių, kad klaida būtų ištaisyta.

26. Vyriausioji rinkimų komisija, politinės reklamos stebėsenos metu nustačiusi arba gavusi informacijos, kad paskleista politinė reklama yra draudžiama, nepažymėta ar pažymėta pažeidžiant šį aprašą, gali kreiptis į užsakovą, politinę reklamą paskleidusį viešosios informacijos skleidėją (prireikus ir rengėją), prašydama pateikti paaiškinimą dėl nustatyto pažeidimo ir įpareigoti per nustatytą terminą pažeidimą pašalinti.

27. Jeigu galimas pažeidimas atsirado dėl techninės klaidos Vyriausioji rinkimų komisija, vertindama pažeidimą, atsižvelgia į klaidos pobūdį ir veiksmų operatyvumą ją ištaisant. Vertinant atsižvelgiama į tai, ar atitinkamomis techninėmis klaidomis nepiktnaudžiaujama ir ar savo iniciatyva buvo imtasi veiksmų klaidai ištaisyti.

28. Vyriausioji rinkimų komisija, nustačiusi, kad yra nežymių netikslumų (paklaidų), tačiau esminė informacija buvo nurodyta, gali pažeidimą laikyti mažareikšmiu ir įpareigojimo pašalinti pažeidimus neskirti.

29. Apygardų (savivaldybių) rinkimų komisijos (miestų, rajonų referendumo komisijos) politinės reklamos stebėseną atlieka Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Asmenys, pažeidę šį aprašą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

31. Kylantys ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75
(2020 m. balandžio 24 d. sprendimo Nr. Sp-439 redakcija)

4.3. REKOMENDACIJOS DĖL POLITINĖS REKLAMOS SKLEIDIMO POLITINĖS KAMPANIJOS LAIKOTARPIU

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK), atsižvelgdama į įstatymų, reglamentuojančių politinės reklamos skleidimą, nuostatas, apibendrinusi atsakymus į gautus paklausimus ir siekdama sudaryti palankesnes sąlygas politinėms partijoms, visuomeniniams rinkimų komitetams, pretendentams, kandidatams[1], referendumo iniciatoriams ir oponentams (toliau – ir politinės partijos, kandidatai ir kiti politinės kampanijos dalyviai) kuo plačiau skleisti politinę reklamą ir sumažinti galimų ginčų kilimo prielaidas, parengė ir skelbia Rekomendacijas dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu (toliau – Rekomendacijos).

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 3 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad Vyriausioji rinkimų komisija neturi teisės aiškinti rinkimų įstatymų ir Referendumo įstatymo nuostatų, todėl **Rekomendacijomis teikiama tik *nuomonė* dėl politinės reklamos. Išankstinis vertinimas dėl konkrečios informacijos pripažinimo (nepripažinimo) politine reklama neteikiamas.**

VRK kiekvieną galimą politinės reklamos atvejį vertina atskirai ir, atsižvelgusi į tyrimo metu surinktą medžiagą, priima atitinkamą sprendimą.

Politinės reklamos skleidimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymas, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas, Lietuvos Respublikos referendumo įstatymas ir Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės (toliau – PKFFK) įstatymas.

Rekomendacijose neaptariami klausimai, kurių sprendimas įsitvirtinęs praktikoje, nekartojamos politinės reklamos skleidimo taisyklės, patvirtintos Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimais (sprendimai skelbiami adresu: https://www.vrk.lt/vrk-sprendimai-del-pr):

– 2010 m. rugsėjo 7 d. sprendimas Nr. Sp-58 „Dėl Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

– 2014 m. vasario 12 d. sprendimas Nr. Sp-27 „Dėl Išorinės politinės reklamos skleidimo taisyklių patvirtinimo“;

– 2013 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. Sp-159 „Dėl Politinei reklamai taikytinų įkainių ir sąlygų pateikimo Vyriausiajai rinkimų komisijai ir jų keitimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

– 2010 m. rugsėjo 15 d. sprendimas Nr. Sp-65 „Dėl Viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo deklaracijos formos bei jos užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Pastraipos pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

I SKYRIUS
INFORMACIJA KAIP POLITINĖ REKLAMA

1. **Politinė reklama** – tai valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa (PKFFK įstatymo 2 straipsnio 8 dalis).

2. Pagal PKFFK įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 ir 3 punktus politinės kampanijos laikotarpiu politine reklama nelaikomi:

2.1. neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

2.2. per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-189, 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-12, i. k. 2018-20339

3. Atsižvelgiant į tai, VRK nuomone, **politine reklama nelaikomi**:

3.1. politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, kandidatų veiklą, susijusią su kandidato darbine ar nuolatinio pobūdžio visuomenine veikla, informacija, kuria nesiekiama paveikti rinkėjų motyvacijos balsuojant rinkimuose arba kurią skleidžiant nepropaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programos;

3.2. rinkimų štabo būstinės informacinė iškaba (stendas, skydas ir kt.), kai ji yra pakabinta ant (ar pastatyta šalia) pastato (patalpos), kuriame yra įsikūręs rinkimų štabas. Rinkimų štabo iškaboje gali būti ši informacija: politinės partijos pavadinimas ir (ar) kandidato pavardė, kampanijos dalyvio pavadinimas, partijos logotipas, rinkimų štabo darbo laikas ir kontaktinė informacija. Rekomenduojama laikytis valstybės įstaigų ir institucijų iškaboms keliamo reikalavimo: iškabos matmenys turi būti 40 x 60 cm. Mobiliems rinkimų štabams žymėti taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir išorinei politinei reklamai;

3.3. politinių partijų, kandidatų, politinės kampanijos dalyvių padėkos po balsavimo (pakartotinio balsavimo) dienos, išskyrus atvejus, kai jos spausdinamos kitos politinės kampanijos laikotarpiu iki balsavimo rinkimuose ar referendumo dienos arba kai išreiškiamas palaikymas kitiems rinkimuose dalyvaujantiems asmenims;

3.4. politinių partijų, kandidatų, kitų politinės kampanijos dalyvių pranešimai ir komentarai, kuriuose nėra skelbiama programa arba nuoroda į politinės kampanijos dalyvių interneto svetaines, kai šie pranešimai ir komentarai neatlygintinai skelbiami interneto svetainėse, naujienų portaluose veikiančiuose specialiai rinkimų laikotarpiu ar politikų nuomonėms skirtuose skyreliuose / rubrikose, kuriuose suteikiama teisė pasisakyti visiems politikams, visuomenės atstovams, rinkėjams visais aktualiais klausimais;

3.5. trečiųjų asmenų platinama informacija apie politinę partiją, kandidatą, kitus politinės kampanijos dalyvius, kol ji nėra neįprastai dažna arba jai parengti nereikia finansinio indėlio. Siekiant neklaidinti informacijos gavėjų dėl tikrojo informacijos paskelbimo tikslo, rekomenduojama pažymėti nurodant informacijos rengėją (užsakovą) ir finansavimo šaltinį.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

4. Rinkimų agitacijos laikotarpiu **politine reklama laikoma** Rekomendacijų 3 punkte minimi viešai skelbiami informaciniai pranešimai, komentarai, kita informacija:

4.1. jeigu už juos atsilyginama ar numatoma atsilyginti;

4.2. kai tokie pranešimai yra kartojami;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

4.3. kai tokia informacija, pranešimai skelbiami komercinei reklamai įprastais būdais ir formomis (įskaitant, bet neapsiribojant reklaminiais skydeliais (angl. *banner*), iššokančiais langais (angl. *pop-up window*), iššokančiais pranešimais (angl. *pop-up notifications*), bėgančiomis eilutėmis, plakatais ir kt.);

4.4. kai tokiais pranešimais yra agituojama balsuoti už arba prieš politinę partiją, kandidatą, kitą politinės kampanijos dalyvį arba balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą;

4.5. kai be papildomos informacijos skelbiama kandidato nuotrauka, atvaizdas ar kita panašaus pobūdžio vizualinė informacija, taip pat kai skelbiami politinės partijos logotipas (išskyrus rinkimų štabo informacinę iškabą, atitinkančią Rekomendacijų 3.2 papunktyje nurodytus reikalavimus), politinės partijos, kandidato, politinės kampanijos dalyvio rinkimų numeris, rinkimų šūkis bei raginimas balsuoti;

4.6. kai skelbiama politinės partijos pirmininko, jos narių, kitų asmenų, einančių renkamas ar skiriamas, ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pareigas valstybės ar savivaldybės institucijose, nuotraukos, pasisakymai, viešai skleidžiama kita atlygintina (ar numatoma atlyginti) informacija, nesusijusi su tokių asmenų veikla valstybės ar savivaldybės institucijose ir (ar) šių institucijų kompetencija, jei politinė partija ar asmuo dalyvauja politinėje kampanijoje, taip pat tais atvejais, kai tokie asmenys nedalyvauja politinėje kampanijoje, bet savo pasisakymais ir veiksmais prisideda prie teigiamo politinių partijų, kitų asmenų, išsikėlusių ar iškeltų kandidatais, kitų politinės kampanijos dalyvių įvaizdžio kūrimo, skatina už juos balsuoti;

4.7. kai skelbiama informacija, kuria tiesiogiai ar netiesiogiai raginama balsuoti už konkrečią (konkrečias) politinę (politines) partiją (partijas) ir (ar) kandidatą (kandidatus), kitą (kitus) politinės kampanijos dalyvį (dalyvius) arba balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą arba kurios skleidimu propaguojami valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario ar politinės kampanijos dalyvio idėjos, tikslai ar programa;

4.8. kai politinių partijų atstovai, politikai, politinės kampanijos dalyviai, motyvuodami tuo, kad tai neturės įtakos rinkimų rezultatams, tiesiogiai ar netiesiogiai ragina nedalyvauti rinkimuose (pakartotiniame balsavime) arba dalyvauti rinkimuose, tačiau nebalsuoti už konkrečią (konkrečias) politinę (politines) partiją (partijas) ir (arba) kandidatą (kandidatus), kitą (kitus) politinės kampanijos dalyvį (dalyvius);

4.9. kai pernelyg dažnai skelbiami sveikinimai valstybės švenčių, atmintinų dienų ar kitomis progomis, nepaisant to, kad atitinkami pareigūnas, kandidatas (politinė partija) minėtomis progomis sveikindavo ir anksčiau, ir (arba) sveikinime pateikiamas partijos logotipas ar kandidato nuotrauka, ir (arba) rinkimų šūkis, ir (arba) sveikinimą pasirašo kaip kandidatas, politinės kampanijos dalyvis ir pan.;

4.10. kai pernelyg dažnai valstybės ir savivaldybės įstaigų, įmonių bei savivaldybės administracijos lėšomis skelbiamos kandidatų nuotraukos ir (arba) skleidžiama informacija apie nuveiktus kandidatų (kandidatų sąrašų) darbus ir pasiekimus;

4.11. kai pernelyg dažnai viešinamas politinės kampanijos dalyvio renginių rėmimas, mecenavimas ir kt.;

4.12. kai rinkimų (referendumo) agitacijos draudimo laikotarpiu asmuo nurodo, už ką jis konkrečiai rengiasi balsuoti ar balsavo, taip netiesiogiai ragindamas ir kitus sekti jo pavyzdžiu;

4.13. kai skelbiama kita informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojami valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.

5. Kad įprastinio pobūdžio informacija nebūtų laikoma politine reklama, rekomenduojama nenaudoti rinkimų šūkių, rinkimų numerių, specialiai ir pabrėžtinai neišryškinti kandidato pavardės, nedėti jo nuotraukos į pirmą periodinio spaudos leidinio puslapį, grafiškai apipavidalinant vengti didelio formato kandidato atvaizdų, naudoti dalykinį, o ne agitacinį stilių, nedėti informacijos apie politiko asmenines ir kitas su jo veikla nesusijusias savybes, jo šeiminį gyvenimą, pomėgius, laisvalaikį.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

6. Kandidatai, kurie pagal einamas pareigas pagal atitinkamus teisės aktus privalo teikti ataskaitas, pranešimus visuomenei, turėtų įvertinti šių dokumentų turinį ir pateikimo formą politinės reklamos kontekste, tai yra nurodytomis ataskaitomis, pranešimais visuomenei turėtų nepažeisti politinę reklamą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.

II SKYRIUS
POLITINEI REKLAMAI IR KITAI VIEŠAI SKLEIDŽIAMAI INFORMACIJAI APIE RINKIMUS TAIKOMI REIKALAVIMAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

7. Anonsų, kuriuose yra politinė reklama, skleidimui taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir politinei reklamai.

8. Viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai negali sudaryti išskirtinių sąlygų kuriai nors politinei partijai, kandidatui, politinės kampanijos dalyviui, be to, negali atsisakyti vienodomis sąlygomis sudaryti sutarčių su kuriais nors politine partija, kandidatu ar kitu politinės kampanijos dalyviu.

9. Politinei reklamai, be specialių PKFFK įstatyme nustatytų reikalavimų, taikomi ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme reklamai nustatyti principai ir reikalavimai.

10. Politinės reklamos turiniui taikomi visi viešosios informacijos turiniui keliami reikalavimai.

11. Primintina, kad viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai, žurnalistai ir leidėjai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, humanizmo, lygybės, pakantos, pagarbos žmogui principais, gerbia žodžio, kūrybos, religijos ir sąžinės laisvę, nuomonių įvairovę, laikosi profesinės etikos normų, padeda plėtoti demokratiją, visuomenės atvirumą, skatina visuomenės pilietiškumą ir valstybės pažangą, stiprina valstybės nepriklausomybę, puoselėja valstybinę kalbą, tautinę kultūrą ir dorovę.

12. Viešoji informacija apie kandidatus, politines partijas ir kitus politinės kampanijos dalyvius visuomenės informavimo priemonėse turi būti pateikiama teisingai, tiksliai ir nešališkai.

13. Rinkimuose į Europos Parlamentą dalyvaujančios politinės partijos turėtų aiškiai nurodyti, kurioms Europos partijoms jos priklauso ar su kuria (-omis) Europos politine (-ėmis) partija (-omis) yra susijusi (-ios), naudoti jų logotipą visoje rinkimų kampanijai skirtoje medžiagoje. Jos taip pat turėtų pareikšti aiškią poziciją svarbiais Europos klausimais ir nurodyti, prie kurios Europos Parlamento frakcijos jos ketina prisijungti ir ką rinks Europos Komisijos pirmininku.[2]

III SKYRIUS
POLITINĖS REKLAMOS SKLEIDIMAS

14. PKFFK įstatymas draudžia skleisti politinę reklamą:

14.1. pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje;

14.2. jeigu jos paskleidimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams;

14.3. neatlygintinai, išskyrus diskusijų laidas;

14.4. per televiziją, išskyrus diskusijų laidas ir ne trumpesnius kaip 30 sekundžių agitacinius siužetus, kuriuose politinės kampanijos dalyvis informuoja apie politinę (rinkimų) programą arba kalba visuomenei aktualiais klausimais.

15. PKFFK įstatyme yra numatytas baigtinis sąrašas per televiziją galimos skleisti politinės reklamos, tai yra diskusijų laidos ir ne trumpesni kaip 30 sekundžių agitaciniai siužetai, kuriuose politinės kampanijos dalyvis informuoja apie savo politinę (rinkimų) programą arba kalba visuomenei aktualiais klausimais. Kitokia politinė reklama (bėganti eilutė, logotipas, trumpesnis negu 30 sekundžių siužetas ir pan.), skleidžiama per televiziją, laikytina PKFFK įstatymo pažeidimu.

16. Reikalavimai, taikomi elektroninėmis priemonėmis skleidžiamai politinei reklamai, yra analogiški kitais būdais skleidžiamos politinės reklamos reikalavimams. Internete skleidžiama politinė reklama, priklausomai nuo jos formos, turi būti pažymėta kaip spaudoje arba kaip radijuje, arba kaip televizijoje skleidžiama politinė reklama, visais atvejais turi būti nurodoma: „Politinė reklama“ (arba „Rinkimų agitacija“) ir lėšų šaltinis.

17. Kandidatai, politikai, pretendentai į kandidatus, savo asmeninėse socialinių tinklų paskyrose neatlygintinai skleisdami įrašus apie savo darbinę, politinę veiklą, asmeninį, šeiminį gyvenimą, pomėgius, kuriais jie propaguoja save, politinę partiją ar kitus politinės kampanijos dalyvius, taip pat savo idėjas, tikslus ar programą, tuos įrašus pažymi žyma, kad tuo konkrečiu įrašu kandidatas, pretendentas į kandidatus ar politikas neatlygintinai skleidžia politinę reklamą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

17[1]. Vadinamieji socialinių tinklų nuomonės formuotojai (angl. k. *influencer*) savo socialinių tinklų paskyrose, neatlygintinai skleisdami įrašus, kuriais jie propaguoja kandidatą, pretendentą į kandidatus, politinę partiją ar kitus politinės kampanijos dalyvius, taip pat jų idėjas, tikslus ar programą, prie kiekvieno konkretaus tokio įrašo pažymi, kad tuo konkrečiu įrašu vadinamasis nuomonės formuotojas skleidžia neatlygintiną politinę reklamą.

Papildyta punktu:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

18. Rekomendacijų 17, 17[1] punktuose numatytu būdu skleidžiant neatlygintiną politinę reklamą, jos žyma turi būti neatskiriama politinės reklamos (gaminio, skelbimo) dalis dėl to, kad, kitiems vartotojams pasidalijus nuoroda savo paskyroje ar svetainėje, politinės reklamos žyma išliktų. Atlygintinai skleidžiant 17, 17[1] punktuose nurodytą politinę reklamą, jai taikomas VRK patvirtintas Politinės reklamos žymėjimo aprašas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

19. Kandidatams, politikams, pretendentams į kandidatus, kitiems politinės kampanijos dalyviams savo asmeninių paskyrų profiliuose prie biografinės skilties rekomenduojama nurodyti, kad asmuo yra politinės partijos, visuomeninio rinkimų komiteto iškeltas ar išsikėlęs kandidatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

20. Politinės partijos, skelbdamos su politine kampanija nesusijusią politinę reklamą (pavyzdžiui, ragindamos skirti gyventojų pajamų mokesčio dalį jų finansavimui ar pan.), tačiau tą darydamos politinės kampanijos metu, šią politinę reklamą turi pažymėti. Jeigu tokia politinė reklama nesietina su politine kampanija, tokią politinę reklamą galima apmokėti iš einamosios (ne politinės kampanijos) banko sąskaitos, ir tai turi būti nurodoma politinės reklamos žymoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

21. Žurnalistams, dalyvaujantiems politinėje kampanijoje, rekomenduojama laikytis Viešosios informacijos rengėjų, skleidėjų ir Visuomenės informavimo etikos asociacijos narių atstovų susirinkime 2016 m. vasario 29 d. priimto Visuomenės informavimo etikos kodekso 23 straipsnyje įtvirtintos nuostatos, kad žurnalisto profesinė veikla nesuderinama su darbu valstybės ir vietos valdžios institucijose, dalyvavimu politinių partijų veikloje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

22. Politinei reklamai, skleidžiamai per užsienio transliuotojus, skirtai Lietuvos Respublikos vartotojams, taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir per nacionalinius transliuotojus skleidžiamai politinei reklamai. Politinės kampanijos dalyvis, tokiu būdu skleisdamas politinę reklamą, yra atsakingas už tai, kad ji būtų tinkamai pažymėta, būtų laikomasi rinkimų agitacijos draudimo laikotarpio ir kitų politinės reklamos skleidimo reikalavimų bei ribojimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

23. Mitinguose ir kituose renginiuose naudojamus skydus, stendus, vėliavas ir kitokią atributiką, agituojančią balsuoti už politinę partiją, kandidatą, politinės kampanijos dalyvį, už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą, renginio organizatoriai po renginio privalo nedelsdami pašalinti iš viešos vietos savomis lėšomis.

24. Rinkimų agitacijos draudimo laikotarpiu:

24.1. draudžiama skleisti atlygintiną politinę reklamą;

24.2 interneto svetainėse, naujienų portaluose, spaudos leidiniuose draudžiama skelbti naujus Rekomendacijų 3.4 papunktyje minimus pranešimus, komentarus. Iki agitacijos draudimo pradžios paskelbtos medžiagos nebūtina pašalinti, tačiau ji neturi būti matoma pirmuose informacinių svetainių, naujienų portalų puslapiuose.

24.3. Politinės kampanijos dalyviai:

24.3.1. neturėtų atlygintinai skelbti jokių įrašų;

24.3.2. neturėtų skelbti naujų agitacinio turinio įrašų, įskaitant kvietimą į rinkimus ar raginimą nedalyvauti rinkimuose;

24.3.3. neturėtų keisti asmeninės paskyros nuotraukos ir viršelio į paskyrą su agitaciniais elementais, neturėtų atlikti jokių veiksmų (pavyzdžiui, aktyviai komentuoti prie kitų įrašų), kurie iš naujo keltų susidomėjimą kandidatu;

24.3.4. turėtų atsisakyti informacijos apie rinkimų dienos renginius, kuriais išreiškiamas palaikymas ar žadama konkrečiu būdu balsuoti;

24.3.5. neprivalo pašalinti iki rinkimų agitacijos draudimo pradžios paskelbtų įrašų, tačiau neturėtų dirbtinai kelti susidomėjimo jais (pavyzdžiui, komentuoti ankstesnių įrašų, iš naujo jais dalytis ir pan.).

24.4. Rinkėjai:

24.4.1. neturėtų agituoti už politinės kampanijos dalyvius, įvardydami konkrečius kandidatus, partijas ar rinkimų komitetus, neturėtų dalytis agitaciniais kitų asmenų įrašais;

24.4.2. neturėtų keisti asmeninės paskyros nuotraukos ir viršelio į paskyrą su agitaciniais elementais už konkretų kandidatą, partiją ar rinkimų komitetą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-44, 2020-04-23, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08675

IV SKYRIUS
POLITINĖS REKLAMOS UŽSAKYMAI

25. Politinės partijos, kandidatai, kiti politinės kampanijos dalyviai gali įgyti turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai tik nuo jų įregistravimo savarankiškais politinės kampanijos dalyviais ir paskelbimo VRK interneto svetainėje dienos.

26. PKFFK įstatymas draudžia politinės kampanijos dalyvius finansuoti per trečiuosius asmenis. Tai reiškia, kad politinę reklamą gali užsakyti ir apmokėti tik politinės kampanijos dalyvis ar jam atstovaujantis asmuo.

27. Rekomenduojama priimant užsakymą politinei reklamai rengti ar skleisti arba sudarant sutartį dėl politinės reklamos rengimo ar skleidimo įsitikinti, kad atitinkami politinė partija, kandidatas ar kitas subjektas yra registruoti savarankiškais politinės kampanijos dalyviais arba atstovauja savarankiškam politinės kampanijos dalyviui (informaciją galima patikrinti www.vrk.lt).

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2020 m. gegužės 14 d. sprendimo Nr. Sp-68 redakcija)

4.4. METODINĖS REKOMENDACIJOS DĖL APLINKYBIŲ, KURIOMS ESANT PRADEDAMAS RINKĖJŲ GALIMŲ PAPIRKIMO ATVEJŲ TYRIMAS

1. Metodinės rekomendacijos dėl aplinkybių, kurioms esant pradedamas rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimas, parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo 8 straipsniu, Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsniu, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 5 straipsniu, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 6 straipsniu (toliau – Rinkimų įstatymai) ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 2^1 straipsniu.

2. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) rekomenduoja pradėti tyrimą pagal Rinkimų įstatymus dėl galimo draudimo papirkti rinkėjus pažeidimo, jeigu rinkėjui buvo suteikta neteisėta turtinė nauda.

3. Rinkimų įstatymuose įtvirtintas draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.

4. Rinkimų įstatymuose nustatytas sąrašas daiktų, kurių neatlygintinis platinimas nėra laikomas rinkėjų ar rinkimų teisę turinčių asmenų papirkimu, t. y. spausdintos medžiagos (veiklos ar rinkimų programos, biografijos ar kitokių informacinio turinio lankstinukų, kalendorių, atvirukų, lipdukų), pažymėtos politinės partijos, kandidatų sąrašo, kandidato ar asmens, numatomo kelti ar numatančio išsikelti kandidatu į Seimo narius, simbolika, neatlygintinis platinimas.

Dovanos ar kitoks atlyginimas – kaip turtinė nauda (materialinių išlaidų išvengimas), kuri gali būti suprantama tiek kaip materialios, tiek kaip nematerialios turtinės vertybės (pavyzdžiui, pinigai, buities reikmenys, tam tikri mokami darbai, turtinės teisės, paprastai mokami intelektinės veiklos rezultatai, paprastai mokamo pobūdžio paslaugos, koncertai, kiti mokamo pobūdžio kultūriniai renginiai ir pan.).

Suteikimas – kaip bet koks materialios ar nematerialios turtinės naudos (dovanų, paslaugų ar kitokio atlyginimo) perdavimas kitam asmeniui arba sąlygų ja pasinaudoti sudarymas. Skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį – kaip poveikio rinkėjui arba asmeniui, kurio likimu, gerove, interesų patenkinimu suinteresuotas rinkėjas, darymas.

Neteisėtumas – teisei prieštaraujanti veika, suteikianti rinkėjui turtinę, pinigais išreikštą arba kitokio pobūdžio naudą.

5. Priimant sprendimą dėl tyrimo dėl rinkėjų galimų papirkimo atvejų pradėjimo, taip pat priimant sprendimą dėl atvejo pripažinimo ar nepripažinimo rinkėjo papirkimu, VRK rekomenduoja nustatyti, ar iš gauto asmens skundo, visuomenės informavimo priemonėse paskelbtos ar kitokios informacijos, taip pat rinkimų komisijos nario gautų duomenų galima nustatyti bent vieną iš šių aplinkybių:

5.1. neteisėtai rinkėjui suteiktą turtinę naudą, turinčią **piniginę arba kitokią išraišką** arba

5.2. neteisėtos turtinės naudos suteikimą **vienam ar daugiau rinkėjų**.

6. Jeigu iš gautame asmens skunde pateiktos, visuomenės informavimo priemonėse paskelbtos ar kitokios informacijos, taip pat rinkimų komisijos nario gautų duomenų galima nustatyti 5 punkte nurodytas aplinkybes, turi būti pradedamas tyrimas vadovaujantis Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 „Dėl Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir Metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (aktualia redakcija)“.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2020 m. gegužės 14 d. sprendimo Nr. Sp-68 redakcija)

4.5. RINKĖJŲ GALIMŲ PAPIRKIMO ATVEJŲ TYRIMO IR VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo 8 straipsniu, Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5^1 straipsniu, Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 5 straipsniu, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 6 straipsniu (toliau − Rinkimų įstatymai) ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 2^1 straipsniu.

2. Apraše nustatoma fizinių arba juridinių asmenų (toliau – asmenys) rinkimų (referendumo) politinės kampanijos laikotarpiu atitinkamai apygardos (savivaldybės) rinkimų (referendumo) komisijai (toliau – Komisija) pateiktų pranešimų, pareiškimų ar skundų (toliau – skundai) dėl galimų rinkėjų papirkimo atvejų priėmimo, tyrimo, nagrinėjimo, sprendimų priėmimo ir jų apskundimo tvarka, taip pat priimtų Komisijos sprendimų dėl galimų rinkėjų, rinkimų teisę turinčių asmenų ir piliečių (toliu – rinkėjai) papirkimo atvejų Vyriausiojoje rinkimų komisijoje (toliau – VRK) vertinimo tvarka.

3. Rinkėjų galimus papirkimo atvejus tiria ir dėl jų priima sprendimus savivaldybių rinkimų komisijos VRK nustatyta tvarka – Prezidento, savivaldybių tarybų rinkimų ir rinkimų į Europos Parlamentą metu, tiria ir dėl jų sprendžia apygardų rinkimų komisijos VRK nustatyta tvarka, o vertina VRK – Seimo rinkimų metu, tiria ir vertina VRK jos nustatyta tvarka – referendumo metu. Kol nėra sudarytos Komisijos, rinkėjų galimus papirkimo atvejus tiria ir dėl jų sprendžia VRK Apraše nustatyta tvarka. Nagrinėjant asmenų skundus dėl rinkėjų galimų papirkimo atvejų, Aprašo nuostatos taikomos tiek, kiek šių klausimų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ar jų pagrindu priimti kiti teisės aktai.

4. Rinkėjų papirkimas – tai trukdymas asmeniui, prasidėjus rinkimų (referendumo) politinei kampanijai, tai yra nuo rinkimų (referendumo) datos paskelbimo iki Rinkimų įstatymuose ar Referendumo įstatyme nustatyto rinkimų (referendumo) agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat agitacijos draudimo laikotarpiu ir rinkimų (referendumo) dieną, realizuoti savo teisę rinkti arba būti išrinktam, kuris gali pasireikšti:

4.1. tiesioginiu ar netiesioginiu rinkėjų balsų pirkimu;

4.2. dovanų ar kitokio atlyginimo rinkėjams teikimu, skatinant rinkėją (rinkėjus) dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose (referendume) ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą;

4.3. pažadu už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų (referendumo) turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais;

4.4. rinkėjo palenkimu už jam pačiam ar kitiems asmenims duodamus ar žadamus pinigus ar kitokias materialines vertybes bei tokio pobūdžio paslaugas ar lengvatas balsuoti už ar prieš konkrečią politinę partiją, visuomeninį rinkimų komitetą, kandidatą arba asmenį, kurį planuojama kelti kandidatu.

5. Rinkėjų papirkimu nelaikomas spausdintos medžiagos (veiklos ar rinkimų programos, biografijos ar kitokių informacinio turinio lankstinukų, kalendorių, atvirukų, lipdukų), pažymėtos politinės partijos, visuomeninio rinkimų komiteto, kandidatų sąrašo, kandidato ar asmens, numatomo kelti ar numatančio išsikelti kandidatu, simbolika, neatlygintinis platinimas.

II SKYRIUS
ASMENŲ SKUNDŲ PATEIKIMAS, PRIĖMIMAS IR REGISTRAVIMAS

6. Tyrimas dėl rinkėjų galimų papirkimo atvejų gali būti pradedamas šiais pagrindais:

6.1. gavus asmens skundą dėl galimo papirkimo atvejo (atvejų);

6.2. pagal visuomenės informavimo priemonėse paskelbtą ar iš kitų institucijų gautą, ar kitu būdu nustatytą informaciją;

6.3. gavus iš VRK persiųstą asmens skundą apie galimą papirkimo atvejį (atvejus).

7. Asmenų skundai dėl Aprašo 4 punkte nurodytų pažeidimų atitinkamai Komisijai pateikiami raštu (asmeniui ar jo atstovui atvykus į Komisiją su parengtu skundu, surašius juos vietoje arba atsiuntus paštu arba elektroninių ryšių priemonėmis), taip pat gali būti pateikiami žodžiu (telefonu arba asmeniui ar jo atstovui atvykus į Komisiją).

8. Asmens skundas, pateiktas elektroninių ryšių priemonėmis, prilyginamas rašytiniam skundui. Elektroninių ryšių priemonėmis pateiktas skundas turi būti sudarytas taip, kad Komisija galėtų atpažinti elektroninio dokumento formatą, atidaryti jį, perskaityti dokumento turinį, nustatyti skundą pateikusį asmenį.

9. Raštu pateikiami skundai turi būti parašyti įskaitomai valstybine lietuvių kalba, juose turi būti nurodytas asmens vardas ir pavardė (jeigu kreipiamasi fizinio asmens vardu) arba pavadinimas ir juridinio asmens kodas (jeigu pareiškėjas yra juridinis asmuo), adresas bei kiti kontaktiniai duomenys (telefono numeris, el. pašto adresas) ryšiui palaikyti. Prie skundo turi būti pridedami turimi įrodymai, dokumentai ar jų aprašymas.

10. Atstovaujamojo asmens vardu į Komisiją kreipdamasis asmens atstovas savo skunde turi nurodyti savo vardą ir pavardę, adresą arba kitus aktualius kontaktinius duomenis ryšiui palaikyti, taip pat atstovaujamojo asmens vardą ir pavardę (jeigu kreipiamasi fizinio asmens vardu) arba pavadinimą ir juridinio asmens kodą (jeigu kreipiamasi juridinio asmens vardu) ir pateikti atstovavimą patvirtinantį dokumentą ar jo kopiją, jeigu dokumentai pateikiami el. paštu.

11. Kai rašytinis skundas pateikiamas asmeniui atvykus į Komisiją, asmeniui pageidaujant jam įteikiama gavimo spaudu ar užrašu pažymėta skundo kopija. Žymoje turi būti nurodyta Komisijos, priėmusios skundą, pavadinimas, skundo priėmimo data ir priėmusio Komisijos nario vardas, pavardė ir parašas. Kai skundas gaunamas paštu (arba elektroninių ryšių priemonėmis), asmens išreikštu pageidavimu (paštu arba elektroninių ryšių priemonėmis) per 3 (tris) darbo dienas nuo skundo gavimo Komisijoje dienos išsiunčiama gavimo spaudu ar užrašu pažymėta skundo kopija arba informacijos apie rinkėjų galimo papirkimo atvejo registracijos kortelė (1 priedas), kurioje nurodomas Komisijos, priėmusios skundą, pavadinimas, skundo priėmimo data ir registracijos numeris, skundą priėmusios Komisijos pirmininko vardas, pavardė ir parašas, prireikus kita informacija.

12. Žodžiu teikiamą asmenų informaciją dėl rinkėjų galimo papirkimo, Komisijos narys fiksuoja surašydamas pranešimus, kuriuos turi perduoti Komisijos pirmininkui registruoti ne vėliau kaip kitą darbo dieną po tokios žodinės informacijos gavimo. Komisijos narys, priimdamas iš asmens žodžiu teikiamą skundą dėl rinkėjų galimų papirkimo atvejų, asmenį informuoja, kad, Komisijai prireikus, asmeniui per nurodytą terminą gali būti sudaroma galimybė atvykti į Komisiją ir išdėstyti teikiamą informaciją raštu arba pateikti papildomą informaciją ir kitus reikalingus duomenis raštu, tai yra atsiųsti paštu, el. paštu.

13. Komisijoje gauti skundai, iš kitų institucijų gauta arba kitu būdu nustatyta informacija apie rinkėjų galimą papirkimą nedelsiant pateikiama Komisijos pirmininkui, kuris visą gautą informaciją užregistruoja informacijos apie rinkėjų galimo papirkimo atvejo registracijos kortelėje ir ne vėliau kaip kitą dieną perduoda Komisijos sudarytai rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo grupei.

14. Asmeniui pateikus skundą apie rinkėjų galimą papirkimo atvejį VRK, kai jau yra sudarytos Komisijos, VRK sprendimu persiunčia šį skundą tirti ir dėl jo spręsti atitinkamai Komisijai, taip pat apie tai praneša asmeniui, paaiškindama jo skundo persiuntimo nurodytai Komisijai priežastis. Kol nėra sudarytų Komisijų, tyrimą Aprašo 6.1 ir 6.2 papunkčiuose nurodytais pagrindais, VRK sprendimu, Apraše nustatyta tvarka atlieka VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius, pagal poreikį prisidedant VRK posėdyje įgaliotiems VRK nariams.

15. Asmeniui, pateikusiam skundą dėl galimai padaryto papirkimo, informacija dėl tyrimo pradėjimo ar jau atliekamo tyrimo eigos siunčiama tik asmens pageidavimu. Dėl to asmuo turi pateikti prašymą Komisijai.

III SKYRIUS
ASMENŲ SKUNDŲ TYRIMAS IR NAGRINĖJIMAS

16. Skundams dėl rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo Komisija sprendimu sudaro nuolatinę tyrimo grupę iš 3 (trijų) Komisijos narių, pasiūlytų į Komisiją Lietuvos Respublikos teisingumo ministro, Lietuvos teisininkų draugijos ir savivaldybės administracijos direktoriaus, iš kurių vieną Komisija paskiria tyrimo grupės vadovu.

17. Tyrimo grupės darbą organizuoja ir jam vadovauja tyrimo grupės vadovas, o kai jo nėra, – kitas jo įgaliotas tyrimo grupės narys. Tyrimo grupės vadovas taip pat šaukia tyrimo grupės pasitarimus, posėdžius ir jiems vadovauja.

18. Tyrimo grupės posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 2 (du) tyrimo grupės nariai. Tyrimo grupės sprendimai priimami balsų dauguma arba bendru sutarimu ir įforminami Tyrimo grupės išvadoje. Kai bendro sutarimo nėra, sprendimas laikomas priimtu, jeigu už jį balsuoja dauguma posėdyje dalyvavusių tyrimo grupės narių. Jeigu tyrimo grupės posėdyje dalyvauja 2 (du) šios grupės nariai ir balsai dėl sprendimo priėmimo pasiskirsto (pasidalija) po lygiai, lemia tyrimo grupės vadovo balsas.

19. Jeigu dėl laikinojo nedarbingumo, komandiruotės ar dėl kitų svarbių priežasčių tyrimo grupės veikloje vienas iš tyrimo grupės narių dalyvauti negali, tyrimo grupės veikloje su balso teise gali dalyvauti Komisijos pirmininkas arba Komisijos sprendimu paskirtas kitas Komisijos narys.

20. Tyrimo grupės nariai, gavę iš Komisijos pirmininko užregistruotą skundą arba kitais būdais nustatytą ar gautą informaciją dėl rinkėjų galimo papirkimo atvejų, ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas priima vieną iš šių sprendimų:

20.1. pradėti tyrimą;

20.2. pridėti gautą (papildomą) informaciją prie jau atliekamo tyrimo dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu;

20.3. nepradėti tyrimo.

21. Tyrimo grupė sprendimą pradėti tyrimą dėl rinkėjų galimo papirkimo atvejo priima įvertinusi gauto skundo pagrįstumą, kai:

21.1. pateikta ar kitais būdais nustatyta informacija dėl rinkėjų galimų papirkimo atvejų yra konkreti ir pagrįsta tai patvirtinančiais įrodymais;

21.2. nurodytas išsamus teikiamo skundo faktinių aplinkybių aprašymas: nurodytos įvykių datos, vietos, dalyviai (galimi pažeidėjai ir liudininkai, jų pavardės, vardai, gyvenamųjų vietų adresai ir kita), kitų įrodymų buvimo vietos ir šaltiniai.

22. Tyrimo grupė gali priimti sprendimą nepradėti tyrimo, o pradėtą sustabdyti ar nutraukti šiais atvejais:

22.1. jeigu tyrimui atlikti pirminės informacijos nepakanka ir būtina papildoma informacija, kurią gali pateikti skundą pateikęs asmuo, o tyrimo grupė tokių duomenų pati gauti negali ar reikalingų duomenų neturi valstybės valdžios ir valdymo institucijos, valstybės ir savivaldybių įmonės, įstaigos ar organizacijos, per 5 (penkias) darbo dienas nuo skundo užregistravimo ji kreipiasi į asmenį raštu, prašydama pateikti papildomą informaciją, ir praneša, kad skundo tyrimas stabdomas, iki bus pateikta papildoma būtina informacija. Kai per nustatytą terminą papildoma informacija negaunama, asmuo atsisako patikslinti, paaiškinti ar suteikti duomenis arba vengia atvykti į Komisiją ir duoti paaiškinimus, tyrimas dėl rinkėjų galimo papirkimo atvejo gali būti nutraukiamas;

22.2. jeigu po papildomos informacijos pateikimo ir duomenų patikslinimo tampa akivaizdu, kad skunde apie galimai padarytą papirkimą nurodyti faktai yra akivaizdžiai neteisingi, Komisija gali atsisakyti pradėti tyrimą;

22.3. nenagrinėjami anoniminiai skundai, kurie yra nepagrįsti, neįskaitomi ir nesuprantamo turinio ir kuriuose nenurodyti konkretūs faktai, leidžiantys nustatyti rinkėjų galimo papirkimo pagrindą, arba jeigu tokiame skunde nurodoma asmens kontaktinė informacija, su juo bandoma susisiekti ir prašoma ištaisyti skundo trūkumus, tačiau asmuo vengia ištaisyti Komisijos nurodytus trūkumus;

22.4. kai tyrimas tuo pačiu klausimu dėl rinkėjų galimo papirkimo atvejo jau buvo atliktas, išnagrinėtas priimant atitinkamą sprendimą ir įvertintas arba jeigu paaiškėja, kad, pradėjus tyrimą, skundą tuo pačiu klausimu pradėjo nagrinėti ir teismas arba tuo pačiu klausimu sprendimą jau yra priėmęs teismas, skundas pakartotinai nenagrinėjamas, jeigu nenurodomos naujos aplinkybės, sudarančios skundo pagrindą, ar nepateikiami papildomi argumentai, leidžiantys abejoti ankstesnio sprendimo pagrįstumu;

22.5. jeigu nustatoma, kad skundas grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais, klaidinga informacija arba skundo turinys nekonkretus, nesuprantamas ir dėl to tyrimo grupės nariai negali skundo išnagrinėti;

22.6. jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja, kad galimai padarytas pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, tyrimo procedūra sustabdoma ir tyrimo medžiaga perduodama tirti kompetentingai institucijai;

22.7. kai paaiškėja, kad dėl skunde nurodyto rinkėjų galimo papirkimo atvejo (skundo dalyko) yra priimtas procesinis sprendimas iškelti baudžiamąją bylą;

22.8. jeigu asmuo atsisako skundo ir apie tai praneša Komisijai raštu, toks skundas, jį įvertinus ir Komisijai priėmus atitinkamą sprendimą, gali būti nenagrinėjamas, o pradėtas tyrimas dėl galimo papirkimo gali būti nutraukiamas.

23. Kai skundas nenagrinėjamas, atliekamas tyrimas sustabdomas arba nutraukiamas, jeigu buvo nurodytas asmens pateikusio skundą adresas (el. pašto adresas, kiti kontaktiniai duomenys), Komisija per 5 (penkias) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dėl skundo nenagrinėjimo, tyrimo sustabdymo ar nutraukimo apie tai praneša asmeniui raštu.

24. Asmenų skundai, priskirti atitinkamų Komisijų kompetencijai, turi būti išnagrinėti per 14 (keturiolika) darbo dienų nuo jų gavimo Komisijoje dienos. Išskirtiniais atvejais, jeigu skundo nagrinėjimas yra sudėtingas arba didelės apimties, susijęs su faktinių duomenų patikrinimu, papildomų įrodymų gavimu ir surinkimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis arba yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių tyrimas gali užsitęsti ilgiau, Komisija turi teisę šį terminą pratęsti. Skundo nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų.

25. Atsakymas suinteresuotosioms pusėms dėl išnagrinėto rinkėjų galimo papirkimo atvejo įteikiamas arba nusiunčiamas ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo skundo išnagrinėjimo ir sprendimo priėmimo Komisijoje dienos. Jeigu skundas negali būti išnagrinėtas per Aprašo 24 punkte nurodytą terminą arba tyrimo terminas dėl svarbių ir pagrįstų aplinkybių pratęsiamas, galimą papirkimo atvejį nagrinėjanti tyrimo grupė apie tai praneša skundą pateikusiam asmeniui, nurodydama vėlavimo pateikti atsakymą dėl tyrimo rezultatų priežastį ir terminą, iki kada skundas bus išnagrinėtas, sprendimas priimtas ir pateiktas atsakymas. Jeigu terminas skundui išnagrinėti pratęsiamas, skundą pateikusiam asmeniui apie išnagrinėtą skundą ir priimtą sprendimą pranešama ne vėliau kaip kitą darbo dieną po skundo išnagrinėjimo ir sprendimo priėmimo.

26. Jeigu skundo nagrinėjimo metu asmuo pateiktą informaciją dėl rinkėjų galimo papirkimo atvejo patikslina (papildo), pašalina nustatytus trūkumus arba pateikia iš esmės naujus argumentus ar faktines aplinkybes, skundo nagrinėjimo terminas skaičiuojamas iš naujo nuo patikslinto (papildyto) skundo, pašalintų nustatytų trūkumų arba pateiktų iš esmės naujų argumentų ar faktinių aplinkybių gavimo Komisijoje dienos. Tokiu atveju tyrimo grupės nariai, nagrinėjantys asmens skundą, parengia raštą, kuriame nurodo, kada numatoma pateikti asmeniui atsakymą.

27. Nagrinėjant asmenų skundus, teisės aktų nustatyta tvarka turi būti užtikrintas asmens, pateikusio informaciją dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo ir skundžiamo asmens duomenų konfidencialumas, taip pat turi būti laikomasi asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Tyrimo grupės nariai privalo laikyti paslaptyje duomenis ar informaciją, kuriuos jie sužino atlikdami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar informacija sudaro valstybės, komercinę, banko, tarnybinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį, nenaudoti šių duomenų ar informacijos savo ar kitų asmenų naudai, iki tyrimo pabaigos ir jam pasibaigus neviešinti jokios informacijos apie atliekamo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusių asmenų, turimos medžiagos, duomenų.

28. Tyrimo grupė, priėmusi sprendimą pradėti tyrimą dėl galimo papirkimo atvejo, turi teisę:

28.1. kreiptis į visas valstybės valdžios ir valdymo institucijas, valstybės ir savivaldybių įmonių (taip pat ir jų kontroliuojamų), įstaigų ar organizacijų vadovus bei darbuotojus ir prašyti pateikti turimus duomenis tyrimo grupės nagrinėjamais klausimais, taip pat valstybės institucijų, įmonių, įstaigų ar organizacijų turimą medžiagą, dokumentus, teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti su reikiamais dokumentais ir gauti jų kopijas;

28.2. nuvykti į įvykio vietą, dalyvauti rinkimams (referendumui) skirtuose viešuose renginiuose ir fiksuoti pastebėtus pažeidimus, apklausti su tiriamu galimu pažeidimu susijusius asmenis;

28.3. paaiškinti, kokius dokumentus ar įrodymus, kokiu būdu ir kam reikėtų pateikti arba patikslinti, kad skundas būtų išnagrinėtas. Prireikus tyrimo grupės nariai turi teisę prašyti asmenį, pateikusį informaciją dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo, per nustatytą terminą pateikti papildomą informaciją ir (ar) dokumentus, kitus įrodymus, galinčius turėti įtakos išsamiam skundo išnagrinėjimui;

28.4. konsultuotis su tam tikrų sričių kompetentingais specialistais ir prašyti jų pateikti išvadą;

28.5. pagal galimybes kreiptis į gyventojus per visuomenės informavimo priemones ir prašyti jų pagalbos tiriamu klausimu.

29. Tyrimo grupė, atlikusi tyrimą ir įsitikinusi, kad tiriant galimą pažeidimą surinkta pakankamai duomenų ir įrodymų, kuriais pagrindžiamas pažeidimas, arba remdamasi surinktais duomenimis, faktais ir įrodymais nustačiusi, kad pažeidimo nėra, surašo tyrimo išvadą (2 priedas), kurią turi pasirašyti visi tyrimo grupės nariai. Tyrimo grupės narys, nesutinkantis su tyrimo grupės išvada, turi teisę raštu pareikšti atskirąją nuomonę, kuri yra sudedamoji tyrimo išvados dalis.

30. Tyrimo išvados turi būti pagrįstos įrodymais. Įrodymai vertinami išsamiai ir nešališkai, išnagrinėjus visas su pažeidimu susijusias aplinkybes, turinčias reikšmės tinkamam pažeidimo nustatymui arba pripažinimui, kad pažeidimo nėra. Tyrimo išvada su joje pateikiamu teisiniu vertinimu dėl papirkimo atvejo ir siūlomu priimti sprendimu turi būti per 1 (vieną) darbo dieną pateikiama Komisijos pirmininkui.

31. Komisijos pirmininkas, gavęs tyrimo grupės pasirašytą išvadą dėl atlikto tyrimo, įtraukia ją į artimiausio Komisijos posėdžio darbotvarkę sprendimui tuo klausimu priimti, prieš tai pranešęs visiems suinteresuotiems asmenims apie galimybę dalyvauti posėdyje. Jeigu iki posėdžio likus 1 (vienai) darbo dienai atsakymas iš suinteresuotų asmenų negaunamas arba jie atsisako dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame bus nagrinėjamas rinkėjų galimas papirkimo atvejis, tyrimo grupės išvada nagrinėjama ir atitinkamas Komisijos sprendimas priimamas jiems nedalyvaujant.

32. Paskelbtoje Komisijos posėdžio darbotvarkėje klausimas dėl galimo rinkėjų papirkimo atvejo atlikto tyrimo turi būti įrašytas atskiru punktu, nurodant asmens (asmenų), galimai papirkusio (papirkusių) rinkėjus, vardas (vardai), pavardė (pavardės).

33. Komisija, išnagrinėjusi tyrimo grupės pateiktą tyrimo išvadą ir kitų suinteresuotų asmenų paaiškinimus, gali priimti tokius sprendimus:

33.1. pritarti tyrimo grupės išvadai;

33.2. nepritarti tyrimo grupės išvadai ir priimti kitą sprendimą;

33.3. pavesti atlikti papildomą tyrimą.

34. Komisijos pirmininkas ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną nuo sprendimo priėmimo VRK el. paštu: rinkim@vrk.lt pateikia Komisijos sprendimą, tyrimo išvadą ir informacijos apie rinkėjų galimą papirkimo atvejį registracijos kortelę. Taip pat perduoda visą tyrimo metu surinktą medžiagą.

35. Komisijos pirmininkas atsako už tyrimo grupės išvadų įgyvendinimą ir sprendimo priėmimo terminų kontrolę, atsakymų parengimą ir Komisijos priimtų sprendimų išsiuntimą suinteresuotiems asmenims.

IV SKYRIUS
VRK KOMPETENCIJA DĖL RESPUBLIKOS PREZIDENTO, SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMŲ IR RINKIMŲ Į EUROPOS PARLAMENTĄ METU PRIIMTŲ KOMISIJOS SPRENDIMŲ

36. Aprašo 33.1 ir 33.2 papunkčiuose nurodyti Komisijos sprendimai, priimti Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų rinkimų ir rinkimų į Europos Parlamentą metu, gali būti skundžiami VRK.

37. Jeigu Komisijos sprendimas neskundžiamas, VRK ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Komisijos sprendimo priėmimo šį sprendimą kartu su tyrimo išvada (išskyrus joje esamus neskelbiamus duomenis ar informaciją, kurie yra valstybės, komercinė, banko, tarnybinė, privataus gyvenimo ar kita įstatymų saugoma paslaptis) ir su nustatytą pažeidimą padariusio kandidato pasižadėjimu laikytis draudimo papirkti rinkėjus nustatyta tvarka paskelbia VRK interneto svetainėje. Už šiame punkte nurodytus VRK veiksmus atsako VRK sekretoriatas.

38. VRK, gavusi skundą dėl Komisijos sprendimo dėl rinkėjų galimo papirkimo atvejo, ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo VRK sprendimo dėl skundo nagrinėjimo ištiria Komisijos pateiktą medžiagą ir tyrimo grupės išvadą. Vertinamos Komisijos nustatytos aplinkybės, tikrinamas materialinių ir procedūrinių teisės normų taikymas, atliekami trūkstami veiksmai. Skundo tyrimą atlieka VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius, pagal poreikį prisidedant VRK posėdyje įgaliotiems VRK nariams.

39. Atlikus tyrimą, parengiama VRK tyrimo išvada, kuri užregistruojama VRK elektroninėje dokumentų valdymo sistemoje ir įtraukiama į artimiausio VRK posėdžio darbotvarkę. VRK pripažinus rinkėjų papirkimo atvejį, apie tai Aprašo 37 punkte nustatyta tvarka paskelbiama VRK interneto svetainėje.

V SKYRIUS
VRK KOMPETENCIJA DĖL SEIMO RINKIMŲ METU PRIIMTŲ KOMISIJOS SPRENDIMŲ

40. VRK, gavusi Aprašo 33.1 ir 33.2 papunkčiuose nurodytus Komisijos sprendimus, priimtus Seimo rinkimų metu, ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo Aprašo 34 punkte nurodytų dokumentų gavimo dienos įvertina, ar Komisijos sprendimas priimtas laikantis materialinių ir procedūrinių teisės normų.

41. Aprašo 39 punkte nurodytą Komisijos sprendimo vertinimą atlieka apygardą, kurioje veikia Komisija, kuruojantys VRK nariai. Atlikus Komisijos sprendimo vertinimą, parengiama Komisijos sprendimo vertinimo išvada, kuri užregistruojama VRK elektroninėje dokumentų valdymo sistemoje ir įtraukiama į artimiausio VRK posėdžio darbotvarkę.

42. VRK posėdyje pristačius Komisijos sprendimo vertinimo išvadą, VRK gali priimti šiuos sprendimus:

42.1. patvirtinti Komisijos sprendimą;

42.2. pakeisti Komisijos sprendimą;

42.3. nepatvirtinti Komisijos sprendimo ir pavesti Komisijai tęsti galimo papirkimo atvejo tyrimą, paaiškėjus naujoms faktinėms aplinkybėms ar nustačius Komisijos atlikto tyrimo trūkumus.

43. VRK patvirtinus Komisijos sprendimą, kuriuo pripažintas rinkėjų papirkimo atvejis, apie tai Aprašo 37 punkte nustatyta tvarka paskelbiama VRK interneto svetainėje.

VI SKYRIUS
SKUNDŲ DĖL RINKĖJŲ GALIMŲ PAPIRKIMO ATVEJŲ REFERENDUMO METU TYRIMO YPATUMAI

44. VRK gautų skundų, iš kitų institucijų gautos arba kitu būdu nustatytos informacijos apie rinkėjų galimą papirkimą referendumo metu, tyrimą Apraše nustatyta tvarka atlieka VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius, pagal poreikį prisidedant VRK posėdyje paskirtiems VRK nariams.

45. VRK pripažinus rinkėjų papirkimo atvejį, apie tai Aprašo 37 punkte nustatyta tvarka paskelbiama VRK interneto svetainėje

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Aprašo 34 punkte nurodytų Komisijų sprendimų ir visos tyrimų medžiagos originalai VRK perduodami pasibaigus rinkimams.

47. VRK sprendimai dėl rinkėjų papirkimo atvejų gali būti skundžiami Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

48. Aprašas tvirtinamas, keičiamas ar papildomas VRK sprendimu.

49. Aprašo privalo laikytis visi Komisijų nariai, valstybės tarnautojai, kuriems pavedama nagrinėti skundus, taip pat darbuotojai, kuriems pagal atskirą Komisijos pirmininko užduotį pavedama dalyvauti nagrinėjant skundą dėl galimo papirkimo atvejo ar renkant skundo tyrimui būtiną medžiagą, atlikti kitas Apraše išvardytas skundo tyrimo procedūras.

Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo
ir vertinimo tvarkos aprašo
1 priedas

(Informacijos apie rinkėjų galimo papirkimo atvejo registracijos kortelės forma)

INFORMACIJOS APIE RINKĖJŲ GALIMO PAPIRKIMO ATVEJO REGISTRACIJOS KORTELĖ NR.

(data)

(vieta)

_____

Komisijos pavadinimas

_____

Informacijos apie rinkėjų galimą papirkimo atvejį gavimo Komisijoje data, eilės numeris.

_____

Informacijos apie rinkėjų galimą papirkimo atvejį pranešėjas arba šaltinis.

_____

Komisijos pirmininko parašas ir data.

_____

Tyrimo grupės sprendimas pradėti tyrimą arba nepradėti tyrimo. Tyrimo grupės vadovo parašas.

_____

Tyrimas pratęstas iki (nurodyti datą, kuri turi būti ne vėlesnė kaip 24 (dvidešimt keturios) dienos nuo informacijos apie galimą papirkimo atvejį gavimo Komisijoje) (Komisijos pirmininko parašas).

_____

Tyrimo išvada parengta, pasirašyta tyrimo grupės narių ir perduota Komisijos pirmininkui (ne vėliau kaip per 14 (keturiolika) darbo dienų nuo informacijos apie galimą papirkimo atvejį gavimo Komisijoje, pratęsimo atveju – ne vėliau kaip per 24 (dvidešimt keturias) darbo dienas nuo informacijos apie galimą papirkimo atvejį gavimo Komisijoje) (tyrimo grupės vadovo ir Komisijos pirmininko parašai).

_____

Komisijos sprendimas (pripažinta arba nepripažinta papirkimu).

_____

Komisijos sprendimo, tyrimo išvados ir informacijos apie rinkėjų galimą papirkimo atvejį, registracijos kortelės ir visos tyrimo metu surinktos medžiagos perdavimo Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai data, Komisijos pirmininko parašas.

Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo
ir vertinimo tvarkos aprašo
2 priedas

(Komisijos sudarytos tyrimo grupės išvados forma)

KOMISIJOS SUDARYTOS TYRIMO GRUPĖS IŠVADA

_____
(Komisijos pavadinimas)

2017 m. _____ d. sprendimo Nr. __
priedas

_____KOMISIJOS SUDARYTOS TYRIMO GRUPĖS IŠVADA

Dėl _____
(asmens vardas ir pavardė)

galimo _____straipsnio nuostatų pažeidimo
(data)
(vieta)

_____

_____

Nurodyti tyrimo pagrindą (kaip, kada, iš ko gauta informacija apie rinkėjų galimą papirkimo atvejį). Atskleisti informacijos turinį.

_____

_____

Nurodyti, kada prasidėjo politinė rinkimų (referendumo) kampanija, kieno naudai buvo atliekami galimo rinkėjų papirkimo veiksmai, ar galimą rinkėjų papirkimą įvykdė numatomas kelti kandidatu asmuo, ar numatantis išsikelti kandidatu asmuo, kandidatas. Nurodyti, kuo grindžiama ši informacija.

_____

_____

Kas atliko galimo rinkėjų papirkimo atvejo tyrimą (nurodyti tyrimo grupės sudarymo datą, narius).

_____

_____

Aprašomos faktinės aplinkybės, nurodytos pirminėje informacijoje (nurodant datas, laiką, vietas ir pan.).

_____

_____

Nurodyti, kada ir kokius veiksmus atliko tyrimo grupė siekdama gauti informaciją, patvirtinančią arba paneigiančią galimą rinkėjų papirkimo atvejį ir aplinkybes.

_____

_____

Nurodyti, kokia informacija, paaiškinimai buvo gauti tyrimo grupei atliekant galimo rinkėjų papirkimo fakto ir aplinkybių tyrimą, ar ši informacija patvirtina (paneigia) pirminę informaciją.

_____

_____

Surašoma išvada, ar nagrinėjamu atveju buvo pažeistos Rinkimų įstatymų ir (ar) Referendumo įstatymo nuostatos.

_____

_____

Surašomi tyrimo grupės siūlymai (pritarti tyrimo grupės parengtam išvadų projektui ir, nustačius papirkimo atvejį, Rinkimų įstatymų ir (ar) Referendumo įstatymo nustatyta tvarka internete paskelbti šią išvadą kartu su kandidato pasižadėjimu laikytis draudimo papirkti rinkėjus).

Tyrimo grupės nariai

_____

_____

_____

5. RINKĖJŲ SĄRAŠAI

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30

5.1. RINKĖJŲ SĄRAŠŲ SUDARYMO, TIKSLINIMO IR NAUDOJIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUOSE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rinkėjų sąrašų sudarymo, tikslinimo ir naudojimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkėjų sąrašų forma, jų sudarymo būdas, rinkėjų sąrašų tikslinimo ir naudojimo tvarka, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo nuostatas organizuojant ir vykdant Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus.

2. Rinkėjų sąrašų sudarymą, tikslinimą ir tvarkymą organizuoja Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, remdamasi valstybės, savivaldybių institucijų ir įstaigų, apygardų ir apylinkių rinkimų komisijų pateikta informacija.

3. Rinkėjų sąrašams tvarkyti, rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašams sudaryti, jiems tikslinti naudojama Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinė sistema (toliau – VRKIS).

4. Rinkimams organizuoti ir vykdyti sudaromi šie rinkėjų sąrašai:

4.1. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas;

4.2. vienmandačių rinkimų apygardų rinkėjų sąrašai;

4.3. rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašai.

5. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas yra elektroninis.

6. Niekas negali būti įrašytas į rinkėjų sąrašus kelis kartus.

7. Rinkėjų sąrašai yra išankstiniai ir galutiniai. Išankstiniai rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašai naudojami rinkėjams susipažinti su rinkėjų sąrašais, tikslinant rinkėjų sąrašus, pranešimo apie rinkimus įteikimo apskaitą, sudarant balsuojančių iš anksto ir balsuojančių namuose rinkėjų sąrašus. Galutiniai rinkėjų sąrašai naudojami išduodant rinkimų biuletenius ir tikrinant balsavusių iš anksto ir balsuojančių namuose rinkėjų gautus vokus.

8. Visi pakeitimai, padaryti rinkėjų sąrašuose, ir pagal tuos sąrašus parengta informacija (išbraukimas ar įrašymas į apygardos rinkėjų, rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir šių duomenų pakeitimai, rinkėjų eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše) turi būti nurodyti Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše.

9. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas, iki patvirtinamas galutinis rinkėjų sąrašas, yra išankstinis. Išankstinis rinkėjų sąrašas su jame padarytais pakeitimais patvirtinamas kaip galutinis rinkėjų sąrašas. Galutinį Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą tvirtina Vyriausioji rinkimų komisija likus ne daugiau kaip 7 dienoms iki rinkimų dienos.

II SKYRIUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

10. Į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą įrašomi visi rinkimų teisę turintys Lietuvos Respublikos piliečiai pagal pilietybę patvirtinančio dokumento (paso arba asmens tapatybės kortelės) išdavimo duomenis ir Lietuvos Respublikos gyventojų registrą. Asmenys, kuriems 18 metų sukaks tik pakartotinio balsavimo dieną, taip pat įrašomi į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą, bet visuose rinkėjų sąrašuose yra nurodoma, kad balsuoti jie galės tik pakartotiniame balsavime. Spausdintuose rinkėjų sąrašuose prie rinkėjų pavardžių esantys laukeliai, skirti pasirašyti dėl balsavimo rinkimų dieną, perbraukiami įstrižai.

11. Iš Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašo turi būti išbraukiamas:

11.1. miręs Lietuvos Respublikos pilietis;

11.2. asmuo, netekęs Lietuvos Respublikos pilietybės;

11.3. Lietuvos Respublikos pilietis, kuriam įsigaliojo teismo sprendimas pripažinti jį neveiksniu rinkimų srityje (apribota aktyvioji rinkimų teisė (teisė rinkti) arba pasyvioji rinkimų teisė (teisė būti išrinktam).

12. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše turi būti šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

12.1. vardas, pavardė;

12.2. asmens kodas;

12.3. gimimo data;

12.4. asmens pilietybę patvirtinančio dokumento numeris;

12.5. adresas ir adreso įrašymo į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą pagrindas;

12.6. informacija apie rinkėjų sąrašo pakeitimus;

12.7. papildoma informacija apie rinkėją: pranešimo apie rinkimus neįteikimo priežastis; data; rinkimų komisijos nario vardas; pavardė. Taip pat požymiai: dalyvavimas Seimo rinkimuose; teisė balsuoti namuose; rinkėjas įtrauktas į balsuojančių namuose sąrašą; pranešimo apie rinkimus įteikimas; balsavimas namuose; nebalsavimo priežastis; data; rinkėjas balsavo rinkimuose.

III SKYRIUS
APYGARDŲ IR RINKIMŲ APYLINKIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠAI

18. Rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą elektroninių ryšių priemonėmis pagal Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą ir jame nurodytą rinkėjo deklaruotą gyvenamąją vietą (paskutinę žinomą deklaruotą rinkėjo gyvenamąją vietą) sudaro Vyriausioji rinkimų komisija ir ne vėliau kaip likus 39 dienoms iki rinkimų perduoda apygardos rinkimų komisijoms. Kartu VRKIS sudaromi rinkėjų, kurių tikslus adresas nežinomas, sąrašai ir šie rinkėjai priskiriami fiktyviai rinkimų apylinkei Nr. 999.

19. Apygardos rinkėjų sąraše turi būti šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

19.1. vardas, pavardė;

19.2. asmens kodas;

19.3. gimimo data;

19.4. adresas ir adreso įrašymo į gyventojų registrą pagrindas;

19.5. informacija apie rinkėjų sąrašo pakeitimus;

19.6. papildoma informacija apie rinkėją: pranešimo apie rinkimus neįteikimo priežastis; data; rinkimų komisijos nario vardas; pavardė. Taip pat požymiai: dalyvavimas Seimo rinkimuose; teisė balsuoti namuose; rinkėjas įtrauktas į balsuojančių namuose sąrašą; pranešimo apie rinkimus įteikimas; balsavimas namuose; nebalsavimo priežastis; data; rinkėjas balsavo rinkimuose.

20. Sudarius apygardos rinkėjų sąrašus, apygardos rinkėjų sąraše nurodoma rinkėjui priskirta rinkimų apylinkė ir rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše rinkėjui suteiktas rinkėjo eilės numeris.

21. Apylinkės rinkimų komisija elektroninių ryšių priemonėmis tvarko apylinkės rinkėjų sąrašą, jo eiliškumą surašydama taip, kad rinkėjų sąrašas būtų patogus apylinkės rinkimų komisijos nariams platinant pranešimą apie rinkimus.

22. Apygardos rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 26 dienoms iki nustatytos rinkimų dienos elektroninių ryšių priemonėmis perduoda duomenis apie rinkėjų įrašymą į rinkimų apylinkės elektroninį rinkėjų sąrašą, rinkėjų eilės numerius rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, apylinkės rinkimų komisijos pirmininko vardą ir pavardę, telefono numerį, patikslintus, jei reikia, rinkimų apylinkių komisijų būstinių adresus, kurie bus spausdinamame pranešime apie rinkimus, informaciją, apibūdinančią, kaip rasti rinkimų apylinkės balsavimo būstinę, apie kurią rinkėjai informuojami ir trumpuoju telefono numeriu 1855.

23. Pagal Aprašo 19 punkte nurodytus duomenis spausdinami pranešimai apie rinkimus, teikiama informacija rinkėjams apie jų įrašymą į rinkėjų sąrašą apylinkėse ir trumpuoju telefono numeriu 1855.

24. Atspausdintus pranešimus apie rinkimus, pagalbinį išankstinį rinkėjų sąrašą (forma S3) Vyriausioji rinkimų komisija perduoda apygardų rinkimų komisijoms, kurios juos perduoda apylinkių rinkimų komisijoms. Atspausdinti rinkėjų sąrašai saugomi iki rinkimų pabaigos ir perduodami Vyriausiajai rinkimų komisijai nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS
IŠANKSTINIS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

25. Išankstiniai rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašai elektroninių ryšių priemonėmis VRKIS sudaromi iš apygardos rinkėjų sąrašo.

26. Rinkimų apylinkės išankstiniame rinkėjų sąraše VRKIS turi būti pateikiami šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

26.1. rinkėjo eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše;

26.2. vardas, pavardė;

26.3. adresas;

26.4. papildoma informacija apie rinkėją: pranešimo apie rinkimus neįteikimo priežastis; data; rinkimų komisijos nario vardas; pavardė. Taip pat požymiai: dalyvavimas Seimo rinkimuose; teisė balsuoti namuose; rinkėjas įtrauktas į balsuojančių namuose sąrašą; pranešimo apie rinkimus įteikimas; balsavimas namuose; nebalsavimo priežastis; data; rinkėjas balsavo rinkimuose.

27. Išankstinis rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašas VRKIS naudojamas apylinkės rinkimų komisijoje supažindinti rinkėjus su rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašu, tvarkant pranešimo apie rinkimus įteikimo, patvirtintų rinkėjų prašymų balsuoti namuose (forma P6), taip pat užpildytų prašymų įrašyti rinkėją į apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) apskaitą. Apygardos rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 26 dienoms iki rinkimų elektroninių ryšių priemonėmis perduoda išankstinį rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą VRKIS apylinkės rinkimų komisijai.

28. Apylinkės rinkimų komisijos, tvarkydamos pranešimų apie rinkimus, rinkėjų prašymų balsuoti namuose (forma P6), prašymų įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašus (forma F5) apskaitą, elektroninių ryšių priemonėmis VRKIS nurodo:

29.1. pranešimo apie rinkimus įteikimo duomenis (pranešimo apie rinkimus įteikimo ar neįteikimo faktas, įteikimo data, pranešimo apie rinkimus neįteikimo atveju – neįteikimo priežastis);

29.2. prašymų balsuoti namuose (forma P6) duomenis;

29.3. prašymų įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) duomenis.

V SKYRIUS
PAGALBINIS IŠANKSTINIS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

30. Rinkimų apylinkės pagalbiniame išankstiniame rinkėjų sąraše (forma S3) turi būti šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

30.1. rinkėjo eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše;

30.2. vardas, pavardė;

30.3. adresas;

30.4. žyma apie pranešimą apie rinkimus: įteikimo data; neįteikimo priežastis;

30.5. žyma apie teisę balsuoti namuose turinčius rinkėjus (neįgalieji, dėl ligos laikinai nedarbingi, sukakę 70 metų ir vyresni rinkėjai);

30.6. informacija apie rinkėjo prašymo balsuoti namuose patvirtinimą.

31. Pagalbinis išankstinis rinkėjų sąrašas naudojamas tikslinant rinkėjų sąrašus, sudarant balsuojančių namuose rinkėjų sąrašus.

VI SKYRIUS
SUSIPAŽINIMAS SU RINKĖJŲ SĄRAŠAIS. INFORMACIJOS TEIKIMAS TRUMPUOJU TELEFONO NUMERIU

32. Likus ne mažiau kaip 25 dienoms iki rinkimų, apylinkės rinkimų komisija, kurios sąraše yra įrašyti rinkėjai, sudaro sąlygas jiems susipažinti su rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašu. Rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo priedo duomenys apie rinkėjus teikiami rinkėjams tik apie juos pačius. Sprendimą dėl šio reikalavimo įgyvendinimo būdų priima apylinkės rinkimų komisija. Draudžiama daryti rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašų kopijas ar kitu būdu juos dauginti arba platinti.

33. Likus nemažiau kaip 25 dienos iki rinkimų rinkėjams teikiama informacija apie įrašymą į rinkėjų sąrašą trumpuoju telefono numeriu 1855. Trumpuoju telefono numeriu 1855 teikiama rinkėjų sąrašuose esanti informacija, taip pat informacija apie rinkimų komisijų būstines ir kontaktus. Rinkėjų pranešimai, gauti trumpuoju telefono numeriu 1855, perduodami Vyriausiajai rinkimų komisijai ir apygardų rinkimų komisijoms.

34. Teikiant informaciją trumpuoju telefono numeriu 1855, siekiant identifikuoti rinkėją, turi būti naudojami šie Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše esantys asmens duomenys: vardas (vardai), pavardė ir asmens kodas.

35. Trumpasis telefono numeris 1855 negali būti naudojamas rinkėjo adresui (namo ir (ar) buto numeriui), asmens kodui, gimimo datai sužinoti. Vyriausioji rinkimų komisija, teikdama informaciją ir paslaugas trumpuoju telefono numeriu 1855, užtikrina tinkamą asmens duomenų apsaugą.

36. Vyriausioji rinkimų komisija, apygardos rinkimų komisijos per visuomenės informavimo priemones rinkėjus informuoja apie trumpuoju telefono numeriu 1855 teikiamą informaciją. Apygardos rinkimų komisijos teikia informaciją rinkėjams, kaip surasti balsavimo būstines.

VII SKYRIUS
PRANEŠIMAS APYGARDOS RINKIMŲ KOMISIJAI APIE APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠE APTIKTUS NETIKSLUMUS

37. Apygardos rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 26 dienoms iki rinkimų dienos elektroninių ryšių priemonėmis išankstinį rinkėjų sąrašą perduoda apylinkės rinkimų komisijai. Rinkėjas arba atstovas rinkimams skundus dėl rinkėjų sąraše esančių netikslumų ar esančių klaidų gali pateikti apylinkės rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 7 dienoms iki rinkimų. Apylinkės rinkimų komisija duomenis apie apylinkės rinkėjų sąraše aptiktus netikslumus elektroninių ryšių priemonėmis rinkėjų sąrašų tikslinimo metu perduoda apygardos rinkimų komisijai.

VIII SKYRIUS
IŠANKSTINIO RINKĖJŲ SĄRAŠO TIKSLINIMAS IKI GALUTINIO RINKĖJŲ SĄRAŠO SUDARYMO

38. Išankstiniuose apygardų rinkėjų sąrašuose Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše įrašyti rinkėjai yra suskirstyti pagal rinkėjo deklaruotą gyvenamąją vietą arba paskutinę žinomą deklaruotą gyvenamąją vietą. Taip pat sudaromi piliečių, kurių gyvenamosios vietos tikslus adresas nežinomas, sąrašai.

39. Išankstiniai rinkėjų sąrašai tikslinami perkeliant rinkėją iš vieno rinkimų apylinkės, apygardos rinkėjų sąrašo į kitą, išbraukiant rinkėją iš Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašo arba į jį įrašant:

39.1. perkeliant rinkėją iš vienos apygardos apylinkės rinkėjų sąrašo į kitos apygardos apylinkės rinkėjų sąrašą;

39.2. perkeliant rinkėją iš vienos rinkimų apylinkės į kitą rinkimų apylinkę toje pačioje rinkimų apygardoje

39.3. įrašant rinkėją į apygardos apylinkės rinkėjų sąrašą iš fiktyvios rinkimų apylinkės Nr. 999.

40. Rinkėjo perkėlimą Aprašo 39.1 ir 39.2 papunkčiuose nurodytais atvejais elektroninių ryšių priemonėmis tvarko apygardos rinkimų komisijos ir apie padarytus pakeitimus praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai.

41. Rinkėjo perkėlimą Aprašo 39.3 papunktyje nurodytu atveju elektroninių ryšių priemonėmis tvarko apylinkės rinkimų komisija ir apie padarytus pakeitimus praneša apygardos rinkimų komisijai ir Vyriausiajai rinkimų komisijai.

42. Išankstiniai rinkėjų sąrašai gali būti tikslinami, jeigu paaiškėja, kad išankstiniame sąraše buvo klaidingai nurodytas rinkėjo gyvenamosios vietos adresas arba jis pasikeitė po sąrašo sudarymo. Rinkėjų sąrašai gali būti tikslinami:

42.1. pranešimo apie rinkimus įteikimo metu;

42.2. rinkėjams kreipiantis į rinkimų apylinkę dėl įrašymo į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus padarytų klaidų;

42.3. rinkėjui pateikus prašymą dėl įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5). Prašymas gali būti pateiktas taip pat ir elektroniniu būdu per portalą „Rinkėjo puslapis“.

43. Rinkėją įrašyti į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą ar išbraukti iš jo gali tik Vyriausioji rinkimų komisija įstatymų nustatytais atvejais. Rinkėją į apygardos rinkėjų sąrašą įrašo apygardos rinkimų komisija ir apie padary-

tus pakeitimus praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai. Rinkėją į apylinkės rinkėjų sąrašą įrašo apylinkės rinkimų komisija ir apie padarytus pakeitimus praneša apygardos rinkimų komisijai ir Vyriausiajai rinkimų komisijai.

44. Jeigu į apylinkės rinkimų komisiją išankstinių rinkėjų sąrašų tikslinimo metu kreipiasi rinkėjas, kuris neįrašytas į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, tačiau deklaravo gyvenamąją vietą po išankstinių sąrašų sudarymo arba faktiškai gyvena toje rinkimų apylinkėje, apylinkės rinkimų komisija duoda rinkėjui užpildyti Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytos formos prašymą įrašyti rinkėją į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5). Pateikdamas prašymą (forma F5) apylinkės rinkimų komisijai, rinkėjas taip pat pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (pasą ar asmens tapatybės kortelę), taip pat dokumentus, patvirtinančius deklaruotą ar faktinę gyvenamąją vietą tos rinkimų apylinkės teritorijoje (pažyma apie deklaruotą gyvenamąją vietą, duomenys apie turimą turtą ir pan.), ir nurodo savo kontaktinius duomenis (telefono numerį, el. pašto adresą), kuriais jam galima pranešti apie dėl jo pateikto prašymo priimtą sprendimą.

45. Apylinkės rinkimų komisija gautų prašymų (forma F5) duomenis nedelsdama įkelia į VRKIS. Visi prašymai apygardos rinkimų komisijai persiunčiami ne vėliau kaip likus 4 dienoms iki galutinių rinkėjų sąrašų patvirtinimo. Apylinkės rinkimų komisija gautus popierinius rinkėjų prašymus įrašyti juos į apylinkės rinkėjų sąrašą registruoja Rinkėjų gautų prašymų įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) apskaitos rinkimų apylinkėje žiniaraštyje (forma S7). Apygardos rinkimų komisija gautus elektroninius rinkėjų prašymus VRKIS nedelsdama patvirtina arba atmeta, naudodamasi VRKIS. Apygardos rinkimų komisija, nustačiusi, kad rinkėjo prašymas yra pagrįstas, elektroninių ryšių priemonėmis išbraukia jį iš išankstinių apygardos rinkėjų sąrašų sudarymo metu jam priskirtos apylinkės rinkėjų sąrašo ir įrašo jį į prašyme nurodytos apylinkės rinkėjų sąrašą. Jeigu rinkėjo prašymas nepagrįstas, toks prašymas netenkinamas, o rinkėjui pasiūloma balsuoti toje rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašą rinkėjas yra įrašytas.

46. Jeigu į apylinkės rinkimų komisiją ar apygardos rinkimų komisiją išankstinių apygardos rinkėjų sąrašų tikslinimo laikotarpiu kreipiasi rinkėjas, kuris nebuvo priskirtas jokiai tos apygardos rinkimų apylinkei, tačiau yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą šios rinkimų apylinkės teritorijoje ir pateikia prašymą (forma F5) įrašyti jį į tos apygardos atitinkamos apylinkės, kurioje jis pageidauja balsuoti, rinkėjų sąrašą, jo prašymas nagrinėjamas Aprašo 45 punkte nustatyta tvarka.

IX SKYRIUS
RINKĖJŲ, ESANČIŲ UŽSIENYJE, SVEIKATOS PRIEŽIŪROS (IŠSKYRUS AMBULATORINES), SOCIALINĖS RŪPYBOS IR GLOBOS, KARINIUOSE VIENETUOSE, LAIVUOSE, AREŠTINĖSE, TARDYMO IZOLIATORIUOSE, BAUSMIŲ VYKDYMO ĮSTAIGOSE, SĄRAŠŲ SUDARYMAS

47. Užsienyje esantys rinkėjai įrašomi į Pasaulio lietuvių vienmandatės rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą. Šis sąrašas sudaromas užsienyje esantiems rinkėjams užsiregistravus VRKIS arba pagal Lietuvos Respublikos diplomatinių ir konsulinių įstaigų pranešimus. Užsienyje esančių Lietuvos Respublikos piliečių sąrašus elektroninių ryšių priemonėmis Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka tikslina Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos.

48. Rinkėjai, kurie dėl sveikatos būklės ar amžiaus yra sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės rūpybos ar globos įstaigose, turi teisę balsuoti šiose įstaigose. Jie yra įrašomi į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje nuolat gyveno, rinkėjų sąrašus.

49. Rinkėjai, atliekantys privalomąją karo tarnybą, įrašomi į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jie nuolat gyveno iki pašaukimo atlikti privalomąją karo tarnybą, rinkėjų sąrašą.

50. Rinkėjai, atliekantys tikrąją karo tarnybą, valstybės tarnybą ar dirbantys pagal darbo sutartis tarptautinėse karinėse operacijose užsienyje, įrašomi į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jie deklaravo gyvenamąją vietą, rinkėjų sąrašus.

51. Laivuose esantys rinkėjai, kurie balsavimo iš anksto laikotarpiu ir rinkimų dieną negali sugrįžti į Lietuvą, įrašomi į rinkimų apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašą yra įrašyta laivo įgula, papildomą rinkėjų sąrašą.

52. Rinkėjai, esantys areštinėse, tardymo izoliatoriuose ar bausmių vykdymo įstaigose, įrašomi į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jie yra deklaravę gyvenamąją vietą, rinkėjų sąrašus. Jeigu toks asmuo nėra deklaravęs

gyvenamosios vietos ir raštu prašo, jis įrašomas į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje yra jo bausmės vykdymo įstaiga, areštinė ar tardymo izoliatorius, rinkėjų sąrašą. Asmuo, deklaravęs gyvenamąją vietą, iki pateko į areštinę, tardymo izoliatorių ar bausmės vykdymo įstaigą, negali būti įrašomas į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje yra jo bausmės vykdymo įstaiga, areštinė ar tardymo izoliatorius, rinkėjų sąrašą.

X SKYRIUS
GALUTINIAI RINKĖJŲ SĄRAŠAI

53. Likus 8 dienoms iki rinkimų:

53.1. apygardos ir apylinkės rinkimų komisijos rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašų patikslinimus bei pakeitimus turi perkelti į apygardos rinkėjų sąrašą, esantį VRKIS;

53.2. apygardų rinkimų komisijos elektroninių ryšių priemonėmis praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai apie apygardų rinkėjų sąrašų ir apylinkių rinkėjų sąrašų tikslinimo pabaigą bei šiuose sąrašuose esantį rinkėjų skaičių.

54. Išankstinis Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas, išankstiniai apygardų rinkėjų sąrašai, išankstiniai rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašai su padarytais pakeitimais ir patikslinimais Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu patvirtinami kaip galutiniai rinkėjų sąrašai (forma S4). Kartu su galutiniais rinkėjų sąrašais apygardos ir apylinkės rinkimų komisijose iš VRKIS atspausdinama saugoma informacija apie išankstinių rinkėjų sąrašų tikslinimą.

55. Galutiniai rinkėjų sąrašai gali būti keičiami apygardų rinkimų komisijų apie padarytus pakeitimus pranešant Vyriausiajai rinkimų komisijai bei apylinkių rinkimų komisijų apie padarytus pakeitimus pranešant apygardos rinkimų komisijai ir Vyriausiajai rinkimų komisijai. Kartu su galutiniais rinkėjų sąrašais saugoma informacija apie rinkėjų sąrašų tikslinimą, pakeitimus, kurie buvo padaryti išankstiniuose rinkėjų sąrašuose, sąrašų keitimo (tikslinimo) priežastis iki juos patvirtinant kaip galutinius rinkėjų sąrašus.

56. Pasibaigus rinkėjų sąrašų tikslinimo terminui, Vyriausioji rinkimų komisija organizuoja centralizuotą galutinių rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašų spausdinimą ir juos perduoda apygardų rinkimų komisijoms, kurios juos pristato apylinkių rinkimų komisijoms.

57. Apygardų ir apylinkių rinkimų komisijos turi saugoti išankstinius rinkėjų sąrašus (forma S3) ir visus dokumentus, įskaitant prašymus (forma F5), kurių pagrindu buvo tikslinami išankstiniai rinkėjų sąrašai. Juos, tarp jų ir galutinius rinkėjų sąrašus, apygardos rinkimų komisija po rinkimų perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai. Išankstiniai rinkėjų sąrašai ir kiti dokumentai pakuojami kartu su rinkimų biuleteniais, galutiniai ir papildomi rinkėjų sąrašai pateikiami kartu su balsų skaičiavimo protokolais.

XI SKYRIUS
GALUTINIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS LIKUS MAŽIAU KAIP 7 DIENOMS IKI RINKIMŲ IR RINKIMŲ DIENĄ

58. Į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą įrašytų namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų dienos sudaro ir tvirtina apylinkės rinkimų komisija. Rinkėjų, kurie gyvena ar laikinai apsistojo konkrečios rinkimų apylinkės teritorijoje, bet įrašyti į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir juos tikslinant į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą nebuvo įrašyti, sąrašą paskutinį trečiadienį iki rinkimų dienos sudaro ir tvirtina apygardos rinkimų komisija.

59. Iki rinkimų dienos galutiniai rinkėjų sąrašai gali būti tikslinami *mutatis mutandis* Aprašo VIII skyriuje nurodyta tvarka. Apylinkės rinkimų komisijos gautus prašymus (forma F5) įrašyti rinkėją į tos apylinkės rinkėjų sąrašą apygardos rinkimų komisijai pateikia nedelsiant, kad apygardos rinkimų komisija galėtų nedelsiant juos patvirtinti.

60. Rinkimų dieną rinkėjas, kuris nėra balsavęs, gali balsuoti kitoje savo vienmandatės rinkimų apygardos rinkimų apylinkėje, jeigu abi šios apygardos rinkimų apylinkės yra elektroninių ryšių priemonėmis prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo ir apylinkių rinkimų komisijos gali patvirtinti, kad rinkėjas nėra balsavęs nė vienoje iš rinkimų apylinkių, o rinkimų apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašą yra įrašytas šis rinkėjas, rinkimų komisija patvirtino, kad šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše yra padarytas įrašas apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę ir rinkėjo balsas, jeigu bus gautas balsavimo voke, nebus skaičiuojamas.

61. Kai atitinkamos apygardos rinkimų apylinkės apsikeičia duomenimis apie rinkėją Aprašo 60 punkte nurodyta tvarka, jis yra įrašomas į naujos apylinkės papildomą rinkėjų sąrašą (forma S6) ir jam leidžiama balsuoti. Papildomame rinkėjų sąraše nurodoma: vardas, pavardė; asmens kodas; adresas; įrašymo data; Seimo rinkimų turas; rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše; rinkimų komisijos nario parašas; rinkėjo parašas.

62. Jeigu rinkimų dieną į apylinkės rinkimų komisiją kreipiasi rinkėjas, kuris nebuvo priskirtas jokiai tos apygardos rinkimų apylinkei, tačiau yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą arba faktiškai gyvena šios rinkimų apylinkės teritorijoje, jis pateikia prašymą įrašyti jį į tos apygardos atitinkamos apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) ir duomenis apie savo deklaruotą ar faktinę gyvenamąją vietą (pažyma apie deklaruotą gyvenamąją vietą, duomenys apie turimą turtą ir pan.). Apylinkės rinkimų komisija patikrina, ar rinkėjas atitinka Aprašo reikalavimus, ar nėra balsavęs kitoje rinkimų apylinkėje, ir įrašo jį į papildomą rinkėjų sąrašą bei leidžia balsuoti Aprašo 61 punkte nustatyta tvarka.

63. Rinkimų dieną apylinkės rinkimų komisija VRKIS privalo nurodyti:

63.1. atvykusių balsuoti rinkėjų duomenis (faktas apie rinkėjo atvykimą balsuoti);

63.2. balsavimo vokais balsavusių rinkėjų duomenis (faktas apie rinkėjo voko gavimą ir apskaitymą rinkimų komisijoje);

63.3. prašymų (forma F5) įrašyti rinkėją į tos apylinkės rinkėjų sąrašą duomenis, įskaitant kitų apylinkių rinkimų komisijų sutikimus dėl rinkėjo balsavimo kitoje rinkimų apylinkėje.

XII SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ APSAUGA SUDARANT RINKĖJŲ SĄRAŠUS

64. Rinkėjų sąrašai yra tvarkomi laikantis asmens duomenų apsaugos reikalavimų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo judėjimo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 94/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, vadovaujantis Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos vyriausiojoje rinkimų komisijoje tvarkos aprašu, Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatais, Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos elektroninės informacijos saugaus tvarkymo taisyklėmis.

65. Visi rinkimų komisijų nariai ir darbuotojai, prieš pradėdami dirbti su asmens duomenimis, pasirašo pasižadėjimą saugoti asmens duomenų paslaptį. Rinkėjų sąrašų duomenis gali tvarkyti tik rinkimų komisijų nariai ar asmenys, kuriems tai pavesta pagal įstatymą, ir tam įgalioti rinkimų komisijų darbuotojai. Kitiems asmenims tvarkyti rinkėjų sąrašus draudžiama. Rinkėjų sąrašų duomenys turi būti tvarkomi tik Apraše nustatytais tikslais ir tvarka. Rinkėjų sąrašų duomenys turi būti apsaugoti nuo neteisėto tvarkymo, pakeitimo, atskleidimo, sunaikinimo. Popieriniai rinkėjų sąrašai turi būti saugomi taip, kad su jais negalėtų susipažinti tam neįgalioti asmenys. Rinkėjų sąrašų tvarkymas VRKIS turi būti atliekamas laikantis Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų.

66. Vyriausioji rinkimų komisija, įgyvendindama teisės aktų reikalavimus, pasibaigus rinkimams, priima sprendimą dėl rinkėjų sąrašų dokumentų saugojimo ir sunaikinimo.

67. Dėl asmens duomenų apsaugos rinkimų dieną ant galutinių rinkėjų sąrašų privalo būti naudojami rinkėjų sąrašų antdėklai.

XIII SKYRIUS
RINKĖJO EILĖS NUMERIS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠE IR INFORMACINĖ KORTELĖ

68. Tvarkydama apylinkės rinkėjų sąrašą, apylinkės rinkimų komisija, naudodamasi elektroninių ryšių priemonėmis, turi teisę keisti Aprašo 21 punkte numatytą automatinį rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašų išdėstymą. Atsižvelgiant į rinkimų komisijos narių patogumą, rinkėjų adresai gali būti išrūšiuojami norima eile.

69. Apygardų rinkimų komisijos, VRKIS pagalba rinkėjus suskirsčius į rinkimų apylinkes ir surašius pagal pasirinktą eilę, rinkėjams suteikia rinkėjo eilės numerius apylinkės rinkėjų sąraše.

70. Išbraukus rinkėją iš rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašų, išbraukiamas ir jo eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše.

71. Įrašant rinkėją į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą po to, kai rinkėjų eilės numeriai rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše buvo nustatyti, rinkėjui priskiriamas numeris, kuris yra vienetu didesnis už didžiausią tame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše esantį numerį.

72. Po to, kai yra sudaryti rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašai, rinkėjų eilės numeriai rinkimų apylinkės rinkimų sąraše turi būti nurodyti Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše ir apygardų rinkėjų sąrašuose.

73. Rinkėjui suteikus jo eilės numerį rinkimų apylinkės rinkimų sąraše ir informaciją apie tai įrašius į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą, šį numerį keisti, kol rinkimai nepasibaigė, griežtai draudžiama.

74. Rinkėjas apie įrašymą į rinkėjų sąrašą ir suteiktą eilės numerį rinkimų apylinkės rinkimų sąraše yra informuojamas elektroninių ryšių priemonėmis per portalą „Rinkėjo puslapis“, kuriame yra suformuojama Informacinė kortelė. Informacinėje kortelėje yra pateikiami šie apygardos rinkėjų sąrašo duomenys apie rinkėją: vardas; pavardė; adresas; eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše. Taip pat nurodoma rinkimų apygarda ir rinkimų apylinkė, kuriai priklauso rinkėjas, bei rinkimų apylinkės adresas.

XIV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

75. Rinkimų komisijos pirmininkas yra atsakingas, kad visi komisijos nariai būtų susipažinę su Aprašu ir jo priedais, mokomąja medžiaga, išklausę visus Vyriausiosios rinkimų komisijos organizuotus vaizdo mokymus apie darbą su VRKIS, mokėtų dirbti su VRKIS posistemėmis RINKĖJAI (iki rinkimų dienos), RINKĖJAI (rinkimų dieną), kitomis darbui su rinkėjų sąrašais reikalingomis VRKIS posistemėmis.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30

RINKĖJŲ SĄRAŠŲ SUDARYMO, TIKSLINIMO IR NAUDOJIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUOSE ATMINTINĖ

Eil. Nr.	Rinkėjo santykis su gyvenamosios vietos deklaravimu	Rinkėjo įrašymas į rinkėjų sąrašus	Kokius veiksmus turi atlikti rinkėjas, kad būtų įrašytas į konkrečios (pageidaujamos) rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą iki galutinių rinkėjų sąrašų sudarymo (2020-10-04)	Rinkėjas balsuoja iš anksto savivaldybėje	Rinkėjas balsuoja rinkimų dieną rinkimų apylinkėje Lietuvoje
	A	B	C	D	E
1.	Pilietis, deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje	Rinkėjas rinkėjų sąrašų sudarymo metu automatiškai įrašomas į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą pagal deklaruotą gyvenamąją vietą.	Rinkėjui nieko daryti nereikia. Pranešimą apie rinkimus pateikia apylinkės rinkimų komisija. Taip pat jį galima atsispausdinti iš www.vrk.lt ir www.rinkejopuslapis.lt/. Informacija apie rinkimus taip pat teikiama trumpuoju telefono numeriu 1855.	Rinkėjas balsuoja iš anksto savivaldybėje, o rinkėjo balsas rinkimų dieną patenka į tą rinkimų apylinkę, kurios teritorijoje yra deklaravęs gyvenamąją vietą, ir ten įskaitomas.	1.Rinkėjas balsuoja toje rinkimų apylinkėje, kurios teritorijoje yra deklaravęs gyvenamąją vietą. 2 Rinkėjas gali balsuoti ir kitoje rinkimų apylinkėje, į kurią atvyko, jeigu tarp rinkimų apylinkių yra elektroninis ryšys ir jos priklauso tai pačiai rinkimų apygardai, bet jam gali tekti palaukti, kol rinkimų komisijos apsikeis pranešimais ir bus padarytos žymos rinkėjų sąraše
2.	Pilietis, deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, tačiau faktiškai gyvenantis kitu adresu	Rinkėjas rinkėjų sąrašų sudarymo metu automatiškai įrašomas į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus pagal deklaruotą gyvenamąją vietą. Pageidaujantys patekti į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, turi pateikti prašymą įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą raštu (forma F5) arba elektroninį F5 formos prašymą portalo „Rinkėjo puslapis“ priemonėmis https://www.rinkejopuslapis.lt/	1. Rinkėjas kreipiasi į apylinkės rinkimų komisiją pagal faktinę gyvenamąją vietą ir pateikia prašymą įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5). Kai rinkėjo prašymą patvirtina apygardos rinkimų komisija, jis įrašomas į apylinkės rinkėjų sąrašą pagal faktinę gyvenamąją vietą. Rinkėjas iš ankstesnės rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo išbraukiamas automatiškai pagal F5 formos duomenis. Galutiniame rinkėjų sąraše jis bus įrašomas į apylinkę pagal faktinę gyvenamąją vietą. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, jis lieka rinkėjų sąraše pagal deklaruotą gyvenamąją vietą.	1. Rinkėjas, kuris atliko šios eilutės C stulpelio 1 punkte nurodytus veiksmus ir balsuoja iš anksto savivaldybėje: rinkėjo balsas rinkimų dieną patenka į rinkimų apylinkę pagal faktinę rinkėjo gyvenamąją vietą ir joje įskaitomas. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, bet pageidauja balsuoti iš anksto savivaldybėje: rinkėjo balsas rinkimų dieną patenka į rinkimų apylinkę pagal deklaruotą gyvenamąją vietą ir joje įskaitomas.	1. Rinkėjas, kuris atliko šios eilutės C stulpelio 1 punkte nurodytus veiksmus, balsuoja rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašus jis buvo įrašytas. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė ir rinkimų dieną atvyko į rinkimų apylinkę pagal faktinę gyvenamąją vietą: 2.1. jam siūloma vykti į tą rinkimų apylinkę, kurioje jis yra deklaravęs gyvenamąją vietą, ypač jeigu ta rinkimų apylinkė yra netoli; 2.2 rinkėjas gali balsuoti ir toje rinkimų apylinkėje, į kurią atvyko, jeigu tarp rinkimų apylinkių yra elektroninis ryšys ir jos priklauso tai pačiai rinkimų apygardai, bet jam gali tekti palaukti, kol rinkimų komisijos apsikeis pranešimais ir bus padarytos žymos rinkėjų sąraše;

Eil. Nr.	Rinkėjo santykis su gyvenamosios vietos deklaravimu	Rinkėjo įrašymas į rinkėjų sąrašus	Kokius veiksmus turi atlikti rinkėjas, kad būtų įrašytas į konkrečios (pageidaujamos) rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą iki galutinių rinkėjų sąrašų sudarymo (2020-10-04)	Rinkėjas balsuoja iš anksto savivaldybėje	Rinkėjas balsuoja rinkimų dieną rinkimų apylinkėje Lietuvoje
	A	B	C	D	E
				3. Jei rinkėjas pageidauja, kad jo balsas būtų įskaitomas apylinkėje pagal faktinę gyvenamąją vietą, pateikia prašymą apygardos komisijai įrašyti į tos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5). Kai rinkėjo prašymą patvirtina apygardos rinkimų komisija, jis įrašomas į apylinkės rinkėjų sąrašą pagal faktinę gyvenamąją vietą. Rinkėjo balsas rinkimų dieną patenka į rinkimų apylinkę pagal faktinę gyvenamąją vietą ir joje įskaitomas.	2.3 rinkėjas gali balsuoti ir toje rinkimų apylinkėje, į kurią atvyko, jeigu užpildė prašymą įrašyti į šios apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) ir šį prašymą patvirtino apygardos rinkimų komisija. Rinkėjui gali tekti palaukti, kol bus priimtas sprendimas dėl jo prašymo.
3.	Pilietis, kurio gyvenamoji vieta nėra tiksliai žinoma	Rinkėjams, kurių gyvenamoji vieta nėra tiksliai žinoma, sudaromi atskiri rinkėjų sąrašai, jie įskaitomi fiktyviose rinkimų apylinkėse – 999.	1. Rinkėjas kreipiasi į apylinkės rinkimų komisiją pagal faktinę gyvenamąją vietą ir užpildo prašymą įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5). Rinkėjas įrašomas į apylinkės rinkėjų sąrašą pagal faktinę gyvenamąją vietą. Galutiniame rinkėjų sąraše jis bus įrašomas į apylinkę pagal faktinę gyvenamąją vietą. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, jis lieka fiktyvioje rinkimų apylinkėje „999“.	1. Rinkėjas, kuris atliko šios eilutės C stulpelio 1 punkte nurodytus veiksmus ir balsuoja iš anksto savivaldybėje: rinkėjo balsas rinkimų dieną patenka į rinkimų apylinkę pagal faktinę rinkėjo gyvenamąją vietą ir joje įskaitomas. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, bet pageidauja balsuoti iš anksto savivaldybėje: jis užpildo prašymą įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) ir apygardos rinkimų komisija jį įtraukia į rinkėjų sąrašus pagal faktinę gyvenamąją vietą ir jo balsas rinkimų dieną patenka į Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu patvirtintą rinkimų apylinkę ir joje įskaitomas.	1. Rinkėjas, kuris atliko šios eilutės C stulpelio 1 punkte nurodytus veiksmus, balsuoja rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašus jis buvo įrašytas. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, bet pageidauja balsuoti rinkimų dieną, rinkėjas balsuoja rinkimų apylinkėje pagal faktinę rinkėjo gyvenamąją vietą, jeigu užpildė prašymą įrašyti į šios apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) ir apylinkės rinkimų komisija jį įtraukė į rinkėjų sąrašus.

Eil. Nr.	Rinkėjo santykis su gyvenamosios vietos deklaravimu	Rinkėjo įrašymas į rinkėjų sąrašus	Kokius veiksmus turi atlikti rinkėjas, kad būtų įrašytas į konkrečios (pageidaujamos) rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą iki galutinių rinkėjų sąrašų sudarymo (2020-10-04)	Rinkėjas balsuoja iš anksto savivaldybėje	Rinkėjas balsuoja rinkimų dieną rinkimų apylinkėje Lietuvoje
	A	B	C	D	E
4.	Pilietis, deklaravęs išvykimą iš Lietuvos Respublikos arba yra įtrauktas į balsuojančiųjų užsienyje rinkėjų sąrašus, tačiau esantis Lietuvos Respublikoje	Rinkėjas automatiškai nėra priskirtas jokiai rinkimų apylinkei Lietuvos Respublikoje (fiktyvioji rinkimų apylinkė 999 prie Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašo). Piliečiai, esantys Lietuvos Respublikoje, Pasaulio lietuvių vienmandatėje rinkimų apygardoje balsuoti negali, nes joje balsuoja tik piliečiai, esantys užsienyje.	1. Jei rinkėjas yra deklaravęs išvykimą iš Lietuvos Respublikos arba yra įtrauktas į užsienyje balsuojančiųjų rinkėjų sąrašus, tačiau laikinai atvyko į Lietuvos Respubliką ir iki galutinių rinkėjų sąrašų sudarymo (2020-10-04) kreipėsi į rinkimų apylinkės komisiją pagal faktinę gyvenamąją vietą ir pateikė prašymą įrašyti į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) bei pareiškimą, kuriame nurodė, kad nėra balsavęs nei Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, nei konsulinėje įstaigoje, toks rinkėjas įrašomas į pageidaujamos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (pagal faktinę gyvenamąją vietą). Galutiniame rinkėjų sąraše jis bus įrašomas į apylinkę pagal faktinę gyvenamąją vietą. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, jis liko nepriskirtas jokiai rinkimų apylinkei arba liko įrašytas į užsienyje balsuojančių rinkėjų sąrašą.	1. Jei rinkėjas atliko šios eilutės C stulpelio 1 punkte nustatytus veiksmus ir pageidauja balsuoti iš anksto savivaldybėje Lietuvos Respublikoje: rinkėjo balsas rinkimų dieną patenka į rinkimų apylinkę pagal faktinę rinkėjo gyvenamąją vietą ir joje įskaitomas. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, bet pageidauja balsuoti iš anksto savivaldybėje: jis pateikia prašymą įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) bei pareiškimą, jeigu buvo įtrauktas į užsienyje balsuojančiųjų rinkėjų sąrašus, kuriame nurodė, kad nėra balsavęs nei Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje, nei kitoje rinkimų apylinkėje, toks rinkėjas įrašomas į pageidaujamos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (pagal faktinę gyvenamąją vietą).	1. Jei rinkėjas atliko šios eilutės C stulpelio 1 punkte nustatytus veiksmus, jis balsuoja toje rinkimų apylinkėje Lietuvos Respublikoje, į kurios rinkėjų sąrašus jis buvo įrašytas. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, tačiau pageidauja balsuoti rinkimų dieną Lietuvos Respublikoje, rinkėjas balsuoja rinkimų apylinkėje pagal faktinę rinkėjo gyvenamąją vietą, jeigu užpildė prašymą įrašyti į šios apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) bei pareiškimą, jeigu buvo įtrauktas į užsienyje balsuojančiųjų rinkėjų sąrašus, kuriame nurodė, kad nėra balsavęs nei Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, nei konsulinėje įstaigoje, ir šį prašymą patvirtino apygardos rinkimų komisija. Rinkėjui gali tekti palaukti, kol bus priimtas sprendimas dėl jo prašymo.

Pastabos:

*Rinkėjas, rinkimų dieną esantis kitoje (ne toje rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašą jis įrašytas) rinkimų apylinkėje, įstatymo nustatyta tvarka turi teisę balsuoti rinkimų apylinkėje, kurioje jis yra, jeigu abi rinkimų apylinkės naudojasi elektroninių ryšių priemonėmis ir priklauso tai pačiai vienmandatei rinkimų apygardai.

**999 apylinkių sąrašą galite rasti www.vrk.lt.

***Rinkėjas, rinkimų dienomis būsiantis užsienyje ir pageidaujantis ten balsuoti, kreipiasi į Lietuvos Respublikos diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą pagal faktinę buvimo vietą ir pateikia prašymą dėl įrašymo į balsuojančiųjų užsienyje rinkėjų sąrašą, tai patvirtinus balsavimo komisijai, rinkėjas įrašomas į užsienyje balsuojančių rinkėjų sąrašą. Elektroniniame rinkėjų sąraše automatiškai nurodoma rinkėjo rinkimų apylinkė. Rinkėjo balsas įskaitomas į Pasaulio lietuvių vienmandatę rinkimų apygardą.

DARBO SU RINKĖJŲ SĄRAŠAIS GRAFIKAS

Veiksmas	Dienų skaičius iki rinkimų	Terminas
VRK sudaro išankstinį rinkėjų sąrašą ir el. ryšių priemonėmis perduoda apygardos rinkimų komisijai	-39	2020-08-29
Apygardos rinkimų komisija rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą perduoda apylinkės rinkimų komisijai	-26	2020-09-11
Apylinkės rinkimų komisija, diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga sudaro sąlygas rinkėjams susipažinti su apylinkės rinkėjų sąrašu	-25	2020-09-12
VRK tvirtina galutinius rinkėjų sąrašus	-7	2020-10-04
BALSAVIMAS NAMUOSE. Balsuoja rinkėjai, įrašyti į namuose balsuojančių rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą, bet neįrašyti į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jie laikinai apsistoję, rinkėjų sąrašą	-3	2020-10-08
Gali balsuoti į apylinkės rinkėjų sąrašą neįrašyti, tačiau deklaravę gyvenamąją vietą toje rinkimų apylinkėje ir kitur nebalsavę asmenys	0	2020-10-11

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30

REKOMENDUOJAMŲ APYLINKIŲ, KURIOSE GALI BALSUOTI Į GYVENAMOSIOS VIETOS NETURINČIŲ ASMENŲ APSKAITĄ ĮTRAUKTI RINKĖJAI, SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Apygardos Nr.	Apygarda	Savivaldybė	Apylinkės Nr.	Apylinkė
1	1	Senamiesčio–Žvėryno	Vilniaus miesto savivaldybė	2	Gedimino
2	2	Naujamiesčio–Naujininkų	Vilniaus miesto savivaldybė	17	Algirdo
3	3	Antakalnio	Vilniaus miesto savivaldybė	112	Saulėtekio
4	4	Žirmūnų	Vilniaus miesto savivaldybė	162	Minties
5	5	Fabijoniškių	Vilniaus miesto savivaldybė	213	S. Nėries
6	6	Šeškinės–Šnipiškių	Vilniaus miesto savivaldybė	59	Konstitucijos
7	7	Justiniškių–Viršuliškių	Vilniaus miesto savivaldybė	301	Rygos
8	8	Pilaitės–Karoliniškių	Vilniaus miesto savivaldybė	313	I. Kanto
9	9	Lazdynų	Vilniaus miesto savivaldybė	353	Bokšto
10	10	Naujosios Vilnios	Vilniaus miesto savivaldybė	468	Karklėnų
11	11	Panerių–Grigiškių	Vilniaus miesto savivaldybė	25	Kauno Vokės
12	12	Verkių	Vilniaus miesto savivaldybė	200	Balsių
13	13	Pašilaičių	Vilniaus miesto savivaldybė	215	Bajorų
14	14	Šilainių	Kauno miesto savivaldybė	10	Žiemgalių
15	15	Kalniečių	Kauno miesto savivaldybė	71	K. Škirpos
16	16	Savanorių	Kauno miesto savivaldybė	86	Atžalyno
17	16	Savanorių	Kauno rajono savivaldybė	17	Ramučių
18	17	Petrašiūnų–Gričiupio	Kauno miesto savivaldybė	101	Palemono
19	18	Panemunės	Kauno miesto savivaldybė	122	Rokų
20	19	Aleksoto–Vilijampolės	Kauno miesto savivaldybė	127	Romainių
21	20	Centro–Žaliakalnio	Kauno miesto savivaldybė	43	Aušros
22	21	Marių	Klaipėdos miesto savivaldybė	48	Vakarų
23	22	Pajūrio	Klaipėdos miesto savivaldybė	51	Alksnynės
24	22	Pajūrio	Neringos savivaldybė	1	Kopų
25	23	Danės	Klaipėdos miesto savivaldybė	1	Gimnazijos
26	24	Baltijos	Klaipėdos miesto savivaldybė	21	Klaipėdos Vandens
27	25	Aušros	Šiaulių miesto savivaldybė	10	Parko
28	26	Saulės	Šiaulių miesto savivaldybė	44	Rėkyvos
29	27	Panevėžio vakarinė	Panevėžio miesto savivaldybė	14	Nemuno
30	28	Nevėžio	Panevėžio miesto savivaldybė	8	Laisvės
31	29	Marijampolės	Marijampolės savivaldybė	13	Armino
32	30	Alytaus	Alytaus miesto savivaldybė	3	Centro

Eil. Nr.	Apygardos Nr.	Apygarda	Savivaldybė	Apylinkės Nr.	Apylinkė
33	31	Gargždų	Klaipėdos rajono savivaldybė	4	Gargždų 4
34	32	Šilutės	Šilutės rajono savivaldybė	1	Mokyklos
35	33	Aukštaitijos	Panevėžio miesto savivaldybė	27	Staniūnų
36	33	Aukštaitijos	Panevėžio rajono savivaldybė	5	Piniavos
37	34	Tauragės	Šilalės rajono savivaldybė	17	Pajūrio
38	34	Tauragės	Tauragės rajono savivaldybė	3	Tauragės
39	35	Plungės–Rietavo	Plungės rajono savivaldybė	6	Senamiesčio
40	35	Plungės–Rietavo	Rietavo savivaldybė	6	Rietavo
41	36	Mėguvos	Klaipėdos rajono savivaldybė	30	Slengių
42	36	Mėguvos	Kretingos rajono savivaldybė	28	Vydmantų
43	36	Mėguvos	Palangos miesto savivaldybė	4	Vilniaus
44	37	Kuršo	Kretingos rajono savivaldybė	2	M. Daujoto
45	37	Kuršo	Skuodo rajono savivaldybė	2	Vilniaus
46	38	Mažeikių	Mažeikių rajono savivaldybė	1	M. Račkausko
47	39	Žemaitijos šiaurinė	Akmenės rajono savivaldybė	3	Respublikos
48	39	Žemaitijos šiaurinė	Mažeikių rajono savivaldybė	38	Viekšnių
49	39	Žemaitijos šiaurinė	Skuodo rajono savivaldybė	9	Ylakių
50	40	Telšių	Telšių rajono savivaldybė	5	Muziejaus
51	41	Kelmės–Šilalės	Kelmės rajono savivaldybė	11	Kalno
52	41	Kelmės–Šilalės	Šilalės rajono savivaldybė	1	Šilalės
53	42	Raseinių–Kėdainių	Kėdainių rajono savivaldybė	9	Josvainių
54	42	Raseinių–Kėdainių	Raseinių rajono savivaldybė	3	Centro
55	43	Kėdainių	Kėdainių rajono savivaldybė	41	Smilgos
56	44	Radviliškio–Tytuvėnų	Kelmės rajono savivaldybė	35	Tytuvėnų
57	44	Radviliškio–Tytuvėnų	Radviliškio rajono savivaldybė	27	Kudirkos
58	45	Šiaulių krašto	Šiaulių miesto savivaldybė	41	Šventupio
59	45	Šiaulių krašto	Šiaulių rajono savivaldybė	3	Vijolių
60	46	Žiemgalos vakarinė	Joniškio rajono savivaldybė	2	Livonijos
61	46	Žiemgalos vakarinė	Pakruojo rajono savivaldybė	16	Linkuvos
62	46	Žiemgalos vakarinė	Šiaulių rajono savivaldybė	1	Ginkūnų
63	47	Žiemgalos rytinė	Pakruojo rajono savivaldybė	24	Pakruojo
64	47	Žiemgalos rytinė	Pasvalio rajono savivaldybė	2	P. Vileišio
65	48	Sėlos vakarinė	Biržų rajono savivaldybė	4	Saulės
66	48	Sėlos vakarinė	Kupiškio rajono savivaldybė	8	Kupos
67	49	Deltuvos šiaurinė	Anykščių rajono savivaldybė	2	Janydžių
68	49	Deltuvos šiaurinė	Panevėžio rajono savivaldybė	34	Velžio
69	50	Sėlos rytinė	Kupiškio rajono savivaldybė	14	Noriūnų
70	50	Sėlos rytinė	Rokiškio rajono savivaldybė	1	J. Tumo-Vaižganto

Eil. Nr.	Apygardos Nr.	Apygarda	Savivaldybė	Apylinkės Nr.	Apylinkė
71	50	Sėlos rytinė	Zarasų rajono savivaldybė	2	Antazavės
72	51	Utenos	Utenos rajono savivaldybė	8	Ąžuolijos
73	52	Nalšios šiaurinė	Ignalinos rajono savivaldybė	6	Dūkšto
74	52	Nalšios šiaurinė	Visagino savivaldybė	11	Bangos
75	52	Nalšios šiaurinė	Zarasų rajono savivaldybė	23	Zarasų vakarų
76	53	Nalšios pietinė	Ignalinos rajono savivaldybė	9	Ignalinos Centro
77	53	Nalšios pietinė	Švenčionių rajono savivaldybė	19	Švenčionių
78	54	Molėtų–Širvintų	Molėtų rajono savivaldybė	17	Siesarties
79	54	Molėtų–Širvintų	Širvintų rajono savivaldybė	2	I. Šeiniaus
80	54	Molėtų–Širvintų	Vilniaus rajono savivaldybė	33	Paberžės
81	55	Nemenčinės	Vilniaus rajono savivaldybė	1	Avižienių
82	56	Šalčininkų–Vilniaus	Šalčininkų rajono savivaldybė	2	Centrinė miesto
83	56	Šalčininkų–Vilniaus	Vilniaus rajono savivaldybė	9	Pagirių
84	57	Medininkų	Vilniaus rajono savivaldybė	27	Nemėžio
85	58	Trakų–Vievio	Elektrėnų savivaldybė	6	Balceriškių
86	58	Trakų–Vievio	Trakų rajono savivaldybė	3	Trakų m.
87	59	Kaišiadorių–Elektrėnų	Elektrėnų savivaldybė	1	Draugystės
88	59	Kaišiadorių–Elektrėnų	Kaišiadorių rajono savivaldybė	2	Gedimino
89	60	Jonavos	Jonavos rajono savivaldybė	4	Bibliotekos
90	61	Deltuvos pietinė	Jonavos rajono savivaldybė	25	Upninkų
91	61	Deltuvos pietinė	Ukmergės rajono savivaldybė	6	Kęstučio
92	62	Karšuvos	Jurbarko rajono savivaldybė	28	Dariaus ir Girėno
93	62	Karšuvos	Pagėgių savivaldybė	1	Pagėgių
94	62	Karšuvos	Tauragės rajono savivaldybė	30	Gaurės
95	63	Sūduvos pietinė	Alytaus rajono savivaldybė	16	Simno
96	63	Sūduvos pietinė	Kalvarijos savivaldybė	2	Kalvarijos Rytinė
97	63	Sūduvos pietinė	Marijampolės savivaldybė	32	Liudvinavo
98	64	Sūduvos šiaurinė	Kauno rajono savivaldybė	40	Ežerėlio
99	64	Sūduvos šiaurinė	Kazlų Rūdos savivaldybė	3	Mindaugo
100	64	Sūduvos šiaurinė	Šakių rajono savivaldybė	1	Žiburio
101	65	Raudondvario	Kauno rajono savivaldybė	5	Pagynės
102	66	Garliavos	Kauno rajono savivaldybė	19	Universiteto
103	67	Dainavos	Alytaus rajono savivaldybė	4	Miklusėnų
104	67	Dainavos	Birštono savivaldybė	1	Birštono m.
105	67	Dainavos	Prienų rajono savivaldybė	2	J. Basanavičiaus
106	68	Vilkaviškio	Vilkaviškio rajono savivaldybė	4	Vilkaviškio šiaurės
107	69	Dzūkijos	Alytaus miesto savivaldybė	6	Pirmo Alytaus
108	69	Dzūkijos	Varėnos rajono savivaldybė	37	Dzūkų
109	70	Jotvingių	Druskininkų savivaldybė	3	Atgimimo
110	70	Jotvingių	Lazdijų rajono savivaldybė	14	Lazdijų

Forma S3 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30
1 priedas

TVIRTINU
A.V. Išduoti apylinkės rinkimų komisijai
Apygardos rinkimų komisijos pirmininkas

_____ _____
Parašas Vardas, pavardė

2020- -

2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI

PAGALBINIS IŠANKSTINIS RINKĖJŲ SĄRAŠAS, NAUDOJAMAS ĮTEIKIANT PRANEŠIMUS APIE RINKIMUS, SUDARANT NAMUOSE BALSUOJANČIŲJŲ SĄRAŠUS (SKIRTAS TIK RINKIMŲ KOMISIJŲ NARIAMS)

..... apygardos rinkimų komisija Nr. ...., ...……rinkimų apylinkė Nr. ……

Puslapis ...., iš viso puslapių .... . Atspausdinta .....

Pagalbinis išankstinis rinkėjų sąrašas yra sudarytas pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis:

1. Pagalbiniame išankstiniame šios apylinkės rinkėjų sąraše įrašytų rinkėjų skaičius _____ .

2. Rinkėjų, turinčių teisę balsuoti namuose, skaičius _____ .

A. V. Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____ _____
(vardas, pavardė) (parašas) (data)

Visi neįteikti pranešimai apie rinkimus, pagalbinio išankstinio rinkėjų sąrašo dalis, formos F5 ir P6 perduodamos apylinkės rinkimų komisijos pirmininkui.

Puslapis ... Iš viso puslapių .... Atspausdinta ...., ... apygardos rinkimų komisija Nr. ……., ...rinkimų apylinkė Nr. …

Eil. Nr.	Adresas	Pavardė, vardas rinkėjų, kurie turi teisę balsuoti namuose*	Žyma apie pranešimo apie rinkimus įteikimą/neįteikimą				Žyma apie užpildytą prašymą P6
			įteikta	neįteikta	data	neįteikimo priežastis	
Įteikta/ neįteikta pranešimų apie rinkimus					Užpildyta prašymų P6		

* *stulpelio eilutė pildoma tik esant rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose*

Forma S4 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30
2 priedas

TVIRTINU
A.V. Išduoti apylinkės rinkimų komisijai
Apygardos rinkimų komisijos pirmininkas

_____ _____
Parašas Vardas, pavardė

2020- -

2020 M. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI

GALUTINIS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

..... apygardos rinkimų komisija Nr. ....
.....……rinkimų apylinkė Nr. ……

Puslapis ... . Iš viso puslapių .... . Atspausdinta ..... (data)

1. Išankstiniame šios apylinkės rinkėjų sąraše įrašytų rinkėjų skaičius _____.

2. Tikslinant išankstinį rinkėjų sąrašą išbrauktų rinkėjų skaičius _____ papildomai įrašytų rinkėjų skaičius _____.

3. Rinkėjų skaičius galutiniame rinkėjų sąraše (2020-10-04) _____.

Pridedama atspausdinta informacija apie išankstinių rinkėjų sąrašų tikslinimo metu išbrauktus rinkėjus ir apie papildomai įrašytus rinkėjus.
Sąrašas sudarytas pagal Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą, jį patikslinus. Sąrašą sudarė apygardos (apylinkės) rinkimų komisijos narys _____ _____
Vardas, pavardė Parašas

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____
Parašas Vardas, pavardė
A. V.
Apylinkės rinkimų komisijos pirmininko pavaduotojas _____ _____
Parašas Vardas, pavardė

Apylinkės rinkimų komisijos sekretorius _____ _____
Parašas Vardas, pavardė

4. Po galutinių rinkėjų sąrašų patvirtinimo ir rinkimų dieną į papildomą sąrašą įrašyta rinkėjų: _____ ;
(nuo 2020-10-04 iki 2020-10-11)

5. Po galutinių rinkėjų sąrašų patvirtinimo ir rinkimų dieną galutiniame rinkėjų sąraše buvo pažymėta (išbraukta) rinkėjų, kurie balsavo kitoje rikimų apylinkėje, buvo įrašyti į papildomą kitos apylinkės rinkėjų sąrašą, mirė, skaičius:

_____ .
(nuo 2020-10-04 iki 2020-10-11)

6. Nuo 2020-10-11 iki pakartotinių rinkimų dienos 2020-10-25 į papildomą rinkėjų sąrašą įrašyta rinkėjų: _____.
(nuo 2020-10-12 iki 2020-10-25)

7. Nuo 2020-10-11 iki pakartotinio balsavimo dienos (2020-11-25) galutiniame rinkėjų sąraše buvo pažymėta (išbraukta) rinkėjų, kurie balsavo kitoje rinkimų apylinkėje, buvo įrašyti į papildomą kitos apylinkės rinkėjų sąrašą, mirė, skaičius:

_____ .

..... apygardos rinkimų komisija Nr. .....……rinkimų apylinkė Nr.

Eil. Nr. sąraše	Pavardė, vardas	**Rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše**	Balsa-vimas		Adresas	2020 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai (pakartotinis balsavimas)		2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai		Pavardė, v.
			I	II		rinkėjo parašas	komisijos nario parašas	rinkėjo parašas	komisijos nario parašas	
1053	**PAVARDENIS Vardenis**	**2045**	□	□	Aguonų g. 105-13, Vilnius					PAVARDENIS V.
			□	□						
			□	□						
			□	□					

2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI
PAPILDOMAS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

Forma S6 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30
3 priedas

..... apygardos rinkimų komisija Nr. ……, ...……rinkimų apylinkė Nr. ……

Eil. Nr. sąraše	Pavardė, vardas	Asmens kodas	Adresas	Užpildymo data	I	II	Rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai		2020 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai (pakartotinis balsavimas)	
								Komisijos nario parašas	Rinkėjo parašas	Komisijos nario parašas	Rinkėjo parašas
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					

Rinkėjų parašų skaičius : ☐☐

Balsavusiųjų paštu skaičius: ☐☐

Forma S7 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30
4 priedas

2020 M. SPALIO 11 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI

RINKĖJŲ GAUTŲ PRAŠYMŲ ĮRAŠYTI Į APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠĄ (F5) APSKAITOS RINKIMŲ APYLINKĖJE ŽINIARAŠTIS

..... apygardos rinkimų komisija Nr. …… ..... rinkimų apylinkė Nr. ……

Eil. Nr.	Prašymo gavimo data	Rinkėjo pavardė, vardas	Prašymo registravimas posistemėje RINKĖJAI (iki rinkimų dienos) TAIP/NE	Reikalingas apygardos rinkimų komisijos patvirtinimas: TAIP/NE	Suteiktas rinkėjo nr. apylinkės rinkėjų sąraše / prašymas netenkintas	Sprendimo priėmimo data (įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą ir rinkėjo nr. apylinkės rinkėjų sąraše suteikimo data)

..... apygardos rinkimų komisija Nr. …… ..... rinkimų apylinkė Nr. ……

Eil. Nr.	Prašymo gavimo data	Rinkėjo pavardė, vardas	Prašymo registravimas posistemėje RINKĖJAI (iki rinkimų dienos) TAIP/NE	Reikalingas apygardos rinkimų komisijos patvirtinimas: TAIP/NE	Suteiktas rinkėjo nr. apylinkės rinkėjų sąraše / prašymas netenkintas	Sprendimo priėmimo data (įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą ir rinkėjo nr. apylinkės rinkėjų sąraše suteikimo data)

Iš viso gauta prašymų:

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas (narys) _____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

Forma F5 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30
5 priedas

Formos F5 registravimo Nr.

PRAŠYMAS ĮRAŠYTI Į RINKĖJŲ SĄRAŠĄ

F5

Rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše

_____ apygardos rinkimų komisijai Nr. ____
(Prašymas įteikiamas _____ apylinkės rinkimų komisijai Nr. ____)

Duomenys apie pilietį: vardas, pavardė ir paso arba asmens tapatybės kortelės duomenys rašomi didžiosiomis raidėmis ir tik taip, kaip jie įrašyti pase arba asmens tapatybės kortelėje.

Vardas (-ai)

Pavardė

Asmens kodas

Gimimo data – –

Paso serija, numeris arba asmens tapatybės kortelės numeris

Prašau įrašyti mane į rinkėjų sąrašą dalyvauti rinkimuose. Mano adresas:

gatvė | namo Nr. | buto Nr.

kaimas, miestelis | seniūnija

miestas | rajonas

1. Šį adresą esu deklaravęs ☐ 2. Faktiškai gyvenu šiuo adresu ☐

Pateikite tai pagrindžiančius paaiškinimus ir įrodymus

Telefono Nr.

Rinkėjo parašas _____ 2020-_____

PATVIRTINU, KAD MANO PATEIKTI DUOMENYS YRA TEISINGI.

Asmens įrašymo į rinkėjų sąrašą posistemėje RINKĖJAI (iki rinkimų dienos) patikrinimas:

☐ Asmuo yra įrašytas į rinkėjų sąrašą: rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše _____ .

_____ apygardos Nr. _____ , _____ rinkimų apylinkė Nr. _____

☐ Asmuo nėra įrašytas į jokios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus (nėra deklaravęs gyvenamosios vietos).

Apylinkės rinkimų komisijos sprendimas:

_____ apygardos rinkimų komisija Nr. _____

_____ apylinkės rinkimų komisija Nr. _____

Komisija priėmė sprendimą: ☐ **A** ☐ **B** ☐ **C** ☐ **D**

Komisijos pirmininkas (narys)

_____ 2020-_____
(vardas, pavardė) (parašas) (data)

GALIMI APYLINKĖS RINKIMŲ KOMISIJOS SPRENDIMAI:

A **B** **C** **D**

A. Įrašyti rinkėją į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, kai rinkėjas priklauso fiktyviajai rinkimų apylinkei Nr. 999, vadovaujantis tvarkos aprašo 39.3 ir 41 punktais.

B. Įrašyti rinkėją į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą kai rinkėjas faktiškai gyvena šios apylinkės adresu ir pateikė tai pagrindžiančius paaiškinimus ir, esant rinkimų komisijos prašymui, – įrodymus[1] , vadovaujantis tvarkos 39.1, 39.2 ir 40 punktais.

C. Pasiūlyti rinkėjui balsuoti toje rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašą yra įrašytas. Rinkėjas gali balsuoti iš anksto arba rinkimų dieną nuvykti į tą rinkimų apylinkę.

D. Piliečio neįrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą.

Asmens duomenų valdytoja – Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, adresas: Gynėjų g. 8, Vilnius, tel. (8 5) 239 6902, asmens duomenų pareigūno tel. (8 5) 239 6423. Asmens duomenys tvarkomi rinkimų organizavimo tikslu. Išsamiau apie duomenų tvarkymą galite sužinoti www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

[1] Jeigu rinkimų komisijai kyla abejonė dėl rinkėjo nurodytos faktinės gyvenamosios vietos, ji gali prašyti rinkėjo pateikti patvirtinančius įrodymus, kad jis faktiškai gyvena nurodytu adresu (dokumentus apie turimą nekilnojamąjį turtą, darbo vietą, nuomos sutartis, komunalinių paslaugų sutartis ir pan.). Jeigu rinkėjas tokių įrodymų nepateikia, rinkėjo prašymas įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą yra netenkinamas (apylinkės rinkimų komisijos sprendimas D).

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30
6 priedas

VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

Vilniaus miesto apygardos Nr. 57 rinkimų komisija

Dvarčionių apylinkės Nr. 121 rinkimų komisija

INFORMACINĖ KORTELĖ

Nr. 1028

Rinkimų pavadinimas

Vardas, pavardė	VARDENIS PAVARDENIS
Gyvenamosios vietos adresas	Vilnius
Apylinkės adresas	Keramikų g. 2, Vilnius; 8 600 00000

Balsavimas rinkimų apylinkėje vyksta nuo 7 iki 20 val.

EIDAMI BALSUOTI, TURĖKITE

ASMENS TAPATYBĘ PATVIRTINANTĮ DOKUMENTĄ

Asmens duomenų valdytoja – Vyriausioji rinkimų komisija. Asmens duomenys tvarkomi rinkimų organizavimo tikslu. Išsamiau apie duomenų tvarkymą galite sužinoti www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-30
7 priedas

PAREIŠKIMAS
DĖL DVIGUBO BALSAVIMO IŠVENGIMO

Aš,_____,
(vardas, pavardė)

pareiškiu, kad _____ Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose nesu balsavęs Lietuvos
(rinkimų data)

Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje ar kitoje užsienio valstybėje.

Pareiškimą pildo Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie yra deklaravę išvykimą iš Lietuvos Respublikos arba įtraukti į užsienyje gyvenančių rinkėjų sąrašus, kurie balsuoja Pasaulio lietuvių vienmandatėje rinkimų apygardoje.

_____
(vardas, pavardė)

_____
(data, parašas)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. birželio 3 d. sprendimu Nr. Sp-81

_____
(apygardos/savivaldybės/referendumo rinkimų komisijos pavadinimas ir Nr.)

_____ **PIRMININKUI**
(rinkimų apylinkės pavadinimas ir Nr.)

LIUDIJIMAS DĖL RINKĖJO ASMENS TAPATYBĖS

Mes, šios rinkimų apylinkės rinkėjai, _____
(vardai, pavardės)
_____***, asmeniškai pažįstame***

_____***, gyvenantį (-čią)***
(vardas, pavardė)
_____,
(gyvenamosios vietos adresas)
ir patvirtiname šio (šios) rinkėjo (rinkėjos) asmens tapatybę.

Liudytojai:

Vardas	Pavardė
Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento Nr.	
Gyvenamosios vietos adresas	
Rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše Nr.	Parašas

Vardas	Pavardė
Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento Nr.	
Gyvenamosios vietos adresas	
Rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše Nr.	Parašas

Aš, apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas, _____,
(vardas, pavardė)
su šiuo liudijimu dėl rinkėjo (rinkėjos) tapatybės patvirtinimo susipažinau. Liudytojų asmens tapatybė buvo nustatyta pagal jų pateiktus asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus.

_____ _____
(data) *(parašas)*

Pastaba. Apylinkės rinkimų komisijos nariams ar rinkimų stebėtojams pageidaujant, rekomenduojame juos nedelsiant informuoti apie šio liudijimo surašymo faktą, taip pat – supažindinti su jo turiniu.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 2 d. sprendimu Nr. Sp-31

5.2. RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMO VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS INFORMACINĖS SISTEMOS POSISTEMĖJE *RINKĖJAI* TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje *RINKĖJAI* tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje *RINKĖJAI* tvarka.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymu.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. ***RINKĖJAI*** – Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemė, skirta:

3.1.1. rinkimų apylinkės išankstinio rinkėjų sąrašo surašymo eiliškumui tvarkyti;

3.1.2. pranešimų apie rinkimus įteikimo informacijai registruoti;

3.1.3. rinkėjų, balsuojančių namuose, prašymams registruoti, sąrašams sudaryti, teisei balsuoti namuose patikrinti;

3.1.4. prašymams įrašyti rinkėją į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą registruoti;

3.1.5. patikrinti, ar atvykęs balsuoti rinkėjas yra įrašytas į apylinkės rinkėjų sąrašą ir apie jo atvykimą balsuoti pažymėti rinkimų apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše;

3.1.6. rinkėjų prašymams balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje ir kitų rinkimų apylinkių komisijų sutikimų dėl balsavimo šioje rinkimų apylinkėje registruoti;

3.1.7. elektroniniams prašymams, pateiktiems per portalą www.rinkejopuslapis.lt ir susijusiems su prašymo balsuoti namuose, ar įrašyti rinkėją į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, administruoti.

3.2. **Elektroninis rinkėjų sąrašas** – Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas, kuriame įrašyti visi rinkimų teisę turintys asmenys, sudarytas pagal Gyventojų registro tvarkytojo elektroninių ryšių priemonėmis pateiktus duomenis ir tvarkomas Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka.

3.3. **Lokalūs duomenys** – rinkimų apylinkės kompiuterizuotoje darbo vietoje esantis ir tvarkomas elektroninis rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašas ar jo dalis.

3.4. **Kompiuterizuota darbo vieta** – vieta, kurioje stovi kompiuteris, spausdintuvas ir yra įrengtas interneto ryšys.

II SKYRIUS
ATVYKUSIŲ BALSUOTI RINKĖJŲ ŽYMĖJIMAS RINKIMŲ APYLINKĖS ELEKTRONINIAME RINKĖJŲ SĄRAŠE

4. Kompiuterizuota darbo vieta turi būti įrengta prie įėjimo į balsavimo patalpą.

5. Atvykę balsuoti rinkėjai žymimi elektroniniame rinkėjų sąraše rinkimų apylinkėse, kurios elektroninių ryšių priemonėmis yra prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo su posisteme *RINKĖJAI*. Iškilus trumpalaikiams ryšių sutrikimams, atvykę balsuoti rinkėjai gali būti žymimi naudojant lokalius duomenis, esančiame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše.

6. Teisė prisijungti prie posistemės *RINKĖJAI* suteikta visiems prisiekusiems rinkimų apylinkės komisijos nariams, išskyrus tuos, kuriems ši teisė yra panaikinta rinkimų apylinkės komisijos pirmininko.

7. Prisijungiama prie posistemės *RINKĖJAI*:

7.1. elektroninio rinkėjų sąrašo – per Elektroninius valdžios vartus, kur rinkėjai autentifikuojami Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos, skirtos tapatybei nustatyti (toliau – VIISP);

7.2. Rinkimų dienos lokalių duomenų – naudojantis vartotojo vardu ir slaptažodžiu (kai nėra internetinio ryšio), kurį vartotojas susikuria pirmą kartą prisijungęs prie sistemos per VIISP.

8. Apylinkės rinkimų komisija, baigusi darbą su posisteme *RINKĖJAI*, turi pašalinti rinkimų dienos lokalius duomenis ir pasirašiusi Duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktą (5 priedas) jį perduoti apygardos rinkimų komisijos informatikui.

PIRMASIS SKIRSNIS
RINKĖJŲ ŽYMĖJIMAS

9. Atvykęs balsuoti rinkėjas kompiuterizuotoje darbo vietoje dirbančiam komisijos nariui privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Kartu su asmens tapatybe patvirtinančiu dokumentu gali būti pateikta ir Informacinė kortelė, skirta rinkėjui susipažinti su jo įrašymu į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą ir spausdinama portale „Rinkėjo puslapis“.

10. Komisijos narys atlieka atvykusio balsuoti rinkėjo paiešką posistemėje *RINKĖJAI* pagal asmens tapatybę patvirtinančio dokumento duomenis.

11. Nustačius rinkėjo tapatybę ir įsitikinus, kad atvykęs balsuoti rinkėjas yra šios rinkimų apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše, pažymimas rinkėjo atvykimo balsuoti faktas.

12. Neradus rinkėjo apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše, atliekama jo paieška Lietuvos Respublikos elektroniniame rinkėjų sąraše. Galimi atvejai:

12.1. rinkėjas įtrauktas į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus;

12.2. rinkėjas elektroniniame rinkėjų sąraše jau pažymėtas, kad balsavo;

12.3. Seimo rinkimuose tokiu atveju pildomas prašymas įtraukti į apylinkės rinkėjų sąrašus (F5 forma) pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintą rinkėjų sąrašų sudarymo, tikslinimo ir naudojimo tvarką.

13. Esant dideliam rinkėjų skaičiui, atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimas apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše gali būti atliekamas vėliau, bet ne vėliau nei iki balsadėžės atidarymo. Rinkimų apylinkė turi kaupti atvykusių balsuoti, bet dar nepažymėtų apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše, rinkėjų duomenis ir, esant galimybei, nedelsdama juos pažymėti.

14. Pasibaigus balsavimui, apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše pažymimi ir rinkėjai, balsavę iš anksto, namuose ar specialiuose balsavimo punktuose, nurodant balsavimo būdą – „*balsavo vokais*“.

ANTRASIS SKIRSNIS
KITOS APYLINKĖS RINKĖJO ŽYMĖJIMAS

15. Kai abi tos pačios apygardos rinkimų apylinkės yra elektroninių ryšių priemonėmis prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo ir nustačius, kad atvykęs balsuoti rinkėjas yra kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, jam leidžiama balsuoti ir jis pažymimas rinkimų apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše po to, kai:

15.1. posistemėje *RINKĖJAI* suformuojamas ir išsiunčiamas pranešimas rinkimų apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašus yra įrašytas atvykęs balsuoti rinkėjas, rinkimų komisijai apie rinkėjo atvykimą;

15.2. gaunamas patvirtinimas iš rinkimų apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašą yra įrašytas šis rinkėjas, kad:

15.2.1. rinkėjas nėra balsavęs;

15.2.2. šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše yra padarytas įrašas apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę;

15.2.3. rinkėjo balsas, jeigu bus gautas balsavimo vokais, nebus skaičiuojamas;

15.3. atvykęs balsuoti rinkėjas pasirašo prašymą balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje; prašymą suformuoja ir atspausdina apylinkės rinkimų komisija (1 priedas).

TREČIASIS SKIRSNIS
KITOJE APYLINKĖJE BALSUOJANČIO RINKĖJO ŽYMĖJIMAS

16. Kai abi tos pačios apygardos rinkimų apylinkės elektroninių ryšių priemonėmis yra prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo, apylinkės rinkimų komisija, gavusi pranešimą apie rinkėjo, esančio jos apylinkės rinkėjų

sąraše, atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę, pirmiausia elektroniniame rinkėjų sąraše suranda ir patikrina, ar rinkėjas nėra balsavęs šioje ar kitose rinkimų apylinkėse, tai yra ar nėra gautas pranešimas apie tai, kad rinkėjas balsavo kitoje rinkimų apylinkėje.

17. Nustačius, kad rinkėjas nebalsavo nė vienoje rinkimų apylinkėje, siunčiamas teigiamas atsakymas apylinkės rinkimų komisijai, pateikusiai pranešimą, ir duodamas sutikimas, kad rinkėjas gali balsuoti rinkimų apylinkėje, į kurią yra atvykęs, po to, kai:

17.1. rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše padaromas įrašas apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę;

17.2. patvirtinama, kad rinkėjo balsas, jeigu bus gautas balsavimo voke, nebus skaičiuojamas.

18. Nustačius, kad rinkėjas jau yra balsavęs kurioje nors rinkimų apylinkėje, siunčiamas neigiamas atsakymas apylinkės rinkimų komisijai, pateikusiai pranešimą, ir sutikimas balsuoti neduodamas, informuojant apie tokio nesutikimo priežastis. Per klaidą išsiuntus neigiamą atsakymą, apylinkės darbuotojas turi kreiptis į apygardos informatiką dėl klaidos ištaisymo.

III SKYRIUS
RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS, RINKĖJŲ RŪŠIAVIMAS SĄRAŠE, INFORMACIJOS REGISTRAVIMAS

19. Atvyksiantys balsuoti rinkėjai žymimi elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, kurios elektroninių ryšių priemonėmis yra prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo su posisteme *RINKĖJAI*.

20. Apylinkės rinkimų komisija posistemėje *RINKĖJAI* atlieka šiuos elektroninio rinkėjų sąrašo tvarkymo veiksmus:

21. **Rinkimų apylinkės išankstinio rinkėjų sąrašo surašymo eiliškumo tvarkymas**:

21.1. Apylinkės rinkimų komisija turi galimybę surūšiuoti rinkėjus išankstiniame apylinkės rinkėjų sąraše pagal savo poreikius (rinkėjo adresą), taip sudarydama sąlygas patogesniam pranešimų apie rinkimus ir kitų rinkimų dokumentų pristatymui rinkėjams.

21.2. Išankstinio apylinkės rinkėjų sąrašo rūšiavimas atliekamas iki išankstinio rinkėjų sąrašo sudarymo, tai yra iki rinkėjų rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše sunumeravimo.

21.3. Jeigu apylinkės rinkimų komisija savo apylinkės rinkėjų sąraše rinkėjų neišrūšiuoja, apylinkės rinkėjų sąrašas bus sudaromas adresų abėcėlės tvarka.

22. **Informacijos apie pranešimų apie rinkimus, tame tarpe rinkėjų, kurie turi teisę balsuoti namuose, įteikimą registravimas**:

22.1. Apylinkės rinkimų komisija posistemėje *RINKĖJAI* turi pažymėti rinkėjus, kuriems buvo:

22.1.1. įteikti pranešimai apie rinkimus. Pažymint apie pranešimų apie rinkimus įteikimą, turi būti nurodoma:

22.1.1.1. įteikimo faktas;

22.1.1.2. įteikimo data;

22.1.1.3. įteikusio apylinkės komisijos nario vardas ir pavardė;

22.1.2. neįteikti pranešimai apie rinkimus. Pažymint apie pranešimų apie rinkimus neįteikimą, turi būti nurodoma:

22.1.2.1. neįteikimo faktas;

22.1.2.2. neįteikimo priežastys iš pateikto sąrašo.

22.2. Baigus registruoti informaciją apie pranešimų apie rinkimus įteikimą, turi posistemėje būti atspausdinama pranešimų apie rinkimus įteikimo ataskaita (2 priedas).

23. **Rinkėjų, balsuojančių namuose, prašymų registravimas, sąrašo sudarymas, balsavimo informacijos registravimas:**

23.1. Apylinkės rinkimų komisija turi pažymėti posistemėje *RINKĖJAI* tuos rinkėjus, kurie išreiškė norą balsuoti namuose, užpildė P6 formą ir kuriems apylinkės rinkimų komisijos sprendimu buvo leista balsuoti namuose.

23.2. Rinkėjai, išreiškę norą balsuoti namuose, žymimi rinkimų apylinkėse ne ilgiau nei iki paskutinio trečiadienio iki rinkimų dienos.

23.3. Baigus registruoti rinkėjus, išreiškusius norą balsuoti namuose, atspausdinamas namuose balsuojančių rinkėjų sąrašas (3 priedas).

24. **Prašymų įrašyti rinkėją į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą registravimas**:

24.1. Apylinkės rinkimų komisija posistemėje *RINKĖJAI* turi pažymėti rinkėjus, pateikusius prašymą įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašus (F5 forma).

24.2. Apylinkės rinkimų komisija turi įvesti rinkėjo pateikto prašymo (F5 formos) duomenis į posistemę *RINKĖJAI*, atspausdinti, duoti pasirašyti prašymą rinkėjui ir pateikti pasiūlymą apygardos rinkimų komisijai dėl rinkėjo įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą (*siūlyti įrašyti arba siūlyti neįrašyti*).

24.3. Apygardos rinkimų komisija priima sprendimą dėl rinkėjo įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą, šį sprendimą nurodo posistemėje *RINKĖJAI* ir tada rinkėjas, priklausomai nuo priimto sprendimo, įrašomas arba neįrašomas į apylinkės rinkėjų sąrašą.

24.4. Apylinkės rinkimų komisija posistemėje *RINKĖJAI* turi atsispausdinti informaciją apie pasikeitimus išankstiniame rinkėjų sąraše: rinkėjų, įrašytų į apylinkės rinkėjų sąrašą, ir rinkėjų, išbrauktų iš apylinkės rinkėjų sąrašo, ir pridėti juos prie rinkimų apylinkės galutinio rinkėjų sąrašo (4 priedas).

24.5. Rinkėjai, įtraukti į apygardos fiktyvią apylinkę – 999 (t. y. asmenys, kurių gyvenamoji vieta nėra tiksliai žinoma) ir tai pačiai apygardai priklausančiai rinkimų apylinkei pateikę prašymą, įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą (F5 forma), įrašomi į rinkimų apylinkės sąrašą be apygardos patvirtinimo.

24.6. Rinkėjai, įtraukti į apygardos fiktyvią apylinkę – 999 (t. y. asmenys, kurių gyvenamoji vieta nėra tiksliai žinoma) ir kitai apygardai priklausančiai rinkimų apylinkei pateikę prašymą, įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą (F5 forma), įrašomi į rinkimų apylinkės sąrašą tik su apygardos patvirtinimu.

Rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje *RINKĖJAI* tvarkos aprašo
1 priedas

Ši pažyma yra spausdinama rinkimų apylinkėje, į kurią atvyko kitos rinkimų apylinkės rinkėjas. Pažyma patvirtina, kad: a) dėl rinkėjo buvo išsiųstas pranešimas į rinkimų apylinkę, į kurios sąrašus yra įrašytas rinkėjas; b) gautas rinkimų apylinkės komisijos, į kurią buvo išsiųstas pranešimas, atsakymas, leidžiantis arba neleidžiantis rinkėjui balsuoti. Antroje lapo dalyje yra vieta, skirta rinkėjui parašyti prašymą leisti jam balsuoti šioje rinkimų apylinkėje ir patvirtinti, kad jis nebalsavo ir nebalsuos jokioje kitoje rinkimų apylinkėje. Trečioji lapo dalis skirta pažymėti apie biuletenio išdavimą.

PAŽYMA DĖL RINKĖJO BALSAVIMO KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE

(data) Nr. , (laikas)

PRANEŠIMAS APIE RINKĖJO PRAŠYMĄ BALSUOTI KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE
PRANEŠIMĄ SIUNČIA rinkimų apylinkė Nr. rinkimų apygarda Nr.
PRANEŠIMAS SKIRTAS rinkimų apylinkei Nr. rinkimų apygardai Nr.
DĖL RINKĖJO **Vardo Vardaičio ....., a. k. ....., rinkėjo Nr. .... apylinkės rinkėjų sąraše**.
Prašome patvirtinti, kad rinkėjas, įrašytas į jūsų rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, nebalsavo jūsų rinkimų apylinkėje, ir jeigu jo balsas bus gautas paštu, jis nebus skaičiuojamas, t. y. rinkėjų sąraše nėra įrašo (rinkėjo parašo), kad jis balsavo jūsų ar kitoje rinkimų apylinkėje ir pagal šį pranešimą rinkėjų sąraše padarysite įrašą apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į mūsų rinkimų apylinkę.
PRANEŠIMĄ GAVUSIOS RINKIMŲ APYLINKĖS KOMISIJOS ATSAKYMAS (laikas)

TEIGIAMAS. Rinkėjas gali balsuoti jūsų apylinkėje. Apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į jūsų rinkimų apylinkę yra padarytas įrašas rinkėjų sąraše ir, jeigu bus gautas rinkėjo balsas paštu, jis nebus skaičiuojamas.

Arba

NEIGIAMAS. Rinkėjas negali balsuoti jūsų rinkimų apylinkėje dėl šios priežasties:
□ rinkėjų sąraše yra balsavusio rinkėjo parašas;
□ rinkėjų sąraše yra įrašas apie tai, kad rinkėjas balsuoja kitoje rinkimų apylinkėje.
Pastaba.

..... rinkimų apylinkė Nr. .....

RINKĖJO PRAŠYMAS BALSUOTI KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE
Rinkėjas VARDAS VARDAITIS
DĖL LEIDIMO BALSUOTI..... RINKIMŲ APYLINKĖJE Nr. ....

Prašau leisti man balsuoti šioje rinkimų apylinkėje, kadangi neturiu galimybės nuvykti į savo rinkimų apylinkę.

Patvirtinu, kad dar nebalsavau ir nebalsuosiu kitoje rinkimų apylinkėje.

Rinkėjas *(vardas, pavardė, parašas)*.....

Rinkimų apylinkės pirmininkas, priėmęs sprendimą dėl biuletenio išdavimo *(v., pavardė, parašas)*
Biuletenį išduoti..... *A.V.*
Komisijos narys, išdavęs rinkėjui balsavimo biuletenį *(v., pavardė, parašas)*
Biuletenį išdaviau.....

Rinkėjas: rinkimų biuletenį gavau *(rinkėjo parašas)*.....

Ši pažyma yra spausdinama rinkimų apylinkėje, į kurią atvyko kitos rinkimų apylinkės rinkėjas. Pažyma patvirtina, kad: a) dėl rinkėjo buvo išsiųstas pranešimas į rinkimų apylinkę, į kurios sąrašus yra įrašytas rinkėjas; b) gautas rinkimų apylinkės komisijos, į kurią buvo išsiųstas pranešimas, atsakymas, leidžiantis arba neleidžiantis rinkėjui balsuoti. Antroje lapo dalyje yra vieta, skirta rinkėjui parašyti prašymą leisti jam balsuoti šioje rinkimų apylinkėje ir patvirtinti, kad jis nebalsavo ir nebalsuos jokioje kitoje rinkimų apylinkėje. Trečioji lapo dalis skirta pažymėti apie biuletenio išdavimą.

PAŽYMA DĖL RINKĖJO BALSAVIMO KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE

data Nr. , laikas

PRANEŠIMAS APIE RINKĖJO PRAŠYMĄ BALSUOTI KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE

PRANEŠIMĄ SIUNČIA rinkimų apylinkė Nr. rinkimų apygarda Nr.

PRANEŠIMAS SKIRTAS rinkimų apylinkei Nr. rinkimų apygardai Nr.

DĖL RINKĖJO **Vardo Vardaičio ....., a. k. ....., rinkėjo Nr. ....apylinkės rinkėjų sąraše**.

Prašome patvirtinti, kad rinkėjas, įrašytas į jūsų rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, nebalsavo jūsų rinkimų apylinkėje, ir jeigu jo balsas bus gautas paštu, jis nebus skaičiuojamas, t. y. rinkėjų sąraše nėra įrašo (rinkėjo parašo), kad jis balsavo jūsų ar kitoje rinkimų apylinkėje, ir pagal šį pranešimą rinkėjų sąraše padarysite įrašą apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į mūsų rinkimų apylinkę.

PRANEŠIMĄ GAVUSIOS RINKIMŲ APYLINKĖS KOMISIJOS ATSAKYMAS laikas

TEIGIAMAS. Rinkėjas gali balsuoti jūsų apylinkėje. Apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į jūsų rinkimų apylinkę yra padarytas įrašas rinkėjų sąraše ir, jeigu bus gautas rinkėjo balsas paštu, jis nebus skaičiuojamas.

Arba

NEIGIAMAS. Rinkėjas negali balsuoti jūsų rinkimų apylinkėje dėl šios priežasties:

□ rinkėjų sąraše yra balsavusio rinkėjo parašas;

□ rinkėjų sąraše yra įrašas apie tai, kad rinkėjas balsuoja kitoje rinkimų apylinkėje.

Pastaba.

..... rinkimų apylinkė Nr. .....

GAUTAS NEIGIAMAS ATSAKYMAS, BALSUOTI NEGALIMA.

Rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje *RINKĖJAI* tvarkos aprašo
2 priedas

..... APYGARDOS NR. .....
[..... APYLINKĖ NR. ...../ RINKIMŲ KOMISIJOS ATASKAITA

PRANEŠIMŲ APIE RINKIMUS ĮTEIKIMAS, BALSUOJANČIŲ NAMUOSE SĄRAŠO SUDARYMAS, RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS

1.	Rinkėjų skaičius pagalbiniame išankstiniame rinkėjų sąraše (sąrašo dalyje)	
2.	Įteikta pranešimų apie rinkimus rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose	
3.	Liko neįteikta pranešimų apie rinkimus rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose	
4.	Užpildyta F5 formų, prašymų įrašyti į apylinkės rinkimų sąrašą	
5.	Užpildyta P6 formų, prašymų balsuoti namuose	

Priežastys, kodėl liko neįteikta pranešimų apie rinkimus rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose **(nurodyti tokių atvejų skaičių):**

1.	Kaimynai atsisakė paimti ir perduoti	
2.	Neįsileido į namus (butą)	
3.	Gautas pranešimas, kad asmuo šiuo adresu negyvena ar yra išvykęs	
4.	Pranešta, kad miręs	
5.	Kita	

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas

(Data)

(Parašas)

Apylinkės rinkimų komisija duomenis apie pranešimų apie rinkimus rinkėjams įteikimą el. ryšio priemonėmis perduoda apygardos rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki rinkimų dienos.
Apygardos rinkimų komisija duomenis apie pranešimų apie rinkimus rinkėjams įteikimą el. ryšio priemonėmis perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 7 dienoms iki rinkimų dienos.

Sudarymo data ir laikas

Rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje *RINKĖJAI* tvarkos aprašo
3 priedas

PATVIRTINTA
20__ m. _____ d. apylinkės rinkimų komisijos posėdyje (protokolo Nr._____)

[RINKIMŲ PAVADINIMAS] RINKIMAI
NAMUOSE BALSUOJANČIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠAS

(SUDARYTAS PAGAL RINKĖJŲ RAŠYTINIUS PRAŠYMUS, ATITINKANČIUS RINKIMŲ ĮSTATYMUS)

..... apygardos Nr. .....

..... apylinkė Nr. ..... rinkimų komisija

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė	Prašymo data	Gyvenamoji vieta	Žyma išankstiniame rinkėjų sąraše	Nesant žymos išankstiniame rinkėjų sąraše, dokumento Nr.
1.					
2.					
3.					

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

PASTABA. Iš viso sąrašo sudarymo dieną nepatenkinta rinkėjų rašytinių prašymų.

Sudarymo data ir laikas

Lapas 1 iš 1

Rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje *RINKĖJAI* tvarkos aprašo
4 priedas

..... APYGARDOS NR. .....

[..... APYLINKĖ NR. .....] RINKIMŲ KOMISIJOS ATASKAITA

RINKĖJŲ, IŠBRAUKTŲ IŠ RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠO, SĄRAŠAS

Ataskaita: nuo [data] iki [data]

Eil. Nr.	Veiksmo data / laikas	Senas rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	Vardas, pavardė	Senas rinkėjo adresas
		Naujas rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	Apygarda ir apylinkė, į kurią iškeltas rinkėjas	Naujas rinkėjo adresas
1.				
2.				

Iš apylinkės rinkėjų sąrašo išbraukta rinkėjų – *[skaičius]*

Sudarymo data ir laikas

..... APYGARDOS NR. .....

[..... APYLINKĖ NR. .....] RINKIMŲ KOMISIJOS ATASKAITA

RINKĖJŲ, ĮRAŠYTŲ Į RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠĄ, SĄRAŠAS

Ataskaita: nuo [data] iki [data]

Eil. Nr.	Veiksmo data / laikas	Senas rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	Vardas, pavardė	Naujas rinkėjo adresas
		Naujas rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	Apygarda ir apylinkė, iš kurios atkeltas rinkėjas	Senas rinkėjo adresas
1.				
2.				

Į apylinkės rinkėjų sąrašą įrašyta rinkėjų – *[skaičius]*

Sudarymo data ir laikas

Rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje *RINKĖJAI* tvarkos aprašo
5 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS INFORMACINĖS SISTEMOS RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TVARKYMO POSISTEMĖS *RINKĖJAI* SUKURTŲ DUOMENŲ PAŠALINIMO IR SUNAIKINIMO A K T A S

..... m. ..... d. Nr.

Vadovaudamasis Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos vyriausioje rinkimų komisijoje tvarkos aprašu, kitais asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, patvirtinu, kad Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemės *RINKĖJAI* sukurti lokalūs duomenys buvo pašalinti ir sunaikinti iš

_____apygardos rinkimų komisijos
(apygardos rinkimų komisijos numeris ir pavadinimas)

_____rinkimų apylinkės
(rinkimų apylinkės numeris ir pavadinimas)
kompiuterizuotos darbo vietos.

Patvirtinu, kad kompiuteryje (kompiuteriuose) taip pat yra ištrintos visos jame buvusios informacijos rinkmenos (failai), kuriose buvo rinkimuose naudojami asmens duomenys, nebuvo padarytos atsarginės tokių informacijos rinkmenų (failų) kopijos, o duomenys nebuvo perduoti ir nebuvo suteikta neautorizuota prieiga tretiesiems asmenims. Pažymiu, kad buvo sunaikinti visi kompiuteryje (kompiuteriuose), kituose mobiliuose ar nešiojamuose įrenginiuose ir elektroninėse laikmenose buvę duomenys, skirti *[rinkimų pavadinimas]* rinkimams organizuoti ir vykdyti.

Suprantu, kad neatlikęs šiame akte nurodytų veiksmų, galiu būti patrauktas teisinėn atsakomybėn už asmens duomenų saugumo pažeidimą teisės aktų nustatyta tvarka.

Duomenų pašalinimą atliko:

(apylinkės komisijos narys arba asmeninio kompiuterio savininkas)	(parašas)	(vardas, pavardė)

Dalyvavo:

Rinkimų apylinkės pirmininkas

(parašas)	(vardas, pavardė)

Duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktą priėmė:

Apygardos rinkimų komisijos informatikas

(parašas)	(vardas, pavardė)

Pastaba. Duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktas turi būti pateiktas Vyriausiajai rinkimų komisijai.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. Sp-51

5.3. PRANEŠIMO APIE RINKIMUS (REFERENDUMĄ) ĮTEIKIMO RINKĖJAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pranešimo apie rinkimus (referendumą) įteikimo rinkėjams tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma pranešimo apie rinkimus (referendumą) įteikimo rinkėjams tvarka.

2. Pranešimas apie rinkimus (referendumą) – informacinis pakvietimas dalyvauti rinkimuose (referendume). Pranešime apie rinkimus (referendumą) (toliau – Pranešimas) nurodoma: rinkimų (referendumo) apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašą įrašytas rinkėjas, pavadinimas, numeris ir balsavimo patalpos adresas; savivaldybės (apygardos), kurios teritorijai priskirta rinkimų apylinkė, pavadinimas ir numeris; rinkimų (referendumo) data, balsavimo rinkimų (referendumo) apylinkės balsavimo patalpoje laikas, kvietimas dalyvauti rinkimuose (referendume), kita rinkėjui ar organizuojant rinkimus (referendumą) svarbi informacija.

II SKYRIUS
PRANEŠIMŲ ĮTEIKIMAS

3. Pranešimų įteikimą ir kitos su rinkimais (referendumu) susijusios informacijos perdavimą rinkėjams vykdo apylinkės rinkimų (referendumo) komisija.

4. Rinkimų (referendumo) komisijos narys, vykdamas pas rinkėjus, privalo turėti:

4.1. rinkėjų, įrašytų į tos apylinkės rinkėjų sąrašą, pranešimus apie rinkimus;

4.2. pagalbinį išankstinį rinkėjų sąrašą (forma S3);

4.3. prašymo įrašyti į rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą formų (F5);

4.4. prašymo balsuoti namuose formų (P6);

4.5. Vyriausiosios rinkimų komisijos išleistus leidinius su savivaldybėje (apygardoje) keliamų kandidatų ir kandidatų sąrašų rinkimų programomis.

5. Pranešimai ir leidiniai su kandidatų ir kandidatų sąrašų rinkimų programomis yra platinami į rinkėjų pašto dėžutes.

6. Rinkėjams, turintiems teisę balsuoti namuose (neįgalieji, dėl ligos laikinai nedarbingi, sukakę 70 metų ir vyresni), pranešimai privalo būti įteikti asmeniškai. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, įteikdamas tokiam rinkėjui pranešimą, privalo jo paklausti, ar pasinaudos šia teise bei informuoti, kaip jis tai gali įgyvendinti. Jei toks rinkėjas pasirenka balsuoti namuose, užpildomas Prašymas balsuoti namuose (P6 forma).

7. Pranešimų įteikimas rinkėjams turi būti baigtas ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki rinkimų (referendumo). Konkretų Pranešimų įteikimo rinkėjams grafiką nustato savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija.

8. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, baigęs įteikti Pranešimus, grąžina neišdalytus Pranešimus ir kitus dokumentus komisijos pirmininkui kartu su savo darbo ataskaita -Pranešimų apie rinkimus įteikimas, balsuojančių namuose sąrašo sudarymas, rinkėjų sąrašų tikslinimas, kurią atspausdina iš posistemės *„RINKĖJAI“*. Informacija apie gautus prašymus balsuoti namuose perrašoma iš pagalbinio išankstinio rinkėjų sąrašo (S3) į elektroninį išankstinį rinkėjų sąrašą (suvedama į VRKIS posistemę *„RINKĖJAI“*). Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas suvestinę ataskaitą perduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai.

6. IŠANKSTINIS BALSAVIMAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. gegužės 14 d. sprendimu Nr. Sp-69

6.1. IŠANKSTINIO BALSAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išankstinio balsavimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma išankstinio balsavimo procedūra, veiksmai ir jiems atlikti naudojami rinkimų (referendumo) dokumentai; išankstinio balsavimo vykdymo tvarka; rinkimų (referendumo) agitacijos apribojimai vykdant išankstinį balsavimą; savo ir kitų savivaldybių (apygardų) rinkėjų, balsavusių toje savivaldybėje (apygardoje), užpildytų išorinių balsavimo vokų saugojimo ir jų persiuntimo pagal rinkėjo adresą tvarka.

2. Aprašas yra skirtas savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariams, kurie vykdo balsavimą iš anksto savivaldybėse, specialiuose balsavimo punktuose ir namuose, ir įstaigų, kuriose yra sudaryti specialūs balsavimo punktai, vadovams.

3. **Išankstinis balsavimas** – tai balsavimas ne rinkimų (referendumo) dieną: balsavimas iš anksto savivaldybėse, specialiuose balsavimo punktuose ir namuose.

II SKYRIUS
IŠANKSTINIO BALSAVIMO PROCEDŪRA (VEIKSMAI)

I SKIRSNIS
IŠANKSTINIO BALSAVIMO DOKUMENTAI

4. Išankstinio balsavimo dokumentai (toliau – balsavimo dokumentai):

4.1. **Išankstinio balsavimo lakštas** (toliau – lakštas) (1 priedas) – dokumentas, kurį rinkėjui, balsuojančiam ne rinkimų (referendumo) dieną (iš anksto savivaldybėse, specialiuose balsavimo punktuose ir namuose), atspausdina rinkimų (referendumo) komisija iš Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (toliau – VRKIS). Rinkimų (referendumo) komisija privalo jį pateikti rinkėjui. Balsuojant ne rinkimų (referendumo) dieną, lakštas yra būtinas.

Lakštą sudaro trys dalys:

Pirmojoje dalyje pateikiama informacija apie rinkėją ir jam išduotus balsavimo dokumentus. Ši dalis po balsavimo saugoma rinkimų (referendumo) komisijoje.

Antroji dalis – užpildyto išorinio balsavimo voko priėmimo kvitas, išduodamas rinkėjui, jam pateikus po balsavimo užklijuotą išorinį balsavimo voką.

Trečioji dalis – informacinis rinkėjo lapelis, kartu su balsavimo dokumentais atiduodamas rinkėjui, kurį jis įdeda į išorinį balsavimo voką.

Rinkimų (referendumo) komisijos narys balsavimo metu lakšto dalis (pridėjęs liniuotę) atplėšia – pirmiausia atplėšiama trečioji dalis (informacinis rinkėjo lapelis), po to – antroji.

4.2. **Vidinis balsavimo vokas** (2 priedas) yra skirtas rinkėjui įdėti balsavimo biuletenį (biuletenius).

4.3. **Išorinis balsavimo vokas** (3 priedas) yra skirtas rinkėjui įdėti informacinį rinkėjo lapelį ir vidinį balsavimo voką su jame esančiu biuleteniu (biuleteniais).

4.4. **Specialus ženklas** (4 priedas) yra skirtas išorinio balsavimo voko apsaugai. Jį sudaro trys dalys – viena didesnė ir dvi mažesnės. Visos dalys turi tą patį individualų numerį. Specialaus ženklo naudojimo tvarka: ženklas nuimamas dalimis; ženklo dalis nuimama nuo silikoninio popieriaus, imant jį už kraštelio taip, kad kuo mažiau

būtų prisiliečiama prie jo antroje pusėje esančio klijų sluoksnio, ir iš karto dedamas į tiksliai tai daliai numatytą vietą. Bet koks ženklo priklijavimo pataisymas negalimas, nes ženklas negrįžtamai sugadinamas (sugadinus ženklą, klijuojamas naujas). Priklijavus ženklą, reikia jį iš viršaus prispausti. Didesnė ženklo dalis klijuojama išorinio balsavimo voko atvarto viduryje, dvi mažesnės – pirmojoje ir antrojoje lakšto dalyse.

4.5. **Rinkimų (referendumo) biuletenis** (biuleteniai) – balsavimo dokumentas, nustatytas (nustatyti) pagal atitinkamus rinkimus ar referendumą. Biuleteniai turi būti antspauduoti arba savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo), arba apylinkės rinkimų (referendumo) komisijų, arba Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) antspaudu.

5. Rinkimų (referendumo) biuletenių, išorinių ir vidinių balsavimo vokų ir specialių ženklų išoriniams vokams užklijuoti apskaita prilyginama griežtos atskaitomybės blankų apskaitai. Balsavimo dokumentų apskaitą tvarko savivaldybės (apygardos) ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Balsavimo dokumentai išduodami ir priimami pasirašytinai (pagal rinkimų (referendumo) dokumentų perdavimo aktą (forma P4) (5 priedas) arba laisvos formos pildomą rinkimų (referendumo) dokumentų apskaitos žurnalą).

II SKIRSNIS
BALSAVIMO DOKUMENTŲ IŠDAVIMAS RINKĖJUI, BALSAVIMAS IR BALSAVIMO DOKUMENTŲ PRIĖMIMAS

6. Rinkėjas rinkimų (referendumo) komisijos nariui pateikia pasą ar kitą jo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, kuriame yra rinkėjo asmens kodas ir nuotrauka (asmens tapatybės kortelę, vairuotojo, pensininko arba studento pažymėjimą), ir lakštą, kuris jam atspausdinamas atvykus balsuoti.

7. Nustačius asmens tapatybę, dokumentas iš karto grąžinamas rinkėjui.

8. Rinkimų (referendumo) komisijos narys, prieš išduodamas balsavimo dokumentus, atlieka tokius veiksmus:

8.1. pagal lakšto duomenis ant išorinio balsavimo voko užrašo savivaldybės (apygardos) ir rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimus ir jų numerius;

8.2. pridėjęs liniuotę, nuplėšia informacinį rinkėjo lapelį.

9. Rinkimų (referendumo) komisijos narys išduoda rinkėjui balsavimo dokumentus:

9.1. rinkimų (referendumo) komisijos (savivaldybės (apygardos) ar apylinkės) antspaudu antspauduotą rinkimų (referendumo) biuletenį (biuletenius);

9.2. vidinį ir išorinį (išorinį – su užrašytais savivaldybės (apygardos) ir rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimais ir jų numeriais) balsavimo vokus;

9.3. informacinį rinkėjo lapelį (paaiškina, kad informacinis rinkėjo lapelis įdedamas į išorinį balsavimo voką kartu su užpildytu vidiniu balsavimo voku, arba informacinį rinkėjo lapelį rinkėjo akivaizdoje pats įdeda į išorinį balsavimo voką), atkreipia dėmesį į tai, kad balsavimo procedūra raštu ir grafiškai yra pateikta ant išorinio balsavimo voko ir paprašo po balsavimo grąžinti užpildytą ir užklijuotą išorinį balsavimo voką;

9.4. rinkimų (referendumo) komisijos narys, išdavęs rinkėjui balsavimo dokumentus, paprašo rinkėjo už juos pasirašyti (lakšto pirmojoje dalyje) ir pasirašo pats.

10. Rinkėjas balsuoja asmeniškai ir slaptai specialiai tam skirtoje vietoje.

11. Užklijuotą išorinį balsavimo voką su jame esančiu informaciniu rinkėjo lapeliu ir užklijuotu vidiniu balsavimo voku, kuriame yra rinkimų (referendumo) biuletenis (biuleteniai), rinkėjas įteikia rinkimų (referendumo) komisijos nariui, išdavusiam balsavimo dokumentus.

12. Priimti iš rinkėjo neužklijuotą išorinį balsavimo voką griežtai draudžiama.

13. Rinkimų (referendumo) komisijos narys išorinio balsavimo voko atvarto viduryje užklijuoja specialų ženklą (didesnę specialaus ženklo dalį).

14. Specialaus ženklo kitas dvi (mažesnes) dalis užklijuoja pirmojoje ir antrojoje lakšto dalyse specialiai tam skirtose vietose.

15. Balsavimo voko priėmimo kvito (antroji lakšto dalis) dalyje rinkimų (referendumo) komisijos narys parašo savo vardą, pavardę ir pasirašo.

16. Rinkimų (referendumo) komisijos narys atplėšia lakšto antrąją dalį – voko priėmimo kvitą – ir išduoda rinkėjui.

17. Iš rinkėjo priimtas išorinis balsavimo vokas įmetamas į balsadėžę (balsuojant iš anksto savivaldybėje) arba padedamas į tam skirtą saugią vietą (vykdant balsavimą namuose, specialiuose balsavimo punktuose).

18. Po balsavimo lakštų pirmosios dalys saugomos rinkimų (referendumo) komisijoje. Balsavimą vykdę rinkimų (referendumo) komisijos nariai jas pateikia:

18.1. savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariai, kurie vykdė balsavimą iš anksto, – savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui;

18.2. apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariai, kurie vykdė balsavimą specialiuose balsavimo punktuose ir namuose, – apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas išorinius balsavimo vokus, gautus iš balsavimą vykdžiusių rinkimų (referendumo) komisijos narių specialiuose punktuose, nedelsdamas pateikia juos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui.

19. Iš VRKIS atspausdintas vardinis rinkėjo lakštas nepatvirtina, kad rinkėjas balsavo. Rinkėjo balsavimo faktas yra patvirtinamas tik tada, kai specialaus ženklo numeris yra įkeliamas į elektroninį rinkėjų sąrašą prie balsavusio rinkėjo. Pagal lakšto pirmąją dalį, kurioje yra užklijuota specialaus ženklo antroji dalis, rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai organizuoja specialaus ženklo numerio įrašymą į elektroninį rinkėjų sąrašą prie balsavusio rinkėjo. Tokiu būdu yra užbaigiamas išankstiniame balsavime dalyvavusių rinkėjų elektroninis žymėjimas, t. y. patvirtinama, kad rinkėjas balsavo iš anksto – ar savivaldybėje, ar specialiame punkte, ar namuose. Rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai yra atsakingi, kad tą dieną balsavusių rinkėjų specialaus ženklo numerio įrašymas būtų atliktas iki tos pačios dienos 24 valandos, kad būtų galima suformuoti ataskaitas apie balsavusiųjų skaičių tą dieną pagal balsavimo būdus. Kitą dieną, iki 10 valandos, VRK suformuoja pagal balsavimo būdus vakar balsavusių rinkėjų ataskaitas ir skelbia balsavimo rezultatus interneto svetainėje.

III SKYRIUS
RINKIMŲ (REFERENDUMO) AGITACIJOS APRIBOJIMAI VYKDANT IŠANKSTINĮ BALSAVIMĄ IR BALSAVIMO SUSTABDYMAS

20. Bet kam draudžiama naudotis tarnybine padėtimi valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose ar organizacijose, taip pat valstybinėse ar savivaldybių visuomenės informavimo priemonėse, vykdant bet kokią rinkimų (referendumo) agitaciją, pavesti tai daryti kitiems asmenims ar kaip nors kitaip, naudojantis tarnybine padėtimi, bandyti paveikti rinkėjų valią. Valstybės, savivaldybių pareigūnams, valstybės tarnautojams draudžiama, naudojantis tarnybine padėtimi, sudaryti sau, kandidatams, politinei partijai, visuomeniniam rinkimų komitetui, iniciatyvinei grupei ar oponentams išskirtines rinkimų (referendumo) agitacijos sąlygas. Tai pažeidęs asmuo gali būti traukiamas administracinėn arba baudžiamojon atsakomybėn Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

21. Jeigu rinkėjams balsuojant išankstinio balsavimo metu yra pažeidžiami rinkimų įstatymų ar Referendumo įstatymo (toliau – įstatymai) reikalavimai (trukdoma balsuoti asmeniškai ir slaptai, vykdoma rinkimų (referendumo) agitacija, siūlomas užmokestis, rinkėjai vaišinami arba kitaip paperkami balsuoti už kurį nors kandidatų sąrašą, kandidatą ar referendumo iniciatyvą), tai pastebėjęs rinkimų (referendumo) komisijos narys nedelsdamas apie tai turi pranešti policijai ir savivaldybės (apygardos) ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui. Balsavimo dokumentų išdavimas rinkėjams sustabdomas, iki bus nutrauktas įstatymų pažeidimas ir bus sudarytos sąlygos balsuoti įstatymų nustatyta tvarka.

22. Būtina iš anksto numatyti, kokių veiksmų reikėtų imtis paaiškėjus, kad balsuojant yra pažeidžiami įstatymų reikalavimai ir vykdomi neteisėti veiksmai.

23. VRK pirmininkas, jo įgaliotas šios komisijos narys (savivaldybės (apygardos) kuratorius) ar savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, VRK nustatyta tvarka nustatę rinkėjų papirkimo, pavėžėjimo balsuoti, skatinimo balsuoti už atlygį ar kitus rinkėjų teises šiurkščiai pažeidžiančius atvejus, privalo sustabdyti balsavimą, iki pažeidimai bus pašalinti ir rinkimus bus galima vykdyti laisvai ir demokratiškai pagal įstatymų reikalavimus.

24. Asmuo, stabdantis balsavimą iš anksto savivaldybėje, garsiai patalpoje, kurioje vyksta balsavimas, rinkimų (referendumo) komisijos nariams, patalpoje esantiems rinkėjams ir stebėtojams paskelbia apie balsavimo iš anksto sustabdymą. Balsavimo procedūrą pradėjusiems rinkėjams leidžiama baigti atlikti visus balsavimo veiksmus.

Rinkėjai, nepradėję balsavimo procedūros, paprašomi išeiti iš patalpos, iki bus pašalinti pažeidimai ir asmuo, sustabdęs balsavimą iš anksto savivaldybėje, paskelbs apie nurodyto balsavimo atnaujinimą.

25. Pašalinus visas rinkėjų teises pažeidžiančias aplinkybes, balsavimas iš anksto savivaldybėje tęsiamas tik kai balsavimą sustabdęs asmuo garsiai balsavimo patalpoje rinkimų (referendumo) komisijos nariams praneša apie balsavimo iš anksto savivaldybėje atnaujinimą ir leidžia rinkėjams balsuoti.

IV SKYRIUS
IŠANKSTINIO BALSAVIMO BŪDAI

I SKIRSNIS
BALSAVIMAS IŠ ANKSTO SAVIVALDYBĖJE

26. Balsavimą iš anksto savivaldybėje organizuoja savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija. Balsavimą iš anksto savivaldybėje prižiūri savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo pavedimu savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos narys.

27. Balsavimas iš anksto savivaldybėje vyksta nuo 8 iki 20 valandos paskutinį trečiadienį ir ketvirtadienį iki rinkimų (referendumo) dienos savivaldybės pastate. Jeigu į rinkimų apygardą įeina kelių savivaldybių teritorijos (Seimo rinkimuose), balsavimas iš anksto savivaldybėje organizuojamas visose šiose savivaldybėse (sąrašas pridedamas).

28. Balsavimas iš anksto savivaldybėje vyksta iš anksto parengtose ir balsavimui tinkamose patalpose, esančiose pastate, kuriame yra tos savivaldybės mero (administracijos direktoriaus) darbo vieta. Patalpas reikia parinkti atsižvelgiant į tai, kad į jas būtų patogu patekti neįgaliesiems, ir į numatomą balsuosiančių iš anksto rinkėjų skaičių. Šalia esančiose patalpose neturi vykti jokie renginiai. Balsavimo iš anksto patalpa turi atitikti balsavimo patalpoms nustatytus reikalavimus.

29. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, siekdamas užtikrinti, kad balsavimas vyktų sklandžiai, skiria pakankamą rinkimų (referendumo) komisijos narių skaičių balsavimo dokumentams išduoti ir prižiūrėti, kad būtų balsuojama nepažeidžiant įstatymų reikalavimų.

30. Esant dideliam rinkėjų srautui (didžiuosiuose miestuose), rekomenduojama sudaryti tris rinkimų (referendumo) komisijos narių darbo grupes: pirmoji grupė, kuri išduoda lakštus, antroji grupė, kuri išduoda balsavimo dokumentus ir priima užpildytą ir užklijuotą išorinį voką, trečioji grupė, kuri elektroniniame rinkėjų sąraše prie kiekvieno balsavusio rinkėjo iš anksto įrašo specialaus ženklo, kuris priklijuotas lakšto pirmojoje dalyje, numerį. Esant mažam rinkėjų srautui, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija organizuoja darbą jai patogiu būdu.

31. Lakštų atspausdinimo ir išdavimo darbo vieta turi būti aprūpinta kompiuteriu ir spausdintuvu (pagal savivaldybėje (apygardoje) numatomą balsuojančiųjų rinkėjų skaičių jų turi būti pakankamai).

32. Rinkėjas, atvykęs balsuoti, privalo rinkimų (referendumo) komisijos nariui pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Nustačius rinkėjo asmens tapatybę, pagal rinkėjo asmens kodą iš VRKIS atspausdinamas vardinis lakštas. Jeigu rinkėjas kartu su asmens dokumentu pateikia iš portalo *Rinkėjo puslapis* atsispausdintą informacinę kortelę, rinkėjui ji negrąžinama (kortelės surenkamos ir po rinkimų sudedamos į savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos rinkimų (referendumo) dokumentų maišą). Rinkėjui grąžinamas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas, išduodamas atspausdintas vardinis lakštas ir nurodoma, kur bus išduoti jam kiti balsavimo dokumentai ir kur jis galės balsuoti.

33. Rinkimų (referendumo) komisijos narių, kurie išduos ir priims balsavimo dokumentus, darbo vieta turi būti įrengta taip, kad rinkimų (referendumo) komisijos narys galėtų patogiai ir saugiai išduoti rinkėjui balsavimo dokumentus ir priimti užpildytą užklijuotą išorinį balsavimo voką.

34. Rinkimų (referendumo) komisijos nariai, kurie išduos ir priims balsavimo dokumentus, taip pat ir balsavimo patalpoje esantys rinkimų (referendumo) komisijos nariai, privalo segėti rinkimų (referendumo) komisijos nario pažymėjimą.

35. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas organizuoja balsavusių rinkėjų specialaus ženklo, esančio lakšto pirmojoje dalyje, įrašymą į VRKIS taip, kad jis būtų baigtas iki tos dienos 24 valandos. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas gali pradėti balsavusių rinkėjų

specialių ženklų numerių įrašymą į VRKIS balsavimo dienos metu, reguliariai surinkdamas iš rinkimų (referendumo) komisijos narių, kurie vykdo balsavimą, jau balsavusių rinkėjų lakštų pirmąsias dalis. Lakštų dalys saugomos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoje.

36. Pasibaigus balsavimui iš anksto savivaldybėje (tai daroma po pirmos ir antros balsavimo dienos), gauti užpildyti užklijuoti išoriniai balsavimo vokai suskaičiuojami – nustatomas bendras gautų išorinių balsavimo vokų skaičius, po to vokai sugrupuojami – į savo ir kitų savivaldybių (apygardų) balsavusių rinkėjų ir saugomi iki perdavimo paslaugų teikėjui, kaip nustatyta Aprašo V skyriuje.

II SKIRSNIS
BALSAVIMAS SPECIALIUOSE BALSAVIMO PUNKTUOSE

37. Šis Aprašo skirsnis skiriamas ne tik rinkimų (referendumo) komisijų nariams, bet ir įstaigų, kuriose yra sudaryti specialūs balsavimo punktai (toliau – specialūs punktai), vadovams.

38. Balsuoti specialiuose punktuose gali rinkėjai, kurie dėl sveikatos būklės ar amžiaus yra sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės rūpybos ar globos įstaigose arba atlieka privalomąją karo tarnybą ir todėl negali atvykti balsuoti į rinkimų (referendumo) apylinkę, arba atlieka tikrąją karo tarnybą, arba atlieka arešto ar laisvės atėmimo bausmę, arba yra areštinėse, tardymo izoliatoriuose (sulaikymo namuose). Lietuvos teritorijoje sudarytuose specialiuose punktuose balsuojama paskutinį trečiadienį, ketvirtadienį ar penktadienį iki rinkimų (referendumo) dienos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nurodytomis (suderinus su įstaigos vadovu) darbo valandomis. Rekomenduojama, kad balsavimas vyktų trečiadienį ir ketvirtadienį, o penktadienį būtų balsuojama tik ypatingu atveju, kadangi penktadienį vyksta išorinių balsavimo vokų perdavimas paslaugų teikėjui.

39. Darbo laiko grafikas perduodamas įstaigų, kuriose vyksta balsavimas specialiuose punktuose, vadovams ir skelbiamas viešai.

40. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas nurodytos komisijos narys sudaro 37 punkte nurodytų įstaigų vadovų teikimu specialių punktų sąrašą pagal formą P2 (6 priedas), jį tvirtina ir ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų (referendumo) dienos pasirašytą savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko pateikia VRK.

41. Už balsavimo specialiuose punktuose organizavimą ir vykdymą atsako tos apylinkės, kurios teritorijoje tas specialus punktas yra, rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Jeigu rinkimų (referendumo) apylinkės teritorijoje yra keletas specialių punktų, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas gali pavesti balsavimą specialiuose punktuose organizuoti ir vykdyti kitai rinkimų (referendumo) apylinkei.

42. Už balsavimo specialiuose punktuose organizavimo ir vykdymo priežiūrą atsako savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas rinkimų (referendumo) komisijos narys.

43. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas organizuoja darbą taip, kad:

43.1. būtų laiku VRKIS sudarytas įstaigų, kuriose veiks specialūs punktai, registras;

43.2. būtų laiku sudaryti ir įkelti į VRKIS rinkėjų, balsuosiančių specialiuose punktuose, sąrašai;

43.3. kontroliuoja, kad būtų laiku atspausdinti vardiniai lakštai ir jie pateikti įstaigos, kuriose veiks specialūs punktai, atsakingam darbuotojui, o po balsavimo specialiuose punktuose specialaus ženklo numeriai laiku įkelti į elektroninį rinkėjų sąrašą;

43.4. likus ne mažiau kaip 2 dienoms iki balsavimo specialiuose punktuose pradžios būtų išduoti (pasirašytinai) balsavimo dokumentai (rinkimų (referendumo) biuleteniai (savo ir kitų savivaldybių (apygardų), vokai (išoriniai ir vidiniai), specialūs ženklai, taip pat kandidatų sąrašų bukletai (rinkimų programų leidiniai) toms rinkimų (referendumo) apylinkėms, kuriose vyks balsavimas specialiuose punktuose. Pagal iš VRKIS suformuotą ataskaitą savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas nustato, kiek ir kokių kitų savivaldybių (apygardų) biuletenių reikia išduoti tai rinkimų (referendumo) apylinkei. Pateikiamų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičius turi būti 30 proc. didesnis, negu nurodytas poreikis ataskaitoje pagal specialius punktus. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija išduoda neantspauduotus biuletenius (juos antspauduoja apylinkės rinkimų (referendumo) komisija savo antspaudu). Visi rinkimų (referendumo) biuleteniai ir kiti balsavimo dokumentai, kurie skiriami balsavimui specialiuose punktuose, yra įtraukti į savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos apskaitą. Po balsavimo specialiame punkte apylinkės rinkimų (referendumo)

komisijos pirmininkas visus nepanaudotus, sugadintus rinkimų (referendumo) balsavimo biuletenius, jų šakneles ir kitus sugadintus ir (ar) nepanaudotus balsavimo dokumentus grąžina savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai (pasirašytinai);

43.5. priima ir saugo užpildytus išorinius balsavimo vokus, kuriuos pateikia po galutinio balsavimo specialiuose punktuose apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai.

44. Įstaigų, kuriose yra sudaryti specialūs punktai, vadovai privalo:

44.1. skirti balsavimui specialiuose punktuose tinkamas patalpas ir įrengti jose tinkamas balsuoti vietas, kuriose rinkėjas galėtų netrukdomas ir slaptai užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenius ir įdėti juos į vidinį balsavimo voką. Įstaigos vadovas taip pat turi pasirūpinti, kad turintiems judėjimo negalią rinkėjams būtų sudarytos sąlygos balsuoti slaptai ir nevaržant jų valios;

44.2. rinkimų (referendumo) komisijos nariams, kurie vykdo balsavimą, garantuoti tinkamas darbo sąlygas, sudaryti galimybę pasinaudoti kompiuteriu, kad rinkimų (referendumo) komisijos narys galėtų iš VRKIS atspausdinti rinkėjo, neįrašyto į sąrašą, vardinį lakštą;

44.3. paskirti atsakingą už balsavimo organizavimą specialiame punkte įstaigos darbuotoją, kuris privalo:

44.3.1. sudaryti specialiame punkte balsuosiančių rinkėjų sąrašą, kuriame turi būti nurodyta rinkėjo asmens kodas, vardas ir pavardė, ir elektroniniu paštu šį sąrašą perduoti savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai;

44.3.2. iš savivaldybės (apygardos) (arba apylinkės) rinkimų (referendumo) komisijos gauti atspausdintus vardinius lakštus ir užtikrinti, kad šie lakštai būtų įteikti rinkėjams prieš balsavimą;

44.3.3. iš anksto pranešti rinkėjams apie specialaus punkto darbo vietą ir laiką, taip pat sudaryti rinkėjams sąlygas į jį atvykti.

45. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas:

45.1. skiria pakankamą skaičių komisijos narių (bet ne mažiau kaip 2 narius, kurie vykdys balsavimą specialiame punkte, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai pateikia jų vardus, pavardes ir kontaktus (telefoną ir el. paštą);

45.2. gautus iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos rinkimų (referendumo) biuletenius antspauduoja savo apylinkės antspaudu. Komisijos nariams prieš balsavimą išduoda rinkimų (referendumo) biuletenius, vokus (išorinius ir vidinius), specialius ženklus, kandidatų sąrašų bukletus (rinkimų programų leidinius);

45.3. prieš prasidedant balsavimui patikrina, kaip parengtos specialių punktų patalpos, arba paveda tai padaryti komisijos nariams;

45.4. patikrina, kad įstaigų, kuriose yra įkurti specialūs punktai, skelbimų lentoje būtų iškabinta informacija apie specialaus punkto darbo laiką, vietą.

46. Balsavimui specialiuose punktuose turi būti pasirengta likus vienai dienai iki balsavimo pradžios.

47. Balsavimas specialiuose punktuose vykdomas pagal Aprašo II skyriuje nustatytą tvarką.

48. Balsavimą specialiuose punktuose gali stebėti rinkimų (referendumo) stebėtojai, turintys rinkimų (referendumo) stebėtojo pažymėjimą stebėti rinkimus (referendumą) bet kurioje rinkimų (referendumo) apylinkėje.

49. Rinkėjas, kuris dėl neįgalumo, ligos ar kitokių priežasčių pats negali atlikti balsavimo veiksmų (užpildyti rinkimo (referendumo) biuletenių, įdėti jų į vokus (vidinį ir išorinį), jo prašymu juos atlieka rinkėjo pasirinktas asmuo, išskyrus rinkimų (referendumo) komisijos narį, rinkimų (referendumo) stebėtoją. Šis asmuo rinkimo (referendumo) biuletenį privalo užpildyti rinkėjo akivaizdoje pagal jo nurodymą ir išsaugoti balsavimo paslaptį.

50. Sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės rūpybos ir globos įstaigose pas rinkėjus, turinčius judėjimo negalią, atvyksta ne mažiau kaip 2 apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai, rinkimų (referendumo) stebėtojai (jeigu šie pageidauja).

51. Rinkimų (referendumo) komisijos nariams, kurie išduoda balsavimo dokumentus, draudžiama daryti poveikį rinkėjui, jo apsisprendimui ar skubinti jį balsuoti, taip pat priimti iš rinkėjų neužklijuotus išorinius balsavimo vokus, išduoti rinkėjams balsavimo dokumentus kitose vietose (išskyrus atvejus, jei balsavimas vykdomas ligonio, negalinčio judėti ir atvykti į balsavimo patalpą, palatoje). Rinkėjams draudžiama išsinešti iš specialaus punkto rinkimų (referendumo) biuletenius, balsavimo vokus (vidinį ir išorinį) ar juos perduoti kitiems asmenims.

52. Po įvykdyto balsavimo specialiuose punktuose rinkimų (referendumo) komisijos nariai užpildytus išorinius balsavimo vokus, užpildytų lakštų pirmąsias dalis ir kitus nepanaudotus ir (ar) sugadintus balsavimo dokumentus perduoda apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui.

53. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, gavęs po balsavimo specialiame punkte lakštų pirmąsias dalis, kuriose yra užklijuota specialaus ženklo numeruota dalis, organizuoja specialaus ženklo numerio įrašymą į elektroninį rinkėjų sąrašą prie balsavusio rinkėjo. Specialaus ženklo numeriai turi būti įkelti į VRKIS tą pačią balsavimo dieną iki 24 valandos. Tokiu būdu yra užbaigiamas specialiame punkte tą dieną balsavusių rinkėjų elektroninis žymėjimas.

54. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas po galutinio balsavimo specialiame punkte visus užpildytus išorinius balsavimo vokus kartu su kitais grąžintinais balsavimo dokumentais kuo skubiau perduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui.

BALSAVIMO SPECIALIUOSE PUNKTUOSE ORGANIZAVIMAS VYKDANT NAUJUS AR PAKARTOTINIUS RINKIMUS

55. Vykdant naujus (pakartotinius) savivaldybių tarybų rinkimus, specialiuose punktuose turinčių teisę balsuoti rinkėjų balsavimą tose savivaldybėse, kuriose rinkimų komisijos nesudaromos, organizuoja VRK. VRK nustato, kokiose Lietuvos Respublikos įstaigose pagal įstatymus gali būti sudaryti specialūs punktai. Įstaigų, kuriose numatoma sudaryti specialius punktus, vadovų teikimu VRK sudaro specialių punktų sąrašą, patvirtina paskirtus atsakingus asmenis, iš kurių toje įstaigoje bus sudaryta rinkimų komisija (iš 3 asmenų), kuri organizuos ir vykdys balsavimą, organizuoja mokymus šiems asmenims ir teikia metodinę pagalbą. Gautus iš tų įstaigų balsuosiančių rinkėjų sąrašus VRK įkelia į VRKIS, atspausdina ir išsiunčia vardinius lakštus, įstaigos vadovo teikimu nustato balsavimo dieną ir specialaus punkto darbo laiką. VRK ne mažiau kaip prieš 2 dienas pateikia atsakingam asmeniui balsavimui reikalingus balsavimo dokumentus (VRK antspaudu antspauduotus rinkimų biuletenius, vidinius ir išorinius balsavimo vokus, specialius ženklus).

56. Balsavimas vykdomas pagal Apyrašo II ir III skyriuose nustatytą tvarką. Už balsavimo organizavimą ir vykdymą atsako tos įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Po balsavimo tą pačią dieną atsakingas asmuo elektroniniu paštu persiunčia VRK pirmąsias lakštų dalis, VRK įrašo specialaus ženklo numerį į elektroninį rinkėjų sąrašą prie balsavusio rinkėjo. Po galutinio balsavimo grąžina VRK visus sugadintus ir (ar) nepanaudotus balsavimo dokumentus.

III SKIRSNIS
BALSAVIMAS NAMUOSE

57. Pagal įstatymus balsuoti namuose gali tik šie rinkėjai: neįgalieji; dėl ligos laikinai nedarbingi rinkėjai; sukakę 70 metų ir vyresni rinkėjai.

58. Kiekvienas rinkėjas, norėdamas pasinaudoti savo teise balsuoti namuose, privalo užpildyti rinkėjo prašymą balsuoti namuose P6 formą (7 priedas) ir jį laiku pateikti apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai.

59. Balsavimas namuose vyksta paskutinį penktadienį ir šeštadienį iki rinkimų (referendumo) dienos. Šiomis dienomis balsuoja šios rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjai, įrašyti į namuose balsuojančių rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą.

60. Rinkėjai, kurie laikinai apsistojo rinkimų (referendumo) teritorijai priskirtu adresu ir nėra įrašyti į šios rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą, bet yra įrašyti į namuose balsuojančių savivaldybės (apygardos) rinkėjų sąrašą, balsuoja paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų dienos.

61. Komisijos nariai balsavimą namuose vykdo pagal Aprašo II skyriuje nustatytą tvarką.

RINKĖJO PRAŠYMAS BALSUOTI NAMUOSE

62. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, platindamas rinkėjams pranešimus apie rinkimus (referendumą), privalo juos įteikti asmeniškai tiems rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose (pagal išankstinio rinkėjų sąrašo duomenis). Įteikdamas tokiam rinkėjui pranešimą apie rinkimus, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys pirmiausia privalo jo paklausti, ar rinkėjas pasinaudos šia teise, ir informuoti, kaip jis tai gali įgyvendinti. Jei rinkėjas pasirenka galimybę balsuoti namuose, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys jam įteikia rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formą.

63. Įteikęs rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formą, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys paaiškina, kaip ją užpildyti (rinkėjas privalo prašyme įrašyti savo vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą, prašymo užpildymo datą ir pasirašyti). Jeigu rinkėjas pageidauja, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys turi palaukti tol, kol prašymas bus užpildytas, ir šį prašymą pasiimti. Jeigu rinkėjas pageidauja prašymą pildyti vėliau, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys turi paaiškinti, kad ne vėliau kaip paskutinį trečiadienį iki rinkimų (referendumo) dienos prašymą būtina pristatyti į apylinkės rinkimų (referendumo) komisiją.

64. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys taip pat turi išsiaiškinti, ar yra asmenų, turinčių teisę balsuoti namuose, laikinai apsistojusių rinkimų (referendumo) teritorijai priskirtu adresu ir neįrašytų į šios rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą. Šie asmenys taip pat pildo rinkėjo prašymą balsuoti namuose (P6 formą). Jeigu rinkėjas pageidauja prašymą pildyti vėliau, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys turi paaiškinti, kad ne vėliau kaip paskutinį antradienį iki rinkimų dienos, prašymą būtina pristatyti į apylinkės rinkimų (referendumo) arba į savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisiją.

65. Rinkėjas, kuris dėl neįgalumo pats negali užpildyti rinkėjo prašymo balsuoti namuose (P6 formos) ar jo įteikti apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai, gali pavesti savo šeimos nariui, kaimynui ar juo besirūpinančiam asmeniui už jį atlikti šiuos veiksmus. Jie rinkėjo prašymą užpildo ir pasirašo, o antroje prašymo pusėje nurodo savo vardą, pavardę ir pasirašo.

66. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui grąžindamas neįteiktus pranešimus apie rinkimus (referendumą) ir pagalbinius-išankstinius rinkėjų sąrašus, praneša apie rinkėjo prašymo balsuoti namuose **(**P6 formų) įteikimą rinkėjams ir pateikia rinkėjų užpildytus prašymus (P6 formas), o kitos rinkimų (referendumo) apylinkės (savivaldybės (apygardos) rinkėjų prašymus apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas perduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai.

67. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas yra atsakingas, kad visi apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai, įteikiantys rinkėjams pranešimus apie rinkimus (referendumą), turėtų pakankamai rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formų.

68. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, gavęs informaciją iš tarnybos, teikiančios paslaugas trumpuoju telefono numeriu 1855, arba paties rinkėjo, arba artimųjų pranešimą telefonu apie rinkėją, turintį teisę ir pageidaujantį balsuoti namuose, privalo pasirūpinti, kad šiam rinkėjui būtų įteiktas rinkėjo prašymas balsuoti namuose (P6 forma).

69. Sprendimai dėl užpildytų rinkėjų prašymų balsuoti namuose (P6 formų) pažymimi elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje.

NAMUOSE BALSUOJANČIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠŲ SUDARYMAS

70. Balsuojančių namuose rinkėjų sąrašas (forma P1) (8 priedas) sudaromas elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje ir atspausdinamas.

71. Į tos rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą įrašytų namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų (referendumo) dienos tvirtina apylinkės rinkimų (referendumo) komisija.

72. Sąrašą rinkėjų (forma P1b) (9 priedas), kurie gyvena ar apsistojo rinkimų (referendumo) apylinkės teritorijai priskirtu adresu, bet yra įrašyti į kitos rinkimų (referendumo) apylinkės (savivaldybės (apygardos) rinkėjų sąrašus ir juos tikslinant nebuvo įrašyti į šios rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą, sudaro (jeigu yra tokių rinkėjų, sąrašas sudaromas ne elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje, o pagal formą užpildomas kompiuteriu) ir paskutinį trečiadienį iki rinkimų dienos tvirtina savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija.

73. Tame pačiame apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje patvirtinamas sąrašas (forma P1a) (10 priedas) rinkėjų, kurių prašymai balsuoti namuose nėra tenkinami (sąrašas sudaromas ne elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje, o pagal formą užpildomas kompiuteriu). Apie tai, kad prašymas netenkinamas ir rinkėjui nebus sudaryta galimybė balsuoti namuose, rinkėjui pranešama asmeniškai, nurodant atsisakymo patenkinti prašymą priežastį.

PASIRENGIMAS BALSUOTI IR BALSAVIMO NAMUOSE VYKDYMAS

74. Patvirtinus namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas sudaro komisijos narių grupes (po du skirtingų partijų atstovus). Atsižvelgiant į namuose balsuojančių rinkėjų skaičių, komisijos narių grupių sudaroma tiek, kad komisijos narių grupės suspėtų pas rinkėjus nuvykti iki 20 valandos (jeigu sudaromas P1b sąrašas, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas taip pat paskiria du komisijos narius arba paveda tai atlikti apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai).

75. Konkretų rinkimų (referendumo) komisijos narių atvykimo į namus pas rinkėjus grafiką tvirtina apylinkės ar savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ne vėliau kaip atitinkamai paskutinį trečiadienį ar ketvirtadienį iki rinkimų (referendumo) dienos 12 valandos (forma P7) (11 priedas). Šis grafikas yra viešas, jo kopija iškabinama apylinkės (savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos skelbimų lentoje grafiko patvirtinimo dieną.

76. Balsavimo namuose apskaitai yra naudojamas išankstinio balsavimo lakštas. Juos atspausdina apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo iš VRKIS pagal sudarytą ir patvirtintą namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą. Atspausdintus vardinius lakštus apylinkės rinkimų (referendumo) komisija sugrupuoja pagal komisijos narių grupėms priskirtus aplankyti balsuojančius namuose rinkėjus.

77. Prieš balsavimą apylinkės rinkimų (referendumo) pirmininkas komisijos nariams, vykdantiems balsavimą namuose, išduoda balsavimo dokumentus: apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos antspaudu antspauduotus rinkimų (referendumo) biuletenius (kandidatų sąrašų bukletus (rinkimų programų leidinius), išorinius ir vidinius vokus, specialius ženklus, balsuojančių namuose rinkėjų sąrašo kopiją, vardinius lakštus. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas privalo tvarkyti visų balsavimo dokumentų išdavimo ir gavimo apskaitą.

78. Kartu su rinkimų (referendumo) komisijos nariais pas rinkėjus, balsuojančius namuose, gali vykti ir rinkimų (referendumo) stebėtojai. Tos rinkimų (referendumo) apylinkės komisijos pirmininkas ir nariai privalo užtikrinti rinkimų (referendumo) stebėtojo teisę stebėti balsavimą namuose. Jeigu rinkimų (referendumo) stebėtojams neleidžiama stebėti balsavimą namuose, balsavimas nevykdomas, o rinkėjui pranešama, kad jis gali atvykti balsuoti į apylinkę rinkimų (referendumo) dieną. Rinkimų (referendumo) komisijos nariai, lankydamiesi rinkėjų namuose, privalo segėti rinkimų (referendumo) komisijos nario pažymėjimą, o rinkimų (referendumo) stebėtojai – stebėtojo pažymėjimą.

79. Rinkėjui balsuojant namuose, draudžiama daryti poveikį rinkėjo apsisprendimui ar skubinti jį balsuoti, ar balsuoti už rinkėją.

80. Rinkimų (referendumo) komisijos narių grupės, baigusios balsavimą namuose, iki 21 valandos perduoda apylinkės rinkimų (referendumo) pirmininkui išorinius balsavimo vokus su rinkėjų užpildytais rinkimų (referendumo) biuleteniais, užpildytų lakštų pirmąsias dalis, pagal dokumentų grąžinimo aktą grąžina nepanaudotus ir (ar) sugadintus rinkimų (referendumo) biuletenius ir kitus balsavimo dokumentus.

81. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija, patikrinusi gautus balsavimo dokumentus, sprendžia, ar balsavimas namuose atitiko įstatymų reikalavimus. Jeigu nustatomi pažeidimai, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas praneša apie tai savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai, o ši informuoja VRK.

82. Tos dienos balsavimo namuose duomenis apylinkės rinkimų (referendumo) pirmininkas (ar jo įgaliotas asmuo) įkelia į VRKIS iki 24 valandos, kad būtų galima suformuoti ataskaitą; elektroniniame rinkėjų sąraše prie kiekvieno balsavusiojo namuose įrašo specialaus ženklo, kuris priklijuotas lakšto pirmojoje dalyje, numerį. Tokiu būdu yra užbaigiamas tos dienos namuose balsavusių rinkėjų elektroninis žymėjimas.

83. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas privalo užtikrinti gautų savo rinkimų (referendumo) apylinkės išorinių balsavimo vokų apsaugą iki balsų skaičiavimo rinkimų (referendumo) dieną.

84. Jeigu savivaldybėje (apygardoje) buvo sudarytas P1b sąrašas, pagal kurį rinkėjai balsavo paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų (referendumo) dienos, apie balsavusiųjų skaičių (taip pat šių asmenų vardus, pavardes, asmens kodus ir lakštuose įrašytus specialių ženklų numerius) savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas tą pačią dieną iki 16 valandos elektroniniu paštu privalo pranešti VRK, kuri duomenis įkels į VRKIS. Gautus savo savivaldybės (apygardos) rinkėjų išorinius balsavimo vokus saugo iki rinkimų (referendumo) dienos ir perduoda atitinkamoms rinkimų (referendumo) apylinkėms, o gauti kitų savivaldybių (apygardų) išoriniai balsavimo vokai pridedami prie tos savivaldybės (apygardos) formuojamo paketo.

V SKYRIUS
UŽPILDYTŲ IŠORINIŲ BALSAVIMO VOKŲ SAUGOJIMAS IR PERSIUNTIMAS

85. Užpildyti rinkėjų išoriniai balsavimo vokai saugomi kaip griežtos atskaitomybės balsavimo dokumentai.

86. Už rinkėjų užpildytų išorinių balsavimo vokų, kurie gaunami balsuojant namuose, saugojimą atsako apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, jie saugomi iki rinkimų (referendumo) dienos balsavimo pabaigos ir pridedami skaičiuojant rinkimų (referendumo) dienos balsus.

87. Už rinkėjų išorinių balsavimo vokų, kurie gaunami balsuojant iš anksto savivaldybėje ir specialiuose punktuose, saugojimą atsako savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Šiais balsavimo būdais gautus išorinius balsavimo vokus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija suskirsto į dvi dalis: savo savivaldybės (apygardos) ir kitų savivaldybių (apygardų).

88. Savo savivaldybės (apygardos) išoriniai balsavimo vokai paskirstomi pagal apylinkes ir saugomi iki rinkimų (referendumo) dienos, iki juos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariai rinkimų (referendumo) dieną išvežios į apylinkes.

89. Kitų savivaldybių (apygardų) rinkėjų išoriniai balsavimo vokai saugomi iki paskutinio penktadienio iki rinkimų (referendumo) dienos, iki jie bus perduoti paslaugų teikėjui.

VOKŲ PARUOŠIMAS PERDUOTI IR JŲ PERDAVIMAS PASLAUGŲ TEIKĖJUI

90. **Paketas** – specialus pakavimo vokas (plastikinis), kurį iš rinkėjų užpildytų išorinių balsavimo vokų toje savivaldybėje (apygardoje) suformuoja tos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija kiekvienai konkrečiai savivaldybei (apygardai). **Siunta-maišas** – iš paketų sudaryta siunta, kurią dalyvaujant paslaugų teikėjui suformuoja kiekviena savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija ir perduoda jį atvykusiam paslaugų teikėjui.

91. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas atsako už paketų kitoms savivaldybėms (apygardoms) suformavimą pagal nustatytus reikalavimus ir darbą organizuoja taip, kad paketai būtų suformuoti iki paskutinio penktadienio iki rinkimų (referendumo) dienos. Jeigu balsavimas specialiuose punktuose baigiamas ketvirtadienį, paketai baigiami formuoti ketvirtadienį. Penktadienį nuo 8 valandos, bet ne vėliau kaip iki 18 valandos, siunta-maišas perduodamas paslaugos teikėjui (prieš tai iš anksto suderinus konkretų laiką).

92. Kitų savivaldybių (apygardų) vokai paskirstomi pagal savivaldybes (apygardas). Kiekvienai kitai savivaldybei (apygardai) formuojamas paketas. Paketams formuoti paruošiami specialiai tam skirti didieji pakavimo vokai (plastikiniai): užrašomas savivaldybės (apygardos), kuriai formuojamas paketas, numeris ir pavadinimas (žymikliu (spalvikliu), dideliu šriftu), į jį sudedami tai savivaldybei (apygardai) skirti vokai, užrašomas jų skaičius, o jo apačioje smulkiu šriftu užrašoma savo savivaldybės (apygardos) pavadinimas ir numeris, tai yra savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos, kuri suformavo paketą. Paketo atvartas papildomai (šonuose) dviejose vietose užklijuojamas specialiais ženklais, jų numeriai įrašomi į aktą. Taip paruoštą paketą galės atplėšti tik ta savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, kuriai paketas yra adresuotas. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija suformuoja tiek paketų, kiek šioje savivaldybėje (apygardoje) buvo balsuota iš kitų savivaldybių (apygardų). Jeigu iš kokios nors savivaldybės (apygardos) balsavo tik vienas rinkėjas, vokas supakuojamas į tokį patį pakavimo voką. Jeigu iš kurios nors savivaldybės (apygardos) balsavo daug rinkėjų, formuojami du ar daugiau paketų.

93. Atvykus paslaugų teikėjui, jam dalyvaujant iš jau paruoštų kitoms savivaldybėms (apygardoms) paketų formuojama **siunta-maišas** ir surašomas perdavimo aktas (forma P3) (12 priedas) 2 egzemplioriais. Iš eilės pagal savivaldybes (apygardas) imami paketai, patikrinami paketo užrašai ir specialūs ženklai bei jų numeriai, paketai dedami į siuntą-maišą. Suformuota siunta-maišas užplombuojamas VRK plomba. Įrašomas VRK plombos numeris. Paslaugų teikėjas siuntą-maišą pasveria (jis privalo turėti svarstykles), į abu aktus įrašomas siuntos-maišo svoris, aktai pasirašomi, vienas išduodamas paslaugų teikėjui, kitą pasilieka savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija. Akto originalą savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas saugo ir pateikia jį po rinkimų (referendumo) (ir pakartotinio balsavimo) VRK kartu su balsų skaičiavimo protokolais.

SIUNTOS PRIĖMIMAS IŠ PASLAUGŲ TEIKĖJO

94. **Siunta** – paketų siunta, kurią suformuoja paslaugų teikėjas kiekvienai konkrečiai savivaldybei (apygardai) iš kitose savivaldybėse (apygardose) paimtų siuntose-maišuose esančių paketų.

95. Siuntą paslaugų teikėjas įteikia savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms rinkimų (referendumo) dieną nuo 8 valandos ir ne vėliau kaip iki 11 valandos pagal paslaugų teikėjo nustatytą priėmimo–perdavimo aktą. Akte turi būti nurodomas siuntos svoris ir joje esančių paketų, skirtų tai savivaldybei (apygardai), skaičius ir skiltis pastaboms apie siuntos pristatymą. Siunta pasveriama paslaugų teikėjo svarstyklėmis, atidaroma, sutikrinama, ar siuntos svoris ir paketų skaičius atitinka skaičių, nurodytą priėmimo–perdavimo akte, ar nėra pažeisti paketai ir ant jų užklijuoti specialūs ženklai, ar nepateko kitai savivaldybei (apygardai) adresuotų paketų. Jeigu randami pažeidimai, jie detaliai aprašomi akte. Jeigu randamas paketas, kuris priklauso kitai savivaldybei (apygardai), jis iškarto grąžinamas paslaugų teikėjui, išskyrus atvejus, jei paketas priklauso gretimai savivaldybei (apygardai) ir jį gali ant paketo nurodytai savivaldybei (apygardai) pristatyti savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, kuri per klaidą gavo šį paketą. Jei paketas grąžinamas paslaugų teikėjui, jis paketą ant jo nurodytai savivaldybei (apygardai) privalo pristatyti ne vėliau kaip kitą dieną po rinkimų (referendumo) dienos (pirmadienį) 15 valandos. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, gavusi tokį paketą jau pasibaigus balsavimui rinkimų (referendumo) apylinkėse, suskaičiuoja jame esančiuose vokuose rinkėjų balsus ir surašo „nulinės rinkimų apylinkės“ protokolą. Jei savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija gauna tik vieno rinkėjo voką, tokiu atveju balsas neskaičiuojamas ir protokolas nerašomas, kad nebūtų atskleistas balsavimo slaptumas. Jei paketas pristatomas rinkimų (referendumo) dieną iki balsavimo pabaigos, tokiu atveju savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija jame esančius balsavimo vokus nedelsdama pristato į atitinkamą rinkimų (referendumo) apylinkę.

96. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas gautą iš paslaugų teikėjo priėmimo–perdavimo aktą pateikia kartu su balsų skaičiavimo protokolais po rinkimų VRK.

IŠORINIŲ BALSAVIMO VOKŲ PAKETŲ PARUOŠIMAS IR PRISTATYMAS APYLINKIŲ RINKIMŲ KOMISIJOMS

97. Rinkimų (referendumo) dieną prie supakuotų pagal rinkimų (referendumo) apylinkes savo savivaldybės (apygardos) išorinių balsavimo vokų pridedami iki 11 valandos iš paslaugų teikėjo gauti šios savivaldybės (apygardos) rinkėjų, balsavusių kitose savivaldybėse (apygardose), išoriniai balsavimo vokai.

98. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas sudaro gautų iš rinkėjų išorinių balsavimo vokų apskaitos suvestinę pagal rinkimų (referendumo) apylinkes (forma P9) (13 priedas).

99. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas organizuoja ir užtikrina, kad išoriniai balsavimo vokai saugiai ir laiku rinkimų (referendumo) dieną iki balsavimo pabaigos būtų įteikti rinkimų (referendumo) apylinkėms. Rinkimų (referendumo) dieną jis išduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariams gautus užpildytus išorinius balsavimo vokus, kuriuos jie turi įteikti atitinkamoms apylinkių rinkimų (referendumo) komisijoms. Už išduotus išorinius balsavimo vokus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariai turi pasirašyti P9 apskaitos formoje. Kiekvienai rinkimų (referendumo) apylinkei išduodamas perdavimo–priėmimo aktas (forma P8) (14 priedas), kuriame pažymima, kiek įteikiama tai rinkimų (referendumo) apylinkei išorinių balsavimo vokų, aktas pasirašomas, dedamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos antspaudas. Perdavimo–priėmimo aktą sudaro dvi dalys. Perduodant išorinius balsavimo vokus apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai, abi perdavimo–priėmimo akto dalys baigiamos pildyti ir pasirašomos. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos narys pirmąją perdavimo–priėmimo akto dalį grąžina savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui ir praneša apie išorinių balsavimo vokų perdavimą. Antroji perdavimo–priėmimo akto dalis lieka rinkimų (referendumo) apylinkėje.

Vieta ženklui

IŠANKSTINIO BALSAVIMO LAKŠTAS

Rinkimų pavadinimas

Lakšto Nr.
Data **2020-** -

Rinkėjas balsuoja: Savivaldybėje Namuose Specialiame punkte

Vardas, pavardė		
Rinkimų apygarda	**Nr.**	**Rinkėjo eilės Nr. rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše**
Rinkimų apylinkė	**Nr.**	
Rinkimai	**Rinkimų pavadinimas**	**Gali dalyvauti**

Rinkėjas savo parašu patvirtina, kad gavo balsavimo dokumentus (biuletenį (-ius), vidinį ir išorinį balsavimo vokus).

Parašas

Komisijos narys savo parašu patvirtina, kad rinkėjo tapatybę pagal jo pateiktą dokumentą nustatė ir rinkimų dokumentus jam išdavė.

Parašas

Komisijos narys / darbuotojas savo parašu pažymi, kad balsavimo faktą pažymėjo elektroniniame rinkėjų sąraše.

Parašas

Vieta brūkšniniam kodui

Rinkimų pavadinimas

BALSAVIMO VOKO PRIĖMIMO KVITAS

Data **2020-** -

Vokas su Jūsų biuleteniu (-iais) bus perduotas kvite nurodytai rinkimų apylinkės komisijai, kuri suskaičiuos Jūsų balsą (-us).

Vardas, pavardė	
Rinkimų apygarda	**Nr.**
Rinkimų apylinkė	**Nr.**

Komisijos narys savo parašu patvirtina, kad išorinį užklijuotą balsavimo voką priėmė ir ant voko užklijavo specialaus ženklo dalį.

Komisijos nario vardas, pavardė

Parašas

Vieta ženklui

Asmens duomenų valdytoja – Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, adresas: Gynėjų g. 8, Vilnius, tel. (8 5) 239 6902, asmens duomenų pareigūno tel. (8 5) 239 6423. Asmens duomenys tvarkomi rinkimų organizavimo tikslu. Išsamiau apie duomenų tvarkymą galite sužinoti www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

INFORMACINIS RINKĖJO LAPELIS

Skirtas balsuoti iki rinkimų dienos

Rinkimų pavadinimas

Rinkėjo eilės Nr. rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše

Rinkėjas balsuoja: Savivaldybėje Namuose Specialiame punkte

rinkimų apygarda **Nr.**

rinkimų apylinkė **Nr.**

Balsavimo patalpos adresas

Vardas, pavardė

Vieta brūkšniniam kodui

Vidinis balsavimo vokas

Balsuokite. Po to į šį voką įdėkite tik balsavimo biuletenį (biuletenius)!

Šį užklijuotą voką ir **informacinį rinkėjo lapelį (balsuojantiems užsienyje – rinkėjo kortelę)** įdėkite į išorinį balsavimo voką.

IŠORINIS BALSAVIMO VOKAS

LIETUVA

Savivaldybės (apygardos) ir apylinkės pavadinimus ir numerius užrašo komisijos narys:

_____ SAVIVALDYBĖ (APYGARDA) Nr. _____

_____ APYLINKĖ Nr. _____

GERBIAMAS RINKĖJAU,

1. Patikrinkite, ar komisijos narys teisingai užpildė Jūsų savivaldybės (apygardos) ir apylinkės pavadinimus ir numerius.

2. Užpildytą balsavimo biuletenį (biuletenius) įdėkite į vidinį balsavimo voką ir užklijuokite.

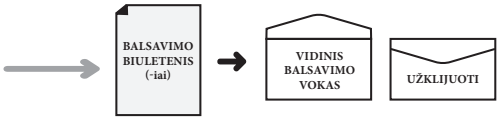

3. Prie užklijuoto vidinio balsavimo voko pridėkite informacinį rinkėjo lapelį ir abu juos įdėkite į išorinį balsavimo voką ir jį užklijuokite. Užklijuotą išorinį voką įteikite komisijos nariui.

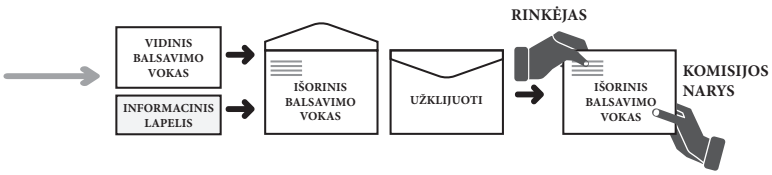

4. Komisijos narys užklijuoja voko atvarto viduryje specialaus ženklo pirmąją (didesnę) dalį ir rinkėjui įteikia voko priėmimo kvitą.

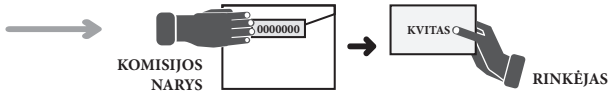

PASTABOS:

1. Rinkėjams draudžiama išsinešti iš balsavimo patalpos balsavimo biuletenius, balsavimo vokus ar juos perduoti kitiems asmenims.

2. Komisijos nariui priimti iš rinkėjo neužklijuotą išorinį voką griežtai draudžiama.

Forma **P4**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
5 priedas

RINKIMŲ DOKUMENTŲ PERDAVIMO AKTAS

20 - _____ - _____ Nr. _____

_____apygardos Nr. ____ rinkimų komisija

_____rinkimų apylinkė Nr. _____

Rinkimų dokumento pavadinimas		**Gauta**	**Grąžinta**
Savo (vienmandatės apygardos)	iš viso		
	nuo Nr. iki Nr.		
Daugiamandatės apygardos	iš viso		
	nuo Nr. iki Nr.		
Kitų vienmandačių (pagal apygardas kitame akto lape)	iš viso		
Specialūs ženklai išoriniam vokui užklijuoti	iš viso		
	nuo Nr. iki Nr.		
Vidiniai vokai			
Išoriniai vokai			

Perdavė (priėmė)
Apylinkės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Priėmė (perdavė)
Apylinkės (apygardos) rinkimų komisijos narys _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Pastaba. Šis aktas taikomas pagal vykdomų rinkimų dokumentų poreikį.

KITŲ APYGARDŲ rinkimų biuletenių apskaita antroje pusėje

KITŲ VIENMANDAČIŲ APYGARDŲ (Seimo rinkimai) P4 antras lapas

Apygardos	Kitų vienmandačių apygardų biuleteniai		
Nr.	**gauta**	**išduota**	**grąžinta**
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			

Apygardos	Kitų vienmandačių apygardų biuleteniai		
Nr.	**gauta**	**išduota**	**grąžinta**
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			
55.			
56.			
57.			
58.			
59.			
60.			
61.			
62.			
63.			
64.			
65.			
66.			
67.			
68.			
69.			
70.			
Iš viso:			

Parašai:

KITŲ VIENMANDAČIŲ APYGARDŲ (Seimo rinkimai) P4 antras lapas

Apygardos	Kitų vienmandačių apygardų biuleteniai		
Nr.	gauta	išduota	grąžinta
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			

Apygardos	Kitų vienmandačių apygardų biuleteniai		
Nr.	gauta	išduota	grąžinta
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			
55.			
56.			
57.			
58.			
59.			
60.			
61.			
62.			
63.			
64.			
65.			
66.			
67.			
68.			
69.			
70.			
Iš viso:			

Parašai:

Forma **P2**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
6 priedas

20 M. _____
(rinkimų (referendumo) pavadinimas)

_____ **SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) NR.** _____
(pavadinimas)

SPECIALIŲ PUNKTŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Įstaiga, kurioje sudarytas specialus punktas		Už balsavimą atsakingo asmens įstaigoje		Spec. punkte numatomas balsuosiančių rinkėjų skaičius	Darbo laikas (**svarbu** nurodyti dieną ir tikslų laiką)	Rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje sudarytas specialus punktas, pavadinimas ir Nr., pirmininko vardas ir pavardė, pirmininko telefonas ir elektroninis paštas **(svarbu užpildyti visus duomenis)**
	pavadinimas	adresas	vardas, pavardė	telefono Nr.			
				Iš viso			

Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Forma **P6**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
7 priedas

RINKĖJO PRAŠYMAS BALSUOTI NAMUOSE (P6)

Kiekvienas rinkėjas, norėdamas pasinaudoti savo teise balsuoti namuose, ***privalo*** užpildyti rinkėjo prašymą balsuoti namuose. Apylinkės rinkimų komisija pasirūpina laiku gauti rinkėjo prašymą. Sudarant balsuojančiųjų namuose sąrašą pagal rinkėjo prašymus, paskutinė prašymų pateikimo diena – paskutinis trečiadienis iki rinkimų (referendum) dienos, rinkėjai, kurie balsuos ne toje rinkimų apylinkėje, į kurios sąrašą jie įrašyti, paskutinė prašymų pateikimo diena – paskutinis antradienis iki rinkimų (referendum) dienos,
Pagal rinkimų (Referendumo) įstatymus balsuoti namuose, užpildę rinkėjo prašymą, turi teisę:

neįgalieji, dėl ligos laikinai nedarbingi rinkėjai, sukakę 70 metų ir vyresni rinkėjai

1. Mano duomenys	**Vardas**	
	Pavardė	
	Gyvenamosios (deklaruotos) vietos adresas	
2. Prašymas	Prašau, kad rinkimų (referendumo) dokumentus komisijos nariai pristatytų man į namus, nes negalėsiu atvykti balsuoti rinkimų (referendumo) dieną į rinkimų (referendumo) apylinkę. Teisę balsuoti namuose turiu pagal Įstatymą. 20 m. _____ _____ d. …….. (rinkėjo parašas)	

PILDO APYLINKĖS AR SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS NARIAI

		Savivaldybė (apygarda)	Apylinkė
Pildoma, jeigu rinkėjas yra įrašytas į kitos rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą, nurodomi savivaldybės (apygardos) ir rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimai ir numeriai			
3. Rinkėjo teisė balsuoti namuose nustatyta:	**3.1. Išankstiniame apylinkės rinkėjų sąraše yra žyma, nurodanti, kad rinkėjas turi teisę balsuoti namuose**		
	3.2. Dėl ligos laikinai nedarbingas		
	3.3. Neįgalus (išankstiniame apylinkės rinkėjų sąraše nėra žymos, bet turi neįgalumo pažymėjimą)		

4. Patvirtinimas	TVIRTINU (Savivaldybės (apygardos) ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo)
A.V.	_____ _____ (Vardas, pavardė, parašas) 20 m. _____ d.

Forma **P1**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
8 priedas

PATVIRTINTA
20 m. _____ d. apylinkės rinkimų (referendumo)
komisijos posėdyje (protokolo Nr._____)

RINKĖJŲ, BALSUOJANČIŲ NAMUOSE, SĄRAŠAS

(SUDARYTAS PAGAL RINKĖJŲ RAŠYTINIUS PRAŠYMUS)

_____ savivaldybės (apygardos) Nr. ____ rinkimų (referendumo) komisija

_____rinkimų (referendumo) apylinkė Nr. _____

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė	Prašymo pasirašymo data	Gyvenamoji vieta	Žyma išankstiniame rinkėjų sąraše	Nesant žymos išankstiniame rinkėjų sąraše, dokumento Nr.
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
....					

Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Pastaba. Iš viso sąrašo sudarymo dieną nepatenkinta _____ rinkėjų rašytinių prašymų.

Forma **P1b**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
9 priedas

PATVIRTINTA
20 m. _____ d. savivaldybės (apygardos)
rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje
(protokolo Nr._____)

RINKĖJŲ, BALSUOJANČIŲ NAMUOSE, LAIKINAI APSISTOJUSIŲ RINKIMŲ (REFERENDUMO) TERITORIJAI PRISKIRTU ADRESU IR NEĮRAŠYTŲ Į ŠIOS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠĄ, SĄRAŠAS

(SUDARYTAS PAGAL RINKĖJŲ RAŠYTINIUS PRAŠYMUS)

_____savivaldybės (apygardos) Nr. _____ rinkimų (referendumo) komisija

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė	Prašymo pasirašymo data	Gyvenamoji vieta	Dokumentas, kuris patvirtina rinkėjo teisę, ir jo numeris	Savivaldybės ir apylinkės pavadinimas ir numeris
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
....					

Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Pastaba. Iš viso sąrašo sudarymo dieną nepatenkinta _____ rinkėjų rašytinių prašymų.

Forma **P1a**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
10 priedas

PATVIRTINTA
20 m. _____ d. apylinkės rinkimų (referendumo)
komisijos posėdyje (protokolo Nr._____)

RINKĖJŲ, KURIŲ PRAŠYMAI BALSUOTI NAMUOSE NETENKINAMI, SĄRAŠAS

(SUDARYTAS PAGAL RINKĖJŲ RAŠYTINIUS PRAŠYMUS)

_____ savivaldybės (apygardos) Nr.____ rinkimų (referendumo) komisija

_____rinkimų (referendumo) apylinkė Nr. _____

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė	Prašymo pasirašymo data	Gyvenamoji vieta	Netenkinimo priežastis ir žyma apie jos pranešimą rinkėjui asmeniškai
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
.....				

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Forma **P7**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
11 priedas

_____SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) NR. _____ RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJA
(pavadinimas)

TVIRTINU
Apylinkės (savivaldybės/apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas

_____RINKIMŲ (REFERENDUMO) APYLINKĖS NR._____
(pavadinimas)

_____
(parašas)

_____
(vardas, pavardė)

KOMISIJOS NARIŲ VYKIMO PAS RINKĖJUS, BALSUOJANČIUS NAMUOSE, GRAFIKAS

20 - -

Eil. Nr.	Data, išvykimo pas rinkėjus laikas	Komisijos narių, vyksiančių pas rinkėjus, vardai, pavardės	Gatvių, kaimų, kuriuose (kuriose) gyvenančius rinkėjus aplankys komisijos nariai, pavadinimai	Numatomas aplankyti rinkėjų skaičius
			Iš viso	

Forma **P3 SEIMO**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
12 priedas

SIUNTŲ-MAIŠŲ PERDAVIMO PAŠTO PASLAUGŲ TEIKĖJUI AKTAS

20 - _____ - _____ Nr. _____

_____apygardos Nr. _____rinkimų komisija

Apygardos pavadinimas		Paketų skaičius	Apygardos pavadinimas		Paketų skaičius	Apygardos pavadinimas		Paketų skaičius
Nr.	**Pavadinimas**		**Nr.**	**Pavadinimas**		**Nr.**	**Pavadinimas**	
1.	Senamiesčio–Žvėryno		25.	Aušros		49.	Deltuvos šiaurinė	
2.	Naujamiesčio–Naujininkų		26.	Saulės		50.	Sėlos rytinė	
3.	Antakalnio		27.	Panevėžio vakarinė		51.	Utenos	
4.	Žirmūnų		28.	Nevėžio		52.	Nalšios šiaurinė	
5.	Fabijoniškių		29.	Marijampolės		53.	Nalšios pietinė	
6.	Šeškinės–Šnipiškių		30.	Alytaus		54.	Molėtų–Širvintų	
7.	Justiniškių–Viršuliškių		31.	Gargždų		55.	Nemenčinės	
8.	Pilaitės–Karoliniškių		32.	Šilutės		56.	Šalčininkų–Vilniaus	
9.	Lazdynų		33.	Aukštaitijos		57.	Medininkų	
10.	Naujosios Vilnios		34.	Tauragės		58.	Trakų–Vievio	
11.	Panerių–Grigiškių		35.	Plungės–Rietavo		59.	Kaišiadorių–Elektrėnų	
12.	Verkių		36.	Mėguvos		60.	Jonavos	
13.	Pašilaičių		37.	Kuršo		61.	Deltuvos pietinė	
14.	Šilainių		38.	Mažeikių		62.	Karšuvos	
15.	Kalniečių		39.	Žemaitijos šiaurinė		63.	Sūduvos pietinė	
16.	Savanorių		40.	Telšių		64.	Sūduvos šiaurinė	
17.	Petrašiūnų–Gričiupio		41.	Kelmės-Šilalės		65.	Raudondvario	
18.	Panemunės		42.	Raseinių–Kėdainių		66.	Garliavos	
19.	Aleksoto–Vilijampolės		43.	Kėdainių		67.	Dainavos	
20.	Centro–Žaliakalnio		44.	Radviliškio–Tytuvėnų		68.	Vilkaviškio	
21.	Marių		45.	Šiaulių krašto		69.	Dzūkijos	
22.	Pajūrio		46.	Žiemgalos vakarinė		70.	Jotvingių	
23.	Danės		47.	Žiemgalos rytinė				
24.	Baltijos		48.	Sėlos vakarinė				
Iš viso paketų siuntoje-maiše:								
Siuntos-maišo plombos numeris:								
Siuntos-maišo svoris:								

Perdavė
Apygardos rinkimų komisijos pirmininkas V. A. _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Priėmė
Pašto paslaugų teikėjo įgaliotas asmuo _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Pastaba. P3 AKTO **antra dalis** pildoma tik 1 egz. (paslaugos teikėjui ji nepateikiama), ji užpildoma tada, kai paketai paruošiami kitoms apygardoms (prieš atvykstant paslaugos teikėjui). Ši dalis pasilieka ARK ir kartu su Aktu bus pateikta VRK.

Apygarda		Paketų skaičius	Pakete esančių vokų skaičius	Specialių ženklų, kuriais užklijuotas paketo atvartas, numeriai
Nr.	Pavadinimas			
1.	Senamiesčio–Žvėryno			
2.	Naujamiesčio–Naujininkų			
3.	Antakalnio			
4.	Žirmūnų			
5.	Fabijoniškių			
6.	Šeškinės–Šnipiškių			
7.	Justiniškių–Viršuliškių			
8.	Pilaitės–Karoliniškių			
9.	Lazdynų			
10.	Naujosios Vilnios			
11.	Panerių–Grigiškių			
12.	Verkių			
13.	Pašilaičių			
14.	Šilainių			
15.	Kalniečių			
16.	Savanorių			
17.	Petrašiūnų–Gričiupio			
18.	Panemunės			
19.	Aleksoto–Vilijampolės			
20.	Centro–Žaliakalnio			
21.	Marių			
22.	Pajūrio			
23.	Danės			
24.	Baltijos			
25.	Aušros			
26.	Saulės			
27.	Panevėžio vakarinė			
28.	Nevėžio			
29.	Marijampolės			
30.	Alytaus			
31.	Gargždų			
32.	Šilutės			
33.	Aukštaitijos			
34.	Tauragės			
35.	Plungės–Rietavo			
36.	Mėguvos			
37.	Kuršo			
38.	Mažeikių			
39.	Žemaitijos šiaurinė			
40.	Telšių			
41.	Kelmės-Šilalės			
42.	Raseinių–Kėdainių			
43.	Kėdainių			
44.	Radviliškio–Tytuvėnų			
45.	Šiaulių krašto			
46.	Žiemgalos vakarinė			
47.	Žiemgalos rytinė			
48.	Sėlos vakarinė			
49.	Deltuvos šiaurinė			
50.	Sėlos rytinė			
51.	Utenos			
52.	Nalšios šiaurinė			
53.	Nalšios pietinė			
54.	Molėtų–Širvintų			
55.	Nemenčinės			
56.	Šalčininkų–Vilniaus			
57.	Medininkų			
58.	Trakų–Vievio			
59.	Kaišiadorių–Elektrėnų			
60.	Jonavos			
61.	Deltuvos pietinė			
62.	Karšuvos			
63.	Sūduvos pietinė			
64.	Sūduvos šiaurinė			
65.	Raudondvario			
66.	Garliavos			
67.	Dainavos			
68.	Vilkaviškio			
69.	Dzūkijos			
70.	Jotvingių			

Forma **P9**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašo
13 priedas

UŽPILDYTŲ IŠORINIŲ BALSAVIMO VOKŲ APSKAITA

_____ savivaldybės (apygardos) Nr.____ rinkimų (referendumo) komisija
(pavadinimas)

20 - -

Eil. Nr.	Rinkimų (referendumo) apylinkės		Užpildyti išoriniai balsavimo vokai			Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nario, kuriam pavesta įteikti apylinkei balsavimo vokus, vardas, pavardė, parašas
	Nr.	pavadinimas	gauti balsuojant iš anksto	gauti iš paslaugų teikėjo	iš viso įteikiama apylinkės komisijai	

Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Forma **P8**
Išankstinio balsavimo tvarkos aprašas
14 priedas

_____ **SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) NR.** _____
(pavadinimas)

RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJA

PRIĖMIMO–PERDAVIMO AKTAS

(Perdavęs vokus, šią akto dalį komisijos narys pateikia savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui)

20 - - Nr.

Aš, _____, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo)
(vardas, pavardė)
komisijos narys (-ė) gavau iš pirmininko_____ užpildytus (-ų) išorinius (-ių) balsavimo vokus
(skaičius)
(-ų), A.V. (parašas)

kuriuos perdaviau _____ apylinkės Nr. ____ rinkimų (referendumo)
(pavadinimas)
komisijos pirmininkui (nariui) _____.
(vardas, pavardė)

Iš viso perdaviau
_____ (_____) **vokus (-ų).**
(skaičius) **(žodžiu)**

Perdavė
Savivaldybės (apygardos) rinkimų _____ _____
(referendumo) komisijos (pirmininkas) narys (parašas) (vardas, pavardė)

Patikrino ir priėmė
Apylinkės rinkimų (referendumo) A.V. _____ _____
komisijos pirmininkas (narys) (parašas) (vardas, pavardė)

→→→

7. PASIRENGIMAS RINKIMŲ DIENAI, BALSŲ SKAIČIAVIMAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2018 m. gruodžio 11 d. sprendimu Nr. Sp-191
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2019 m. gruodžio 19 d. sprendimo Nr. Sp-437 redakcija)

7.1. BALSAVIMO PATALPOS ĮRENGIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkimų (referendumo) apylinkės balsavimo patalpos (toliau – balsavimo patalpa), kurioje rengiamas ir vykdomas balsavimas, įrengimo tvarka.

2. Savivaldybės administracijos direktorius privalo parinkti ir laiku suteikti rinkimų (referendumo) komisijoms tinkamai įrengtas patalpas, reikalingą įrangą, kompiuterinę techniką, užtikrinti interneto ryšį rinkimams (referendumui) rengti ir vykdyti.

3. Aprašo reikalavimai yra privalomi rinkimų (referendumo) proceso organizavimo ir vykdymo dalyviams, viešojo administravimo subjektams, atsakingiems už tinkamą balsavimo patalpų įrengimą.

II SKYRIUS
BENDRIEJI REIKALAVIMAI, TAIKOMI BALSAVIMO PATALPAI

4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo nustatytais reikalavimais, prie, virš ar ant pastatų, kuriuose vyksta balsavimas, rinkimų (referendumo) dieną turi būti iškelta Lietuvos valstybės vėliava. Jeigu rinkimų (referendumo) dieną kartu iškeliamos kelios vėliavos, jos turi būti viename aukštyje, kiek tai įmanoma, panašaus dydžio, taip pat laikantis Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatyme numatyto eiliškumo.

5. Prie pastato, kuriame yra balsavimo patalpa, įėjimo turi būti iškaba su rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimu ir numeriu. Reikalavimai rinkimų (referendumo) apylinkių iškaboms ir jų pavyzdžiai nustatyti Aprašo 1 priede.

6. Balsavimo patalpa turi būti įrengta valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų, seniūnijų, bendruomenių bei kitų viešosios paskirties pastatų, o jeigu šiuose pastatuose nėra galimybių įrengti Aprašo II ir IV skyriuose nustatytus reikalavimus atitinkančios balsavimo patalpos, – ji būtų išnuomojama kitos paskirties pastato pirmame aukšte. Tais atvejais, kai nėra galimybių balsavimo patalpos įrengti arba išsinuomoti pastato pirmame aukšte, ji gali būti įrengiama ir kituose pastato aukštuose, jeigu rinkėjams su negalia bus užtikrintas patekimas į šią patalpą naudojantis liftu.

7. Balsavimo patalpa turi atitikti patalpų apsaugai keliamus reikalavimus, gaisrinės saugos, sanitarijos bei higienos normų reikalavimus. Parenkant patalpas, rekomenduotina, kad joje būtų tik rinkėjams skirtas įėjimas / išėjimas. Jeigu yra keli įėjimai į pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa, prie jų turi būti iškabinti nukreipiamieji užrašai, rodyklės, kad rinkėjai greičiau surastų įėjimą į pastatą, kuris rinkimų (referendumo) dieną naudojamas rinkėjams patekti į balsavimo patalpą.

8. Visi su rinkimais (referendumu) susiję nukreipiamieji užrašai, rodyklės ir iškabos prie pastato ir jo viduje turi būti aiškiai matomose vietose ir parašyti valstybine lietuvių kalba. Šalia užrašų valstybine lietuvių kalba gali būti pateikiami nukreipiamieji užrašai ir tautinės mažumos kalba (kalbomis). Užrašai turi būti tokio dydžio, kad juos galėtų matyti ir silpnaregiai rinkėjai.

9. Balsavimo patalpoje arba gretimoje patalpoje, pro kurią rinkėjai įeina į balsavimo patalpą, gerai matomoje vietoje turi būti iškabinta Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) išleista informacija rinkėjui: rinkimų (referendumo) ir kandidatų plakatai, informacija rinkėjui, kaip užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį, partijų

ir visuomeninių rinkimų komitetų kandidatų, koalicijų kandidatų sąrašai; partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, koalicijų sąrašų ir kandidatų rinkimų numeriai.

10. Virš arba ant stalų, prie kurių sėdi rinkimų (referendumo) komisijos nariai, turi būti užrašai, kuriuose nurodomi gatvių, kaimų pavadinimai arba lietuvių kalbos abėcėlės raidės, jeigu rinkėjų sąrašai sudaryti pagal abėcėlę. Užrašai turi būti tokio dydžio, kad juos galėtų matyti ir silpnaregiai rinkėjai.

11. Rinkimų (referendumo) biuletenius išduodančių komisijos narių darbui, balsavimo kabinoms ir balsadėžei turi būti parinktos tokios vietos, kad rinkėjui, gavusiam rinkimų (referendumo) biuletenį, būtų patogu patekti į balsavimo kabiną, po to prieiti prie balsadėžės, įmesti į ją biuletenį ir išeiti iš balsavimo patalpos.

12. Balsadėžė turi būti aiškiai matomoje vietoje, kad ją galėtų matyti rinkimų (referendumo) komisijos nariai ir stebėtojai. Reikalavimai balsadėžei nustatyti Aprašo 2 priede.

13. Atsižvelgiant į rinkėjų skaičių rinkimų (referendumo) apylinkėje, taikomi šie reikalavimai:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Rinkėjų skaičius rinkimų (referendumo) apylinkėje				
		iki 499	500–1 499	1 500–2 499	2 500–3 499	3 500–5 000
1.	Balsavimo patalpos plotas, ne mažesnis kaip (m^2)	20	40	80	120	160
2.	Slapto balsavimo kabinos	2–3	3–4	4–8	6–12	7–15
3.	Kompiuteris su interneto ryšiu	1	2	2	2–3	3
4.	Spausdintuvas	1				
5.	Balsadėžė	1				
6.	Seifas (metalinė spinta) balsavimo patalpoje arba kitoje pastato, kuriame vyksta balsavimas, patalpoje	1				
7.	Lietuvos valstybės vėliava (vykstant rinkimams į Europos Parlamentą papildomai ir Europos Sąjungos vėliava)	1				
8.	Iškaba su rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimu ir numeriu prie įėjimo	1				

III SKYRIUS
REIKALAVIMAI, TAIKOMI SLAPTO BALSAVIMO KABINOS ĮRENGIMUI

14. Slapto balsavimo kabinos (toliau – balsavimo kabina) turi būti įrengtos taip, kad rinkėjui būtų patogu užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį tiesiogiai, niekieno nevaržomam, užtikrinant slapto balsavimo principą.

15. Balsavimo kabinos turi būti atskirtos viena nuo kitos pertvaromis. Balsavimo kabinose turi būti pakankamai šviesu ir patogu užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį, jose turi būti staliukas ar kitokia atrama ir rašiklis bei iškabinta rinkėjų informavimo medžiaga: informacija, kaip užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį, plakatas ar leidinys su kandidatų sąrašais, su sąrašams bei kandidatams suteiktais rinkimų numeriais.

16. Balsavimo kabina turi būti tokia, kad rinkėjas negalėtų matyti greta esančioje kabinoje kito rinkėjo pildomo biuletenio. Balsavimo kabina turi būti be užuolaidos ir įrengta taip, kad rinkimų (referendumo) komisijų nariai ir stebėtojai galėtų matyti, ar rinkėjas neatlieka neteisėtų veiksmų, tačiau negalima būtų matyti, kokias žymas biuletenyje rinkėjas daro. Balsavimo kabinoje turi būti VRK išleista informacija (lipdukas), kuria rinkėjas raginamas balsuoti slaptai ir neatlikti neteisėtų veiksmų. Reikalavimai balsavimo kabinai nustatyti Aprašo 3 priede.

17. Balsavimo kabinoje draudžiama daryti žymas iškabintoje informacinėje medžiagoje ar ant kabinoje esančio inventoriaus, filmuoti, fotografuoti, palikti kitus su balsavimu nesusijusius daiktus.

IV SKYRIUS
REIKALAVIMAI DĖL BALSAVIMO PATALPOS PRITAIKYMO RINKĖJAMS SU NEGALIA

18. Privalo būti užtikrinta teisė balsuoti neįgaliesiems, senyvo amžiaus rinkėjams ir numatyta galimybė jiems nesunkiai patekti ir (ar) pakilti į balsavimo patalpas. Įėjimas į pastatą, patekimas į balsavimo patalpas (pastato viduje) turi būti įrengtas taip, kad žmonėms su negalia nebūtų kliūčių savarankiškai patekti į pastato vidų ir balsavimo patalpą. Jeigu prie įėjimo į pastatą ar pastato viduje yra laiptai, greta jų turi būti įrengta nuožulna (pandusas arba rampa). Nuožulnos plotis turi būti ne mažesnis kaip 120 cm, išilginis nuolydis turi būti ne didesnis kaip 1:12 (8,3 proc.), abiejose pusėse turi būti įrengti ištisiniai turėklai. Mobilūs laiptų kopikliai yra netinkami rinkėjams, judantiems neįgaliųjų vežimėliais, patekti į pastatą (patalpą).

19. Balsavimo patalpoje viena balsavimo kabina turi būti pritaikyta rinkėjams su negalia ir skirta užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį sėdint kėdėje ar neįgaliojo vežimėlyje. Rinkėjams su negalia pritaikytos balsavimo kabinos reikalavimai nustatyti Aprašo 3 priede.

V SKYRIUS
REIKALAVIMAI, TAIKOMI KOMPIUTERINEI ĮRANGAI, IR JOS NAUDOJIMAS

20. Balsavimo patalpoje prie įėjimo turi būti įrengta kompiuterizuota darbo vieta (vietos) (kompiuteris su interneto ryšiu ir spausdintuvas), skirta (skirtos) užtikrinti galimybę patikrinti, ar atvykęs balsuoti rinkėjas yra įrašytas į elektroninį apylinkės rinkėjų sąrašą, ir pažymėti apie jo atvykimą balsuoti.

21. Balsavimo patalpoje įrengta kompiuterizuota darbo vieta (vietos) turi atitikti šiuos minimalius reikalavimus:

21.1. naudoti interneto naršykles: *Chrome* 37, *Firefox* 32, IE 10 arba naujesnes šių naršyklių versijas;

21.2. interneto sparta – nuo 1 Mb s;

21.3. operacinė sistema – *Windows* 7, *Windows* 8, *Windows* 10 arba naujesnės kartos. Naudoti tik legalią programinę įrangą, skirtą tik darbo funkcijoms atlikti;

21.4. uždrausti visą trečioms šalims priklausančią programinę įrangą, nesusijusią su kompiuterio saugumu ir darbo funkcijų atlikimu;

21.5. naudoti programinę įrangą kenkėjiškam kodui atpažinti;

21.6. nenaudoti USB laikmenų, nesusijusių su darbo tikslų atlikimu;

21.7. kompiuterio, skirto dirbti rinkimų (referendumo) dieną, testavimus ir bandymus būtina atlikti ne vėliau kaip likus 3 dienoms iki rinkimų (referendumo) dienos;

21.8. paskutinį šeštadienį ne vėliau 15 val. iki rinkimų (referendumo) dienos kompiuterizuota darbo vieta turi būti įrengta rinkimų (referendumo) apylinkėje (patikrintas interneto ryšys, išbandytas spausdintuvas, prisijungta prie rinkimų (referendumo) dienai skirtų programų, sinchronizuoti rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašo duomenys), interneto ryšys turi būti nuolatinis. Ten, kur mobiliojo ryšio signalas silpnesnis, rekomenduotina naudoti anteninius stiprintuvus;

21.9. rinkimų (referendumo) dieną balsų skaičiavimo protokolo duomenų įrašymą, protokolo surašymą bei perdavimą ir atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimą būtina atlikti iš to paties kompiuterio darbo vietos rinkimų (referendumo) apylinkėje.

22. Esant galimybei, balsavimo patalpoje įrengtoje kompiuterizuotoje darbo vietoje (vietose) leidžiama atlikti ir kitus rinkimų (referendumo) organizavimo darbus (darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymas, rinkimų (referendumo) apylinkių rinkėjų sąrašų tvarkymas ir kt.).

VI SKYRIUS
BALSAVIMO PATALPŲ ATITIKTIES TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMAMS VERTINIMAS

23. Paskelbus rinkimų (referendumo) datą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas VRK privalo kreiptis į neįgaliųjų ir senyvo amžiaus asmenų interesams atstovaujančias nevyriausybines organizacijas, siūlydama paskirti atstovus, kurie, kartu su tos savivaldybės administracijos direktoriaus ir VRK įgaliotais atstovais, vertins savivaldybės su-

teiktų (išnuomotų) balsavimo patalpų įrengimą ir jų pritaikymą neįgaliųjų ir senyvo amžiaus rinkėjų poreikiams. Tais atvejais, kai iš anksto žinoma numanoma rinkimų data, kreiptis į nevyriausybines organizacijas galima ir oficialiai nepaskelbus rinkimų datos.

24. VRK, gavusi informaciją apie neįgaliųjų ir senyvo amžiaus asmenų interesams atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų deleguojamus atstovus ir jų kontaktinius duomenis, kartu su VRK įgaliotų atstovų vertinti savivaldybės suteiktų (išnuomotų) balsavimo patalpų įrengimą ir jų pritaikymą neįgaliųjų ir senyvo amžiaus rinkėjų poreikiams kontaktiniais duomenimis, nedelsdama perduoda savivaldybių administracijų direktoriams.

25. Rinkimams (referendumui) vykdyti suteiktų (išnuomotų) balsavimo patalpų įrengimą ir jų pritaikymą negalią turinčių ir senyvo amžiaus rinkėjų poreikiams vertinime privalo dalyvauti savivaldybių institucijų, atsakingų už viešosios paskirties pastatų pritaikymą specialiesiems poreikiams, atstovai.

26. Konkrečią balsavimo patalpų vertinimo datą, suderinusi su vertinime dalyvausiančiomis įstaigomis ir organizacijomis arba jų įgaliotais atstovais, nustato savivaldybės administracijos direktorius.

27. Balsavimo patalpos atitiktis Aprašo reikalavimams vertinama pagal Aprašo 4 priede nustatytą vertinimo formą.

28. Nustačius balsavimo patalpų įrengimo trūkumus, savivaldybės administracijos direktorius privalo imtis priemonių, kad nustatyti balsavimo patalpos įrengimo ir (arba) jos pritaikymo negalią turinčių ir senyvo amžiaus rinkėjų poreikiams trūkumai būtų pašalinti arba suteikta (išnuomota) kita Aprašo reikalavimus atitinkanti balsavimo patalpa. Atsižvelgiant į trūkumų pobūdį, jie privalo būti pašalinti nedelsiant, ne vėliau kaip iki pakartotinio balsavimo patalpos atitikties Aprašo reikalavimams vertinimo dienos.

29. Pašalinus balsavimo patalpų įrengimo trūkumus arba suteikus (išnuomojus) kitą balsavimo patalpą, savivaldybės administracijos direktorius privalo organizuoti pakartotinį balsavimo patalpos (naujai suteiktos (išnuomotos) balsavimo patalpos) atitikties Aprašo reikalavimams vertinimą. Pakartotinis balsavimo patalpos vertinimas organizuojamas likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki rinkimų (referendumo) dienos.

30. Pakartotiname balsavimo patalpos (naujai suteiktos (išnuomotos) balsavimo patalpos) atitikties Aprašo reikalavimams vertinime dalyvauja šiame skyriuje nurodytų įstaigų ir organizacijų atstovai, taip pat tos savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijos įgaliotas atstovas ir tos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, jeigu pakartotinio balsavimo patalpos vertinimo metu yra sudaryta apylinkės rinkimų (referendumo) komisija.

31. Pakartotinio balsavimo patalpos (naujai suteiktos (išnuomotos) balsavimo patalpos) vertinimo metu nustačius, kad balsavimo patalpa neatitinka Aprašo reikalavimų, tos savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisija:

31.1. įpareigoja savivaldybės administracijos direktorių nedelsiant pašalinti nustatytus trūkumus ir nustato terminą jiems pašalinti – jeigu yra galimybė nustatytus trūkumus pašalinti ne vėliau kaip likus 12 valandų iki balsavimo pradžios;

31.2. imasi priemonių tinkamai balsavimo patalpai surasti – jeigu yra akivaizdu, kad nustatytų trūkumų neįmanoma pašalinti iki rinkimų dienos.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijos parengia ir paskelbia informaciją, skirtą rinkėjams informuoti apie rinkimų (referendumo) apylinkes. Parengtoje informacijoje turi būti nurodyta: rinkimų (referendumo) apylinkės adresas; paaiškinimas rinkėjui, kaip rasti ir pasiekti rinkimų (referendumo) apylinkę, nurodant susisiekimo būdą (pvz., visuomeninio transporto stotelę) ir (ar) orientacinius objektus; taip pat turi būti nurodyta, kad rinkimų (referendumo) apylinkės balsavimo patalpa ir pastatas, kuriame ji įsikūrusi, yra pritaikyti negalią turintiems ir senyvo amžiaus rinkėjams. Ši informacija skelbiama savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijai prieinamais būdais (savivaldybės pastate esančioje skelbimų lentoje, internete, vietos laikraščiuose).

33. Jeigu savivaldybės administracijos direktorius nepaskiria tinkamų patalpų balsavimo patalpai įrengti arba nepasirūpina balsavimui būtinu inventoriumi, arba, atlikus pakartotinį balsavimo patalpos vertinimą, nustatoma,

kad balsavimo patalpa neatitinka Aprašo reikalavimų ir nustatytų trūkumų neįmanoma pašalinti iki rinkimų dienos, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija privalo imtis priemonių tinkamai balsavimo patalpai surasti ir tinkamam inventoriui įsigyti. Balsavimo patalpa turi būti visiškai parengta rinkimams (referendumui) ne vėliau kaip likus 12 valandų iki balsavimo pradžios. Parengta balsavimo patalpa uždaroma, antspauduojama ir perduodama saugoti policijai, surašant balsavimo patalpų perdavimo saugoti policijai aktą. Apie tai apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas praneša savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai.

34. Iki balsavimo patalpos atidarymo rinkėjams joje gali būti tik apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai, rinkimų (referendumo) stebėtojai ir budintis policininkas.

35. Rinkimų (referendumo) dieną balsavimo patalpa rinkėjams atidaroma tik tada, kai susirenka ne mažiau kaip 3/5 apylinkės rinkimų komisijos narių.

36. Už balsavimo patalpos įrengimą, inventoriaus įsigijimą ir išsaugojimą, patalpos išlaikymą apmokama savivaldybės biudžeto lėšomis.

37. Prie įėjimo į pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa, ir perėjimo į balsavimo patalpą vietose (koridoriuose) bei balsavimo patalpoje negalima rengti jokių kitų renginių, išskyrus rinkimų (referendumo) organizavimą ir balsavimą.

Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos aprašo
1 priedas

REIKALAVIMAI RINKIMŲ (REFERENDUMO) APYLINKIŲ IŠKABOMS

1. Rinkimų (referendumo) apylinkių iškabos (toliau – iškaba) matmenys – 600 x 800 mm. Jeigu teritorijoje, kurioje yra rinkimų (referendumo) apylinkė, vartojama tautinės mažumos kalba (kalbos), šios savivaldybės taryba gali nuspręsti rinkimų (referendumo) apylinkės iškaboje, greta valstybinės kalbos, vartoti ir tautinės mažumos kalbą (kalbas). Iškabos, kurioje vartojama ir tautinės mažumos kalba (kalbos), matmenys – 800 x 800 mm.

2. Iškaba turi būti pagaminta iš 2–3 mm organinio stiklo arba jam lygiavertės medžiagos.

3. Iškaba tvirtinama prie arba virš įėjimo į pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa. Jeigu įėjimų į pastatą yra daugiau negu vienas, iškaba tvirtinama prie (virš) to įėjimo, kuriuo rinkėjai į balsavimo patalpą pateks rinkimų ar (ir) referendumo (referendumų) dieną.

4. Iškabos fonas turi būti baltos spalvos, įrašai – juodos spalvos. Iškaboje turi būti Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos logotipas (spalvotas), rinkimų apylinkės pavadinimas ir numeris.

5. Iškabos pavyzdys:

6. Iškabos pavyzdys (kai iškaboje vartojama tautinės mažumos kalba):

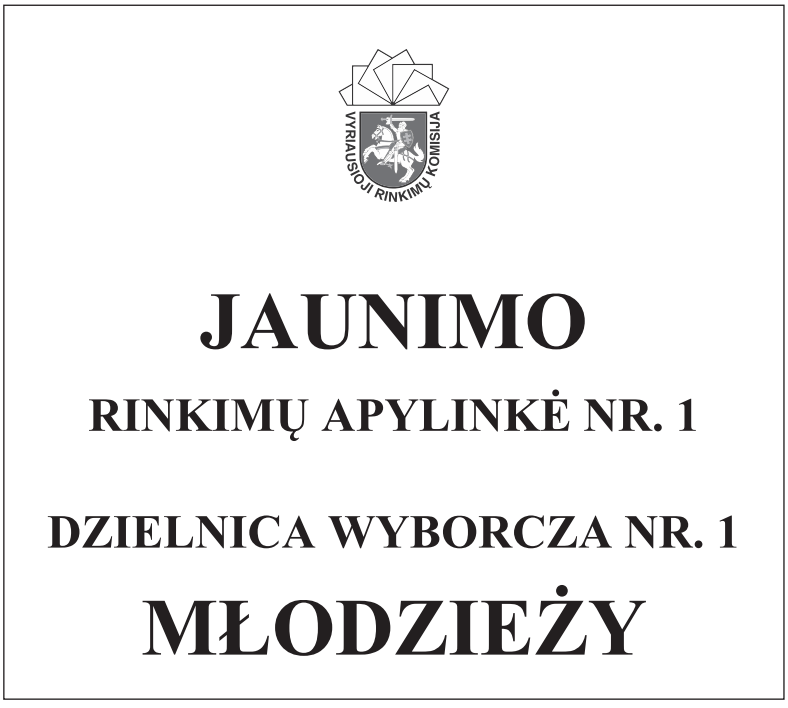

Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos aprašo
2 priedas

REIKALAVIMAI BALSADĖŽEI

1. Balsadėžė turi būti pagaminta iš šviesaus matinio, 4–5 mm storio organinio stiklo, kad nesimatytų balsadėžėje esančių balsavimo biuletenių turinys.

2. Balsadėžės matmenys: 450 x 450 x 800 mm.

3. Balsadėžės viršuje turi būti anga balsavimo biuleteniams įmesti; jos plotis – 10–15 mm, ilgis – 220–230 mm.

4. Balsadėžėje turi būti anga biuleteniams išimti, kurią būtų galima atidaryti ir kurią būtų galima užplombuoti plastikine plomba, kad nebūtų galima išimti biuletenių nepažeidus plombos.

5. Balsadėžės priekinėje dalyje turi būti Lietuvos valstybės herbas (spalvotas). Herbas turi būti ne mažesnis negu 200 x 240 mm dydžio.

Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos aprašo
3 priedas

REIKALAVIMAI BALSAVIMO KABINAI

1. Balsavimo kabinos (toliau – kabina) konstrukcija turi būti tokia, kad ją būtų galima panaudoti daug kartų.

2. Kabina turi būti surenkama iš atskirų metalinių vamzdžių. Kabinos matmenys: 1 000 x 1 000 x 2 000 mm. Surinkta kabina turi būti tvirta ir stabili, sujungimo vietose vamzdžiai turi būti patikimai fiksuojami be įrankių. Kabinos plokštumos iš trijų pusių turi būti uždengtos tankiu, juodos spalvos audiniu. Kabinos konstrukcijos elementas į audeklą įveriamas taip, kad atskirtų balsavimo vietas.

3. Per visą kabinos plotį, priešais įėjimą, 1 000 mm aukštyje turi būti sumontuotas stalviršis. Stalviršio plotis – 300–400 mm.

4. Kabinos plokštumas dengiantis audinys turi būti nepermatomas, pakabinamas, lengvai slankiojantis. Kabino plokštumas dengiančio audinio ilgis nuo balsavimo kabinos viršaus 1–1,4 m.

5. Kabinoje turi būti ant kabinos konstrukcijos rėmo lengvai tvirtinamas šviestuvas su LED lempute, kurios galingumas – 3–6 W.

6. Neįgaliesiems pritaikytos kabinos matmenys: 1 200 x 1 200 x 2 000 mm. Neįgaliesiems pritaikytoje kabinoje įrengiamo stalviršio atstumas nuo grindų – 70–80 cm, stalviršio plotis – 400 mm, kabinos plokštumas dengiančio audinio ilgis nuo balsavimo kabinos viršaus – 1,7 m.

Balsavimo patalpos įrengimo tvarkos aprašo
4 priedas

BALSAVIMO PATALPOS ATITIKTIES APRAŠO REIKALAVIMAMS FORMA

Rinkimų (referendumo) apylinkės Nr.:_____

Balsavimo patalpos adresas: _____

Balsavimo patalpos vertinimo data:_____

Balsavimo patalpos vertinimas: pirminis / pakartotinis (nereikalingą išbraukti)

Balsavimo patalpos vertinime dalyvauja: (vardas, pavardė, pareigos)

1._____

2._____

3._____

4._____

5._____

Eil. Nr.	**Vertinimo kriterijus**	**Žyma (atitinka / neatitinka / netaikoma)**	**Vertinime dalyvaujančių asmenų pastabos (pildoma, jei nustatyti balsavimo patalpos įrengimo trūkumai)**
1.	Įėjimas į pastatą, balsavimo patalpas įrengtas taip, kad žmonėms su negalia nebūtų kliūčių savarankiškai patekti į pastato (patalpą) vidų		
2.	Panduso plotis ir išilginis nuolydis atitinka Aprašo reikalavimus, įrengti ištisiniai turėklai (taikoma, jei prie įėjimo į patalpą įrengti laiptai)		
3.	Balsavimo patalpos plotas atitinka Aprašo reikalavimus		
4.	Balsavimo patalpa atitinka patalpų apsaugai keliamus reikalavimus, gaisrinės saugos, sanitarijos bei higienos normų reikalavimus		
5.	Įrengtas liftas (taikoma, jei balsavimo patalpa įrengta ne pirmajame pastato aukšte)		

Balsavimo patalpos vertinimo išvada: _____

_____

_____

Nustatytus trūkumus pašalinti iki:_____

Balsavimo patalpos vertinime dalyvavusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, parašai:

1._____

2._____

3._____

4._____

5._____

FORMA PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2018 m. gruodžio 11 d. sprendimu Nr. Sp-191

BALSAVIMO PATALPOS PERDAVIMO SAUGOTI POLICIJAI AKTAS

_____
(data ir laikas)

_____
(vieta)

_____ savivaldybės (apygardos) (Nr. __) _____
(pavadinimas) (pavadinimas)

apylinkės (Nr. ___) rinkimų komisijos pirmininkas _____
(vardas, pavardė)

perdavė, o _____
(teritorinės policijos įstaigos pavadinimas, policijos pareigūno vardas, pavardė)

perėmė saugoti balsavimo patalpas, esančias_____.
(adresas)

Balsavimo patalpos išoriškai apžiūrėtos, užrakintos ir antspauduotos apylinkės rinkimų komisijos antspaudu.
Pastabos dėl perduodamų patalpų (kuriame aukšte, ar yra langai, ar jie uždaryti, ar ant langų yra grotos, kiek įėjimų į patalpas, kokios durys, ar jos ir užraktai yra tvarkingi ir kt.)

_____
_____
_____
_____

Perduodamų saugoti patalpų raktą turi _____ savivaldybės
(pavadinimas)

(apygardos) (Nr. ___) _____ apylinkės (Nr. ___)
(pavadinimas)

rinkimų komisijos pirmininkas _____.
(vardas, pavardė)

Aktas surašomas 2 egzemplioriais ir pasirašytas atiduodamas šalims.

Patalpas saugoti perdavęs
rinkimų apylinkės rinkimų komisijos
pirmininkas

_____
(vardas, pavardė, parašas)

_____
(mobiliojo telefono numeris)

Patalpas saugoti perėmęs policijos
pareigūnas

_____
(vardas, pavardė, parašas)

_____
(mobiliojo telefono numeris)

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2020 m. gegužės 14 d. sprendimu Nr. Sp-70

7.2. APYLINKĖS RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS PROTOKOLŲ PILDYMO NAUDOJANT „RINKIMŲ VEDLĮ“, BALSŲ IR PIRMUMO BALSŲ SKAIČIAVIMO, RINKIMŲ (REFERENDUMO) BIULETENIŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ PRISTATYMO SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) RINKIMŲ (REFEENDUMO) KOMISIJAI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS. PROTOKOLŲ PASIRAŠYMAS

1. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos protokolų pildymo naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pristatymo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos protokolų pildymo naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pristatymo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarka.

Pagal Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 79 straipsnį, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 74 straipsnį kiekvienoje rinkimų apylinkėje surašomi du balsų skaičiavimo protokolai: vienmandatės rinkimų apygardos (F1) ir daugiamandatės rinkimų apygardos (F2). Pagal Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo 69 straipsnį surašomi vienmandatės, pagal Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 80 straipsnį – daugiamandatės apygardos balsų skaičiavimo protokolai, pagal Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo 68 straipsnį – balsų skaičiavimo protokolai. Daugiamandatės rinkimų apygardos protokolą sudaro dvi dalys: pirmoji dalis (F2) yra skirta kandidatų sąrašų gautų balsų apskaitai, antroji (F3) – visų kandidatų sąrašų pirmumo balsų apskaitos bendras skyrius ir F4 – kiekvieno kandidatų sąrašo pirmumo balsai – kandidatų gautų pirmumo balsų apskaitai.

2. Balsų skaičiavimo protokolai pildomi Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (toliau – VRKIS) dalyje „Rinkimų vedlys“.

3. Rinkimų vedlys (toliau – **Vedlys**) yra VRKIS programinės įrangos dalis, skirta rinkimų (referendumo) komisijoms surašyti balsų skaičiavimo protokolus, juos atspausdinti, internetinio ryšio priemonėmis perduoti balsų skaičiavimo protokolų duomenis ir kitą **Vedlyje** sukauptą informaciją VRK ir savo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoms. Nesant internetinio ryšio, **Vedlys** gali išsaugoti informaciją elektroninėje byloje lokalioje darbo vietoje naudojamame kompiuteryje. Šiuo atveju savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai kartu su pasirašytais protokolais perduodama šios bylos kopija. Naudojant keletą kompiuterių, perduodamos visų kompiuterių bylos.

3.1. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija rinkimų (referendumo) dieną savo atliekamus veiksmus, kurių eiliškumas nustatytas rinkimų įstatymuose (Referendumo įstatyme), nuosekliai fiksuoja **Vedlyje**: suskaičiuoja visus kiekvienam komisijos nariui išduodamus ir jo grąžinamus rinkimų (referendumo) biuletenius; žymi rinkimų (referendumo) stebėtojų atvykimo į balsavimo patalpą ir išvykimo iš jos laiką, rinkimų (referendumo) stebėtojų teikiamas pastabas; nurodo rinkimų (referendumo) biuletenių, rastų balsadėžėje ir gautų išoriniais balsavimo vokais, skaičius; balsų, paduotų už kiekvieną kandidatą ir kandidatų sąrašą (referendumo iniciatyvą), skaičius; pagal šiuos duomenis **Vedlys** sudaro balsų skaičiavimo protokolus, patikrina, ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos įrašomuose duomenyse nėra aritmetinių klaidų ar prieštaravimų.

3.2. Skaičiuojant pirmumo balsus, **Vedlyje** įrašoma kiekviename rinkimų biuletenyje nurodyti kandidatų rinkimų numeriai ir pagal šiuos pirmumo balsus atspausdina daugiamandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo protokolo antrąją dalį (F3 ir visas F4 formas).

3.3. **Vedlys** sudaro galimybę savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai stebėti savo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) apylinkių balsų skaičiavimo protokolų pildymo eigą, sudaryti ir

atspausdinti savivaldybės (apygardos) balsų skaičiavimo protokolus bei organizuoti ir vykdyti pirmumo balsų perskaičiavimą, taip pat nustatyti, ar internetu perduoti balsų skaičiavimo protokolų duomenys atitinka apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių bei rinkimų (referendumo) stebėtojų pasirašytus ir savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai perduotų balsų skaičiavimo protokolų duomenis. **Vedlys** sudaro galimybę VRK stebėti kiekvienos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos darbą, pildomo balsų skaičiavimo protokolo duomenis ir kitą **Vedlyje** kaupiamą informaciją.

3.4. Prisijungimas darbui **Vedlyje** autorizuotas ir leidžiamas tik per Elektroninius valdžios vartus. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, pirmininkas gali prisijungti ir redaguoti (redaguoti, tai yra įrašyti ir keisti duomenis gali tik šios komisijos pirmininkas ar vienas iš šios komisijos narių) ar matyti (prisijungusių skaičius neribojamas) tik savo rinkimų (referendumo) apylinkės duomenis; savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos narys, pirmininkas – savo rinkimų (referendumo) savivaldybės (apygardos) ir ją sudarančių rinkimų (referendumo) apylinkių duomenis, keisti rinkimų (referendumo) apylinkių narių prisijungimo ir redagavimo teises. VRK narys ar pirmininkas gali matyti visų rinkimų (referendumo) savivaldybių (apygardų) ir apylinkių duomenis, įskaitant ir užsienyje esančių balsavimo komisijų duomenis. **Vedlys** fiksuoja visus prisijungimus prie jo ir bet kokių duomenų pildymą ar redagavimą, tai yra pagal **Vedlyje** sukauptą informaciją galima nustatyti, kas, kada ir kokius išsaugotus duomenis įvedė, kada ir kuriuos duomenis pakeitė.

3.5. **Vedlys**, formuodamas balsų skaičiavimo protokolus, dalį protokolams reikalingų duomenų (apylinkės rinkėjų skaičius, įrašytų ir išbrauktų rinkėjų skaičius, iš anksto balsavusių rinkėjų skaičius, atvykusių balsuoti rinkimų (referendumo) dieną rinkėjų skaičius ir kitus duomenis) gauna iš VRKIS posistemės „Rinkėjai“.

4. **Vedlį** sudaro 8 etapai, turintys statusus: „Nepradėtas“, „Vykdomas“, „Baigtas“. Statusas „Nepradėtas“ nurodo, kad nė vienas duomuo šiame etape nėra įrašytas; „Vykdomas“ – duotuoju metu duomenys vedami, „Baigtas“ – nurodo, kad visi etapo duomenys suvesti. Dalis etapų turi taip pat nuosekliai pildomus žingsnius.

5. **Vedlys** leidžia nuosekliai vykdyti visus etapus ir tikrina, kaip įrašomi duomenys atitinka jau įvestus, ir įspėjamuoju pranešimu informuoja apie neatitikimus arba draudžia toliau tęsti skaičiavimą, neišsaugo duomenų, fiksuoja kritinę klaidą ir reikalauja įvesti patikslintus skaičius. Prie kritinių klaidų priskiriamos aritmetinės klaidos, neužpildyti laukai. Esamos klaidos fiksuojamos **Vedlio** atitinkamame etape ir **Vedlio** 1 lange.

6. Pildant **Vedlio** etapus ir žingsnius, suformuojamas vienmandatės ir daugiamandatės rinkimų (referendumo) apygardų balsų skaičiavimo protokolai. Protokolai, kurie turi kritinių klaidų, pažymėti įrašu „TURI KLAIDŲ“. Tokių protokolų pasirašyti negalima. Protokolai, kurie neturi kritinių klaidų, turi keturženklius kodus, sudaromus iš skaičių ir raidžių. Atspausdintus nurodytus protokolus pasirašo apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ir nariai, po to rinkimų (referendumo) stebėtojai. Visi pasirašiusieji nurodomi **Vedlyje** ir protokolas, įvedus keturženklį kodą, patvirtinamas. Kodo atitikimas reiškia, kad pasirašymo metu nė vienas protokolo skaičius nebuvo taisomas ir protokolas yra perduotas į VRK ir į savo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisiją. Vėlesnis protokolo duomenų keitimas galimas tik savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai leidus ir grąžinus protokolą pataisyti.

II SKYRIUS
RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS VEIKSMAI IKI BALSADĖŽĖS ATIDARYMO

7. Rinkimų (referendumo) dienos rytą, dar prieš balsavimo pradžią, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams išdalijami apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos antspaudu anspauduoti rinkimų (referendumo) biuleteniai.

7.1. Komisijos veiksmai **Vedlyje**. **Vedlyje** įrašoma: apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos gautų vienmandatės ir daugiamandatės rinkimų apygardų biuletenių skaičiai, kiekvienos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos išduotų balsavimo namuose biuletenių skaičius bei kiek biuletenių išduota rinkėjams, kiek jų sugadinta ir kiek liko nepanaudotų. (**Vedlio** 1 etapas).

7.2. Registruojami apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams išduoti vienmandatės ir daugiamandatės rinkimų apygardų biuleteniai. Nurodomi biuletenių šaknelių numeriai. Jų išdavimo laikas fiksuojamas auto-

matiškai. Registravimas vyksta visą rinkimų (referendumo) dieną iki balsadėžės atidarymo, kiekvieną kartą, kai išduodami ar grąžinami biuleteniai. (**Vedlio** 2 etapas, 1 ir 2 žingsniai).

8. Rinkimų (referendumo) stebėtojų registracija. **Vedlyje** įrašoma rinkimų (referendumo) stebėtojo(-ų) vardas(-ai), pavardė(-ės), atvykimo diena ir laikas. Atvykus naujam rinkimų (referendumo) stebėtojui, jis įrašomas tokia pačia tvarka. Rinkimų (referendumo) stebėtojui atvykus pakartotinai, jo vardas ir pavardė įrašomi dar kartą. Rinkimų (referendumo) stebėtojui pranešus apie išvykimą ar kai jo nėra ilgesnį laiką, fiksuojamas jo išvykimo laikas. Rinkimų (referendumo) stebėtojui pateikus žodinę ar rašytinę pastabą (pastabas), trumpas jų turinys nedelsiant įrašomas ir išsaugomas skiltyje „Pastabos“. (**Vedlio** 3 etapas).

9. Rinkimų (referendumo) dieną balsavimo patalpa rinkėjams atidaroma tik susirinkus ne mažiau kaip 3/5 apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių. Balsadėžė, prieš tai patikrinus, ar ji tuščia, antspauduojama ar plombuojama balsadėžės uždarymo vietoje. Pradedamas balsavimas.

10. Rinkimų (referendumo) dieną 20 valandą apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas skelbia, kad balsavimas baigtas, ir pasirūpina, kad balsavimo patalpa būtų uždaryta.

11. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 rinkimų (referendumo) komisijos narių, užklijuoja ir antspauduoja balsadėžės plyšį. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas privalo trumpai priminti rinkimų įstatymuose (Referendumo įstatyme) nustatytus balsų skaičiavimo reikalavimus ir pranešti, kiek rinkimų (referendumo) biuletenių buvo gauta iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos, kiek jų skirta balsavimui namuose ir kiek iš jų panaudota, nepanaudota ir sugadinta. (**Vedlyje** šie skaičiai buvo įrašyti ir išsaugoti dar iki balsavimo patalpos atidarymo).

12. Uždarius balsavimo patalpą, baigiama apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams išduotų rinkimų (referendumo) biuletenių apskaita. Atskirai iš kiekvieno apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nario surenkami nepanaudoti (biuleteniai, kurie nėra atskirti nuo šaknelių) ir sugadinti (biuleteniai be šaknelių) rinkimų (referendumo) biuleteniai. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai suskaičiuoja rinkėjų parašų skaičių rinkėjų sąraše, atskirai kiekvieno apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nario naudoto rinkėjų sąrašo dalyje, bei atvykimo lapelių, gautų iš kiekvieno apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nario, skaičių.

Vedlio 2 etape įrašoma: grąžinamų nepanaudotų rinkimų (referendumo) biuletenių šaknelių numeriai, nurodant jų intervalą, pagal kurį **Vedlys** nustato rinkimų (referendumo) biuletenių skaičių. Grąžinami sugadinti rinkimų (referendumo) biuleteniai (tai yra rinkėjų sugadinti, bet neįmesti į balsadėžę; sugadinti atplėšiant nuo šaknelės; rasti nenumeruoti ar tuo pačiu numeriu numeruotų šaknelių rinkimų (referendumo) biuleteniai ar panašiai) įrašomi į sugadintų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičių. Sugadinti rinkimų (referendumo) biuleteniai neturi (ar laikoma, kad neturi šaknelių) šaknelių ir įrašomi **Vedlyje** nurodant tik jų skaičių.

Vedlio 4 etape atskirai prie kiekvieno apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nario įrašoma: rinkėjams išduotų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičius (3.3), rinkėjų parašų skaičius (3.4) ir atvykimo lapelių skaičius (3.5). Kai apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai grąžino visus turėtus rinkimų (referendumo) biuletenius, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariui išduotų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičius (3.2) turi būti lygus rinkėjų parašų skaičiui (3.4) ir atvykimo lapelių skaičiui (3.5). O nepanaudotų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičius (3.6) tampa lygus 0 (nuliui). Jeigu taip nėra, gali būti, kad taip yra dėl skaičiuojant rinkėjams išduotus rinkimų (referendumo) biuletenius, rinkėjų parašus ar atvykimo lapelius padarytų klaidų, dėl Aprašo 12 punkte nurodytų priežasčių arba kad priežastys gali paaiškėti atidarius balsadėžę. **Vedlio** eilutėje 3.8 nurodomi visi likę (pas apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininką, sekretorių) apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams neišdalyti rinkimų (referendumo) biuleteniai.

13. Visus nepanaudotus (3.8), rinkimų (referendumo) dieną apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių grąžintus, nepanaudotus balsavimo namuose (neatplėštus nuo šaknelių) ir sugadintus (rinkimų (referendumo) dieną ir namuose) rinkimų (referendumo) biuletenius apylinkės rinkimų (referendumo) komisija anuliuoja, nukirpdama ne mažiau kaip tris centimetrus dešiniojo viršutinio biuletenio kampo. Po to visi šie nukirpti rinkimų (referendumo) biuleteniai ir nukirpti jų kampai sudedami į atskirus specialius vokus, kurie užklijuojami ir antspauduojami. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijoje negali likti nė vieno nesupakuoto rinkimų (referendumo) biuletenio, išskyrus balsadėžėje ir balsavimo vokuose esančius rinkimų (referendumo) biuletenius. Tik tada apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas priima sprendimą atidaryti balsadėžę.

III SKYRIUS
RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS VEIKSMAI SKAIČIUOJANT BALSADĖŽĖJE RASTUS BIULETENIUS

14. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija, vadovaudamasi rinkimų įstatymuose (Referendumo įstatyme) numatytais straipsniais ir nustatyta tvarka, apžiūri balsadėžę ir, nesant pažeidimų, priima sprendimą ją atidaryti. Balsai turi būti skaičiuojami taip, kad šią procedūrą, rinkėjų žymas rinkimų (referendumo) biuleteniuose galėtų matyti visi balsų skaičiavimo metu dalyvaujantys asmenys ir įsitikinti, kad balsai skaičiuojami sąžiningai ir teisingai. Rinkimų (referendumo) biuleteniai skaičiuojami ant stalų, ant kurių negali būti jokių kitų dokumentų bei rašymo priemonių (išskyrus juodus grafitinius pieštukus). Prie stalo gali sėdėti ir skaičiuoti rinkimų (referendumo) biuletenius tik apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas prižiūri, kaip laikomasi rinkimų įstatymų (Referendumo įstatymo) reikalavimų, organizuoja apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos darbą, prireikus skelbia balsavimą dėl rinkimų (referendumo) biuletenio pripažinimo galiojančiu ar negaliojančiu.

15. Balsadėžėje buvę biuleteniai suskirstomi į vienmandatės (dvi grupės biuletenių: galiojantys ir negaliojantys) ir daugiamandatės (dvi grupės biuletenių: galiojantys ir negaliojantys) apygardų biuletenius. Skirstant biuletenius į grupes, tikrinama, ar biuleteniai yra nustatytos formos, ar jie antspauduoti šios rinkimų (referendumo) apylinkės antspaudu. Jeigu skirstant biuletenius nėra aišku, kuriai grupei (galiojančių ar negaliojančių) jį priskirti, neaiškūs biuleteniai dedami į atskirus pluoštelius (atskirai vienmandatės ir daugiamandatės) ir, baigus biuletenius skirstyti į grupes, dėl negaliojančių biuletenių balsuojama (balsavimo rezultatas įrašomas kitoje biuletenio pusėje). Po to suskaičiuojami kiekvienos galiojančių ir negaliojančių grupės biuleteniai ir jų skaičius įrašomas į **Vedlio** 5 etapo duomenis. Negaliojantys biuleteniai (jeigu jų daugiau kaip 50, naudojant Aprašo 17 punkte nurodytus skirtukus) atskirai pagal apygardas (vienmandatė ar daugiamandatė) supakuojami į didįjį voką, ant kurio užrašomas negaliojančių biuletenių skaičius.

16. Jeigu balsadėžėje rasta daugiau arba mažiau rinkimų (referendumo) biuletenių, negu jų buvo išduota rinkėjams, apylinkės rinkimų (referendumo) komisija imasi priemonių nustatyti priežastis. **Vedlio** 5 etapo 1 žingsnyje įrašoma: balsadėžės atidarymo laikas, balsadėžėje rastų galiojančių ir negaliojančių biuletenių skaičius vienmandatėje ir daugiamandatėje rinkimų apygardose. Šiame etape kandidatų ir kandidatų sąrašų („už“ ir „prieš“ referendumo sprendimą) gauti balsai neskaičiuojami.

17. Kandidatų („už“ ir „prieš“ referendumo sprendimą) gautų balsų skaičiavimas. Galiojantys rinkimų (referendumo) biuleteniai pagal juose rinkėjų padarytas žymas suskirstomi į atskiras grupes pagal kandidatus („už“ ir „prieš“ referendumo sprendimą). Kiekvieną biuletenių grupę skaičiuoja du apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai ir po to perskaičiuoja kiti (ne mažiau kaip du) apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai. Rekomenduojama biuletenius padalyti į pluoštus, kad būtų patogu juos apgaubti sulenktu ir pasirašytu „Suskaičiuotų biuletenių skirtuku“ (1 priedas). Skirtukas padaromas taip: ant popieriaus lapo užrašoma: kandidato vardas, pavardė arba „Negaliojantys biuleteniai“, pluošte esančių biuletenių skaičius, biuletenius skaičiavusių ir perskaičiavusių apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių pavardės, vardai ir komisijos nariai pasirašo. Lapas perlenkiamas ir juo atskiriamas kiekvienas rinkimų (referendumo) biuletenių pluoštas.

18. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija privalo vieną kartą balsus perskaičiuoti, jeigu iki rinkimų (referendumo) apylinkės balsų skaičiavimo protokolo pasirašymo to pareikalauja bent vienas apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys ar rinkimų (referendumo) stebėtojas. **Vedlio** 5 etapo 2 žingsnyje įrašoma: kiekvieno kandidato („už“ ir „prieš“ referendumo sprendimą) gautų balsų skaičius. Šių balsų suma turi būti lygi galiojančių rinkimų (referendumo) biuletenių skaičiui. Vienmandatės rinkimų apygardos biuleteniai supakuojami ir sudedami į didįjį voką, ant kurio užrašomas šių biuletenių skaičius.

19. Po to skaičiuojami daugiamandatės rinkimų apygardos biuleteniai. Balsavimo biuleteniai suskirstomi į grupes pagal kandidatų sąrašus. Kiekvienos grupės biuleteniai suskaičiuojami ir jų skaičius įrašomas **Vedlio** 5 etapo 2 žingsnyje. Kiti balsų skaičiavimo tvarkos, biuletenių pakavimo reikalavimai yra tokie patys kaip skaičiuojant vienmandatės rinkimų apygardos biuletenius.

IV SKYRIUS
RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS VEIKSMAI SKAIČIUOJANT VOKAIS GAUTUS BIULETENIUS

20. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas pateikia visus (balsavusiųjų namuose ir gautus iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos) gautus išorinius balsavimo vokus. **Vedlio** 6 etapo 1 žingsnio 10.1 ir 10.21 punktuose įrašomi gautų išorinių balsavimo vokų skaičiai. Patikrinama, ar jų skaičius atitinka **Vedlio** 6 etapo 10, 10.1 ir 10.2 pilkuose langeliuose (VRKIS posistemėje „Rinkėjai“) įrašytus skaičius. Nustačius neatitikimus, aiškinamasi priežastys, jeigu jos nustatomos, pranešama apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams ir rinkimų (referendumo) stebėtojams, jeigu neatitikimo priežastys nežinomos, apie tai pranešama apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams, rinkimų (referendumo) stebėtojams ir savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai.

21. Iš naujo antspauduojama (plombuojama) balsadėžė (kaip tai nurodoma Aprašo 9 punkte). **Vedlyje** galima atspausdinti Rinkėjų, kurie balsavo iki rinkimų (referendumo) dienos, sąrašą su jame nurodytais ant išorinių balsavimo vokų užklijuotų specialių ženklų numeriais. Jeigu sutikrinus randama neatitikimų, apie juos nedelsiant pranešama savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai, kuri, įvertinusi neatitikimų pobūdį ir mastą, informuoja VRK. Nustačius tyčinio vokų atplėšimo žymas, pranešama teisėsaugos institucijoms.

21.1. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas paveda vienam komisijos nariui išimti iš kiekvieno išorinio voko (nukirpus nuo jo vieną kraštą) informacinį rinkėjo lapelį ir vidinį voką, kitam (kitiems) – rinkėjų sąraše surasti balsavusio rinkėjo pavardę ir pranešti, ar rinkėjas nėra balsavęs rinkimų (referendumo) apylinkėje ir ar nėra gauta šio rinkėjo dar vieno išorinio balsavimo voko. Ši procedūra atliekama taip: išorinis balsavimo vokas apžiūrimas, įsitikinama, kad jis nebuvo atplėštas, specialus ženklas nepažeistas. Nukirpus išorinio balsavimo voko kraštą, iš jo išimamas informacinis rinkėjo lapelis ir vidinis balsavimo vokas. Garsiai perskaitomas rinkėjo eilės numeris apylinkės rinkėjų sąraše ir rinkėjo pavardė, šie duomenys sutikrinami su apylinkės rinkėjų sąrašo duomenimis. Apylinkės rinkėjų sąraše prie rinkėjo, kurio balsas gautas išoriniame balsavimo voke, pavardės įrašoma „Balsavo vokais“ arba „BV“. Vidinis balsavimo vokas antspauduojamas rinkimų (referendumo) apylinkės antspaudu ir įmetamas į balsadėžę. Jeigu informaciniame rinkėjo lapelyje įrašytas asmuo, kurio nėra rinkėjų sąraše, arba rinkėjų sąraše yra rinkėjo parašas, liudijantis, kad jis jau balsavo apylinkėje, arba yra gautas kitas to paties rinkėjo išorinis balsavimo vokas, arba išoriniame balsavimo voke nėra informacinio rinkėjo lapelio, arba išoriniame balsavimo voke yra įdėta daugiau kaip vienas vidinis balsavimo vokas, antspaudas nededamas, vidinis balsavimo vokas neatplėšiamas. Tolesnė šių vokų apskaita netvarkoma. Po to, kai paskutinis antspauduotas išorinis balsavimo vokas įmetamas į balsadėžę, išoriniai balsavimo vokai, informaciniai rinkėjo lapeliai, neantspauduoti vidiniai balsavimo vokai sudedami atskirai. **Vedlio** 6 etapo 1 žingsnyje įrašoma: gautų išorinių balsavimo vokų skaičius, rastų vidinių balsavimo vokų skaičius, antspauduotų vidinių balsavimo vokų skaičius.

22. Balsadėžė atidaroma. Vidiniai balsavimo vokai atplėšiami po vieną, patikrinama, kad viename vidiniame balsavimo voke būtų ne daugiau kaip vienas vienmandatės rinkimų apygardos biuletenis ir vienas daugiamandatės rinkimų apygardos biuletenis. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos gali gauti iš užsienyje esančių karinių misijų nestandartinius biuletenius – PDF formato baltus biuletenius su atšviestu VRK antspaudu. Visi iš vidinių balsavimo vokų išimti biuleteniai suskaičiuojami, jie skaičiuojami taip kaip biuleteniai, rasti balsadėžėje, pagal Aprašo 17 ir 18 punktuose nustatytą tvarką. **Vedlio** 6 etapo 2 žingsnyje įrašomi gauti balsų skaičiavimo rezultatai.

23. Į didžiuosius vokus, kuriuose yra galiojantys ir negaliojantys rinkimų (referendumo) biuleteniai, rasti balsadėžėje, pridedami išoriniuose balsavimo vokuose gauti galiojantys ir negaliojantys rinkimų (referendumo) biuleteniai. Informaciniai rinkėjo lapeliai, atplėšti išoriniai ir vidiniai, neantspauduoti vidiniai balsavimo vokai supakuojami.

24. Protokolo spausdinimas **Vedlyje.** Protokole, kuriame bus kritinių klaidų, per visą protokolo puslapį bus įrašas „klaidos“. **Vedlio** pradiniame lange **Vedlio** etapų sąraše bus nuoroda, kokia tai klaida ar klaidos. Jeigu protokolas kritinių klaidų neturi, **Vedlys** sukuria protokolo duomenų apsaugos kodą, kurį sudaro keturi simboliai. Protokolą galima atsispausdinti ir pasirašyti.

25. Protokolą pasirašo visi skaičiavime dalyvavę apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai ir apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Po to pasirašo rinkimų (referendumo) stebėtojai. **Vedlyje**

pažymimi visi protokolą pasirašę apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai ir apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, rinkimų (referendumo) stebėtojai, įvedamas pasirašymo laikas ir protokolo apačioje esantis duomenų apsaugos kodas. Patvirtinus protokolą, jį taisyti galima tik savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai jį grąžinus ir leidus taisyti. Paprašius rinkimų (referendumo) stebėtojui ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariui, jam išduodama patvirtinto protokolo kopija, kurią pasirašo apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Analogiškai suformuojama ir daugiamandatės rinkimų apygardos protokolo I dalis.

V SKYRIUS
KANDIDATŲ PIRMUMO BALSŲ SKAIČIAVIMAS

26. Vadovaudamasi rinkimų įstatymuose numatytais reikalavimais, apylinkės rinkimų komisija nusprendžia, ar pirmumo balsus skaičiuoti iš karto, ar kreiptis į savivaldybės (apygardos) rinkimų komisiją dėl leidimo pirmumo balsus skaičiuoti kitą kartą, bet ne vėliau kaip po 24 valandų. Jeigu savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas leidžia pirmumo balsus skaičiuoti kitą kartą, abu maišai su dokumentais užplombuojami ir visi rinkimų dokumentai perduodami savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai.

27. **Kandidatų pirmumo balsų skaičiavimas iš karto.** Daugiamandatės rinkimų apygardos biuleteniai skaičiuojami ant stalų, ant kurių negali būti jokių kitų dokumentų bei rašymo priemonių (išskyrus juodus grafitinius pieštukus). Pirmumo balsams skaičiuoti apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas sudaro iš dviejų ar daugiau apylinkės rinkimų komisijos narių skaičiavimo grupes ir kiekvienai jų paveda skaičiuoti konkrečių kandidatų sąrašų pirmumo balsus. **Vedlyje** nurodoma: balsų skaičiavimo grupių nariai, kurie skaičiuos pirmumo balsus ir dirbs su kompiuteriu; grupėms priskirti kandidatų sąrašai. Kiekviena grupė, skaičiuodama pirmumo balsus, naudoja kompiuterį, todėl vienu metu kelios grupės gali skaičiuoti pirmumo balsus tik turėdamos atskirus kompiuterius. Vieno kandidatų sąrašo pirmumo balsai gali būti vedami į **Vedlį** tik vienu kompiuteriu. Tuo pačiu kompiuteriu gali būti vedami kelių sąrašų pirmumo balsai. Nedirbantys su kompiuteriais darbo grupės ar nepaskirti į grupes apylinkės rinkimų komisijos nariai gali paruošti biuletenius skaičiavimui: išrūšiuoti į reitinguotus ir nereitinguotus; surašyti biuletenių numerius; pagal atspausdintą suvestų pirmumo balsų lentelę su kiekvieno biuletenio reitingo duomenimis patikrinti skaičiavimo rezultatus. Jeigu kyla nesutarimų dėl grupių sudarymo ar sąrašų priskyrimo, šie klausimai sprendžiami burtais. Politinės partijos pasiūlytas apylinkės rinkimų komisijos narys negali skaičiuoti tos pačios partijos iškeltų kandidatų sąrašo pirmumo balsų. Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas balsų paprastai neskaičiuoja. Jis prižiūri, kaip dirba balsų skaičiavimo grupės. Visos balsų skaičiavimo grupės turi dirbti vienoje patalpoje.

28. Balsų skaičiavimo grupė, gavusi voką su biuleteniais nustato, ar gavo voką su jiems paskirto suskaičiuoti kandidatų sąrašo biuleteniais. Skaičiuojant biuletenius taip pat įvertinama, ar visuose biuleteniuose yra balsuota už nurodytą kandidatų sąrašą. Jeigu aptinkama tokių biuletenių, kurie, balsų skaičiavimo grupės narių nuomone, yra negaliojantys arba priskirtini kitam sąrašui, šie biuleteniai atidedami ir, baigus skaičiuoti sąrašo pirmumo balsus, perduodami apylinkės rinkimų komisijos pirmininkui. Galutinį tokių biuletenių įvertinimą, kai baigiami skaičiuoti visų kandidatų sąrašų pirmumo balsai, priima apylinkės rinkimų komisija, balsuodama dėl kiekvieno biuletenio. Apylinkės rinkimų komisija, esant negaliojančių ar ne tam kandidatų sąrašui priskirtų biuletenių ir dėl to pasikeitus daugiamandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo rezultatams, kreipiasi į savivaldybės (apygardos) rinkimų komisiją su prašymu leisti taisyti daugiamandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo protokolo I dalį. Po to **Vedlyje** padaromi pataisymai. Protokolas spausdinamas, pasirašomas apylinkės rinkimų komisijos narių, rinkimų stebėtojų ir patvirtinamas **Vedlyje** iš naujo.

29. Biuletenių skirstymas į biuletenius, turinčius ir neturinčius pirmumo balsų. Pirmiausia atrenkami biuleteniai, turintys bent vieną reitingo žymą. Biuleteniai suskaičiuojami ir visi šie reitinguoti biuleteniai labai atidžiai pieštuku viršutiniame mėlynos linijos laukelio dešiniajame kampe iš eilės pradedant nuo 1 (vieneto) sunumeruojami. **Vedlyje**: grupė pasirenka skaičiuojamą politinę partiją, nurodo biuletenių su pirmumo balsais skaičių. Vienas grupės narys skaito biuletenyje pažymėtus kandidatų numerius, kitas apylinkės rinkimų komisijos narys kompiuterio klaviatūra veda diktuojamus skaičius. Suvedus 20 biuletenių, programa pasiūlys patikrinti, ar tikrai vedamo biuletenio numeris atitinka ant biuletenio užrašytą skaičių. Toks patikrinimas paprastai kartojamas kas 20 biule-

tenių. Jeigu balsų skaičiavimo grupė nesutaria, kokį rinkimų numerį parašė rinkėjas, toks biuletenis atidedamas ir vėliau dėl šio rinkimų numerio nustatymo apylinkės rinkimų komisija sprendžia balsuodama. Rinkėjų parašytos pavardės, vardai, kiti užrašai ar nenustatytoje biuletenio vietoje parašyti skaičiai nėra rinkimų įstatymuose nustatytas būdas balsuoti už kandidatų pirmumą. Taip pažymėti pirmumo balsai neskaičiuojami. Kai apylinkės rinkimų komisijos nariai pagal biuletenio žymą negali nustatyti, kokį rinkimų numerį rinkėjas įrašė, **Vedlyje** įrašomas 0 (nulis). Jeigu suvedant reitingo balsus paaiškėjo, kad biuletenių su reitingo balsais yra daugiau ar mažiau, negu grupė nurodė **Vedlio** 8 etapo 3 žingsnyje, išsiaiškinamos priežastys (biuletenis nesunumeruotas, numeruojant praleistas skaičius, padaryta klaida skaičiuojant biuletenius ar panašiai), grįžtama į **Vedlio** 8 etapo 3 žingsnį ir klaidos ištaisomos. Suvestų pirmumo balsų lentelėje raudona spalva pažymimi pasikartojantys rinkimų numeriai, kurie į bendrą pirmumo balsų skaičių neskaičiuojami.

30. Suvestus reitingo balsus būtina pasirinktinai patikrinti. Galimi įvairūs tikrinimo būdai:

30.1. apylinkės rinkimų komisijos nariams pasikeitus funkcijomis, tai yra narys, kuris suvedė reitingo balsus, tikrinimo metu Suvestų pirmumo balsų lentelėje skaito, o kitas narys tikrina, ar atitinka suvestų reitingo balsų skaičius (tikrinimas rekomenduojamas, kai biuletenių su pirmumo balsais yra iki 100 vienetų);

30.2. pasirenkami atsitiktiniai biuleteniai ir sutikrinama, ar teisingai suvesti skaičiai (priklausomai nuo biuletenių su pirmumo balsais skaičiaus tikrinamas kas 10, 20, 50 biuletenis ar tikrinama pagal atsitiktinai pasirinktą skaičių seką). Atrenkant pasirinktus tikrinimui biuletenius, galima naudoti **Vedlio** 8 etapo 5 žingsnyje įdiegtą paieškos sistemą, kuri leidžia parinkti tiek atrinktus biuletenius, tiek galimybę atrinkti biuletenius, kuriuose balsuota už vieną iš sąrašo kandidatų;

30.3. atspausdinama suvestų pirmumo balsų (visų ar jų dalies) lentelė ir tikrinama pagal ją, tokiam tikrinimui kompiuteris naudojamas tik atspausdinant lentelę. Atspausdinta lentelė negali būti platinama ir po patikrinimo privalo būti pridedama prie biuletenių;

30.4. galimi kiti tikrinimo būdai, kuriuos pasirenka apylinkės rinkimų komisija.

31. Įsitikinus, kad suvesti pirmumo balsai atitinka biuletenių žymas, spausdinamas pirmumo balsų skaičiavimo protokolo II dalies skyrius, kurio numeris atitinka kandidatų sąrašo numerį. Protokolą F4 pasirašo pirmumo balsus skaičiavę apylinkės rinkimų komisijos nariai ir apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas. Pasirašytas protokolas **Vedlio** 8 etapo 5 žingsnyje patvirtinamas. Tvirtinant protokolą, suvedamas keturių skaitmenų kodas ir, jeigu jis atitinka atspausdinto protokolo kodą, protokolas laikomas patvirtintu. Patvirtinto protokolo duomenų keitimas apylinkės rinkimų komisijoje galimas tik leidus (savivaldybės) apygardos rinkimų komisijos pirmininkui ar jo įgaliotam komisijos nariui.

32. Tokiu pačiu būdu skaičiuojami visų kandidatų sąrašų pirmumo balsai, tvirtinami visų kandidatų sąrašų protokolai F4.

33. Suskaičiavus visų kandidatų sąrašų pirmumo balsus, pasirašius visus F4 protokolus, suformuojamas protokolas F3, kurį atspausdinus pasirašo visi apylinkės rinkimų komisijos nariai ir rinkimų stebėtojai. **Vedlyje** patvirtinamas protokolo pasirašymas.

34. Visi suskaičiuoti biuleteniai sudedami į naują didįjį voką (vokus). Kartu su biuleteniais įdedamas ir didysis vokas (vokai), iš kurio (kurių) buvo išimti biuleteniai. Didysis vokas (vokai) užklijuojamas (užklijuojami), aprašomas jo turinys, šis vokas antspauduojamas apylinkės rinkimų komisijos antspaudu ir įdedamas į maišą. Maišas plombuojamas ir plombos numeris įrašomas į balsų skaičiavimo protokolo antrąją dalį F3.

35. **Pirmumo balsų skaičiavimas kitą kartą.** Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija, gavusi neskaičiuotus pirmumo balsus, rinkimų įstatymų nustatyta tvarka priima sprendimą dėl pirmumo balsų skaičiavimo. Rinkimų dokumentai pirmumo balsams skaičiuoti tai pačiai ar kitai apylinkės rinkimų komisijai išduodami pagal aktą (pildomi du akto egzemplioriai).

36. Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija nustato pirmumo balsų skaičiavimo vietą ir laiką. Skaičiuojama naudojant **Vedlį** Aprašo 27–34 punktuose nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS
BIULETENIŲ IR KITOS RINKIMŲ (REFERENDUMO) MEDŽIAGOS DĖJIMAS Į MAIŠUS

37. Visi rinkimų (referendumo) dokumentai dedami į du maišus:

37.1. padaromi didžiųjų vokų aprašai, vokai užklijuojami, antspauduojami ir įdedami į maišus;

37.2. į vieną maišą pakuojami į atskirus antspauduotus ir užklijuotus vokus sudėti visi anuliuoti rinkimų (referendumo) biuleteniai, jų nukirpti kampai, balsavimo vokai (išoriniai ir vidiniai), atvykimo lapeliai, informaciniai rinkėjo lapeliai, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdžių protokolai (jeigu nėra skundų) ir kita panaudota ir nepanaudota rinkimų (referendumo) medžiaga. Maišas užrišamas ir užplombuojamas. Plombos numeris įrašomas į protokolą;

37.3. į antrą maišą pakuojami visi į didžiuosius vokus sudėti galiojantys ir negaliojantys rinkimų (referendumo) biuleteniai, tai yra, visi rinkimų (referendumo) biuleteniai, kurie buvo suskaičiuoti skaičiuojant balsus. Maišas užrišamas ir užplombuojamas. Plombos numeris įrašomas į protokolą.

38. Į maišus nededama: apylinkės rinkėjų sąrašai, nepanaudotos plombos, nepanaudoti didieji vokai, balsų skaičiavimo protokolas (vienas egzempliorius), rinkimų (referendumo) apylinkės komisijos antspaudas, finansiniai dokumentai.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, patikrinusi, ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos atvežti balsų skaičiavimo protokolai sutampa su **Vedlyje** pateiktais protokolais, patvirtina juos įvesdama protokolo apačioje esantį duomenų apsaugos kodą. Vėlesnis protokolo duomenų keitimas galimas tik VRK leidus ir grąžinus protokolą taisymui. Protokolo grąžinimą vykdo VRK sekretoriato įgaliotas asmuo, informavęs savivaldybės (apygardos) kuratorius apie protokolo grąžinimo priežastis ir gavęs bent vieno iš jų pritarimą.

SUSKAIČIUOTŲ

BIULETENIŲ

SKIRTUKAS

(perlenkti)

Apylinkės rinkimų komisijos protokolų pildymo, naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų biuletenių ir kitų dokumentų pristatymo apygardos rinkimų komisijai tvarkos aprašo
1 priedas

20____m. _____ __d. _____rinkimai

VIENMANDATĖS_____RINKIMŲ APYGARDOS NR. _____

_____RINKIMŲ APYLINKĖ NR._____

PASTABA. Pildoma grafitiniu pieštuku

BIULETENIŲ SKAIČIAVIMAS

Balsuota už kandidatą _____
(vardas, pavardė)

Pluošte esančių biuletenių skaičius _____

Biuletenius skaičiavusių komisijos narių vardai, pavardės, parašai:

_____

_____

BIULETENIŲ PERSKAIČIAVIMAS

Pluošte esančių biuletenių skaičius _____

Biuletenius perskaičiavusių komisijos narių vardai, pavardės, parašai:

_____

_____

F1

Rinkimų data

Rinkimų pavadinimas

VIENMANDATĖ RINKIMŲ APYGARDA

_____ rinkimų apygardos Nr._____

_____rinkimų apylinkės Nr. _____

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

1. Rinkimų apylinkės rinkėjų skaičius:

sąraše		**Papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių iš kitų apylinkių ir išbrauktų, balsavusių kitose apylinkėse**			**papildomai įrašytų ir išbrauktų savoje apylinkėje**	=	galutinis
		+	–				
		+	–				

2. Iš apygardos rinkimų komisijos gautų vienmandatės rinkimų apygardos biuletenių skaičius :

2a. Iš jų išduota balsuoti namuose :

(panaudoti, sugadinti, nepanaudoti)

3. Balsavimo dienos rinkimų dokumentų apskaita:
(liko biuletenių balsavimo dienai 2.–2a.)

Komisijos nario vardas ir pavardė	Komisijos nariui išduotų rinkimų biuletenių skaičius	Rinkėjams išduotų rinkimų biuletenių skaičius	Rinkėjų parašų skaičius	Atvykimo lapelių skaičius	Nepanaudotų ir sugadintų biuletenių skaičius
3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	3.5.	3.6.
Iš viso:					

3.7. Neišdalyti biuleteniai:
(2.–2a.– 3.2. =3.7.)

4. Anuliuotų rinkimų biuletenių skaičius (2a.+3.6.+3.7.=4.)
(komisijos nariams išduoti, bet nepanaudoti, rinkėjų sugadinti (3.6.),
komisijos nariams neišdalyti biuleteniai (3.7.), panaudoti, sugadinti ir nepanaudoti balsuojant namuose (2a..)

5. Balsadėžės atidarymo laikas _____ val. _____ min.

6. Balsadėžėje rastų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius

7. Balsadėžėje rastų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius

8. Rinkimų apylinkės patalpose balsavusių rinkėjų skaičius
(šis skaičius yra lygus 6. ir 7. punktuose įrašytų skaičių sumai)

Balsadėžėje rasta biuletenių daugiau, negu jų buvo išduota rinkėjams
Balsadėžėje rasta biuletenių mažiau, negu jų buvo išduota rinkėjams

9. Skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatą į Seimo narius

Kandidatai į Seimo narius	Balsų skaičius		
	balsadėžėje rastų	balsavimo vokais gautų	iš viso
Iš viso:			

10. Balsavimo vokais gautų išorinių vokų skaičius (balsavusių namuose ir gautų iš apygardos rinkimų komisijos)

11.1. Antspauduotų vidinių vokų skaičius

11.2. Neantspauduotų vidinių vokų skaičius (neantspaudavimo priežastys yra nurodytos Įstatymo 78 straipsnyje 1 dalies 3 punkte; vokai dedami į pirmą maišą)

12. Balsavimo vokais gautų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius

13. Balsavimo vokais gautų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius

14. Iš viso rinkimų apylinkėje dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičius
(šis skaičius lygus 8, 12, 13 punktuose įrašytų skaičių sumai)

15. Bendras rinkimų apylinkėje negaliojančių biuletenių skaičius
(šis skaičius lygus 6 ir 12 punktuose įrašytų skaičių sumai)

16. Protokolo pasirašymo laikas 2020 m. spalio _____d. _____val. _____min.

Apylinkės rinkimų komisijos **pirmininkas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininko **pavaduotojas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos **sekretorius** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos **nariai:**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Pasirašyti galima tik visiškai užpildytą protokolą

_____

_____

_____

_____

(vardas ir pavardė, parašas)

A.V.

Visi dokumentai sudėti į du maišus.

Pirmajame maiše yra: visi anuliuoti biuleteniai, jų nukirpti kampai, vokai, neantspauduoti vidiniai vokai, atvykimo ir svečio lapeliai, rinkėjo kortelės ir kita rinkimų medžiaga. Maišas užplombuotas. Plombos Nr. _____

Antrajame maiše yra sudėti į didžiuosius vokus galiojantys ir negaliojantys biuleteniai, tai yra visi biuleteniai, kurie buvo suskaičiuoti skaičiuojant balsus. Maišas užplombuotas. Plombos Nr. _____

Rinkimų stebėtojų protestai ir pastabos

Pildo stebėtojas				Pildo komisija	
Stebėtojo vardas ir pavardė	Protestą, pastabų raštu **teikiu**, **neteikiu**	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas	Priedo (protesto, pastabų) Nr.	Pirmininko arba sekretoriaus parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo neatskiriami priedai. Pirmininkas ar sekretorius juos sunumeruoja ir priedų numerius įrašo į protokolą. Jeigu stebėtojas tik įrašo protesto ar pastabų lapų skaičių, o jų nepateikia, apie tai surašomas aktas, kurį pasirašo komisijos nariai. Šis aktas pridedamas prie šio protokolo kaip neatskiriamas jo priedas.

Kodas

F2

Rinkimų data

Rinkimų pavadinimas

DAUGIAMANDATĖ RINKIMŲ APYGARDA

_____ rinkimų apygardos Nr._____

_____ rinkimų apylinkės Nr. _____

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS (I dalis)

1. Rinkimų apylinkės rinkėjų skaičius:

sąraše	Papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių iš kitų apylinkių ir išbrauktų, balsavusių kitose apylinkėse: papildomai įrašytų ir išbrauktų savoje apylinkėje		galutinis
	+	–	
	+	–	=

2. Iš apygardos rinkimų komisijos gautų daugiamandatės rinkimų apygardos biuletenių skaičius :

2a. Iš jų išduota balsuoti namuose :

(panaudoti, sugadinti, nepanaudoti)

3. Balsavimo dienos rinkimų dokumentų apskaita:
(liko biuletenių balsavimo dienai 2.–2a.)

Komisijos nario vardas ir pavardė	Komisijos nariui išduotų rinkimų biuletenių skaičius	Rinkėjams išduotų rinkimų biuletenių skaičius	Rinkėjų parašų skaičius	Atvykimo lapelių skaičius	Nepanaudotų ir sugadintų biuletenių skaičius
3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	3.5.	3.6.
Iš viso:					

3.7. Neišdalyti biuleteniai:
(2.–-2a.– 3.2. =3.7.)

4. Anuliuotų rinkimų biuletenių skaičius (2a.+3.6.+3.7.=4.)
(komisijos nariams išduoti, bet nepanaudoti, rinkėjų sugadinti (3.6.),
komisijos nariams neišdalyti biuleteniai (3.7.), panaudoti, sugadinti ir nepanaudoti balsuojant namuose (2a..)

5. Balsadėžės atidarymo laikas _____ val. _____ min.

6. Balsadėžėje rastų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius

7. Balsadėžėje rastų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius

8. Rinkimų apylinkės patalpose balsavusių rinkėjų skaičius
(šis skaičius yra lygus 6. ir 7. punktuose įrašytų skaičių sumai)

Balsadėžėje rasta biuletenių daugiau, negu jų buvo išduota rinkėjams	
Balsadėžėje rasta biuletenių mažiau, negu jų buvo išduota rinkėjams	

9. Skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatų sąrašą

Rinkimų numeris	Kandidatų sąrašo pavadinimas	Balsų skaičius		
		balsadėžėje rastų	balsavimo vokais gautų	iš viso
	Iš viso:			

10. Balsavimo vokais gautų išorinių vokų skaičius (balsavusių namuose ir gautų iš apygardos rinkimų komisijos)

11.1. Antspauduotų vidinių vokų skaičius

11.2. Neantspauduotų vidinių vokų skaičius (neantspaudavimo priežastys yra nurodytos Įstatymo 78 straipsnyje 1 dalies 3 punkte; šie vokai dedami į pirmą maišą)

12. Balsavimo vokais gautų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius

13. Balsavimo vokais gautų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius

14. Iš viso rinkimų apylinkėje dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičius
(šis skaičius lygus 8, 12, 13 punktuose įrašytų skaičių sumai)

15. Bendras rinkimų apylinkėje negaliojančių biuletenių skaičius
(šis skaičius lygus 6 ir 12 punktuose įrašytų skaičių sumai)

16. Protokolo pasirašymo laikas 2020 m. spalio _____d. _____val. _____min.

Apylinkės rinkimų komisijos **pirmininkas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininko **pavaduotojas** _____

_____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos **sekretorius** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos **nariai:**

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
(vardas ir pavardė, parašas)

Pasirašyti galima tik visiškai užpildytą protokolą

A.V.

Visi dokumentai sudėti į du maišus.

Pirmajame maiše yra: visi anuliuoti biuleteniai, jų nukirpti kampai, vokai, neantspauduoti vidiniai vokai, atvykimo ir svečio lapeliai, rinkėjo kortelės ir kita rinkimų medžiaga. Maišas užplombuotas. Plombos Nr. _____

Antrajame maiše yra sudėti į didžiuosius vokus galiojantys ir negaliojantys biuleteniai, tai yra visi biuleteniai, kurie buvo suskaičiuoti skaičiuojant balsus. Maišas užplombuotas. Plombos Nr. _____

Rinkimų stebėtojų protestai ir pastabos

Pildo stebėtojas				Pildo komisija	
Stebėtojo vardas ir pavardė	Protestą, pastabų raštu **teikiu**, **neteikiu**	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas	Priedo (protesto, pastabų) Nr.	Pirmininko arba sekretoriaus parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo neatskiriami priedai. Pirmininkas ar sekretorius juos sunumeruoja ir priedų numerius įrašo į protokolą. Jeigu stebėtojas tik įrašo protesto ar pastabų lapų skaičių, o jų nepateikia, apie tai surašomas aktas, kurį pasirašo komisijos nariai. Šis aktas pridedamas prie šio protokolo kaip neatskiriamas jo priedas.

Kodas

Rinkimų data ir pavadinimas **F3**

_____ **rinkimų apygardos Nr. ___**

_____ **RINKIMŲ APYLINKĖS Nr. ___**

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS
(II dalies bendrasis skyrius)

1. Pirmumo balsų skaičiavimo pradžia 2020 m. spalio ___ d. _____ val. ____ min.

2. Pirmumo balsų skaičiavimo vietos adresas (kai skaičiuojama kitą kartą) _____

3. Kandidatų pirmumo balsus skaičiavo ir šį protokolą užpildė
_____ rinkimų apylinkės Nr. _____ komisija

4. Dokumentai gauti maiše, kuris užplombuotas plomba Nr. _____
Plombos numeris įrašomas tik tuo atveju, jei pirmumo balsai skaičiuojami kitą kartą.

5. Didžiųjų vokų (paketų) su skaičiuojamais biuleteniais skaičius _____

6. Biuletenių ir balsų pasiskirstymas pagal kandidatų sąrašus

Lentelė pildoma tam tikra seka pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytą tvarką

Kandidatų sąrašo rinkimų numeris	Kandidatų sąrašo pavadinimas	Gautų balsų skaičius (perkeliamas iš protokolo I dalies 9 punkto stulpelio „iš viso“)	Skaičiuojamų biuletenių skaičius (nustatomas perskaičiavus balsus pagal didžiųjų vokų turinį)	Gautų balsų ir biuletenių skaičių skirtumas 6.5. = 6.3.-6.4.	Biuletenių be pirmumo balsų skaičius	Gautų pirmumo balsų suma (perkelta iš pirmumo balsų skaičiavimo lapų F5D)
6.1	6.2.	6.3.	6.4.	6.5.	6.6.	6.7.
	Iš viso:					

Suskaičiavus pirmumo balsus visi biuleteniai sudėti į didžiuosius vokus, didieji vokai antspauduoti rinkimų apylinkės Nr. _____ antspaudu ir sudėti į maišą. Maišas užplombuotas. Plombos Nr. _____

7. 2020 m. spalio _____d. _____ val. _____min. **F3**

Apylinkės rinkimų komisijos **pirmininkas** _____

Apylinkės rinkimų komisijos **pirmininko pavaduotojas** _____

Apylinkės rinkimų komisijos **sekretorius** _____

Apylinkės rinkimų komisijos **nariai:** _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Vardas ir pavardė, parašas

A.V.

Rinkimų stebėtojų protestai ir pastabos dėl pirmumo balsų skaičiavimo:

Pildo stebėtojas				Pildo komisija	
Stebėtojo vardas ir pavardė	Protestą, pastabų raštu **teikiu**, **neteikiu**	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas	Priedo (protesto, pastabų) Nr.	Pirmininko arba sekretoriaus parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo neatskiriami priedai. Pirmininkas ar sekretorius juos sunumeruoja ir priedų numerius įrašo į protokolą. Jeigu stebėtojas tik įrašo protesto ar pastabų lapų skaičių, o jų nepateikia, apie tai surašomas aktas, kurį pasirašo komisijos nariai. Šis aktas pridedamas prie šio protokolo kaip neatskiriamas jo priedas.

F4

Rinkimų data ir pavadinimas

_____apygardos rinkimų komisija Nr. ___

_____ RINKIMŲ APYLINKĖS Nr. ___

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

II dalies skyrius Nr. ☐

Skyriaus numeris - tai kandidatų sąrašo rinkimų numeris

_____ **kandidatų sąrašas**

(partijos ar koalicijos pavadinimas)

1. Skaičiuojamų biuletenių skaičius

Biuleteniai su paduotais už šį kandidatų sąrašą balsais (rinkimų apylinkėje ir balsavimo vokais) ☐

2. Biuletenių be pirmumo balsų skaičius

Skaičiuojami biuleteniai, kuriuose neįrašytas nė vienas pirmumo balsas ☐

3. Kiekvieno kandidato gautų pirmumo balsų skaičius

Jeigu biuletenyje to paties kandidato rinkimų numeris įrašytas du ar daugiau kartų, šiam kandidatui pagal šį biuletenį įskaitomas tik vienas balsas.

Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius
3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2
1		**30**		**59**		**87**		**115**	
2		**31**		**60**		**88**		**116**	
3		**32**		**61**		**89**		**117**	
4		**33**		**62**		**90**		**118**	
5		**34**		**63**		**91**		**119**	
6		**35**		**64**		**92**		**120**	
7		**36**		**65**		**93**		**121**	
8		**37**		**66**		**94**		**122**	
9		**38**		**67**		**95**		**123**	
10		**39**		**68**		**96**		**124**	
11		**40**		**69**		**97**		**125**	
12		**41**		**70**		**98**		**126**	
13		**42**		**71**		**99**		**127**	
14		**43**		**72**		**100**		**128**	
15		**44**		**73**		**101**		**129**	
16		**45**		**74**		**102**		**130**	
17		**46**		**75**		**103**		**131**	
18		**47**		**76**		**104**		**132**	
19		**48**		**77**		**105**		**133**	
20		**49**		**78**		**106**		**134**	
21		**50**		**79**		**107**		**135**	
22		**51**		**80**		**108**		**136**	
23		**52**		**81**		**109**		**137**	
24		**53**		**82**		**110**		**138**	
25		**54**		**83**		**111**		**139**	
26		**55**		**84**		**112**		**140**	
27		**56**		**85**		**113**		**141**	
28		**57**		**86**		**114**		Iš viso skiltyje	
29		**58**		Iš viso skiltyje		Iš viso skiltyje			
Iš viso skiltyje		Iš viso skiltyje							

4. Kandidatų sąrašo gautų pirmumo balsų skaičius

Susumuoti visus pirmumo balsus

Pirmumo balsus skaičiavo apylinkės rinkimų komisijos nariai:

_____ (vardas ir pavardė, parašas)

_____ (vardas ir pavardė, parašas)

_____ (vardas ir pavardė, parašas)

_____ (vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ (vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos sekretorius _____ (vardas ir pavardė, parašas)

F5

Rinkimų data

Rinkimų pavadinimas

_____ VIENMANDATĖS apygardos Nr. _____

rinkimų komisijos

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

1. Rinkėjų skaičius

2. Rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičius

3. Negaliojančių biuletenių skaičius

4. Galiojančių biuletenių skaičius

5. Skaičius balsų, paduotų už kandidatus į Seimo narius:

Kandidatai į Seimo narius	Balsų skaičius		
	balsadėžėje rastų	balsavimo vokais gautų	iš viso
Vardas PAVARDĖ			
Vardas PAVARDĖ			
Vardas PAVARDĖ			
Vardas PAVARDĖ			
Vardas PAVARDĖ			
Vardas PAVARDĖ			
Iš viso:			

6. Protokolo pasirašymo laikas 2020 m. _____ _____d. _____val. _____min.

Apygardos rinkimų komisijos **pirmininkas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos pirmininko **pavaduotojas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos **sekretorius** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos **nariai:**

A.V.

Pasirašyti galima tik visiškai užpildytą protokolą

Rinkimų stebėtojų protestai ir pastabos

Pildo stebėtojas				Pildo komisija	
Stebėtojo vardas ir pavardė	Protestą, pastabų raštu **teikiu**, **neteikiu**	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas	Priedo (protesto, pastabų) Nr.	Pirmininko arba sekretoriaus parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo neatskiriami priedai. Pirmininkas ar sekretorius juos sunumeruoja ir priedų numerius įrašo į protokolą. Jeigu stebėtojas tik įrašo protesto ar pastabų lapų skaičių, o jų nepateikia, apie tai surašomas aktas, kurį pasirašo komisijos nariai. Šis aktas pridedamas prie šio protokolo kaip neatskiriamas jo priedas.

Vadovaudamasi Įstatymo 86 straipsnio 3 dalimi apygardos rinkimų komisija gali priimti sprendimą perskaičiuoti apylinkės rinkimų komisijos pateiktus biuletenius. Nustačiusi apylinkės rinkimų komisijos klaidą, apygardos rinkimų komisija **neturi** teisės pati taisyti jos dokumentų arba pavesti tai daryti apylinkės komisijos vadovams. Prireikus tai padaryti, apygardos rinkimų komisija surašo papildomą apylinkės balsų skaičiavimo protokolą, kuris pridedamas prie apylinkės komisijos surašyto balsų skaičiavimo protokolo.

Kodas

_____ apygardos rinkimų komisijos Nr. _____

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

Bendrasis skyrius

1. Rinkimų apygardos rinkėjų skaičius
2. Rinkimų apygardoje rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičius
3. Rinkimų apygardoje negaliojančių biuletenių skaičius
4. Rinkimų apygardoje galiojančių biuletenių skaičius
5. Skaičius balsų, paduotų už kiekvienos partijos (koalicijos) iškeltų kandidatų sąrašą

Rinkimų numeris	Kandidatų sąrašo pavadinimas	Balsų skaičius			Pirmumo balsų skaičius
		balsadėžėse rastų	balsavimo vokais gautų	iš viso	
5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6
1	Sąrašo pavadinimas				
2	Sąrašo pavadinimas				
3	Sąrašo pavadinimas				
4	Sąrašo pavadinimas				
5	Sąrašo pavadinimas				
6	Sąrašo pavadinimas				
7	Sąrašo pavadinimas				
8	Sąrašo pavadinimas				
9	Sąrašo pavadinimas				
10	Sąrašo pavadinimas				
11	Sąrašo pavadinimas				
12	Sąrašo pavadinimas				
	Iš viso:				

Už kiekvieną kandidatų sąrašą paduotų balsų skaičius (5 punkto 5.5 stulpelyje) sutampa su atitinkamo kandidatų sąrašo skaičiuojamų biuletenių visose šios rinkimų apygardos apylinkėse skaičiumi, kuris nustatytas suskaičiavus pirmumo balsus arba perskaičiavus biuletenius.

Kandidatų sąrašų pirmumo balsai suskaičiuoti sudėjus visų šios rinkimų apygardos apylinkių atitinkamų sąrašų kandidatų pirmumo balsus.

6. Protokolo pasirašymo laikas 20__ m. _____ ___ d. _____ val. _____ min.

F7D

_____apygardos rinkimų komisija Nr. ___

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLO skyrius Nr. ____

Skyriaus numeris - tai kandidatų sąrašo rinkimų numeris

kandidatų sąrašo pirmumo balsai

_____

(partijos (koalicijos pavadinimas))

1. Skaičiuojamų biuletenių skaičius ____

2. Biuletenių be pirmumo balsų skaičius ____

3. Kandidatų gautų pirmumo balsų skaičius ____

4. Kiekvieno kandidato gautų pirmumo balsų skaičius

Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius
3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2
1		**30**		**58**		**86**		**114**	
2		**31**		**59**		**87**		**115**	
3		**32**		**60**		**88**		**116**	
4		**33**		**61**		**89**		**117**	
5		**34**		**62**		**90**		**118**	
6		**35**		**63**		**91**		**119**	
7		**36**		**64**		**92**		**120**	
8		**37**		**65**		**93**		**121**	
9		**38**		**66**		**94**		**122**	
10		**39**		**67**		**95**		**123**	
11		**40**		**68**		**96**		**124**	
12		**41**		**69**		**97**		**125**	
13		**42**		**70**		**98**		**126**	
14		**43**		**71**		**99**		**127**	
15		**44**		**72**		**100**		**128**	
16		**45**		**73**		**101**		**129**	
17		**46**		**74**		**102**		**130**	
18		**47**		**75**		**103**		**131**	
19		**48**		**76**		**104**		**132**	
20		**49**		**77**		**105**		**133**	
21		**50**		**78**		**106**		**134**	
22		**51**		**79**		**107**		**135**	
23		**52**		**80**		**108**		**136**	
24		**53**		**81**		**109**		**137**	
25		**54**		**82**		**110**		**138**	
26		**55**		**83**		**111**		**139**	
27		**56**		**84**		**112**		**140**	
28		**57**		**85**		**113**		**141**	
29									

Apygardos rinkimų komisijos pirmininkas _____

(vardas, pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos sekretorius _____

(vardas, pavardė, parašas)

A. V.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
Vyriausiosios rinkimų komisijos
2018 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. Sp-211

7.3. PIRMUMO BALSŲ PERSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Pirmumo balsų perskaičiavimo tvarkos apraše nustatoma pirmumo balsų perskaičiavimo tvarka vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 82 straipsnio 7 dalimi, Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 83 straipsnio 6 dalimi ir Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų 77 straipsnio 6 dalimi, kuriose nustatyta, kad savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija privalo perskaičiuoti dalies kandidatų sąrašų pirmumo balsus. Kandidatų sąrašai ir apylinkių rinkimų komisijos parenkami burtais.

2. Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija, naudodamasi Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos dalyje „Rinkimų vedlys“ (toliau – Vedlys), burtais parenka rinkimų apylinkę ar apylinkes bei kandidatų sąrašą ar sąrašus pirmumo balsams perskaičiuoti. Sąrašai parenkami rinkimų naktį tik tada, kai visos tos savivaldybės (apygardos) apylinkių rinkimų komisijos pateikia savivaldybės (apygardos) komisijai balsų skaičiavimo protokolus bei visą rinkimų medžiagą.

3. Perskaičiuojama 5 procentai visų savivaldybėje (apygardoje) kandidatų sąrašų (1 priedas).

4. Vedlyje atsitiktine tvarka sugeneruojamas sąrašas, kuriame nurodoma rinkimų apylinkių ir kandidatų sąrašų pavadinimai. Procedūra kartojama tris kartus. Taip sudaromi trys atsitiktiniai sąrašai su rinkimų apylinkių ir kandidatų sąrašų pavadinimais.

5. Atsitiktine tvarka sugeneruoti sąrašai atspausdinami, atspausdinti lapai sulankstomi ar sudedami į vokus, sumaišomi. Įpareigotas komisijos narys ištraukia vieną sąrašą iš trijų.

6. Burtų būdu ištraukus vieną iš trijų popieriuje atspausdintų sąrašų, jis pažymimas Vedlyje.

7. Vedlys burtais sugeneruoti tris sąrašus leidžia tik vieną kartą.

8. Pirmumo balsai rinkimų naktį neperskaičiuojami. Nustatomas balsų perskaičiavimo laikas, kuris paskelbiamas kartu su perskaičiuoti atrinktais sąrašais (nurodant rinkimų apylinkes). Perskaičiavimo pradžia gali būti ne ankstesnė kaip sekančios po rinkimų dienos 12 val. ir ne vėlesnė kaip sekančios po rinkimų dienos 14 val. Vyriausiosios rinkimų komisijos įgalioto komisijos nario (savivaldybės (apygardos) kuratoriaus) leidimu balsai gali būti pradėti perskaičiuoti kitu laiku, kuris paskelbiamas Vyriausiosios rinkimų komisijos svetainėje internete.

9. Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija priima sprendimą, kas perskaičiuoja balsus. Kai perskaičiuojami balsai, turi dalyvauti 3/5 savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos narių ir prireikus apylinkių rinkimų komisijų nariai. Rekomenduojama, kad balsus perskaičiuotų kitos rinkimų apylinkės komisijos nariai. Balsų perskaičiuoti negali šio sąrašo balsus suskaičiavę komisijos nariai.

9. Už balsų perskaičiavimo organizavimą atsako savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas.

10. Galimi du pirmumo balsų perskaičiavimo būdai:

10.1. savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija Vedlio 8 etapo 5 žingsnyje atspausdina perskaičiuojamos rinkimų apylinkės ir kandidatų sąrašo suvestų pirmumo balsų lentelę. Pagal šią lentelę ir biuletenius sutikrina, ar lentelėje teisingai surašyti pirmumo balsai.

10.2. Vedlyje pirmumo balsai suskaičiuojami pakartotinai, kaip jie buvo skaičiuojami rinkimų apylinkėje (žiūrėti Apylinkės rinkimų komisijos protokolų pildymo naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų biuletenių ir kitų dokumentų pristatymo savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai tvarkos aprašo V skyriaus 29 punktą). Atspausdinamas „Balsų perskaičiavimo protokolas“ F4p (2 priedas).

11. Jeigu, perskaičiavus balsus, nustatomi kitokie, negu buvo nustačiusi apylinkės rinkimų komisija, balsų skaičiavimo rezultatai, **Vedlyje** perskaičiuojami **visi** daugiamandatės rinkimų apygardos biuleteniai toje rinkimų apylinkėje, surašomi, pasirašomi ir **Vedlyje** patvirtinami nauji balsų skaičiavimo protokolai (F4p ir F3).

12. Vedlyje atspausdinama kandidatų sąrašų balsų perskaičiavimo suvestinė (3 priedas).

Balsų perskaičiavimo tvarkos aprašo
1 priedas

BALSŲ PERSKAIČIAVIMAS PAGAL SAVIVALDYBES (APYGARDAS)

Savivaldybė (apygarda)	Apylinkių skaičius	20___ m. _____ rinkimų partijų (komitetų) iškeltų kandidatų sąrašų skaičius	Partijų (komitetų) kandidatų sąrašų skaičius savivaldybėje (apygardoje)	Perskaičiuojama 5 procentai kandidatų sąrašų savivaldybėje (apygardoje)

Balsų perskaičiavimo tvarkos aprašo
2 priedas

20__ m. _____ __ d._____RINKIMAI **F4p**

_____apygardos rinkimų komisija Nr. ___

_____ RINKIMŲ APYLINKĖS Nr. ___

BALSŲ PERSKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

II dalies skyrius Nr. ☐

Skyriaus numeris - tai kandidatų sąrašo rinkimų numeris

kandidatų sąrašas

_____

(partijos ar koalicijos pavadinimas)

1. Perskaičiuojamų biuletenių skaičius

Biuleteniai su paduotais už šį kandidatų sąrašą balsais (rinkimų apylinkėje ir balsavimo vokais) ☐

2. Biuletenių be pirmumo balsų skaičius

Perskaičiuojami biuleteniai, kuriuose neįrašytas nė vienas pirmumo balsas ☐

3. Kiekvieno kandidato gautų pirmumo balsų skaičius

Jeigu biuletenyje to paties kandidato rinkimų numeris įrašytas du ar daugiau kartų, šiam kandidatui pagal šį biuletenį įskaitomas tik vienas balsas.
Pirmiausia įrašoma perskaičiuotų (P) balsų skaičius, palyginimui įrašoma suskaičiuotų (S) balsų skaičius. Jeigu skaičiai nesutampa, kandidatų rinkimų numeris pažymimas.

Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)		Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)		Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)		Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)		Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)	
3.1	3.2		3.1	3.2		3.1	3.2		3.1	3.2		3.1	3.2	
	S	P		S	P		S	P		S	P		S	P
1			30			59			87			115		
2			31			60			88			116		
3			32			61			89			117		
4			33			62			90			118		
5			34			63			91			119		
6			35			64			92			120		
7			36			65			93			121		
8			37			66			94			122		
9			38			67			95			123		
10			39			68			96			124		
11			40			69			97			125		
12			41			70			98			126		
13			42			71			99			127		
14			43			72			100			128		
15			44			73			101			129		
16			45			74			102			130		
17			46			75			103			131		
18			47			76			104			132		
19			48			77			105			133		
20			49			78			106			134		
21			50			79			107			135		
22			51			80			108			136		
23			52			81			109			137		
24			53			82			110			138		
25			54			83			111			139		
26			55			84			112			140		
27			56			85			113			141		
28			57			86			114			Iš viso skiltyje		
29			58			Iš viso skiltyje			Iš viso skiltyje					
Iš viso skiltyje			Iš viso skiltyje											

4. Kandidatų sąrašo gautų peskaičiuojant pirmumo balsų skaičius

Susumuoti visus pirmumo balsus

S	P

Pirmumo balsus **perskaičiavo** rinkimų komisijos nariai:

_____ _____

(vardas ir pavardė, parašas) (vardas ir pavardė, parašas)

_____ _____

(apygardos ar apylinkės rinkimų komisijos pavadinimas) (apygardos ar apylinkės rinkimų komisijos pavadinimas)

Apygardos (savivaldybės) rinkimų komisijos pirmininkas _____ (vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos (savivaldybės) rinkimų komisijos sekretorius _____ (vardas ir pavardė, parašas)

Balsų perskaičiavimo tvarkos aprašo
3 priedas

BALSŲ PERSKAIČIAVIMO SUVESTINĖ

Sąrašas sudarytas 20__ m. _____ __ d. _____ val. VRK informacinės sistemos atsitiktinio parinkimo metodu. Atrinkti kandidatų sąrašai:

Eil. Nr.	Rinkimų apylinkės pavadinimas ir numeris	Kandidatų sąrašo pavadinimas ir numeris	Perskaičiavimo rezultatai (sutampa, nesutampa)	Perskaičiavimo rezultatų įvertinimas

Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos sekretorius _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Forma **B1** patvirtinta
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2018 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. Sp-

Rinkimų data, pavadinimas

RINKIMŲ BIULETENIŲ PERDAVIMO VYRIAUSIAJAI RINKIMŲ KOMISIJAI AKTAS

(savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija aktą perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai po kiekvieno rinkimų balsavimo prie savivaldybės (apygardos) balsų skaičiavimo protokolais)

20 _____ - _____

_____ savivaldybės (apygardos) Nr. ___ rinkimų
(pavadinimas)
komisija perduoda, o Vyriausioji rinkimų komisija priima galiojančius ir negaliojančius rinkimų biuletenius.

Rinkimų dokumento pavadinimas		**Gauta**		**Grąžinta**	
		Vnt.	nuo Nr. iki Nr.	Panaudoti (vnt.)	Anuliuoti (vnt.)
Rinkimų biuleteniai	vienmandatės				
	daugiamandatės				
	Iš viso: (vnt.)				

Perdavė
Rinkimų komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Priėmė
Vyriausiosios rinkimų komisijos narys (-ė) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

8. KITA INFORMACIJA

INFORMACIJA APIE VYRIAUSIĄJĄ RINKIMŲ KOMISIJĄ

Adresas: Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija
Gynėjų g. 8
01109 Vilnius
Telefonas: (8 5) 239 6902
Faksas: (8 5) 239 6960
Elektroninis paštas: rinkim@vrk.lt
Interneto svetainės: http://www.vrk.lt
http://www.rinkejopuslapis.lt

KOMISIJOS NARIAI

Vardas, pavardė	Pareigos	Telefono numeris	El. pašto adresas
Laura **MATJOŠAITYTĖ**	pirmininkė	(8 5) 239 6961	laura.matjosaityte@vrk.lt
Andrius **PUKSAS**	pavaduotojas	8 616 19182	andrius.puksas@vrk.lt
Svetlana **MISEVIČIENĖ**	pavaduotoja – sekretorė	8 659 68634	svetlana.miseviciene@vrk.lt
Olga **KILKINOVA**	narė	8 639 83547	olga.kilkinova@vrk.lt
Jūratė **LEBEDEVIENĖ**	narė	8 612 49207	jurate.lebedeviene@vrk.lt
Gitana **MATIEKUVIENĖ**	narė	8 681 66261	gitana.matiekuviene@vrk.lt
Maksimas **REZNIKOVAS**	narys	8 616 19283	maksimas.reznikovas@vrk.lt
Tauras **RUTKŪNAS**	narys	8 698 44267	tauras.rutkunas@vrk.lt
Valdemar **URBAN**	narys	8 659 58038	valdemar.urban@vrk.lt
Gražina **VICKUTĖ**	narė	8 659 26280	grazina.vickute@vrk.lt
Egidijus **VISKONTAS**	narys	8 659 58037	egidijus.viskontas@vrk.lt
Vincentas **VOBOLEVIČIUS**	narys	8 663 61901	vincentas.vobolevicius@vrk.lt
Aistė **ŽILINSKIENĖ**	narė	8 610 04495	aiste.zilinskiene@vrk.lt

SEKRETORIATAS

RINKIMŲ ORGANIZAVIMO SKYRIUS

Vardas, pavardė	Pareigos	Telefono numeris	El. pašto adresas
Reda **DANIŠKEVIČIŪTĖ**	vedėja	(8 5) 239 6969 8 616 19295	reda.daniskeviciute@vrk.lt
Jurgita **BRUŽAITĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6902 8 616 19005	jurgita.bruzaite@vrk.lt
Tomas **JAKUTIS**	vyriausiasis specialistas	(8 5) 239 6968 8 678 35002	tomas.jakutis@vrk.lt
Jonas **SPAIČYS**	vyriausiasis specialistas	(8 5) 239 6977 8 659 89383	jonas.spaicys@vrk.lt
Roma **RIMAVIČIŪTĖ**	darbuotoja	(8 5) 239 6967 8 616 18987	roma.rimaviciute@vrk.lt
Živilė **VERBYLAITĖ**	darbuotoja	(8 5) 239 6825 8 641 27452	zivile.verbylaite@vrk.lt
Mindaugas **SKAČKAUSKAS**	darbuotojas, atsakingas už balsavimo užsienyje organizavimą		mindaugas.skackauskas@vrk.lt

FINANSŲ SKYRIUS

Vardas, pavardė	Pareigos	Telefono numeris	El. pašto adresas
Danguolė **JAKŠTIENĖ**	vedėja	(8 5) 239 6966 8 616 18992	danguole.jakstiene@vrk.lt
Jurgita **BRAZAUSKIENĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6962 8 638 25782	jurgita.brazauskiene@vrk.lt
Laima **KUČINSKIENĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6933 8 637 26915	laima.kucinskiene@vrk.lt
Inga **BUČINSKIENĖ**	darbuotoja	(8 5) 239 6450	inga.bucinskiene@vrk.lt

POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIUS

Vardas, pavardė	Pareigos	Telefono numeris	El. pašto adresas
Lina **PETRONIENĖ**	vedėja	(8 5) 239 6986 8 620 75010	lina.petroniene@vrk.lt
Janina **LATVIENĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6964 8 616 18964	janina.latviene@vrk.lt
Laima **LAZAUSKIENĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6989 8 616 18997	laima.lazauskiene@vrk.lt
Estera **MIEŽYTĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6970 8 638 78303	estera.miezyte@vrk.lt
Sandra **PROKOFIJOVIENĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6410 8 656 24430	sandra.prokofijoviene@vrk.lt
Vytautas **VILYS**	vyriausiasis specialistas	(8 5) 239 6833 8 637 13510	vytautas.vilys@vrk.lt
Viktorija **MISĖKAITĖ**	darbuotoja	(8 5) 239 6965	viktorija.misekaite@vrk.lt
Viktorija **POROKHINA**	darbuotoja	(8 5) 239 6413	viktorija.porokhina@vrk.lt

KOMPIUTERINIŲ TECHNOLOGIJŲ SKYRIUS

Vardas, pavardė	Pareigos	Telefono numeris	El. pašto adresas
Darius **GAIŽAUSKAS**	vedėjas	(8 5) 239 6976 8 616 19002	darius.gaizauskas@vrk.lt
Silvija Meilė **BŪDVYTYTĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6454 8 699 64499	silvija.budvytyte@vrk.lt
Šarūnas **GURINSKAS**	vyriausiasis specialistas	(8 5) 239 6963 8 640 52510	sarunas.gurinskas@vrk.lt
Jūratė **ŽIAUNIENĖ**	darbuotoja	(8 5) 239 6507	jurate.ziauniene@vrk.lt

MOKYMŲ IR KOMUNIKACIJOS SKYRIUS

Vardas, pavardė	Pareigos	Telefono numeris	El. pašto adresas
Kristina **IVANAUSKAITĖ-PETTINARI**	vedėja	(8 5) 239 6982 8 616 19254	kristina.ivanauskaite-pettinari@vrk.lt
Diana **DAUBARĖ**	vyriausioji specialistė	(8 5) 239 6829 8 685 77086	diana.daubare@vrk.lt
Mindaugas **MIZARAS**	vyriausiasis specialistas	(8 5) 239 6528 8 633 22020	mindaugas.mizaras@vrk.lt
Gertrūda **ŠITKAUSKAITĖ**	darbuotoja	(8 5) 239 6942	gertruda.sitkauskaite@vrk.lt

DUOMENŲ APSAUGOS PAREIGŪNAS

Vardas, pavardė	Pareigos	Telefono numeris	El. pašto adresas
Rokas **STABINGIS**	vyriausiasis specialistas	(8 5) 239 6423 8 620 50320	rokas.stabingis@vrk.lt

2020 M. SEIMO RINKIMŲ VIENMANDAČIŲ APYGARDŲ KURATORIAI

Apygardos Nr.	Apygardos pavadinimas	Apygardos kuratoriai
1	Senamiesčio–Žvėryno	**Svetlana Misevičienė, Gražina Vickutė**
2	Naujamiesčio–Naujininkų	
3	Antakalnio	
4	Žirmūnų	
5	Fabijoniškių	
6	Šeškinės–Šnipiškių	
7	Justiniškių–Viršuliškių	
8	Pilaitės–Karoliniškių	
9	Lazdynų	
10	Naujosios Vilnios	
11	Panerių–Grigiškių	
12	Verkių	
13	Pašilaičių	
56	Šalčininkų–Vilniaus	
57	Medininkų	
14	Šilainių	**Tauras Rutkūnas, Vincentas Vobolevičius**
15	Kalniečių	
16	Savanorių	
17	Petrašiūnų–Gričiupio	
18	Panemunės	
19	Aleksoto–Vilijampolės	
20	Centro–Žaliakalnio	
42	Raseinių–Kėdainių	
43	Kėdainių	
64	Sūduvos šiaurinė	
65	Raudondvario	
66	Garliavos	
21	Marių	**Aistė Žilinskienė, Egidijus Viskontas**
22	Pajūrio	
23	Danės	
24	Baltijos	
31	Gargždų	
32	Šilutės	
34	Tauragės	
35	Plungės–Rietavo	
36	Mėguvos	
37	Kuršo	
40	Telšių	
41	Kelmės–Šilalės	
62	Karšuvos	

Apygardos Nr.	Apygardos pavadinimas	Apygardos kuratoriai
29	Marijampolės	**Andrius Puksas, Gitana Matiekuvienė**
30	Alytaus	
58	Trakų–Vievio	
59	Kaišiadorių–Elektrėnų	
63	Sūduvos pietinė	
67	Dainavos	
68	Vilkaviškio	
69	Dzūkijos	
70	Jotvingių	
25	Aušros	**Jūratė Lebedevienė, Maksimas Reznikovas**
26	Saulės	
33	Aukštaitijos	
38	Mažeikių	
39	Žemaitijos šiaurinė	
44	Radviliškio–Tytuvėnų	
45	Šiaulių krašto	
46	Žiemgalos vakarinė	
47	Žiemgalos rytinė	
48	Sėlos vakarinė	
27	Panevėžio vakarinė	**Olga Kilkinova, Valdemar Urban**
28	Nevėžio	
49	Deltuvos šiaurinė	
50	Sėlos rytinė	
51	Utenos	
52	Nalšios šiaurinė	
53	Nalšios pietinė	
54	Molėtų–Širvintų	
55	Nemenčinės	
60	Jonavos	
61	Deltuvos pietinė	
71	Pasaulio lietuvių	**Valdemar Urban, Olga Kilkinova**

UŽRAŠAMS

UŽRAŠAMS

UŽRAŠAMS

UŽRAŠAMS

RINKIMŲ ORGANIZATORIAUS KNYGA

RENGIANT IR VYKDANT
2020 M. SPALIO 11 D.
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUS

Tiražas 4 500 egz.
Išleido Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija
Gynėjų g. 8, LT-01109 Vilnius

Spausdino UAB „LODVILA“
www lodvila.lt